

BI

07

2011 /nr 225/

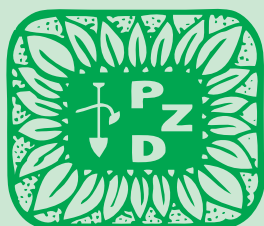
Biuletyn Informacyjny

II Kongres Polskiego Związku Działkowców
już we wrześniu 2011 r.

Apel KR PZD do partii politycznych o uwzględnienie
ROD w programach wyborczych

Stanowisko Prokuratora Generalnego
w sprawie wniosku I Prezesa SN do TK

Konkursy: „ROD roku 2011 „
„Jaka to była droga”
„

**620 tys. podpisów działkowców
w obronie ustawy o ROD**

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców

SPIS TREŚCI

KOMUNIKAT	1
I. NADZWYCZAJNE XXII POSIEDZENIE KR PZD	2
1. Informacja	2
2. Wprowadzenie do dyskusji – Eugeniusz Kondracki Prezes PZD	3
3. Omówienie dyskusji	4
4. Uchwała w sprawie zwołania II Kongresu PZD	8
• UCHWAŁA Nr 3/XXII/2011 KR PZD z dnia 14.07.2011 r. w sprawie zwołania II Kongresu PZD	8
5. Dokumenty przyjęte podczas XXII posiedzenia KR PZD	11
• UCHWAŁA Nr 1/XXII/2011 KR PZD z dnia 14.07.2011 r. w sprawie dokooptowania członka Krajowej Rady PZD	11
• UCHWAŁA Nr 2/XXII/2011 KR PZD z dnia 14.07.2011 r. w sprawie dokooptowania członka Krajowej Rady PZD	11
• STANOWISKO KR PZD z dnia 14.07.2011 r. w sprawie wyborów do Sejmu i Senatu w 2011 roku	12
• APEL KR PZD DO PARTII I KOMITETÓW WYBORCZYCH w sprawie uwzględnienia kwestii ogrodów działkowców w programach wyborczych w 2011 r.	13
• STANOWISKO KR PZD z dnia 14.07.2011 r. w sprawie stanowiska Prokuratora Generalnego przesłanego do TK w postępowaniu dotyczącym ustawy o ROD	14
II. W SPRAWIE II KONGRESU	15
• Stanowisko OZ PZD we Wrocławiu	15
III. OMÓWIENIE STANOWISKA PROKURATORA GENERALNEGO W SPRAWIE WNIOSKU I PREZESA SN DO TK	16
IV. JUBILEUSZ XXX LECIA PZD	23
1. OZ PZD w Lublinie	23
2. OZ Sudecki PZD w Szczawnie Zdroju	24
3. III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Rzeszowie	24
4. Krajowa Komisja Rozjemcza PZD w Warszawie	25
5. VII Okręgowy Zjazd PZD w Zielonej Górze	25
6. OZ PZD we Wrocławiu	26
7. ROD „Wrzos” we Włocławku	27
8. Okręgowa Komisja Rozjemcza w Łodzi	28
9. ROD „Pod Świerkiem” w Stroniu Śląskim	29
10. OZ Śląski	29
11. Towarzystwo Przyjaciół Częstochowy	32
V. OBRADY OKRĘGOWYCH ZJAZDÓW DELEGATÓW PZD	32
1. Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Lublinie	32
2. Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Olsztynie	35
3. Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Rzeszowie	44
4. Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Opolu	52
5. Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Zielonej Górze	58
6. Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Toruniu	64
VI. Z PRAC PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY PZD	70
1. Prezydium Krajowej Rady w dniach 13 i 14 lipca 2011 r.	70
2. Uchwały Prezydium KR PZD	71
• UCHWAŁA NR 150/2011 Prezydium KR PZD z dnia 13.07.2011 r. w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty środków trwałych ROD	71
• UCHWAŁA NR 151/2011 Prezydium KR PZD z dnia 13.07.2011 r. w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach działkowych w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 r.	72
• UCHWAŁA NR 152/2011 Prezydium KR PZD z dnia 13.07.2011 r. w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach działkowych w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 r.	73
VII. WYNIKI KRAJOWEGO KONKURSU „RODZINNY OGRÓD DZIAŁKOWY ROKU 2011”	74
1. Konkurs Krajowy „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2011” – rozstrzygnięty!	74
2. Uchwała KR PZD	74
• UCHWAŁA NR 156/2011 Prezydium KR PZD z dnia 14.07.2011 r. w sprawie rozstrzygnięcia krajowego konkursu „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2011”	74
VIII. INFORMACJE	75
1. Wpisowe w Polskim Związku Działkowców	75
2. Nowi członkowie Polskiego Związku Działkowców	75
3. XXVI Wojewódzka Wystawa Lili w Kielcach	76
4. Dzień Dziecka	76
5. „Wieści z Ogrodów...”	77
IX. PRZYPOMNIENIA ORGANIZACYJNE	77
1. Obowiązki Prezesa i Zarządu ROD w zakresie spraw finansowo-księgowych w ROD	77
2. Możliwość ujawnienia w KW prawa do działki	78
3. Zadbajmy o stan prawny ROD	79
X. OKRĘGOWE ZARZĄDY SZKOŁĄ	79
I. OZ Podlaski w Białymstoku	79
II. OZ Opolski w Opolu	82
III. OZ Mazowiecki w Warszawie	83
IV. OZ Małopolski w Krakowie	84
V. OZ we Wrocławiu	84
XI. PORADY PRAWNE	85
• Rezygnacja z członkostwa w organie PZD	85
• Pożyczka z Funduszu Samopomocowego?	85
• Członkostwo współmałżonka w PZD	86
XII. „JAKA TO BYŁA DROGA...”	87
1. Informacja	87
2. Uchwała	88
• Uchwała nr 157/2011 Prezydium KR PZD z dnia 14.07.2011 r. w sprawie rozstrzygnięcia konkursu krajowego związanego z jubileuszem XXX-lecia PZD „Jaka to była droga...”	88
3. Nagrodzone prace	88
XIII. „JAK POWSTAŁY NASZE OGRODY” PRACE KONKURSOWE	99
1. Historia ROD „Gajówka” w Wodzisławiu Śl.	99
2. Historia ogrodu „Chabry” w Opolu	102
3. Historia ROD im. T. Kościuszki w Ostrowie Wlkp.	105
XIV. Z PRAC KRAJOWEJ KOMISJI ROZJEMCZEJ	110

Krajowa Rada PZD 00-728 Warszawa, ul. Bobrowiecka 1

Prezes, Sekretariat tel. 22 101 34 44, tel./fax: 22 101 34 60, e-mail: prezespzd@pzd.pl

Księgowość tel. 22 22 101 34 62, Organizacyjno-Prawny tel. 22 101 34 51,

Porady prawne 22 101 34 54, Radca Prawny tel. 22 101 34 77,

Wydział Gospodarki Grantami tel. 22 101 34 91, Ogrodniczy tel. 22 101 34 80,

Medialny tel. 22 101 34 88, Kadry tel. 22 101 34 50

Lp. OZ PZD	Kod	Adres	Kier.	Telefon
1. Bydgoszcz	85-098	ul. Piotrowskiego 11	0-52	322-86-29, fax 322-90-91
2. Częstochowa	42-200	Bór 201	0-34	365-92-44 tel./fax
3. Elbląg	82-300	ul. Kościuszki 106	0-55	233-81-06
4. Gdańsk	80-244	ul. Grunwaldzka 100/102	0-58	345-13-47, fax 341-75-25
5. Gorzów Wlkp.	66-400	ul. Śląska 45	0-95	722-38-36 tel./fax
6. Kalisz	62-800	ul. 3 Maja 3	0-62	757-52-00 tel./fax
7. Koszalin	75-643	ul. Sezamkowa 16	0-94	342-49-84
8. Legnica	59-220	ul. Mickiewicza 12	0-76	866-05-14, fax 862-67-97
9. Lublin	20-080	ul. Królewska 17	0-81	532-24-35 tel./fax
Biuro w Białej Podlaskie	21-500	ul. Warszawska 12	0-83	343-72-65
Biuro w Zamościu	22-400	ul. Bazylińska 3	0-84	639-29-54
10. Łódzki w Łodzi	91-201	ul. Warecka 3	0-42	655-94-54, fax 655-94-30
11. Małopolski w Krakowie	31-325	ul. Makowskiego 1	0-12	638-23-95, 638-24-63
Biuro w Nowym Sączu	33-300	ul. Borelowskiego 27 skr. 59	0-18	442-22-55
12. Mazowiecki W Warszawie	01-470	ul. Dywizjonu 303 nr 7	0-22	836-51-65 tel./fax
Biuro w Ciechanowie	06-400	ul. Orylska 3 a	0-23	672-29-83
Biuro w Ostrołęce	07-400	ul. Traugutta 44	0-29	760-47-67
Biuro w Płocku	0-402	ul. Dworcowa 12 a	0-24	364-95-90
Biuro w Radomiu	26-600	ul. Żeromskiego 116 B	0-48	340-21-60
Biuro w Siedlcach	08-100	ul. Młynarska 28	0-25	644-84-58
13. Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	10-512	ul. Kopernika 39	0-89	527-55-12, fax 523-70-38
14. Opolski w Oplu	45-564	ul. Solskiego 15	0-77	454-28-52 tel./fax
15. Piła	64-920	ul. 11 listopada 3	0-67	212-51-64
16. Podlaski w Białymstoku	15-245	ul. Ciołkowskiego 2/5	0-85	732-22-58 tel./fax
Biuro w Łomży	18-400	ul. Sadowa 2	0-86	216-24-75
Biuro w Suwałkach	16-400	ul. Kościuszki 71	0-87	566-29-65
17. Poznań	61-502	ul. M. Langiewicza 23	0-61	823-61-71, fax 823-69-41
Biuro w Lesznie	64-100	ul. Towarowa 1	0-65	520-37-56
18. Podkarpacki w Rzeszowie	35-103	ul. Hanasiewicza 6a	0-17	853-24-38 tel./fax
Biuro w Przemyślu	37-700	ul. Barska 15	0-16	670-38-61
Biuro w Tarnobrzegu	39-400	ul. Św. Barbary 6	0-15	822-45-51 tel./fax
19. Słupsk	76-200	ul. Gdańska 19	0-59	842-44-13 tel./fax
20. Sudecki w Szczawnie Zdrój	58-310	ul. Kolejowa 22	0-74	840-05-53 tel./fax
Biuro w Jeleniej Górze	58-500	ul. Wojska Polskiego 25	0-75	752-27-33
21. Szczecin	70-402	ul. Kaszubska 57	0-90	433-80-59, fax 448-02-89
22. Śląski w Katowicach	40-521	ul. Kormoranów 1	0-32	255-40-85, fax 255-16-30
23. Świętokrzyski w Kielcach	25-394	ul. Bohaterów Warszawy 4	0-41	342-36-69, fax 341-10-56
24. Toruńsko-Włocławski	87-100	ul. Lubicka 12 a	0-56	655-32-13 tel./fax
Biuro we Włocławku	87-800	ul. Kilińskiego 9	0-54	232-47-27
25. Wrocław	54-241	ul. Starogrobową 4	0-71	354-41-60, tel./fax 354-41-62
26. Zielona Góra	65-036	ul. Wyspiańskiego 13	0-68	452-57-67, fax 452-57-66

Bielsko-Biała – ROD im. Mickiewicza ul. Daliowa 23 (033 822-93-27); **Bytom** – ROD „Pstrowski” ul. Brzezińska 56 (032 289-90-33); **Chorzów** – ul. Niedźwiedzińska 1 (032 249-98-19); **Gliwice** – ROD „Wyzwolenie” ul. Mieleckiego 16 (032 231-87-97); **Jaworzno** – ROD „1000-lecia” ul. Langego (tel. 615-52-06); **Katowice-Siemianowice Śl.** – ROD „Szarotka” ul. Wieczorka (0-501-423-515); **Ruda Śląska** – ROD „Tulipan” ul. Robotnicza (032 340-05-84); **Rybnik** – ROD „Jedność- Florian” ul. Wodzisławska 87, skr. poczt. 42 (032 423-06-77); **Sosnowiec** – ROD „Pogoń” ul. Lwowska 3 (032 291-47-78); **Tarnowskie Góry** – ROD „Faster” ul. Bytomska 25, skr. poczt. 190 (0 695-220-170); **Tychy** – ROD „Barbara” ul. Brzozowa; **Zabrze** – ul. Matejki 37 (032 271-84-10)

II Kongres PZD

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, obradująca w Warszawie na nadzwyczajnym XXII posiedzeniu w dniu 14 lipca 2011 r. dokonała oceny sytuacji działkowców, ogrodów, Związku i ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych biorąc pod uwagę przede wszystkim:

- zaskarżenie ustawy o ROD przez I Prezesa Sądu Najwyższego do Trybunału Konstytucyjnego,
- stanowisko Marszałka Sejmu w sprawie zaskarżonej ustawy o ROD przekazane do Trybunału Konstytucyjnego,
- stanowisko Prokuratora Generalnego w sprawie zaskarżonej ustawy o ROD do Trybunału Konstytucyjnego,
- reprezentację Sejmu przed Trybunałem w sprawie ustawy o ROD,
- zakończenie procesu przygotowawczego do rozpoznania przez Trybunał Konstytucyjny sprawy ustawy o ROD,
- termin wyborów parlamentarnych,
- działania wokół ogrodów i Związku – wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich, kontrolę NIK, działania nadzoru budowlanego, wystąpienie Ministra Infrastruktury.

Krajowa Rada uznała za konieczne, aby w tych sprawach wypowiedziała się jak najszerza reprezentacja polskich działkowców i głos działkowców dotarł do ludzi, którzy teraz i w przyszłości będą decydować o losach miliona polskich rodzin.

Ewentualny niekorzystny wyrok Trybunału może wywołać inicjatywę uchwalenia nowej ustawy o ogrodach działkowych, choć z samego wyroku taka potrzeba może nie wynikać. O takim scenariuszu mogą świadczyć końcowe wnioski ze stanowisk Marszałka Sejmu i Prokuratora Generalnego. W praktyce oznacza to, że takie prace może podjąć parlament wybrany w październikowych wyborach. Krajowa Rada PZD uznała, że szeroka reprezentacja działkowców winna się wypowiedzieć w swoich najistotniejszych sprawach przed wyborami parlamentarnymi, aby zaprezentować swe poglądy na ustawę o ROD kandydującym do parlamentu i partiom politycznym. Działkowcy winni także mieć możliwość bezpośredniego zapoznania się z poglądami różnych opcji politycznych na temat przyszłości ruchu ogrodnictwa działkowego i usłyszeć jednoznaczne deklaracje w tej sprawie.

Działkowcy już wielokrotnie w różnej formie wypowiedzieli się, że ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych sprawdza się w praktyce i dobrze służy milionom polskich rodzin. W obronie ustawy o ROD na listach związkowych swój podpis złożyło 620 tysięcy działkowców. Obecnie,

w wyniku zaskarżenia ustawy przez I Prezesa Sądu Najwyższego głos w obronie ustawy zabrało znów kilkaset tysięcy działkowców w postaci tysięcy stanowisk, apeli, listów, zbiorowych wystąpień, wystąpień organów Związku wszystkich szczebli, a także wielu działkowców w listach indywidualnych. Szczególnie należy podkreślić znaczenie stanowisk i apeli znacznej liczby walnych zebrań, gdyż walne zebranie jest najwyższym organem Związku w ogrodzie, a prawo uczestnictwa w nim mają wszyscy działkowcy. Ten pogląd podziela również wielu samorządowców na co dzień współpracujących z ogrodami działkowymi. Dlatego obrona ustawy o ROD, będącej fundamentem polskiego ogrodnictwa działkowego, jest najważniejszym zadaniem dla działkowców i struktur Związku.

W 2009 roku Sejm rozpatrywał projekt PiS o ogrodach działkowych, który w konsekwencji mógł doprowadzić do zagłady ruchu ogrodnictwa działkowego w naszym Kraju. Obradujący 14 lipca 2009 r. w Warszawie I Kongres PZD, głosem 2600 uczestniczących w nim działkowców, ale także wielu polityków, samorządowców i posłów wypowiedział się zdecydowanie przeciw temu projektowi i wystąpił do posłów o odrzucenie niekorzystnego dla działkowców projektu ustawy. Dwa dni po I Kongresie w pierwszym czytaniu Sejm odrzucił projekt ustawy PiS.

Obecne działania wynikają z wniosku I Prezesa Sądu Najwyższego, który uznaje niekonstytucyjność całej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, pozbawiając w ten sposób działkowców wszystkich praw i uprawnień gwarantowanych ustawą o ROD, a najważniejsze z nich to:

- bezpłatne przekazywanie pod ogrody i bezpłatne użytkowanie przez ROD gruntów Skarbu Państwa i samorządu terytorialnego,
- zwolnienie działkowców z wszelkich podatków i opłat administracyjnych z tytułu użytkowania działki,
- uznanie ROD za urządzenie użyteczności publicznej,
- wyrażanie zgody przez PZD na likwidację ROD na cele komercyjne,
- prawo własności dla działkowca do urządzeń i nasadzeń na działce, gdyż jest to wyjątek w polskim prawie gwarantujący tę własność,
- odszkodowanie dla działkowca za utraconą własność w wyniku likwidacji ROD,

- przekazanie gruntu zamiennego na odtworzenie zlikwidowanego ogrodu,
- fizyczne odtworzenie zlikwidowanego ogrodu, albo przekazanie Związkowi środków na jego odbudowę,
- obowiązek gminy (Skarbu Państwa) wypłacenia odszkodowania lub przekazanie nieruchomości zamiennych w przypadku prawomocnej decyzji o zwrocie gruntu ROD byłym właścicielom lub ich spadkobiercom,
- zorganizowanie działkowców w samodzielnej, niezależnej, samorządnej, demokratycznej organizacji jaką jest Polski Związek Działkowców, co oznacza prawo działkowców do mówienia własnym głosem o swoich sprawach.

Biorąc powyższe pod uwagę Krajowa Rada PZD uznała, że obecna sytuacja działkowców, ogrodów, Związku i ustawy o ROD wymaga działań przewidzianych w sytuacjach krytycznych dla ruchu ogrodnictwa działkowego, gdyż zagrożenie jest bardzo realne i należy do najpoważniejszych, z jakimi mieliśmy do czynienia. Statut PZD w § 145 stanowi, że dla oceny sytuacji i wyrażenia stanowiska PZD w sprawach szczególnie istotnych dla ruchu ogrodnictwa działkowego Krajowa Rada może zwołać Kongres PZD. Dlatego też Krajowa Rada PZD na nadzwyczajnym XXII posiedzeniu w dniu 14 lipca 2011 r. podjęła decyzję o zwołaniu we wrześniu 2011 r. w Warszawie II Kongresu Polskiego Związku Działkowców.

Krajowa Rada uznała również, że przypadające w tym roku 30-lecie PZD winno mieć odpowiednią oprawę ze względu na rangę tej rocznicy i podjęła decyzję o połączeniu jubileuszu z II Kongresem PZD. Także Krajowe Dni Działkowca tradycyjnie obchodzone corocznie we wrześniu, łączymy z II Kongresem PZD, gdyż pełna reprezentacja polskich działkowców, która weźmie udział w Kongresie nada tym obchodom odpowiednią rangę.

W II Kongresie wezmą udział członkowie organów krajowych i okręgowych Związku oraz ustalona przez okręgowe zarządy reprezentacja spośród delegatów na okręgowe zjazdy, prezesów zarządów ROD, przewodniczących komisji rewizyjnych i rozjemczych ROD, instruktorów SSI, wyróżniających się w działalności społecznej działkowców oraz działkowców i działaczy, którzy rozpoczęli 30-lecie Związku w 1981 r. w ogrodach, okręgach i na szczeblu krajowym. Zakłada się, że w II Kongresie weźmie udział 4000 działkowców.

Krajowa Rada zaprosi na II Kongres przedstawicieli najwyższych władz państwowych, posłów, senatorów i samorządowców aby wysłuchali stanowiska działkowców w najistotniejszych dla nich sprawach, a także aby jednoznacznie określili swą postawę wobec ruchu ogrodnictwa działkowego.

KRAJOWA RADA PZD

Warszawa, dnia 15 lipca 2011 r.

I. NADZWYCZAJNE XXII POSIEDZENIE KR PZD

1. Informacja

W dniu 14 lipca 2011 r. w Warszawie odbyło się nadzwyczajne XXII posiedzenie Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, któremu przewodniczył Eugeniusz Kondracki – Prezes Związku. W posiedzeniu, obok członków Krajowej Rady, uczestniczyli Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej Maria Fojt oraz prezesi okręgowych zarządów nie będący członkami Krajowej Rady.

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Zatwierdzenie porządku obrad.
3. Sprawy organizacyjne.
4. Wybór komisji uchwał i wniosków.
5. Wystąpienie Prezesa Związku Eugeniusza Kondrackiego na temat:

- Stanowisko Prokuratora Generalnego RP w sprawie wniosku I Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie przez Trybunał Konstytucyjny zgodności ustawy o ROD z Konstytucją RP.

- Wybory parlamentarne.
- Krajowe Dni Działkowca.
- Jubileusz 30-lecia Związku.
- Działania Związku w aktualnej sytuacji. Wnioski, decyzje.
- 6. Dyskusja.
- 7. Informacja z okręgowych zjazdów delegatów.
- 8. Przygotowania do IX Zjazdu Delegatów PZD.
- 9. Sprawy różne.
- 10. Podjęcie uchwał i stanowisk.
- 11. Zakończenie obrad.

Skład Komisji uchwał i wniosków wybranej na XXII posiedzeniu KR PZD:

1. Michał Krawczyk – Przewodniczący	Śląski	7. Wincenty Kulik	Sudecki
2. Izabela Ożegalska	Łódzki	8. Janusz Moszkowski	Wrocław
3. Agnieszka Sycz	Podkarpacki	9. Grzegorz Oracz	Mazowiecki
4. Sylwester Chęciński	Poznań	10. Marian Pasiński	Zielona Góra
5. Tadeusz Jarzębak	Szczecin	11. Czesław Smoczyński	Gdańsk
6. Zbigniew Kołodziejczak	Warmińsko-Mazurski		

2. Wprowadzenie do dyskusji – Eugeniusz Kondracki Prezes PZD

Jeśli chodzi o sytuację, to jest ona powszechnie oceniana, jako krytyczna. Zakończony został proces przygotowawczy do odbycia posiedzenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie naszej ustawy. Stanowisko Prokuratora Generalnego jest ostatnim elementem tego procesu. Prokurator Generalny wypowiedział się podobnie jak Marszałek Sejmu i poddał te same 4 artykuły ustawy o ROD. Należy też stwierdzić, że w całości jest to najbardziej korzystne wystąpienie, ale jak zwykle jego zakończenie przekreśla całe dobre wrażenie. Też uznał, że choć uchylenie tych 4 artykułów nie wymaga żadnych zmian ustawy o ROD, ani dopisywania do niej innych przepisów, to należy generalnie uregulować w jednej ustawie funkcjonowanie wszystkich ogrodów działkowych, nie tylko rodzinnych. Jest to więc kolejna wskazówka dla przyszłego parlamentu, że trzeba zmienić ustawę o ROD.

Zjazdy okręgowe, które się odbywają, pokazują i potwierdzają, że zbliżające się wybory parlamentarne nie są obojętne dla działkowców i Związku. Dyskutowaliśmy na ostatnim posiedzeniu Krajowej Rady nad przełożeniem Zjazdu i zwołaniem go w połowie października. Uznaliśmy, że jest to wręcz konieczne, ze względu na to, żeby odbyć Zjazd przed wyborami parlamentarnymi i zamianifestować postawę Związku w sprawie wniosku I Prezesa Sądu Najwyższego. Chodziło nam o obronę ustawy oraz obronę ogrodów i Związku. Sytuacja się zmieniła diametralnie po ogłoszeniu przez Prezydenta RP terminu wyborów parlamentarnych na dzień 9 października 2011r. Nie możliwym jest, aby tak przyspieszyć Krajowy Zjazd, który miałby się odbyć w Warszawie dwa tygodnie przed wyborami parlamentarnymi. We wrześniu odbędzie się wiele zjazdów okręgowych: Słupsk, Bydgoszcz, Legnica, Poznań, Mazowiecki, Elbląg, Podlaski, Gorzów Wielkopolski, Częstochowa, Koszalin, Małopolski, Gdańsk i jako ostatni, 29 września – Śląski. W sumie jest to 14 zjazdów we wrześniu. Gdybyśmy chcieli odbyć Zjazd na dwa tygodnie przed wyborami parlamentarnymi, to trzeba by było go zorganizować 20 września. Uznaliśmy więc, że to jest niemożliwe, bo trzeba by było przyspieszyć wszystkie okręgowe zjazdy. Wobec tego zacząłem ważyć powagę sytuacji, w której się znajdujemy. Ta powaga sytuacji da znać o sobie po wyborach parlamentarnych, a szczególnie po orze-

czeniu Trybunału Konstytucyjnego. Z drugiej strony istnieje potrzeba zamianifestowania postawy Związku przed wyborami parlamentarnymi. Bo tylko wtedy ten głos będzie wysłuchany, a nasza sprawa będzie zrozumiana.

I dlatego też sięgnąłem do statutu, który przewiduje możliwość, a właściwie w sytuacji w jakiej jesteśmy, konieczność zwołania kongresu. Uznałem, że trzeba zatrzymać wszelkie imprezy, które się powinny odbywać, a mianowicie 30-lecie Związku i Krajowe Dni Działkowca i przenieść na ewentualny Kongres, połączyć i zwołać go we wrześniu do Warszawy.

Są dwa najważniejsze tematy, które byłyby wiodące na Kongresie, a w sprawie których Związek powinien się absolutnie wypowiedzieć. Pierwsza sprawa to obrona ustawy o ROD. Druga, to wybory parlamentarne – jakie mają znaczenie dla nas w przyszłości i jak powinniśmy je traktować.

To są dwa tematy dla których ten Kongres trzeba zwołać.

Żeby mówić głosem naszych członków i działaczy trzeba, żeby ten Kongres był liczny. Proponujemy, żeby uczestniczyło w nim 4000 działkowców. Przypomnę, że I Kongres zgromadził ponad 2600 działkowców, w Częstochowie w Krajowych Dniach Działkowca uczestniczyło ok. 5000 działkowców, w Jeleniej Górze było 2500, w Bełchatowie ponad 3000. Wszystkie nasze Krajowe Dni Działkowca, które odbywaliśmy, były bardzo liczne i z roku na rok się rozrastały. Mamy więc doświadczenie w organizacji dużych imprez.

Jeśli łączymy 30-lecie, Krajowe Dni Działkowca i stawiamy tak ważne tematy, to te 4 000 osób, a nawet jak zajdzie potrzeba to więcej, nie powinno nas przerażać. Im więcej tym lepiej. Bądźmy widoczni. Ważne jest to, jak ten Kongres przygotowujemy, zarówno w Krajowej Radzie jak i w okręgowych zarządach.

Trzeba postawić sobie pytanie, czy rzeczywiście w tej sytuacji, w której jesteśmy powinniśmy zwołać Kongres. To jest zasadne pytanie, dlatego że sam Kongres można byłoby zwołać przed posiedzeniem TK. Okazję, jaką mamy w tej chwili – wybory parlamentarne, trzeba wykorzystać, bo po wyborach nasz głos już nie będzie słyszany. Musimy wołać w naszych sprawach, być wysłuchanymi, musimy stać się siłą polityczną poprzez nasz elektorat,

o którą będą starać się partie polityczne i poszczególni kandydaci.

22 września to jest czwartek, zwykły dzień tygodnia, na ten dzień planowalibyśmy zwołanie Kongresu. Chcielibyśmy trafić z obecnością posłów w Warszawie, bo łatwiej jest im się wówczas pojawić na Kongresie, a dla nas jest

3. Omówienie dyskusji

Michał Krawczyk – Śląski

Poinformował, że na terenie Okręgu Śląskiego odbyło się już 7 rejonowych konferencji przedjazdowych, na których delegaci prezentują pełne zrozumienie środowiska działkowców dla sytuacji, w jakiej znalazło się PZD. Wszędzie podejmowane są stanowiska i apele w obronie ustawy o ROD, a także deklarowane jest pełne poparcie dla Krajowej Rady i Prezesa Związku. Stwierdził, że Kongres to jest najwłaściwsze rozwiązanie i Okręg Śląski opowiada się za Kongresem. Podczas Kongresu powinniśmy wypowiedzieć się wyraziście, bez zasfonsy, bo nasi przeciwnicy nie kryją swych pomysłów na unicestwienie Związku i ogrodów. Planowany termin Kongresu jest jak najbardziej właściwy, bo przed wyborami parlamentarnymi. W samych wyborach powinniśmy poprzeć tych, co byli przez cały czas z nami, co nas przez cały czas bronili, jeżeli takich kandydatów poprzemy w wyborach, to zyskamy w Sejmie więcej przyjaciół.

Atak na ustawę o ROD to głębszy atak – przecież ta ustawa chroni 1 milion najmniej zamożnych rodzin w Polsce, wśród nich i bezrobotni często nie ze swojej winy. Dlatego ustawy należy bronić dokąd tylko jest to możliwe.

Henryk Ziomek – Sudecki

Stwierdził, że stoimy przed bardzo ważnym momentem, można powiedzieć, że siedzimy na wulkanie, którego erupcja nastąpi lada chwila. Nie zależy to od nas więc musimy podejmować działania zabezpieczające. Na Zjeździe Okręgu Sudeckiego obrona ustawy i Związku była bardzo mocno akcentowana, ale w obecnej sytuacji musi być zdecydowanie większa aktywność wszystkich struktur Związku i działkowców.

Propozycja zmanifestowania naszej siły na Kongresie w tak ważnym momencie historycznym dla ogrodów w Polsce jest absolutnie właściwa. Obecna sytuacja upoważnia nas właśnie do takich działań. Wystąpił także z oświadczeniem w imieniu dużej części działkowców z Okręgu Sudeckiego, z którymi te sprawy dyskutowali, że zwołanie II Kongresu PZD jest jak najbardziej celowe.

Tadeusz Jarzębak – Szczecin

Podczas posiedzenia Okręgowego Zarządu w Szczecinie, gdzie jeszcze nic nie mówiło się w kraju o kongresie,

ważne przecież, żeby zademonstrować siłę Związku. W tej sprawie na dzisiejszym posiedzeniu KR winni się wypowiedzieć przedstawiciele wszystkich okręgów, aby Krajowa Rada mogła podjąć decyzję w pełni akceptowaną i rozumianą.

wystąpił problem, że powinniśmy wystąpić tak mocno, żeby to odbiło się głośnym echem w całym kraju. Sytuacja dojrzała już do tego, że nie mamy żadnych złudzeń, że wszystkie działania zmierzają do zmiany ustawy o ROD. Dzisiaj możemy liczyć na tych, którzy są sprawdzeni. Czekając nic nie osiągniemy, musimy działać i iść na całość, by potem nie mieć poczucia zlekceważenia sytuacji, a działkowcy nas rozliczą. Sytuacja jest bardzo groźna i jedyna forma walki jest poprzez parlament, a więc kampanię wyborczą i wybranie ludzi, którzy potem zadecydują o naszych losach.

Wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego, stanowisko Marszałka Sejmu i teraz stanowisko Prokuratora Generalnego, choć może najłagodniejsze, zmierzają do zmiany ustawy. Nawet gdy w stanowiskach mówi się, że przepis jest zgodny z Konstytucją, to i tak ustawę trzeba zmienić, bo trzeba nią objąć wszystkie możliwe ogrody i organizacje. A więc główny cel to rozbięcie Związku, zmiana ustawy i dobranie się do ogrodów. Dlatego nie mamy innego wyjścia jak Kongres i to przed wyborami, bo po wyborach to musztarda po objedzie – nikt już nas nie będzie słuchał. Musimy podjąć tę walkę, bo chodzi tu o milion polskich rodzin.

Andrzej Wosik – Częstochowa

Kongres to jedyna droga, aby podjąć walkę o ogrody. W sprawie wyborów powinniśmy mówić otwartym tekstem, kogo poprzeć, a kogo nie. Przecież przez ostatnie lata jasno widać, kto chce nam zniszczyć ogrody. Na tych w żaden sposób nie powinniśmy głosować i to trzeba ludziom powiedzieć. My wiemy na kogo u nas w Częstochowie głosować, wiemy kto nam pomaga, kto jest z nami. Wierzę w Kongres, może stać się tak jak dwa dni po I Kongresie w 2009 roku.

Eugeniusz Kondracki – Prezes PZD

To co się wokół nas dzieje to jest zwykła polityka i nie da rady żyć obok, bo niczego nie załatwimy i musimy w naszym interesie wypowiadać się jasno z kim i przeciwko komu, musimy otwarcie mówić kogo należy popierać, a kogo nie. My chcemy uprawiać działki, ale nam się tego prawa odmawia i chce nam się to zabrać, musimy odpowiedzieć tym, czym nas się atakuje.

Sylwester Chęciński – Poznań

Przypomniał I Kongres w 2009 r. i jego efekt w postaci odrzucenia przez Sejm w pierwszym czytaniu projektu PiS. Wówczas jeden problem spowodował to, że został zwołany Kongres – mieliśmy przeciwnika, mieliśmy materiał przed sobą i wiedzieliśmy co zrobić. To asumpt do tego, abyśmy spróbowali ponownie, ale jakże inna jest dzisiaj sytuacja: mamy wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego do Trybunału Konstytucyjnego, stanowisko Marszałka Sejmu, stanowisko Prokuratora Generalnego. Czyli przed nami zwarty atak z areopagu politycznego naszego kraju. Dlatego słusznie, że szukamy takich ludzi, którzy spróbują nam pomóc i podejmą walkę w przyszłym parlamencie o zachowanie ustawy o ROD. Dzisiaj musimy szukać takich ludzi, którzy jutro będą z nami.

W pełni poparł zwołanie II Kongresu i zapewnił, że z terenu działania okręgu na kongres przyjedzie wielu samorządowców popierających działkowców i Związek.

Ryszard Chodynicki (Toruńsko-Włocławski)

Stwierdził, że na II Kongres wszystkie delegacje z okręgów winny przyjechać z odpowiednimi hasłami, te hasła powinny przemawiać do gości Kongresu, ale też dobrze by było aby je pokazały środki masowego przekazu. Materiał z Kongresu oparty o merytoryczne wystąpienia powinien być następnie przedmiotem dyskusji w okręgach, a potem w ogrodach. Okręg Toruńsko-Włocławski ma dobrą współpracę z wieloma samorządami więc będzie odpowiednia reprezentacja na Kongresie. Należy też postarać się, aby na Kongres przybyła regionalna prasa, dziennikarze na co dzień współpracujący z ogrodami, wtedy lepiej oddadzą to, co się działo na kongresie.

Jerzy Adamski – Łódzki

Mówimy w dyskusji o tym, czym ma się zajmować Kongres, a więc jubileusz, Krajowe Dni Działkowca i obrona ustawy. Czytam programy partii politycznych. Na dzisiaj tylko w programie SLD są sprawy ogrodów działkowych. Nie ma w PSL, nie ma w PO. Niech PO wpisze sprawy ogrodów w swój program. Należy pamiętać, że my z posłami możemy rozmawiać, oni będą deklarować poparcie dla nas, ale w sytuacji, gdy będzie zapadała dla nas ważna decyzja i będzie dyscyplina klubowa w głosowaniu, to sympatie posłów niewiele się liczą. Taka sprawa musi być wpisana w program wyborczy partii. Jeśli chodzi o środki masowego przekazu, to jeśli nie kupimy sobie paru artykułów, to nie mamy na co liczyć. Środki masowego przekazu polują na sensację.

Zaproponował, aby uczestnicy II Kongresu przemaszerowali pod Sejm i wręczyli Marszałkowi Sejmu materiały podjęte na Kongresie i wtedy dopiero rozwiązać Kongres. Może wtedy media zauważą te tysiące ludzi?

Stanisław Chodak Lublin

Stwierdził, że jest pełna aprobatą co do zwołania II Kon-

gresu PZD. Po powrocie do okręgów należy natychmiast przystąpić do przygotowań, bo czas jest niezwykle krótki. Wiele zależy od przygotowania w okręgach, ale mamy już doświadczenie z I Kongresu.

Głównym problemem Kongresu będzie obrona ustawy o ROD, ale też sprawa wyborów parlamentarnych, jubileuszu 30-lecia Związku.

Jeśli chodzi o stanowisko Prokuratora Generalnego stwierdził, że stanowisko to nie byłoby złe, bo jest tam zapisane, że ewentualne usunięcie z ustawy o ROD czterech zapisów poddanych przez Sejm i Prokuratora, nie powoduje potrzeby ani uzupełnienia, ani zmiany ustawy. Ale oczywiście jest dodane, tak jak u Marszałka Sejmu, że trzeba uregulować sprawę całego ogrodnictwa działkowego.

Janusz Moszkowski – Wrocław

Zwołanie Kongresu w obecnej sytuacji jest konieczne. Związek jest chyba w najtrudniejszej sytuacji w tym 30-leciu. Cała akcja została ukartowana przeciwko ustawie, ogrodom działkowym i Związkowi. Zastanawiali się w okręgu, dlaczego to właśnie I Prezes Sądu Najwyższego wystąpił w tej sprawie? Zwykle w takich sprawach występują posłowie, ale dotychczas się to nie udawało, więc partia rządząca nie chce wystąpić przeciw ogrodom otwarcie, bo to strata wielu głosów w wyborach i samorządowych i parlamentarnych. Dlatego poszli inną drogą – trzecia władza – sądowicza Jasne to będzie, gdy przypomnimy sobie obrady sejmowej Komisji ustawodawczej, na której poddano te cztery artykuły naszej ustawy – na komisji wypowiedzieli się tylko posłowie PiS, ich wnioski przeszły. Posłowie PO w ogóle się nie angażowali w tę sprawę. To chyba wyraźny sygnał, jeśli chodzi o stanowisko PO. Marszałek Sejmu i Prokurator Generalny te same 4 artykuły uznali za niekonstytucyjne i nie ma złudzeń, że tak się stanie w Trybunale Konstytucyjnym. Ważne jest co będzie po wyroku TK i po wyborach, czy ustawa o ROD bez tych 4 artykułów będzie funkcjonować, czy będą starania, by ją zmienić. I dlatego Kongres powinien się wypowiedzieć tak, by jego głos był słyszany w całej Polsce i ten marsz pod Sejm jest bardzo ważny. Zabranie Związkowi prawa wyrażania zgody na likwidację ROD na cele komercyjne to najważniejsza sprawa i to jest tak, jak na naszym plakacie „grunt to interes” i to w ten sposób usiłuje się zrobić. Dlatego tak ważny jest Kongres, abyśmy zaprezentowali się, jako jednolita siła i tak nas widzieli, że wszyscy walczymy o prawa działkowców.

Zbigniew Kołodziejczak – Warmińsko-Mazurski

Kongres w tym miejscu i w tym terminie to najważniejsze co możemy zrobić. Termin jest też ważny z innego powodu – we wrześniu odbywają się dni działkowca w ogrodach. To dobra okazja o Kongresie poinformować jak najszersze gremium działkowców i jak najlepiej przygotować się do kongresu.

Barbara Kokot – Bydgoszcz

Aktualna sytuacja jest na tyle groźna, że Związek musi się wypowiedzieć zdecydowanie w obronie ustawy o ROD i działkowców. Dlatego Kongres to najlepsze miejsce na zajęcie stanowiska przez Związek. W Bydgoszczy będą w najbliższym czasie dwie imprezy związkowe i już trzeba rozpoznać kandydatów na posłów, aby zjednać sobie ludzi, którzy potem będą nas bronić. Bierzymy teraz na siebie przygotowanie się do Kongresu, aby pokazać pełną integrację całego Związku.

Piotr Wilms – Gorzów Wlkp.

Uznał, że trzeba na Kongres zaprosić osoby, które wniosły wkład w powstanie i uchwalenie ustawy o ROD. Kongres jest niezbędny, abyśmy mogli wierzyć w zwycięstwo.

Czesław Smoczyński – Gdańsk

Stwierdził, że Gdańsk dobrze się przygotowuje do Kongresu. Przygotowania do Kongresu zbiegną się z przygotowaniem do okręgowego zjazdu i będzie okazja do rozpropagowania Kongresu i jego zadań.

Antonina Boroń – Opolski

Połączenie Kongresu z jubileuszem 30-lecia Związku i Krajowymi Dniami Działkowca to bardzo dobre posunięcie. Zaproponowała, aby politycy, którzy składali deklaracje podczas I Kongresu przedstawili na II Kongresie, jak zrealizowali te deklaracje. Kongres będzie przed wyborami i dobrze jest usłyszeć co politycy zrobili z tego, co nam obiecywali. W ogrodach mamy coraz więcej ludzi młodych – nie może ich zabraknąć na Kongresie, to musi być widoczne, że ta młodzież jest wśród nas. Na Kongres powinniśmy też zaprosić radnych – oni współpracują z nami na co dzień. Trzeba się też zastanowić, czy nie zaprosić przedstawicieli Międzynarodowego Biura, to wreszcie nasza międzynarodowa organizacja działkowców.

Jerzy Wdowczyk – Kalisz

Zapewnił, że działkowcy z okręgu będą w pełni uczestniczyć w Kongresie. Uznał, że Kongres w obecnej sytuacji jest niezbędny. Okręg jest przed zjazdem, ale już spodziewają się licznej obecności posłów i senatorów – to już kaliska tradycja. Zazaczył, że na co dzień, gdy rozmawia się z posłami różnych opcji, to zachowują się poprawnie w stosunku do ogrodów i Związku. Jednak niektórzy działają z drugiej strony przeciwko ogrodowi, a więc grają nieczysto. To trzeba rozpoznać i wyciągnąć wnioski. Politycy winni się wypowiedzieć jednoznacznie, a nie tylko zwykłe obiecywanie i zapewnianie.

Maria Fojt – Piła

Oświadczyła, że Okręg przyjedzie na Kongres dobrze przygotowany. W pełni popierają zwołanie Kongresu, bo musimy powiedzieć parlamentarzystom co myślimy i czego oczekujemy. Na Kongres trzeba zaprosić parlamenta-

rystów, którzy nas wspierali przez całą kadencję, także samorządowców, którzy są z nami przez cały czas. Zaproponowała, aby także zaprosić przedstawicieli Rządu i Prezydenta RP. Nie będzie łatwo z mediami centralnymi, ale należy zaprosić przedstawicieli mediów lokalnych ze wszystkich okręgów i to jest zadanie dla okręgów. Przemarsz pod Sejm i wręczenie Marszałkowi podjętych przez Kongres stanowisk to dobry pomysł, takie propozycje padają w ogrodach.

Martian Pasiński – Zielona Góra

Przedstawił, jak nas otaczają od 2–3 lat – Rzecznik Praw Obywatelskich, I Prezes Sądu Najwyższego, WSA w Białymstoku, Najwyższa Izba Kontroli, Marszałek Sejmu, Prokurator Generalny, Minister Infrastruktury. Wniosek – jest napisany w białych rękawiczkach scenariusz zmierzający do odebrania praw działkowców i likwidacji PZD oraz ogrodów. Te fakty przekonują, że niezbędne jest zwołanie II Kongresu.

I Kongres spotkał się z bardzo dobrym przyjęciem i odbił się dużym echem w ogrodach. Teraz Kongres będzie miał naczelne zadanie – obrona ustawy o ROD, ale też sprawę wyborów parlamentarnych, bo od ich wyników może zależeć przyszłość ogrodów. Najważniejsze, aby natychmiast po Kongresie przekazać jego dorobek do okręgów i ogrodów. Jest potrzeba pokazania konsolidacji, integracji, pokazania, że jesteśmy wszyscy z naszym Związkiem i jego kierownictwem. Najmniejsza rysa źle będzie służyła Związkowi i ogrodowi.

Zielonogórcy działkowcy będą dobrze przygotowani do Kongresu.

Halina Kmiecik – Małopolski

Wiele bardzo cennych propozycji padło na rejonowych konferencjach przedjazdowych organizowanych w Okręgu Małopolskim. Chęć obrony ustawy jest powszechna – pod stanowiskami podpisali się wszyscy uczestnicy konferencji. W obecnym czasie będziemy uaktywniać działkowców na terenie całego Okręgu, bo wyniki wyborów mogą potem decydować o przyszłości ogrodów. Trzeba zadbać, aby w Kongresie uczestniczył jak najszerzy aktyw działkowy. Kongres będzie miał znaczenie w całym kraju i dlatego powinien się odbyć w formie proponowanej.

Grażyna Franke – Mazowiecki

Decyzja o zwołaniu Kongresu jest niezbędna. W Okręgu Mazowieckim już odczuwamy próby takich działań, jakby nie było ustawy o ROD. Może na własnej skórze przekonać się, co by było, gdyby zabrakło ustawy. Teraz ona nas broni, gdy jej zabraknie to nastąpi masowa likwidacja ogrodów i to bez żadnych zasad i odszkodowań. Powinniśmy też bardzo bronić art. 24, ważne są wszystkie zapisy ustawy, także art. 10 i 17. To są zasady wypracowane przez lata i obecne w prawie od dziesięcioleci. Brak tych zapisów spowoduje od razu problemy w dużych mia-

stach. Dlatego winniśmy bronić tych artykułów i całej ustawy. Także na Mazowszu obserwują, że coraz więcej ludzi młodych stara się o działki, a więc te działki i ogrody są potrzebne, bo wchodzi na nie kolejne pokolenie naszego społeczeństwa.

Bogdan Dąbrowski – Gdańsk

Posłużył się znanym sloganem – zwołanie Kongresu to oczywista oczywistość. Stwierdził, że obecnie naczelnym zadaniem całego Związku jest obrona ustawy o ROD, ale ważne jest przestrzeganie tej ustawy przez członków naszego Związku. Nie tylko przestrzeganie ustawy, też zapisów statutu PZD i regulaminu ROD. Nadal zdarzają się ludzie i to na funkcjach związkowych, którzy mają problemy nie tylko ze zrozumieniem, ale i z przeczytaniem tych przepisów. Jeśli chodzi o wybory parlamentarne zaproponował, aby po ogłoszeniu list wyborczych zwrócić się do tych co byli posłami, do tych którzy chcą być posłami, aby jasno określili swój stosunek do ogrodów. Zapewnił, że do posłów z terenu Okręgu osobiście skieruje taki list. Uznał to za konieczne, ponieważ, jak stwierdził: „Ja tych ludzi nie znam, bo to lider partii ustala kto i gdzie kandyduje”. Są posłowie których znamy i wiemy co dla nas robią, ale większość jest anonimowa. Na zakończenie stwierdził, że Kongres musi się odbyć, ale poza obroną naszej ustawy, trzeba pamiętać o tym, aby ją przestrzegać póki istnieje.

Józef Kasprzak – Poznań

Przekazał doświadczenia z niedawno odbytej inauguracji wczasów w ogrodzie, na których byli posłowie stale współpracujący ze Związkiem i deklarowali, że będą bronić ustawy. Byli też przedstawiciele wszystkich samorządów z całego powiatu i też deklarowali wsparcie dla ROD. Zaproponował, aby na Kongres zaprosić także Europosłów.

Wiesław Boratyński – Słupsk

Z całą odpowiedzialnością stwierdził, że zwołanie II Kongresu to spełnienie oczekiwań działkowców Okręgu w Słupsku. Poinformował, że stanowiska w obronie ustawy o ROD, tak jak w ubiegłym roku, tak również w bieżącym podjęły wszystkie walne zebrania w Okręgu. Podczas walnych zebrań wspomniano dokonania i znaczenie I Kongresu i sugerowano, że nadszedł czas, aby w podobny sposób działkowcy z całego kraju wypowiedzieli się w swoich sprawach. Podzielił pogląd przedmówców, że na Kongres należy zaprosić przedstawicieli samorządów, ale tych co czynnie wspierają ogrody, a nie tylko deklarują, że pomogą.

Agnieszka Sycz – Podkarpacki

To, że Kongres jest potrzebny nie podlega żadnej dyskusji. Z kolei dorobek Kongresu musi się mocno odbić w ogrodach. Nasze, czyli Okręgu, apele o udział dział-

kowców w wyborach to jedno, ale o ile mocniejsze i bardziej brane pod uwagę będzie stanowisko w tej sprawie Kongresu. Planuje się udział 4000 działkowców w Kongresie, ale w obronie ustawy podpisało się 620 tysięcy i to trzeba zaakcentować, to musi być na Kongresie widoczne, że to nie tylko te cztery tysiące jest za obroną ustawy. Ten Kongres nabiera też historycznego znaczenia w związku z jubileuszem 30-lecia Związku.

Andrzej Bojko – Podlaski

Zwołanie Kongresu to jedyna słuszna decyzja, jaką możemy w obecnej sytuacji podjąć. Musimy się do tego Kongresu dobrze przygotować, aby nasz głos był w każdej sprawie wyraźny. Przed Kongresem okręgi winny dostać jego program i zadania, jakie przed nimi stoją, aby dobrze się przygotować.

Izabela Ozegalska – Łódzki

Poinformowała, że czytając stanowisko prokuratora Generalnego odniosła wrażenie, że duży nacisk położył nie na wcześniej tak modny monopol PZD, ale na jego uprzywilejowaną pozycję. Można też wysnuć wniosek, że już gdzieś jest przygotowana nowa ustawa regulująca funkcjonowanie wszystkich ogrodów. Dlatego tak ważny będzie Kongres, aby wypowiedzieć się na temat całej ustawy, ale też szczególnie tych czterech artykułów. Trzeba się zastanowić, jak zorganizować Kongres, aby nie uciekły inne ważne wydarzenia, jak 30-lecie PZD i Krajowe Dni Działkowca. Od kilku miesięcy mówimy o jubileuszu i nadajemy mu wysoką rangę, ta ranga powinna być widoczna na Kongresie. Może trzeba rozważyć taki scenariusz, że Kongres kończymy marszem pod Sejm i wręczeniem stanowisk, a następnie wracamy i dalej są obchody jubileuszu i Krajowe Dni Działkowca.

Do wielkich zadań zaliczyła zgromadzenie odpowiednich mediów podczas Kongresu, zaproponowała, aby na okres przygotowań do kongresu i jego obsługi medialnej zatrudnić profesjonalistę w tej dziedzinie, mającego odpowiednie kontakty z mediami. Jeśli chodzi o wybory zaproponowała, aby w terenie dotrzeć do liderów partii i niech się jednoznacznie określą, jaki jest ich stosunek do ogrodów. Trzeba też zawalczyć, aby na Kongresie pojawił się Cezary Grabarczyk Minister Infrastruktury. Tyle nam obiecywano, szeroką współpracę, a odbyły się dwa spotkania i cisza, nic z tego nie wyszło. Może należy powrócić do tych spotkań roboczych i wybrać się z delegacją do Ministra w tej sprawie.

Zygmunt Wójcik – Świętokrzyski

Zdecydowanie opowiedział się za zwołaniem II Kongresu. Choć minęły już dwa lata, to I Kongres cały czas daje o sobie znać i żyje w świadomości, szczególnie jego uczestników i wciąż mówią o zwycięskiej batalii Związku, do której walnie przyczynił się I Kongres. Wraził nadzieję, że II Kongres będzie jeszcze większą manifestacją

jedności i determinacji działkowców. Aby tak się stało okręgi muszą włączyć się czynnie w przygotowania do kongresu.

Stanisław Suszek – Koszalin

Okręg jest przed zjazdem. Będą spotkania z delegatami i na tych spotkaniach jednym z ważniejszych tematów będzie obrona ustawy o ROD. Z dotychczasowych parlamentarzystów, tylko jeden działał aktywnie w obronie, mają więc trudne zadanie w tej sprawie. Stwierdził, że w obecnej sytuacji zwołanie II Kongresu jest nie tylko słuszne, ale też konieczne.

Władysław Kondratowicz – Legnica

Legnica także jest przed zjazdem. Podzielił pogląd, że trzeba zaprosić na Kongres niektórych euro posłów, ale także zaproponował, aby w naszej sprawie wystąpić do Parlamentu Europejskiego i przedstawić, że dąży się u nas do likwidacji ogrodnictwa działkowego i naszego Związku. Na terenie Okręgu jest wiele samorządów ściśle współpracujących z ogrodami i Związkiem i postarają się o godną ich reprezentację na Kongresie.

Bolesław Mikołajczyk – Elbląg

Stwierdził, że Kongres jest niezbędny – innego wyjścia nie ma. W Elblągu mają doświadczenia w walce o zapisy

naszej ustawy z władzą miasta, gdzie rządzi PO. Chciano usunąć z planu zagospodarowania Elbląga 29 ogrodów, których grunt jest w wiecznym użytkowaniu Związku. Obronili te ogrody. Uznał także, że na Kongres trzeba przywieźć takich ludzi, którzy będą wiedzieli po co się tam znaleźli.

Podsumowanie

W dyskusji zabrało głos 30 osób, w tym przedstawiciele wszystkich 26 okręgów. Występujący byli zgodni, co do konieczności zwołania II Kongresu PZD i zamianowania na nim zdania całego Związku na temat ustawy, determinacji wszystkich działkowców w jej obronie. II Kongres winien też ustosunkować się do tego, jak ze składanych na I Kongresie deklaracji wywiązali się politycy. Kongres winien także jednoznacznie wypowiedzieć się w sprawie udziału działkowców w wyborach parlamentarnych, ale przede wszystkim jednoznacznie określić na kogo głosować, a na kogo nie.

Dyskutanci byli zgodni, że połączenie z kongresem obchodów jubileuszu 30-lecia PZD i Krajowych Dni Działkowca podniesie rangę tych uroczystości. Przedstawiciele okręgów złożyli wiele propozycji dotyczących organizacji Kongresu i jego przebiegu, a także deklarowali, że okręgi będą dobrze przygotowane do wypełnienia swej roli podczas Kongresu.

Op. M. Pytka

4. Uchwała w sprawie zwołania II Kongresu PZD

UCHWAŁA Nr 3/XXII/2011

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 14 lipca 2011 r.

w sprawie zwołania II Kongresu Polskiego Związku Działkowców

Z uwagi na to, że ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych będąca fundamentem działalności polskiego ogrodnictwa działkowego, została podważona przez I Prezesa Sądu Najwyższego poprzez jej skierowanie do Trybunału Konstytucyjnego, a także ze względu na znaczenie dla tej sprawy zbliżających się wyborów parlamentarnych, niezmiernie ważne jest aby głos samych zainteresowanych dotarł do ludzi, którzy będą decydować o losie miliona polskich rodzin korzystających z działek w ROD. Trybunał Konstytucyjny nie wydał jeszcze wyroku, jednak ze stanowisk stron postępowania przed Trybunałem wynika, że część zapisów ustawy zostanie uchylona. Istnieją podstawy do przypuszczenia, że taki wyrok zainicjuje prace legislacyjne nad głęboką zmianą regulacji dotyczących funkcjonowania ROD. Taki rozwój wypadków może mieć miejsce po wyborach do Sejmu i Senatu RP. Dlatego też

Krajowa Rada PZD uznała za konieczne aby w tej sprawie wypowiedziało się jak najszersza statutowa reprezentacja polskich działkowców. Przyszłość ogrodów działkowych może być w rękach parlamentarzystów, którzy zostaną wybrani w październiku br.

Biorąc powyższe pod uwagę, Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 145 i § 146 statutu PZD, postanawia:

§ 1

Zwołać w dniu 22 września 2011 r. II Kongres Polskiego Związku Działkowców w celu dokonania oceny sytuacji działkowców, ogrodów, Związku i ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz wypowiedzenia się działkowców w najistotniejszych sprawach dla przyszłości ruchu ogrodnictwa działkowego.

§ 2

W Kongresie, zgodnie z § 146 ust. 1 statutu PZD udział wezmą:

- 1) Członkowie Krajowej Rady PZD,
- 2) Członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD,
- 3) Członkowie Krajowej Komisji Rozjemczej PZD,
- 4) Prezesi okręgowych zarządów PZD,
- 5) Przewodniczący okręgowych komisji rewizyjnych PZD,
- 6) Przewodniczący okręgowych komisji rozjemczych PZD.

§ 3

1. Krajowa Rada PZD, działając na podstawie § 146 ust. 2 statutu PZD, postanawia, że w II Kongresie, poza wymienionymi w § 2, wezmą udział następujący członkowie PZD:

- 1) Członkowie okręgowych zarządów,
- 2) Członkowie okręgowych komisji rewizyjnych,
- 3) Członkowie okręgowych komisji rozjemczych,
2. Okręgowe zarządy wytypują na II Kongres działkowców i działaczy spośród:
  - 1) delegatów na okręgowe zjazdy,
  - 2) prezesów zarządów ROD,
  - 3) przewodniczących komisji rewizyjnych ROD,
  - 4) przewodniczących komisji rozjemczych ROD,
  - 5) instruktorów SSI,
  - 6) wyróżniających się w działalności społecznej działkowców.

7) działaczy i działkowców, którzy rozpoczynali 30-lecie Związku w 1981 roku w ogrodach, okręgach i na szczeblu krajowym.

3. W II Kongresie mogą brać udział osoby zaproszone, nie będące członkami PZD, np. parlamentarzyści, przedstawiciele partii politycznych, Rządu, samorządu terytorialnego, a także organizacji społecznych i związków zawodowych.

§ 4

1. Krajowa Rada ustala ilość uczestników Kongresu z poszczególnych okręgów, określoną w załączniku do niniejszej uchwały.

2. Ilość uczestników określona dla danego okręgu w załączniku, o którym mowa w ust. 1, obejmują wszystkich uprawnionych do udziału w II Kongresie PZD określonych niniejszą uchwałą.

§ 5

1. Krajowa Rada powierza organizację II Kongresu Prezydium KR PZD.

2. Krajowa Rada PZD upoważnia Prezydium KR do opracowania programu II Kongresu, projektów dokumentów oraz zaproszenia odpowiednich gości na Kongres.

3. Krajowa Rada PZD upoważnia Prezydium KR do podejmowania wszelkich niezbędnych uchwał i decyzji potrzebnych do zorganizowania II Kongresu PZD.

WICEPREZES

/-/Stanisław CHODAK

WICEPREZES

/-/Antoni KOSTRZEWA

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

SKARBNIK

/-/Marian PASIŃSKI

WICEPREZES

/-/Wincenty KULIK

Warszawa, dnia 14 lipca 2011 r.

UCZESTNICY KONGRESU PZD

Lp.	OKRĘG	Ilość ROD	Ilość użyt- kowanych działek	Ilość uczest. łącznie	Czł. org krajowych	W tym Czł. org okręg.	Ilość uczest. wyłanianych w okręgach
1		2	3	4	5	6	7
1.	Bydgoszcz	217	33335	120	3	44	76
2.	Częstochowa	61	8856	80	1	35	45
3.	Elbląg	81	10292	80	1	39	41
4.	Gdańsk	257	51847	220	4	60	160
5.	Gorzów Wlkp.	71	14893	80	1	39	41
6.	Kalisz	138	20738	100	3	47	53
7.	Koszalin	91	21862	100	2	45	54
8.	Legnica	168	36986	130	1	57	73
9.	Lublin	181	30379	120	2	47	73
10.	Łódzki	315	45709	190	3	49	141
11.	Małopolski	272	31911	120	2	62	58
12.	Mazowiecki	504	85913	370	9	61	308
13.	Opolski	112	35768	140	3	39	101
14.	Piła	84	13729	100	2	53	47
15.	Podkarpacki	152	21156	100	1	44	56
16.	Podlaski	103	21492	100	2	53	46
17.	Poznań	313	55558	230	5	61	168
18.	Słupsk	25	11430	80	1	39	41
19.	Sudecki	150	49377	230	4	46	184
20.	Szczecin	174	49936	210	2	63	147
21.	Śląski	626	98204	400	6	61	339
22.	Świętokrzyski	80	17154	100	1	42	58
23.	Toruńsko-Włocławski	200	25269	110	2	48	62
24.	Warmińsko-Mazurski	176	38039	150	2	49	101
25.	Wrocław	227	56477	230	5	57	173
26.	Zielona Góra	123	25515	110	1	46	64
RAZEM		4901	911825	4000	69	1286	2710

OBJAŚNIENIA

1. Łączna liczba uczestników II Kongresu PZD z danego okręgu określona jest w kolumnie 4.

2. W kolumnie 6 podana jest liczba członków organów okręgowych. Te liczby nie uwzględniają zmian co do ilości składu organów okręgowych wprowadzonych przez okręgowe zjazdy delegatów. Zasadą jest, że zgodnie z § 3

ust. 1 Uchwały Nr 1/XXII/2011 w II Kongresie winni uczestniczyć wszyscy członkowie okręgowych zarządów oraz komisji rewizyjnych i rozjemczych według aktualnego stanu na dzień odbycia II Kongresu.

3. W kolumnie 7 podana jest liczba uczestników II Kongresu wytypowana przez okręgi.

5. Dokumenty przyjęte podczas XXII posiedzenia KR PZD

UCHWAŁA Nr 1/XXII/2011

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 14 lipca 2011 r.

w sprawie dokooptowania członka Krajowej Rady PZD

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 48 ust. 1 statutu PZD, postanawia:

§ 1

Dokooptować do swojego składu Halinę Kmiecik

– członka zwyczajnego PZD, Wiceprezesa OZ Małopolskiego PZD.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES

/-/Antoni KOSTRZEWA

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 14 lipca 2011 r.

UCHWAŁA Nr 2/XXII/2011

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 14 lipca 2011 r.

w sprawie dokooptowania członka Krajowej Rady PZD

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 48 ust. 1 statutu PZD, postanawia:

§ 1

Dokooptować do swojego składu Andrzeja Bojko

– członka zwyczajnego PZD, Prezesa OZ Podlaskiego PZD.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES

/-/Antoni KOSTRZEWA

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 14 lipca 2011 r.

STANOWISKO

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 14 lipca 2011 r.

w sprawie wyborów do Sejmu i Senatu w 2011 roku

W związku ze zbliżającymi się wyborami parlamentarnymi oraz ich znaczeniem dla przyszłości ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce, Krajowa Rada PZD – będąca reprezentantem miliona polskich działkowców – uznaje, że cały Związek i wszyscy jego członkowie powinni aktywnie uczestniczyć w tym ważnym wydarzeniu. Udział ten jest szczególnie konieczny z uwagi na niezwykle trudną sytuację, w jakiej znalazło się środowisko działkowe po zaskarżeniu całej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych do Trybunału Konstytucyjnego. Ewentualny niekorzystny wyrok Trybunału spowoduje nie tylko utratę przez działkowców ich fundamentalnych praw i podważy obecny system funkcjonowania ogrodnictwa działkowego, ale również zrodzi potrzebę uchwalenia nowych przepisów w tym zakresie. Takie przypuszczenie znajduje potwierdzenie chociażby w stanowisku, jakie wyraził Marszałek Sejmu wobec zaskarżenia ustawy o ROD. Dostrzegł bowiem konieczność głębokiej zmiany ustawy, nawet w razie uchylecia czterech przepisów, które uznał za niekonstytucyjne. Świadczy to więc o wyraźnej woli dokonania poważnej rewizji ustawy, która skutecznie zabezpiecza prawa blisko miliona działkowców i chroni istnienie niemal pięciu tysięcy ogrodów.

W swojej ponad 110-letniej historii polski ruch ogrodnictwa działkowego jeszcze nie był w tak trudnej sytuacji. Ważą się bowiem losy przyszłości ogrodów i samorządu działkowców. Negatywny wyrok Trybunału Konstytucyjnego – niezależnie od konkretnego rozstrzygnięcia – będzie najprawdopodobniej stanowił podstawę dla Sejmu do rozpoczęcia prac nad nowymi regulacjami dotyczącymi statusu prawnego ogrodów, działkowców i ich organizacji. Oznacza to, że następny skład parlamentu będzie miał decydujące znaczenie dla ewentualnych przyszłych rozwiązań ustroju ogrodnictwa działkowego. To przede wszystkim od posłów następnej kadencji może zależeć kształt i losy miliona polskich rodzin korzystających z ogrodów działkowych.

Dlatego też Krajowa Rada PZD uznaje, że kwestią zasadniczą dla przyszłości ogrodnictwa działkowego w Polsce jest należyta reprezentacja naszego środowiska w Sejmie i Senacie. Stawką jest dalsze istnienie i rozwój ogrodów i ruchu działkowego. Zbyt często w ostatnich latach milionowa rzesza polskich działkowców była lekceważona i często ignorowana przez gremia parlamentarne. W mijającej kadencji zdarzały się bowiem sytuacje niekorzystnego zmieniania prawa bez żadnej konsultacji z naszym środowiskiem, a także niesławny już przypadek wyznaczenia jako reprezentanta Sejmu przed Trybunałem Konstytucyjnym najbardziej zagorzałego przeciwnika ROD i PZD w celu... obrony ustawy o ROD. Nie sposób trak-

tować tych sytuacji jako przypadkowych zdarzeń. Zwłaszcza że decyzje w tych kwestiach spotkały się ze zmasowanymi głosami protestu ze strony środowiska działkowców, które zazwyczaj były zbywane wymownym milczeniem. Świadczy to tylko o stosunku, jaki dominuje w kręgach parlamentarnych wobec ogromnej społeczności działkowej. Taki stan rzeczy nie może być dalej tolerowany, szczególnie w obecnej sytuacji, kiedy o ponad stuletnim dorobku naszego ruchu mogą w niedalekiej przyszłości rozstrzygać posłowie i senatorowie, których będziemy wybierać podczas jesiennego głosowania.

Z tego względu niezwykle ważny jest stosunek przyszłych parlamentarzystów do spraw ogrodnictwa działkowego, który będzie potencjalnie warunkować, w jakich warunkach przyjdzie funkcjonować ogrodom po ewentualnie niekorzystnym wyroku Trybunału, co bezpośrednio przełoży się na sytuację użytkowników działek. Dlatego tak istotne jest, aby w Sejmie i Senacie zasiedli ludzie rozumiejący znaczenie społeczne ogrodów, a co za tym idzie akceptujący ich obecność w polskich gminach i miastach.

Krajowa Rada PZD zwraca się więc do wszystkich działkowców, ich rodzin oraz sympatyków naszego ruchu o udział w wyborach parlamentarnych oraz głosowanie na kandydatów, którzy dają gwarancję obrony podstawowych interesów działkowców i ich organizacji. Popierajmy ludzi i ugrupowania nie na podstawie ich obietnic i deklaracji, ale według rzeczywistych dokonań na rzecz społeczności działkowej. Wybierzmy ludzi, którzy na przestrzeni ostatnich lat stawali w obronie ogrodów i działkowców w sytuacjach licznych zagrożeń dla ogrodnictwa działkowego, którzy swoim zaangażowaniem udowodnili, że będą również w kolejnej kadencji walczyć o słuszne prawa polskich działkowców oraz niezależność i samodzielność Związku.

Jednocześnie Krajowa Rada PZD nie wskazuje konkretnego ugrupowania politycznego, któremu udziela bezwzględnej rekomendacji uznając, że w minionej kadencji liczna grupa parlamentarzystów – z różnych partii – wykazała swoją postawą, że szanuje i broni praw działkowców i można na nich liczyć. Nie sposób jednak nie zauważyć, że większość z tych parlamentarzystów należała do klubów SLD oraz PSL, a także koła SdPL. Należy również wspomnieć o poszczególnych posłach z PO, którzy wspierali starania działkowców w obronie swoich praw. Natomiast doświadczenia, nie tylko ostatniej kadencji, wykazują jednoznacznie, że posłowie z partii PiS gremialnie występują przeciw działkowcom, ROD i Związkowi. Z przykrością należy stwierdzić, że ugrupowanie to od lat prowadzi ideologiczną walkę z ogrodnictwem działkowym, traktując je jako relik, który należy unicestwić.

Łudzenie działkowców nieosiągalną własnością oraz postulat likwidacji PZD i ROD oraz nacjonalizacja majątku samorządu działkowego, to program PiS dla ponad 110-letniego ruchu polskiego ogrodnictwa działkowego. W tej sytuacji Krajowa Rada PZD musi wystąpić do swoich członków z apelem o odrzucenie i niegłosowanie na kandydatów tego ugrupowania, które programowo zakłada likwidację obecnego ustroju funkcjonowania ogrodów, dzięki któremu niemal milion polskich rodzin może korzystać ze swoich działek.

Mając na uwadze zbliżające się wybory parlamentarne i ich znaczenie dla przyszłości naszego ruchu, Krajowa Rada zwraca się do wszystkich struktur Związku, a zwłaszcza do zarządów ROD i okręgowych zarządów, o podjęcie aktywnych działań podczas kampanii wyborczej. Konieczna jest przede wszystkim aktywność informacyjna na temat popieranych kandydatów. W szczególności dotyczyć to powinno środowiska działkowców, do których powinna dotrzeć informacja o kandydatach

przychylnych ogrodom oraz listach, z których startują. Przedstawiamy kandydatów, którzy dają gwarancję, że będą godnie reprezentować i bronić interesów działkowców, ogrodów i Związku.

Mając powyższe na uwadze Krajowa Rada PZD uznaje, że udział w nadchodzących wyborach parlamentarnych wszyscy działkowcy muszą postrzegać jako niezbędną formę obrony wartości i idei ruchu działkowego, które są obecnie poważnie zagrożone. Za pomocą karty do głosowania musimy przeciwstawić się kolejnej już próbie rozluźnienia prawnych rygorów odbierania ziemi od działkowców. Nie możemy pozostać bierni wobec tego ataku zmierzającego do wyrugowania miliona polskich rodzin z gruntów, które sami swoją wieloletnią pracą przywrócili naturze i społeczeństwu. Dlatego konieczne staje się zademonstrowanie klasie politycznej i różnym grupom ekonomicznym potencjału, siły oraz prawdziwych oczekiwań środowiska polskich działkowców.

KRAJOWA RADA
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Warszawa, dnia 14 lipca 2011 roku

APEL
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
DO PARTII I KOMITETÓW WYBORCZYCH

w sprawie uwzględnienia kwestii ogrodów działkowych w programach wyborczych w 2011 r.

W każdej demokracji czas wyborów parlamentarnych jest momentem określania przez ugrupowania polityczne ich stanowisk w najważniejszych kwestiach życia społecznego. Kampania wyborcza służy nie tylko zaprezentowaniu poszczególnych kandydatów, ale przede wszystkim przedstawieniu ich światopoglądu oraz propozycji na rozwiązanie problemów obywateli i kraju. Tylko jasne stanowiska oraz deklaracje w poszczególnych kwestiach umożliwiają obywatelom podjęcie świadomego wyboru przy urnie. Tylko taka kampania wyborcza daje przyszłej władzy legitymację do powoływania się na mandat społeczny.

Dla miliona polskich rodzin korzystających z działek w ROD, jednym z najważniejszych pytań, na które będą szukać odpowiedzi w programach prezentowanych podczas kampanii wyborczej stała się przyszłość ich ogrodów. Wynika to z doświadczeń, jakie działkowcy zebrali w trakcie mijającej kadencji Parlamentu. Wystarczy wspomnieć złożenie w 2009 r. projektu ustawy niosącego ryzyko totalnej likwidacji ogrodów, czy postawę posłów podczas opracowywania stanowiska Sejmu w sprawie zaskarżenia ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych do Trybuna-

łu Konstytucyjnego oraz wyznaczania na reprezentantów Parlamentu posłów oczywiście przeciwnych ustawie popieranej przez działkowców. Wydarzenia te dobitnie wskazują, że konieczne jest, aby kampania wyborcza dała działkowcom jasną odpowiedź na nurtujące ich pytania. Dotyczy to w szczególności nastawienia danego ugrupowania do ogrodów i działkowców, oraz poglądów na temat prawnych regulacji określających funkcjonowanie ogrodnictwa działkowego, w szczególności stosunku do zapisów ustawy o ROD.

Dlatego też Krajowa Rada PZD, jako demokratycznie wybrany reprezentant ogólnopolskiego samorządu działkowców, zwraca się do wszystkich komitetów wyborczych o jednoznaczne odniesienie się w programach do kwestii przyszłości ogrodnictwa działkowego w Polsce. Choć niejednokrotnie niedoceniany, czy wręcz lekceważony, problem bezpieczeństwa prawnego rodzinnych ogrodów działkowych oraz ich przyszłość ma istotne znaczenie dla blisko 4 milionów obywateli. Dla znacznej części z nich możliwość korzystania z działki jest nie tylko jedną z niewielu dostępnych form wypoczynku, ale również ma wręcz znaczenie bytowe. Większość z działkowców

to osoby mniej zamożne, dla których działka jest przede wszystkim źródłem darmowych warzyw i owoców. W efekcie zagwarantowanie bezpieczeństwa prawnego ogrodów ma dla milionów mieszkańców Polski znaczenie zasadnicze. Okoliczność ta oraz fakt, iż działkowcy niejednokrotnie udowodnili, że są świadomymi obywatelami, powoduje, iż dla każdego z uczestników życia politycznego w Polsce traktującego wyborców w sposób uczciwy, złożenie deklaracji o poglądach na temat przy-

Warszawa, dnia 14 lipca 2011 r.

szłości ogrodnictwa działkowego należy postrzegać w kategoriach obowiązku. Stąd nasz Apel, który stanowi odzwierciedlenie powszechnych oczekiwań występujących w ogrodach.

Działkowcy wzywają wszystkie partie polityczne i komitety wyborcze o zawarcie w programach jednoznacznych deklaracji w sprawie przyszłości ogrodnictwa działkowego w Polsce. Pozwólcie nam dokonać świadomego wyboru przy urnach!

KRAJOWA RADA
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

STANOWISKO

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 14 lipca 2011r.

*w sprawie stanowiska Prokuratora Generalnego przesłanego do Trybunału Konstytucyjnego
w postępowaniu dotyczącym ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych*

W związku z opublikowanym na stronie internetowej Prokuratora Generalnego RP stanowiskiem przesłanym do Trybunału Konstytucyjnego w postępowaniu dotyczącym ustawy o ROD, KR PZD z satysfakcją stwierdza, iż w zdecydowanej części poglądy zaprezentowane w dokumencie są zbieżne z oczekiwaniami działkowców i PZD. Zakwestionowanie większości z żądań zgłoszonych przez byłego Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, w tym najdalej idącego, tj. stwierdzenia niezgodności z Konstytucją całej ustawy o ROD, uważamy za odpowiadające prawu i oddające sprawiedliwość ustawie.

Jednocześnie, z uwagi na fakt, iż Prokurator Generalny, podobnie jak Marszałek Sejmu, poparł wnioszek o uznanie za sprzeczne z Konstytucją art. 10, art. 17 ust. 2, art. 18 a także art. 24 ustawy o ROD, Krajowa Rada PZD stwierdza, iż nie podziela poglądów oraz argumentów przytoczonych na poparcie takiego stanowiska oraz apeluje o jego zmianę w tej części. Z przykrością stwierdzamy, iż Prokurator Generalny, podobnie jak Marszałek Sejmu nie uwzględnił całokształtu sprawy. W efekcie poparł on zakwestionowanie przepisów służących zagwarantowaniu tytułu prawnego do terenów ogrodów, blokowaniu masowej likwidacji ROD na cele komercyjne oraz ochronie działkowców przed skutkami roszczeń do terenów ogrodów będących zwykle następstwem błędów urzędników. Wywody oraz poglądy odnoszące się do w/w przepisów ustawy o ROD wskazują na jednostronne podejście do kwestii relacji pomiędzy prawami działkowców i PZD, a prawami właścicieli nieruchomości. Przejawiło się to w absolutyzowaniu pozycji prawnej właściciela, w szczególności gmin i lekceważeniu potrzeby poszanowania

praw majątkowych działkowców i Związku. Uwagę zwraca brak refleksji i odniesień do kwestii respektowania praw nabytych przez użytkowników działek i naszą organizację. Wystarczy wspomnieć, iż autor stanowiska, postulując zniesienie ograniczeń w likwidacji ROD, uzależnionej obecnie od zgody PZD, pomija konstytucyjne gwarancje chroniące prawa majątkowe działkowców oraz ich samorządu. Czy postulat zniesienia obowiązku uzyskania zgody na likwidację ROD ma więc oznaczać, iż zdaniem Prokuratora Generalnego działkowcy i PZD, w odróżnieniu od wszystkich innych podmiotów prawa, są wyłączeni z ochrony zagwarantowanej Konstytucją. Czy jakkolwiek zasada zawarta w Konstytucji daje podstawę do tego, by blisko milion polskich rodzin na zawsze miał być pozbawiony standardowej ochrony swych praw, które w zdecydowanej większości, posiadały zanim gminy, za darmo, nabyły własność nieruchomości zajmowanych przez ogrody. Tok rozumowania zaprezentowany w stanowisku prowadzi więc do paradoksalnej konkluzji. Komunalizacja gruntów, która nastąpiła z uwagi na fakt zajmowania ich przez ogrody działkowe, staje się obecnie przesłanką do stwierdzenia, iż nowy właściciel, czyli gmina, powinien mieć całkowitą swobodę w likwidowaniu ogrodów i przeznaczaniu terenów na inne cele – w praktyce na komercyjną sprzedaż.

Te oraz inne krzywdzące dla działkowców i PZD poglądy zaprezentowane we fragmentach stanowiska Prokuratora Generalnego odnoszących się do art. 10, 17, 18 i 24 ustawy o ROD, uzasadniają negatywną ocenę tej części dokumentu. KR PZD z przykrością stwierdza, iż krytyczne argumenty, podniesione wobec stanowiska Marszałka

Sejmu w tym zakresie w analizie opracowanej przez PZD, pozostają aktualne również wobec stanowiska Prokuratora Generalnego. Z powyższych względów, w imieniu całej społeczności ogrodowej, KR PZD apeluje do Prokuratora Generalnego o zapoznanie się z argumentami prezentowanymi w niniejszej sprawie przez milionowe środowisko polskich działkowców. Naszym zdaniem jest bowiem szereg przesłanek świadczących na korzyść ustawy o ROD. Ustawy dotyczącej wyłącznie rodzinnych ogrodów działkowych, ogrodów o szczególnym statusie, wynikającym z ich ustawowych zadań – jako tereny zielone i obiekty użyteczności publicznej służą całemu społeczeństwu, a jego najuboższym członkom zapewniają dostęp do darmowego kawałka ziemi. Ustawy, powierzającej zgodnie z przeszło 100-letnią tradycją zarządzanie ogrodami samorządowi działkowców, którego działanie nastawione jest na służbę społeczeństwu, a zwłaszcza jego najsłabszym członkom. Wreszcie ustawy, której poparcia w formie podpisu udzieliło przeszło 620 000 polskich obywateli, co stanowi najlepszy dowód jej adekwatności do oczekiwań społeczeństwa.

Niestety okoliczności te zostały pominięte przez Prokuratora Generalnego, tak jak wcześniej przez Marszałka Sejmu. W efekcie ich pogląd na ustawę oraz przyjęte w niej rozwiązania nadające ROD szczególne uprawnienia, należy uznać za niepełny, a wnioski dotyczące sprzeczności niektórych jej zapisów z Konstytucją, za nieuzasadnione. Z tego względu za niedopuszczalne uznajemy również

formułowanie przez Prokuratora Generalnego wniosku dotyczącego kompleksowej zmiany prawa regulującego materię ogrodnictwa działkowego w Polsce. Po pierwsze nie znajduje on podstaw we wcześniejszych uwagach, w których Prokurator wręcz dowodzi, że obecnie obowiązujące rozwiązania systemowe, co do zasady, są zgodne z Konstytucją. Po drugie sama inicjatywa budzi wątpliwości z punktu widzenia roli ustrojowej jaką pełni ten organ.

Z powyższych względów Krajowa Rada PZD, nie może podzielić stanowiska Prokuratora Generalnego w części, w jakiej kwestionuje on niektóre zapisy ustawy o ROD oraz wnioskuje o jej zmianę. Uważamy, że szczytna idea realizowana w rodzinnych ogrodach działkowych powinna otrzymać ze strony Państwa polskiego daleko idące wsparcie. Naszym zdaniem obrona służącej tej idei i cieszącej się olbrzymim poparciem społecznym ustawy o ROD, jest wręcz obowiązkiem Prokuratora Generalnego. W ten sposób zrealizuje on bowiem nałożony na ten organ przez ustawodawcę obowiązek „strzeżenia praworządności” w naszym kraju. Opowiadając się za zachowaniem popieranej przez społeczność ogrodową ustawy w niezmienionym kształcie, Prokurator opowiedziałby się bowiem za realizacją wobec działkowców konstytucyjnej zasady ochrony praw nabytych, a także za ideą działania władzy z uwzględnieniem dialogu społecznego oraz pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot, które wprost zapisano w Preambule Konstytucji RP.

KRAJOWA RADA
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Warszawa dn. 14 lipca 2011r.

II. W SPRAWIE II KONGRESU

STANOWISKO

Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu
z dnia 16 lipca 2011 r.

*w sprawie stanowiska Prokuratora Generalnego skierowanego do Trybunału Konstytucyjnego
dotyczącego wniosku I Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie zgodności z Konstytucją RP
przepisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych*

Okręgowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu z niedowierzaniem i z ubolewaniem zapoznał się z opublikowanym na stronie internetowej Stanowiskiem Prokuratora Generalnego RP w sprawie wniosku I Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie zgodności z Konstytucją RP przepisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Okręgowy Zarząd stwierdza, że wyrażone w stanowisku poparcie dla uznania jako niezgodnych z Konstytucją RP czterech przepisów ustawy o ROD tj. art. 10, art. 17 ust. 2, art. 18 i art. 24 uderza w istniejące od ponad 60 lat prawa działkowców, ogrodów i Związku.

Prokurator Generalny nie odniósł się bowiem we właściwy sposób do instytucji praw nabytych. Zasady likwidacji

cji ogrodów działkowych określone zostały jeszcze w Dekrecie z 1946 r. oraz w pierwszej ustawie z 1949 r. a następnie potwierdzone w ustawie o pracowniczych ogrodach działkowych 7.06 maja 1981 r. i w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych 2 dnia 08 lipca 2005 r. Ogrody działkowe zawsze traktowane były jako obiekty użyteczności publicznej służącej dużej części społeczeństwa polskiego, jako świadczenie i pomoc socjalna państwa na rzecz najuboższych rodzin. Wychodząc z tego założenia powinny być szczególnie chronione a ich likwidacja powinna dotyczyć najważniejszych i najistotniejszych celów publicznych, ogólnospołecznych.

Polski Związek Działkowców jako prawny spadkobierca poprzednich organizacji a także jego członkowie nie mogą ponosić żadnych konsekwencji z tytułu decyzji podejmowanych przez władze państwowe zarówno w przeszłości jak i w przyszłości. Dlatego też uregulowania w zakresie zaspokojenia zasadnych roszczeń osób trzecich do nieruchomości zajętych pod rodzinny ogród działkowy określone w art. 24 ustawy o ROD uważamy za słuszne, właściwe i nie wyrządzające krzywdy tysiącom rodzin użytkujących od dziesięcioleci działki w ogrodach. Zmiana tego prawa o co wnioskują I Prezes Sądu Najwyższego i za którym opowiada się Prokurator Generalny jest nieuzasadniona nie tylko prawnie z uwagi na prawa nabyte ale także ze względów społecznych. Okręgowy Zarząd wyraża pogląd, że zarówno Prezes Sądu Najwyższego jak i Prokurator Generalny nie dość dostatecznie zapoznali się z materią dotyczącą ogrodów działkowych, ich ogromnego znaczenia społecznego, celów jakie mają do spełnienia.

Okręgowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu stwierdza kategorycznie, że przyjęcie wniosku o uznanie jako niezgodnego z Konstytucją RP art. 17

ust. 2 i art. 18 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych otwiera szerokie możliwości likwidacji każdego ogrodu działkowego, w każdym czasie i na każdy cel, w tym przede wszystkim na cele komercyjne, co może doprowadzić do upadku całego ogrodnictwa działkowego w Polsce. Zagrożone są zwłaszcza tereny rodzinnych ogrodów działkowych w dużych miastach takich jak Wrocław, gdzie 95% – 156 kompleksów ogrodów przeznaczonych zostało w planach i w studium do likwidacji. Można przyjąć założenie, że wniosek T Prezesa Sądu Najwyższego i wtórujące mu stanowisko Prokuratora Generalnego odpowiada na zapotrzebowanie inwestorów i deweloperów by skutecznie i bez specjalnych przeszkód pozyskać tereny zajęte pod ogrody.

W sposób oczywisty ogrody działkowe, rodziny działkowców i Związku zostali potraktowani przedmiotowo, bez głębszego zastanowienia jako niepotrzebne twory i zajmujące przestrzeń miejską, które można sprzedać i pozyskać z tego tytułu do budżetu ogromne środki finansowe.

Stanowisko Prokuratora Generalnego jakby nie analizować, nie może być uznane za odpowiadające społeczeństwu, wręcz odwrotnie jest przeciwne potrzebom wyrażanym przez mieszkańców naszego kraju. A trzeba przypomnieć, że wszystkie organy państwa polskiego za naczelną zasadę konstytucyjną mają przyjmować służbę i dbać o dobro swoich obywateli.

Zarówno wniosek T Prezesa Sądu Najwyższego jak i stanowisko Prokuratora generalnego tej zasadzie konstytucyjnej zaprzeczają.

Okręgowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu zwraca się do Prokuratora Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej o zmianę swojego w tej sprawie stanowiska.

Skarbnik
/-/ dr Grażyna Watras

Sekretarz
/-/ mgr Barbara Korolczuk

Wiceprezes
/-/ Jerzy Karpiński

Prezes
/-/ mgr Janusz Moszkowski

Wiceprezes
/-/ inż. Józef Smolis

III. OMÓWIENIE STANOWISKA PROKURATORA GENERALNEGO W SPRAWIE WNIOSKU I PREZESA SN DO TK

STANOWISKO

Prokuratora Generalnego w postępowaniu dotyczącym ustawy o ROD przed Trybunałem Konstytucyjnym

Zgodnie z ustawą o Trybunale Konstytucyjnym w postępowaniu z toczącym się z wniosku I Prezesa Sądu Naj-

wyższego uczestniczą przedstawiciel Sejmu oraz Prokurator Generalny. W Biuletynie nr 3/11 zaprezentowaliśmy

Państwu materiały dotyczące stanowiska w sprawie zaskarżenia ustawy o ROD (sygn. akt K 8/10) przesłanego do Trybunału przez Marszałka Sejmu. Na początku lipca 2011 r. na stronie internetowej Prokuratora Generalnego został z kolei zamieszczony dokument skierowany w tej sprawie do Trybunału przez Prokuratora. Materiał ten ma przeszło 90 stron, tak więc jego przedruk w Biuletynie byłby uciążliwy. Z tego względu w Biurze KR PZD został opracowany jego skrót, który publikujemy poniżej w celu umożliwienia zapoznania się z podstawowymi argumentami zaprezentowanymi w stanowisku. Prokurator Generalny, podobnie jak Marszałek Sejmu, poparł wnioski o uznanie za sprzeczne z Konstytucją art. 10, art. 17 ust. 2, art. 18 a także art. 24 ustawy o ROD. Jednocześnie odrzucił argumentację I Prezesa Sądu Najwyższego co do pozostałych, zaskarżonych przepisów, jak również, co najistotniejsze, zanegował twierdzenie o niekonstytucyjności całej ustawy. Ponadto – wbrew poglądom Marszałka Sejmu – zdaniem Prokuratora nie ma podstaw dla twierdzeń, iż ewentualne stwierdzenie niekonstytucyjności w/w. 4 przepisów ustawy, których zakwestionowanie poparł, spowoduje iż ustawa będzie „aktem kadłubowym” wymagającym ingerencji (uzupełnienia) ze strony ustawodawcy. Tak więc jego zdaniem ewentualne uchylene art. 10, art. 17 ust. 2, art. 18 i art. 24 ustawy o ROD, nie powinno samo w sobie stanowić przesłanki do dokony-

wania jej dalszych zmian przez Sejm. W tym kontekście zaskakująco i niekonsekwentnie brzmią jednak dalsze uwagi zawarte w stanowisku. Mianowicie Prokurator Generalny, dowodzący wcześniej konstytucyjności pozostałych zapisów ustawy, z niezrozumiałych przyczyn ocenia negatywnie obecną koncepcję unormowania problematyki ogrodnictwa działkowego przez ustawodawcę. Zasadnym jest więc postawienie pytania o przyczynę zakończenia stanowiska taką konkluzją, a nawet jej dopuszczalność z punktu widzenia pozycji ustrojowej i zadań Prokuratora Generalnego. Jeżeli bowiem ustawa miałaby być zgodna z Konstytucją, to dlaczego Prokurator formułuje wniosek o jej zmianę i czy działanie takie nie stanowi wyjścia poza funkcję tego organu? Sytuacja ta jeszcze bardziej wydaje się uwiarygadniać pogląd, iż zarówno inicjatywa zaskarżenia ustawy, jak i sam przebieg postępowania, w którym środowisko działkowców nie może bezpośrednio uczestniczyć, ma jeden cel. Stworzenie pretekstu do zajęcia się ustawą przez Sejm, który „dopracuje” ją zgodnie z oczekiwaniami „reformatorów”, dla których ogrody działkowe to przeżytek, zaś ogólnopolski, samorządny ruch ogrodnictwa działkowego, skutecznie broniący istnienia ogrodów i praw działkowców, to przeszkoda do zagospodarowania terenów użytkowanych przez ROD w „nowoczesny” sposób.

WYCIĄG ZE STANOWISKA PROKURATORA GENERALNEGO W SPRAWIE WNIOSKU PIERWSZEGO PREZESA SĄDU NAJWYŻSZEGO O STwierdzenie niezgodności z KONSTYTUCJĄ ZAPISÓW USTAWY O ROD

„W związku z wnioskiem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie zgodności:

1) ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych;

(Dz. U. Nr 169, poz. 1419 ze zm.) z art. 2, art. 21 ust. 1, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 58 ust. 1 oraz z art. 64 Konstytucji;

2) art. 6 ustawy powołanej w punkcie 1 – z art. 2, art. 21 ust. 1, art. 31, ust. 1, art. 32, art. 58 ust. 1 oraz art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji;

3) art. 10 ustawy powołanej w punkcie 1 – z art. 2, art. 32 i art. 64 Konstytucji;

4) art. 13 ust. 1 ustawy powołanej w punkcie 1 – z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji;

5) art. 13 ust. 4 ustawy powołanej w punkcie 1 – z art. 2 Konstytucji;

6) art. 14 ust. 1 i 2 ustawy powołanej w punkcie 1 – z art. 2, art. 31 ust. 1

i 3, art. 32 i art. 58 ust. 1 Konstytucji;

7) art. 15 ust. 2 ustawy wymienionej punkcie 1 – z art. 2, art. 21 i art. 64 ust. 2 Konstytucji;

8) art. 17 ust. 2 ustawy powołanej w punkcie 1

– z art. 2, art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 3 oraz art. 165 ust. 1 Konstytucji;

9) art. 18 ustawy powołanej w punkcie 1, w zakresie, w jakim uzależnia likwidację rodzinnego ogrodu działkowego, w okresie wegetacji roślin, od zgody Polskiego Związku Działkowców – z art. 21 ust. 1 i 2, art. 64 ust. 3 oraz art. 165 ust. 1 Konstytucji;

10) art. 19 i 20 ustawy powołanej w punkcie 1 – z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 167 ust. 4 Konstytucji;

11) art. 24 ustawy powołanej w punkcie 1 – z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 64 ust. 2 i 3 oraz art. 167 ust. 2 i 4 Konstytucji;

12) art. 30 ustawy powołanej w punkcie 1 – z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji;

13) art. 31 ust. 1, 2 i 3 ustawy powołanej w punkcie 1 – z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji;

14) art. 31 ust. 4 ustawy powołanej w punkcie 1, w zakresie, w jakim nie określa w sposób wyraźny kręgu osób bliskich, które z mocy ustawy wstępują, po zmarłym użytkowniku działki, w stosunek użytkowania, a w przypadku, gdy o przydział działki ubiega się więcej niż jedna osoba

bliska, pozostawia Polskiemu Związkowi Działkowców swobodne uznanie co do wyboru osoby, na rzecz której nastąpi przydział działki z – z art. 2, art. 21 oraz art. 64

ust. 2 Konstytucji – na podstawie art. 27 pkt 5 w zw. z art. 33 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.)¹

¹Stanowisko Prokuratora Generalnego z dnia 27 czerwca 2011 r.

Prokurator Generalny dnia 27 czerwca 2011 roku przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące stanowisko:

„1) ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. Nr 169, poz. 1419 ze zm.) jest zgodna z art. 2, art. 21 ust. 1, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 58 ust. 1 oraz z art. 64 Konstytucji;

2) art. 6 ustawy powołanej w punkcie 1 jest zgodny z art. 2, art. 31 ust. 1, art. 32, art. 58 ust. 1 oraz nie jest niezgodny z 21 ust. 1 i art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji;

3) art. 10 ustawy powołanej w punkcie 1 jest niezgodny z art. 2 i art. 32 oraz nie jest niezgodny z art. 64 Konstytucji;

4) art. 13 ust. 1 ustawy powołanej w punkcie 1 jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji;

5) art. 13 ust. 4 ustawy powołanej w punkcie 1 jest zgodny z art. 2 Konstytucji;

6) art. 14 ust. 1 i 2 ustawy powołanej w punkcie 1 jest zgodny z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 i art. 58 ust. 1 Konstytucji;

7) art. 15 ust. 2 ustawy wymienionej punkcie 1 jest zgodny z art. 2, art. 21 i art. 64 ust. 2 Konstytucji;

8) art. 17 ust. 2 ustawy powołanej w punkcie 1 jest zgodny z art. 2, w zakresie, w jakim obejmuje on zasadę poprawnej legislacji, oraz jest niezgodny z art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 3 oraz art. 165 ust. 1 Konstytucji;

9) art. 18 ustawy powołanej w punkcie 1, w zakresie, w jakim uzależnia likwidację rodzinnego ogrodu działkowego, w okresie wegetacji roślin, od zgody Polskiego Związku Działkowców, jest niezgodny z art. 21 ust. 1 i 2, art. 64 ust. 3 oraz art. 165 ust. 1 Konstytucji;

10) art. 19 i 20 ustawy powołanej w punkcie 1 są zgodne z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 167 ust. 4 Konstytucji;

11) art. 24 ustawy powołanej w punkcie 1 jest niezgodny z art. 2, w zakresie, w jakim obejmuje on zasadę ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, z art. 31 ust. 3 i art. 64 ust. 2 i 3 oraz jest zgodny art. 167 ust. 2 i 4 Konstytucji;

12) art. 30 ust. 1 ustawy powołanej w punkcie 1 jest zgodny z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji;

13) art. 31 ust. 1, 2 i 3 ustawy powołanej w punkcie 1 jest zgodny z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji;

14) art. 31 ust. 4 ustawy powołanej w punkcie 1, w zakresie, w jakim nie określa w sposób wyraźny kręgu osób bliskich, które z mocy ustawy wstępują, po zmarłym użytkowniku działki, w stosunek użytkownika, a w przypadku, gdy o przydział działki ubiega się więcej niż jedna osoba bliska, pozostawia Polskiemu Związkowi Działkowców swobodne uznanie co do wyboru osoby, na rzecz której nastąpi przydział działki, jest zgodny z art. 2, art. 21 ust. 1 oraz art. 64 ust. 2 Konstytucji,

15) w pozostałym zakresie, obejmującym badanie zgodności:

a) art. 31 ust. 4 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 21 ust. 2 Konstytucji,

b) art. 30 ust. 2 i 3 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 oraz z art. 58 ust. 1 Konstytucji, postępowanie podlega umorzeniu na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym – ze względu na niedopuszczalność orzekania.”²

² Stanowisko Prokuratora Generalnego z dnia 27 czerwca 2011 r.

UZASADNIENIE

Prokurator Generalny uznał, iż stwierdzenie niezgodności z Konstytucją całej ustawy może mieć miejsce jedynie w szczególnych okolicznościach, to jest wtedy, gdy tryb dojścia do skutku tej ustawy naruszył przepisy proceduralne lub gdy treść ustawy przewiduje niespójność systemu prawa w sposób kwalifikowany, co ma miejsce wówczas, gdy cały stworzony przez akt normatywny mechanizm prawny narusza ustawę zasadniczą. W przedmiotowej sprawie sposób ujęcia zarzutów we wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego powoduje jednak, że według Prokuratora Generalnego, celowe jest – wbrew sugestiom Wnioskodawcy – by w pierwszej kolejności rozpatrzyć zarzuty skierowane pod adresem poszczególnych przepisów ustawy. Uznanie całej ustawy za niekonstytucyjną może bowiem nastąpić w konsekwencji skutecznego zakwestionowania konstytucyjności podstawowych założeń ustawy, wobec których pozostałe przepisy stanowią w istocie konkretyzację zakwestionowanych założeń, a nadto pozostają w nierozdzielalnym związku treściowym z przepisami zawierającymi normy, uznane za podstawowe dla tego uregulowania.

Spośród zaskarżonych przepisów ustawy o ROD, według Prokuratora Generalnego, tylko cztery z nich są niezgodne z Konstytucją i powinny być uchylone, tj. art. 10, art. 17 ust. 2, art. 18 i art. 24 ustawy o ROD. Natomiast pozostałe przepisy pozostają w zgodzie z ustawą zasadniczą.

W zakresie zaskarżonych przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, przepisów ustawy o ROD, Prokurator Generalny stwierdził, co następuje:

Zarzut niezgodności art. 6 ustawy o ROD z art. 2, art. 21 ust. 1, art. 31 ust. 1, art. 32, art. 58 ust. 1 oraz art. 64 ust. 2 i 3 Konstytucji.

Prokurator Generalny w swym stanowisku stwierdził, iż art. 6 ustawy o ROD nie stanowi źródła uprzywilejowania Polskiego Związku Działkowców, względem innych organizacji zrzeszających działkowców. Ustawa bowiem nie wyklucza tworzenia ogrodów działkowych przez inne podmioty niż PZD. Jest to możliwe na zasadach określonych w art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Jednocześnie, autor wskazuje, iż w kraju istnieją stowarzyszenia, które skupiają ogrody funkcjonujące poza Związkiem. Wobec tego, Prokurator Generalny uznał, iż przepis jest zgodny z art. 31 ust. 1 i art. 58 ust. 1 ustawy zasadniczej.

Zaskarżając art. 6 ustawy o ROD, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego kwestionuje także użyte w tym przepisie pojęcie „władanie”, twierdząc, iż jest ono niezrozumiałe. Jednakże, stanowisko Prokuratora Generalnego wskazuje na błędne rozumowanie wnioskodawcy. Powyższe pojęcie występuje wielokrotnie w kodeksie cywilnym, choćby w kontekście definiowania posiadania czy dzierżenia. W związku z powyższym autor stanowiska uznaje, że art. 6 ustawy o ROD jest zgodny z art. 21 ust. 1 i art. 64

ust. 2 i 3 Konstytucji, jak i z zasadą poprawnej legislacji, określonej w art. 2 Konstytucji.

Zarzut niezgodności art. 10 ustawy o ROD z art. 2, art. 32 i art. 64 Konstytucji.

Według Prokuratora Generalnego art. 10 ustawy o ROD nie jest niezgodny z art. 64 Konstytucji, zatem nie narusza prawa własności przysługującego Skarbowi Państwa. Przepis art. 64 ustawy zasadniczej stanowi, iż „każdy ma prawo do własności”, jednak może się on odnosić jedynie do takich osób, które w ogóle mogą być podmiotami konstytucyjnych praw i wolności, natomiast państwo nie może być podmiotem praw i wolności „człowieka i obywatela”. Zatem Skarb Państwa nie może skutecznie powoływać się na konstytucyjne prawa i wolności. Jest osobą prawną ale o specyficznym charakterze.

Mimo tego, Prokurator Generalny podzielił argumentację Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, iż przepisy art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o ROD są niezgodne z art. 32 Konstytucji, wyrażającym zasadę równości i zakazu dyskryminacji, jak również z zasadą sprawiedliwości społecznej, o której mowa w art. 2 ustawy zasadniczej. Powyższe stwierdzenie wywiódł z faktu, iż dla innych organizacji zrzeszających działkowców, unormowanie zawarte w art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, które umożliwia udzielenie nabywcy przez wojewodę albo radę lub sejmik bonifikaty od ustalonej ceny, stanowi jedyny sposób nabycia nieruchomości z przeznaczeniem pod ogród działkowy, na preferencyjnych warunkach. Ponadto, powołany przepis posługuje się ogólnym stwierdzeniem „ogrody działkowe”, zatem beneficjentem fakultatywnej bonifikaty w cenie nabycia nieruchomości może być także Polski Związek Działkowców. Jednakże, unormowanie art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nie stanowi – w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa – poważnej alternatywy wobec uprzywilejowania wynikającego z art. 10 ustawy o ROD. Inne organizacje działkowe mogą ubiegać się wyłącznie o zakup gruntów na podstawie ustawy o gospodarce nieruchomościami (z ewentualną bonifikatą). Ponadto, Prokurator Generalny, powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 grudnia 2008 r., który stwierdza, iż możliwość pozyskiwania gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa przez inne organizacje działkowców nadal jest iluzoryczna, bo grunty te „automatycznie przekazywane w użytkowanie PZD – musiałyby najpierw zostać Związko- wi odebrane, a dopiero następnie sprzedane innej organizacji”. Zatem, według autora stanowiska, zaskarżona regulacja nadal utrzymuje uprzywilejowanie PZD, jako jednej z organizacji zrzeszających działkowców.

Zarzut niezgodności art. 13 ust. 1 ustawy o ROD z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji.

Prokurator Generalny nie zgadza się z twierdzeniem

Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, iż przepis ten utrwała monopol Polskiego Związku Działkowców. Według autora stanowiska, art. 13 ust. 1 ustawy o ROD zawiera, przyznane Polskiemu Związkowi Działkowców, upoważnienie do zagospodarowania, pozostającego w jego władaniu, rodzinnego ogrodu działkowego, poprzez m.in. podział terenu na działki. Upoważnienie to – jak twierdzi Prokurator Generalny – „*jest naturalną konsekwencją ogólnych zasad ustanawiania prawa użytkowania działki przez PZD na rzecz swojego członka, wedle których tytuł prawny do całego gruntu, na którym założono rodzinny ogród działkowy, przysługuje Polskiemu Związkowi*

Zarzut niezgodności art. 13 ust. 4 ustawy o ROD z art. 2 Konstytucji.

Również i w tym przypadku, Prokurator Generalny nie zgadza się z wnioskodawcą, który uznał, że powyższy przepis jest niejasny, gdyż użyte w nim pojęcia są wieloznaczne – jak choćby pojęcie działalności gospodarczej – oraz nie pozwalają precyzyjnie określić granicy pomiędzy wypoczynkiem i rekreacją a zamieszkiwaniem. Autor stanowiska stwierdza, że pojęcia, które występują w niniejszym przepisie, jak „zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych”, występują w wielu aktach prawnych, nie tylko w ustawie o ROD. Także pojęcie „działalności gospodarczej” ma swoją definicję ustawową w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Zatem, nie można uznać, iż sformułowania użyte w art. 13 ust. 4 ustawy o ROD naruszają zasady poprawnej legislacji.

Zarzut niezgodności art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ROD z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 i art. 58 ust. 1 Konstytucji.

Zgodnie z wnioskiem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, użyte w art. 14 ust. 1 ustawy o ROD pojęcie „użytkowanie działki”, oraz w ust. 2, pojęcie „prawo użytkowania działki – w rozumieniu Kodeksu cywilnego”, powoduje, iż „*w kontekście całego przepisu dochodzi do pomieszania tych pojęć, tak, iż nie wiadomo konkretnie, czym w swej treści prawa te się odznaczają i czym różni się sytuacja prawna użytkownika działki zależnie od tego, czy*

Zarzut niezgodności art. 15 ust 2 ustawy o ROD z art. 2, art. 21 i art. 64 ust. 2 Konstytucji.

Prokurator Generalny nie zgodził się również z wnioskiem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, iż powyż-

szczy przepis narusza zasadę przyzwoitej legislacji. Zdaniem autora stanowiska, w niektórych przypadkach posługiwanie się przez ustawodawcę niedookreślonym zwrotem, jest zamierzeniem celowym, aby umożliwić organom stosu-

kwowi Działkowców, zaś uprawnienie do eksploatacji jego części (...) jest uprawnieniem przyznanym przez Polski Związek działkowców swoim członkom.”³ Nie oznacza to jednak, że inne organizacje zrzeszające ogrody działkowe nie mogą założyć ogrodów działkowych, podzielić je na tereny ogólne oraz na działki. Uprawnienie to wyływało by z tytułu prawnego, jaki przysługiwałby tej organizacji, w stosunku do gruntu, na którym tworzony byłby ogród działkowy. W świetle powyższego, Prokurator Generalny nie zgodził się z Pierwszym Prezesem Sądu Najwyższego, w zakresie niezgodności art. 13 ust. 1 ustawy o ROD z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji.

jest ona beneficjentem prawa podmiotowego kreowanego na podstawie ust. 1, czy też ust. 2”⁴. Jednakże, jak dowodzi Prokurator Generalny, konstrukcja zastosowana w zażarżonych ustępach, jest odmienna, co widać choćby przez użycie w ustępie 2 określenia „w rozumieniu Kodeksu Cywilnego”. Tak więc „wskazany dualizm reżimów prawnych, na podstawie których kształtuje się zakres uprawnień członków PZD do przydzielonych im działek, jest więc w ustawie wyraźnie zaznaczony i nie rodzi jakichkolwiek kontrowersji w literaturze przedmiotu oraz w orzecznictwie”⁵. Zatem, nie można uznać, iż powyższe przepisy naruszają zasadę poprawnej legislacji i zasadę pewności prawa. Prokurator Generalny, również – wbrew uzasadnieniu Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego – stwierdza, iż przepisy art. 14 ust 1 i 2 ustawy o ROD są również zgodne z pozostałymi ww. artykułami Konstytucji. Powyższe uzasadnia faktem, iż poprzez użycie pojęcia „rodzinne ogrody działkowe” ustawodawca wskazał, że regulacja ta odnosi się do tych ogrodów, które objęte są ustawą o ROD. Zatem, nie dotyczy on innych ogrodów działkowych, tworzonych na podstawie ustawy o gospodarce nieruchomościami. Oznacza to, iż nie jest on sprzeczny z zasadą równości oraz z zasadą zakazu dyskryminacji, gdyż osoby będące członkami PZD oraz osoby, które nie należą do Związku, nie stanowią jednej grupy podmiotów.

szy przepis narusza zasadę przyzwoitej legislacji. Zdaniem autora stanowiska, w niektórych przypadkach posługiwanie się przez ustawodawcę niedookreślonym zwrotem, jest zamierzeniem celowym, aby umożliwić organom stosu-

³Stanowisko Prokuratora Generalnego z dnia 27 czerwca 2011 r.

⁴Wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego

⁵Stanowisko Prokuratora Generalnego z dnia 27 czerwca 2011 r.

jącym prawo, dostosowanie treści do konkretnej sytuacji. Ponadto, użyte z przepisie pojęcia mają swoje definicje w innych aktach prawnych, choćby w Kodeksie cywilnym, ustawie z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasieniu, czy w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Prokurator Generalny nie zgodził się także z wnioskodawcą, że powiązanie prawa użytkownika działki z członkostwem w PZD, powoduje, iż w przypadku utraty statusu członka Związku, wygasa również prawo użytkownika działki, a w konsekwencji także prawo własności do nasadzeń, urządzeń i obiektów znajdujących się na działce. Prokurator Generalny stwierdza, iż kwestia rozliczeń za wszelkie urządzenia znajdujące się na działce została określona w regulaminie ROD. Zgodnie z powyższym regulaminem, „członek PZD, któremu przydzielono działkę, obowiązany jest zapłacić poprzedniemu użytkownikowi uzgodnioną wartość, będących jego własnością urządzeń i nasadzeń, znajdujących się na działce”. Prokurator Generalny zauważył również, iż przepis ten pomija w tym udział PZD, gdyż rozliczenie dokonywane jest pomiędzy poprzednim a nowym użytkownikiem działki.

Zarzut niezgodności art. 17 ust. 2 ustawy o ROD z art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 3 oraz art. 165 ust. 1 Konstytucji ROD.

W części dotyczącej zarzutu niezgodności z art. 2 Konstytucji, Prokurator Generalny uznał, iż jest on bezpodstawny. Wskazał, iż wykładnia pojęcia „likwidacja rodzinnego ogrodu działkowego” jest oczywista i spełnia wymogi dostatecznej jasności i poprawności legislacyjnej. Zatem, Prokurator Generalny nie podzielił twierdzeń wnioskodawcy o naruszeniu przez kwestionowany przepis art. 2 Konstytucji RP.

Z kolei, Prokurator Generalny poparł wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w zakresie niezgodności art. 17 ust. 2 ustawy o ROD z art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 3 i art. 165 ust. 1 Konstytucji RP. Według Prokuratora Generalnego, na skutek wymogu uzyskania zgody PZD na likwidację rodzinnego ogrodu działkowego, bez względu na tytuł prawny jaki przysługuje PZD do gruntu, uprawnienie właściciela do dysponowania przedmiotem własności jest ograniczone, a – jeśli w konkretnej sytuacji brak jest tej zgody – zupełnie wyłączone. Rzeczywisty skutek zaskarżonej regulacji polega więc na uniemożliwieniu likwidacji ROD, bez uzyskania zgody PZD, co znacznie uszczupla władztwo jednostek samorządu terytorialnego nad powierzonym im mieniem, mimo iż zachowują one prawo własności gruntu. Zdaniem Prokuratora Generalnego analizowana regulacja narusza istotę prawa własności, do którego podstawowych składników należy m.in. możliwość korzystania z przedmiotu własności.

Zarzut niezgodności art. 18 ustawy o ROD w ust. 1, w zakresie, w jakim uzależnia likwidację rodzinnego ogrodu działkowego, w okresie wegetacji roślin, od zgody Polskiego Związku Działkowców, z art. 21 ust. 1 i 2, art. 64 ust. 3 oraz art. 165 ust. 1 Konstytucji.

Prokurator Generalny poparł argumentację Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Uznał, iż argumenty wskazujące na niekonstytucyjność art. 17 ust. 2 ustawy o ROD, pozostają aktualne również w stosunku do art. 18 ww. ustawy, gdyż nakaz uzyskania zgody PZD na likwidację ogrodu działkowego w okresie wegetacji roślin, również uniemożliwia swobodne decydowanie o przeznaczeniu nieruchomości.

Zarzut niezgodności art. 19 i 20 ustawy o ROD z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 167 ust. 4 Konstytucji.

Prokurator Generalny uznał, iż wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w tym przypadku jest nieuzasadniony. Wskazał, iż użyte przez ustawodawcę pojęcie „podmiot, w interesie którego nastąpi likwidacja ogrodu”, jest wystarczająco precyzyjne. Może nim być zarówno właściciel nieruchomości, na której znajduje się likwidowany ogród działkowy, jeśli to w jego interesie zlikwidowano ogród, albo inny podmiot – jeśli jest beneficjentem takiej likwidacji.

Odnosząc się natomiast do zarzutu naruszenia przez art. 19 i 20 ustawy o ROD, zasady proporcjonalności, Prokurator Generalny zwrócił uwagę, iż wykonanie obowiązków, jakie nakładają ww. przepisy, może w konkretnej sytuacji dotyczyć innych niż jednostka samorządu terytorialnego i Skarbu Państwa podmiotów, o ile w ich interesie następuje likwidacja ROD. Zatem powoływanie art. 31 ust. 3 Konstytucji w tym wypadku nie jest w pełni adekwatne. Ponadto, zauważył, iż z uwagi na zbyt ogólne uzasadnienie zarzutu, należy uznać, że nie został on udowodniony.

Zarzut niezgodności art. 24 ustawy o ROD z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 64 ust. 2 i 3 oraz art. 167 ust. 2 i 4 Konstytucji.

Prokurator Generalny w części poparł wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, w zakresie niezgodności art. 24 ustawy o ROD, uznając, iż przepis ten narusza zasadę zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, gdyż uniemożliwia osobie wyłączonej zwrot nieruchomości, na której zorganizowano rodzinny ogród działkowy. Ponadto, według Prokuratora Generalnego, gwarancje nienaruszalności władztwa PZD nad nieruchomością, na której urządzono ogród działkowy, bez względu na tytuł prawny, jaki przysługuje Związkowi, nie mieszczą się w katalogu przesłanek dopuszczających ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych praw i wolności, o których mowa w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Kwestionowany przepis, według Prokuratora Generalnego, jest również niezgodny z zasadą równej dla wszystkich ochrony prawnej prawa własności i innych praw majątkowych, gdyż poprzez wyłączenie możliwości zwrotu wyłączonej nieruchomości, ze względu na fakt, iż została ona zajęta pod rodzinny ogród działkowy, stawia byłych właścicieli takich nieruchomości oraz ich spadkobierców w sytuacji gorszej niż byłych właścicieli i ich spadkobierców innych wyłączonej nieruchomości.

mości, które nie zostały wykorzystane na cel publiczny.

Jednocześnie, Prokurator Generalny uznał, iż art. 24 ustawy o ROD pozostaje w zgodzie z art. 167 ust. 1 i 4 Konstytucji. Powyższy przepis Konstytucji zapewnia jednostkom samorządu terytorialnego udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań, które mogą ulegać zmianom, wraz z odpowiednimi zmianami w podziale dochodów publicznych. Jednakże samo poszerzenie zakresu zadań nie przesądza o niekonstytucyjności danej regulacji, o ile dochody z innych źródeł umożliwią realizację tych zadań. Zatem, według Prokuratora Generalnego, dokonanie oceny czy nałożenie na jednostki samorządu terytorialnego, przez przepis art. 24 ustawy o ROD, obowiązków, polegających na zaspokojeniu roszczeń osoby trzeciej w stosunku do nieruchomości zajętej pod ogród działkowy, stanowi zagrożenie dla samodzielności finansowej gmin, nie jest możliwe.

Zarzut niezgodności art. 30 ust. 1 ustawy o ROD z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji.

Prokurator Generalny, wbrew stanowisku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, uznaje, iż przepis ten pozostaje w zgodzie z zasadami demokratycznego państwa prawnego, prawem wolności oraz swobodą zrzeszania się, gdyż znajduje on zastosowanie wyłącznie do rodzinnych ogrodów działkowych. Natomiast nie ma on zastosowania do innych ogrodów działkowych. Ponadto, przepis ten został umieszczony w rozdziale 3 ustawy o ROD, który reguluje ogólne zasady funkcjonowania PZD, a nie innych organizacji zrzeszających działkowców.

Zarzut niezgodności art. 31 ust. 1, 2 i 3 ustawy o ROD z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji.

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego kwestionuje pozostawienie Polskiemu Związkowi Działkowców, wyłącznej kompetencji do decydowania o przydziale działki, oraz o nabyciu i utracie członkostwa PZD, oraz zarzuca naru-

szenie zasady wolności jednostki, poprzez pozbawienie użytkowników działek możliwości wywierania wpływu na kształtowanie treści stosunku użytkownika działki. Z tym poglądem nie zgadza się Prokurator Generalny, który stwierdza, iż jedną z zasad konstytucyjnych, jest swobodne działanie organizacji społecznych i stowarzyszeń, takich jak PZD. Ponadto, Prokurator Generalny zwraca uwagę, iż „PZD jest osobą prawną o charakterze korporacyjnym, a jego substratem osobowym są członkowie tego zrzeszenia, którzy poprzez wykonywanie swoich praw związanych z członkostwem mogą wpływać zarówno na bieżące funkcjonowanie Polskiego Związku Działkowców, jak i na tworzenie jego aktów prawnych o charakterze wewnętrznym (statutu, regulaminów itp.)⁶⁷”. Z kolei, nabycie i utrata członkostwa podlega kontroli sądowej. Mając powyższe na uwadze, Prokurator Generalny uznał, iż art. 31 ust. 1–3 ustawy o ROD, jest zgodny z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 oraz art. 58 ust. 1 Konstytucji.

Zarzut niezgodności art. 31 ust. w ustawy o ROD, w zakresie, w jakim nie określa w sposób wyraźny kręgu osób bliskich, które z mocy ustawy wstępują, po zmarłym użytkowniku działki, w stosunek użytkownika, a w przypadku, gdy o przydział działki ubiega się więcej niż jedna osoba bliska, pozostawia Polskiemu Związkowi Działkowców swobodne uznanie co do wyboru osoby, na rzecz której nastąpi przydział działki – z art. 2, art. 21 oraz art. 64 ust. 2 Konstytucji.

Prokurator Generalny także i w tym przypadku nie popiera wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Wskazuje bowiem, iż pojęcie „osoba bliska”, które według wnioskodawcy nie zostało dookreślone, występuje zarówno w Kodeksie cywilnym, jak i w Kodeksie postępowania cywilnego, a jego niedookreślony charakter umożliwia odpowiednią elastyczność pojęcia. Natomiast doprecyzowanie niniejszego zwrotu następuje poprzez wskazanie dodatkowej przesłanki, która jest istotna dla konkretnej regulacji prawnej.

UWAGI KOŃCOWE

„Podsumowując, przeprowadzona analiza przedstawionych zarzutów wobec zaskarżonych przepisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, prowadzi do konkluzji, iż niezgodne z powołanymi wzorcami konstytucyjnymi są przepisy art. 10, art. 17 ust. 2, art. 18 oraz art. 24 ustawy. Unormowania te nie mają zasadniczego charakteru dla konstrukcji całej ustawy, a ich eliminacja z porządku prawnego nie prowadzi do powstania regulacji kadłubowej. Istotą wskazanych przepisów jest bowiem nieusprawiedliwione konstytucyjnie uprzywilejowanie Polskiego Związku Działkowców względem innych organizacji zrzeszających działkowców oraz pozostałych podmiotów

– uczestników obrotu cywilnoprawnego. Uznanie za niekonstytucyjne wskazanych przepisów ma charakter odcinkowy (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 grudnia 2004 r., sygn. K 2/04, OTK ZU nr 11/A/2004, poz. 117) i nie przesądza o niekonstytucyjności całej ustawy. Co więcej, przepisy te, wyłączone z jej tekstu, nie wymagają zastąpienia nowymi uregulowaniami.

Nie zmienia to oczywiście – wyrażonej już wcześniej – negatywnej oceny przyjętej przez ustawodawcę koncepcji unormowania, w zaskarżonej ustawie, materii związanej z problematyką ogrodów działkowych oraz aktualności formułowanego w doktrynie postulatu kompleksowej re-

⁶⁷Stanowisko Prokuratora Generalnego z dnia 27 czerwca 2011 r.

gulacji w tym zakresie. Należy jednocześnie przypomnieć, że punktem wyjścia kontroli konstytucyjności ustaw jest założenie szerokiej swobody regulacyjnej ustawodawcy. Parlament wybrany w demokratycznych wyborach ma rozległe kompetencje w zakresie wyboru polityki państwa, a także istotne kompetencje w zakresie konkretyzacji

i urzeczywistniania Konstytucji. Granice swobody regulacyjnej parlamentu zostały wyznaczone przez zasady i normy konstytucyjne, zaś przedmiotem kontroli Trybunału Konstytucyjnego nie może być ocena racjonalności i celowości stanowionych regulacji.”⁷

Agnieszka Rudawska WGG KR PZD

---

⁷Stanowisko Prokuratora Generalnego z dnia 27 czerwca 2011 r.

Warszawa, dnia 19 lipca 2011r.

IV. JUBILEUSZ XXX-LECIA PZD

1. Okręgowy Zarząd PZD w Lublinie

Polski Związek Działkowców
Krajowa Rada w Warszawie

Gratulacje z okazji 30-lecia Polskiego Związku Działkowców

W dniu 28 czerwca 2011 roku minie 30 lat od Zjazdu, który uchwalił statut PZD i dokonał wyboru Krajowej Rady, Krajowej Komisji Rewizyjnej i Krajowej Komisji Rozjemczej. Od powołania tych organów rozpoczęło się działanie PZD zgodnie z uchwaloną wcześniej ustawą z dnia 6 maja 1981 r. o pracowniczych ogrodach działkowych. Pojawienie się w życiu naszego społeczeństwa samodzielnej i samorządnej organizacji działkowców miało olbrzymi wpływ na dynamiczny rozwój ogrodów działkowych a także znaczne zwiększenie zainteresowania ruchem działkowym. Powołanie do życia samodzielnej i samorządnej organizacji było więc długo oczekiwanym efektem dążeń wielu działaczy od czasów przedwojennych. Funkcjonowanie ponad pięć tysięcy ogrodów z prawie milionem działek służących rodzinie jako miejsce wysiłku fizycznego ale także rekreacji i rehabilitacji, kształtowania estetyki otoczenia mieszkańców miast, budowania więzi społecznych między pokoleniami realizującymi to samo szlachetne hobby prowadzenia upraw, wyszukiwania najpiękniejszych roślin, malarskie ich komponowanie w przestrzeni ogrodu, korzystanie z osiągnięć naukowych i praktycznych wiadomości bezpośrednio od kolegów, z wydawnictw związkowych i fachowej literatu-

ry. To wszystko przyniosła konsolidacja ruchu działkowego w PZD i twórcze działania samorządnych struktur. Osiągnięcia są wszędzie w ogrodach widoczne. Dalsze pragnienie w kierunku utrzymania ogrodów i PZD są w społeczeństwie bardzo powszechne. Stąd i walka o ich utrzymanie w stanie niezmiennym jest tym bardziej nasilana. Gratulacje należne za te osiągnięcia kierujemy do wszystkich działkowców, ale także do mądrego kierownictwa na szczeblu krajowym oraz okręgowym. Gratulując dotychczasowych osiągnięć kierujemy wyrazy wdzięczności i podziękowania pod adresem Krajowej Rady i osobiście Prezesa PZD pana Eugeniusz Kondrackiego za nieustępliwe stanowisko wobec wszelkich zakusów likwidacyjnych ze strony różnych władz w stosunku do ogrodów i PZD.

Trzydzieści lat owocnej działalności Krajowej Rady oraz Krajowych Komisji Rewizyjnej i Rozjemczej dobrze zapisało się w historii ruchu działkowego w Polsce, dlatego wyrażając uczucia działkowców życzymy dalszych sukcesów w pracy statutowej, w walce o obronę podstaw prawnych naszego działania oraz na przyszłe lata spokojnych i radosnych dni w naszej organizacji i w naszych ogrodach.

Za prezydium Okręgowego Zarządu PZD w Lublinie

Prezes OZ
/-/ Stanisław Chodak

2. Okręgowy Zarząd Sudecki PZD w Szczawnie Zdroju

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Dzień 28 czerwca 1981 roku – dzień I Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców, to znaczące wydarzenie w dziejach polskiego ogrodnictwa działkowego. Powołanie do życia Polskiego Związku Działkowców umożliwiło stworzenie organizacji społecznej o jednolitym systemie funkcjonowania ogrodów działkowych, jako organizacji opartej na fundamentalnych zasadach: samodzielności, samorządności w celu służenia do reprezentowania i obrony praw oraz interesów swoich członków – działkowców.

Przypadający w 2011 roku jubileusz 30-lecia Polskiego Związku Działkowców możemy obchodzić dzięki tradycji, doświadczeniu, przywiązaniu działkowych rodzin do działek, własnych ogrodów a przede wszystkim do własnego Związku i docenianiu znaczenia samodzielności, samorządności, demokracji sprawowanej przez działkowców w strukturach organizacyjnych naszego Związku.

Szanowny Panie Prezesie

Przez tych 30 lat z naszej woli stoi Pan na czele Polskiego Związku Działkowców i kieruje tym Związkiem z wielkim poświęceniem 30 lat własnego życia i skutecz-

nie broni nasze ogrody i nasze nabyte prawa dzięki przynależności do Związku. Z okazji jubileuszu 30-lecia Polskiego Związku Działkowców Prezydium Okręgowego Zarządu Sudeckiego PZD przekazuje Panu szczególnie serdeczne podziękowania za wspaniałą pracę, za rzeczywiste poszanowanie działkowców, za nauczanie działkowców trwania i działania w jedności i za zaufanie im w wypełnianiu ofiarnej, społecznej służby.

Z tej okazji życzymy Panu także dużo dobrego zdrowia i wytrwałości w dalszej pracy dla naszej związkowej wspólnej idei.

Podziękowania kierujemy również do Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, która w okresie minionych 30 lat, w tym szczególnie w okresie transformacji ustrojowej i gospodarczej w naszym kraju, z ogromnym zaangażowaniem i poświęceniem pracowała dla dobra działkowców i ogrodów, o ich przetrwanie i o przyszłość, o ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych i o Związek.

Z okazji naszego wspólnego jubileuszu życzymy sobie i pracujemy dla trwałości Polskiego Związku Działkowców, dla istnienia i rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych dla nas i dla przyszłych pokoleń.

Prezes OZS PZD
/-/ Wincenty Kulik

Sekretarz OZS PZD
/-/ Maria Klimków

Szczawno Zdrój, 30 czerwca 2011 r.

3. III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Rzeszowie

Szanowny Pan
mgr inż. Eugeniusz Kondracki
Prezes Krajowej Rady
Polskiego Związku Działkowców

W związku z przypadającym w dniu 28 czerwca 2011 r. jubileuszem 30-lecia Polskiego Związku Działkowców, w imieniu podkarpackich działkowców przekazujemy na racę Pana Prezesa gratulacje i najlepsze życzenia.

Ustawa z 6 maja 1981 roku o pracowniczych ogrodach działkowych która powstała na fali tworzenia w Polsce organizacji samorządowych, stanowiła podstawę do utworzenia samorządnej i samodzielnej organizacji reprezentującej działkowców. W oparciu o przepisy tej ustawy w dniu 28 czerwca 1981 r. powstał Polski Związek Dział-

kowców, który wbrew trwającym nieustannie atakom, skutecznie broni praw działkowców i stoi na straży ogrodów działkowych.

Składamy również podziękowania za dotychczasową działalność Krajowej Rady w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz przeciwstawianie się wszelkim inicjatywom zmierzającym do likwidacji ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Życzymy wszelkiej pomyślności oraz satysfakcji z pracy na rzecz dalszego rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych.

Z poważaniem
Uczestnicy III Okręgowego Zjazdu Delegatów

4. Krajowa Komisja Rozjemcza PZD w Warszawie

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców
Warszawa

Powołanie do życia Polskiego Związku Działkowców ustawą z dnia 6 maja 1981 roku o pracowniczych ogrodach działkowych zapisało się złotymi zgłoskami w historii Polskiego Ogrodnictwa Działkowego. Mocą tej ustawy powstała organizacja skupiająca w swych szeregach ludzi, których łączy zamiłowanie do pracy i aktywnego wypoczynku w ogrodach działkowych.

W okresie minionych 30 lat Polski Związek Działkowców dzięki wyteżonej pracy i zaangażowaniu zarówno szeregowych członków jak i kierownictwa PZD, przyczynił się do znacznego rozwoju ogrodnictwa działkowego w Polsce. Powstało wiele nowych ogrodów, a już istniejące wypiękniały i stały się oazami zieleni w wielu miastach i miasteczkach. Nie obyło się w tym okresie bez walki

o utrzymanie ruchu związkowego. Dzięki dużemu zaangażowaniu i umiejętnemu kierowaniu Związkiem przez Krajową Radę PZD pod przewodnictwem Prezesa Eugeniusza KONDRACKIEGO, Związek nadal istnieje i mimo przeciwności działa w interesie i dla ogólnego dobra swych członków – użytkowników działek.

Z okazji jubileuszu XXX-lecia PZD Panu Eugeniuszowi KONDRACKIEMU Prezesowi Polskiego Związku Działkowców oraz wszystkim działkowcom – członkom Związku, Krajowa Komisja Rozjemcza PZD składa najlepsze życzenia wszelkiej pomyślności, zdrowia oraz satysfakcji z pracy na rzecz rodzinnych ogrodów działkowych.

Członkowie Krajowej Komisji Rozjemczej:

Z-ca Przewodniczącej KKR
/-/ Zbigniew Maliszewski

Z-ca Przewodniczącej KKR
/-/ Jerzy Grajek

Przewodnicząca KKR
/-/ Olga Ochrymiuk

Członkowie KKR:

/-/ Józef Pietrzak
/-/ Józef Pisarski

/-/ Tadeusz Mańko
/-/ Zofia Paderewska

/-/ Jan Kaczmarzyk
/-/ Robert Mirosław Klimaszewski

Warszawa, 6 lipca 2011 r.

5. VII Okręgowy Zjazd PZD w Zielonej Górze

Pan Eugeniusz Kondracki
Prezes
Polskiego Związku Działkowców
Warszawa

Szanowny Panie Prezesie!

Jako delegaci obradujący na VII okręgowym Zjeździe PZD, w imieniu działkowców okręgu zielonogórskiego, kierujemy na Pana ręce serdeczne pozdrowienia – dla Pana osobiście oraz dla całej Krajowej Rady PZD i pracowników KR.

Okazja po temu jest wyjątkowa. 28 czerwca br. minęła trzydziesta rocznica powstania Polskiego Związku Działkowców – ogólnopolskiej samorządnej organizacji działkowców. Doceniamy ten fakt nie tylko dlatego, że za-

kończył on pewien etap w historii naszego ruchu, ale także dlatego, że w okresie odzyskiwania wolności również działkowcy otrzymali szansę samodzielnego decydowania o własnych sprawach.

W ciągu trzydziestu lat staliśmy się prawie milionową organizacją. Nasze ogrody nie tylko zwiększyły się liczebnie. Dzięki dynamicznie prowadzonym inwestycjom dysponują zmodernizowaną i unowocześnioną infrastrukturą, przez co w swoich środowiskach pełnią prawdziwie ważną społeczną rolę, bo są miejscami wypoczynku setek ro-

dzin, wzbogacając domowe budżety, stanowią też oazy zieleni, której tak brakuje w miastach.

Ten niezwykle rozwój rodzinnych ogrodów działkowych wyraźnie zaświadcza, że są one społecznie potrzebne, że bez nich życie wielu ludzi stałoby się uboższe i smutne.

Polski Związek Działkowców w ciągu swojego trzydziestoletniego funkcjonowania osiągnął kilka ważnych celów:

- skupił w swoich szeregach pasjonatów zieleni i miłośników aktywnego spędzania wolnego czasu,
- zintegrował rodziny działkowe wokół realizowania wspólnych ważnych zadań i stał się organizacją wspierającą budowę społeczeństwa obywatelskiego,
- z pełną determinacją doprowadził do stworzenia prawnych podstaw funkcjonowania, ze szczególnym uwzględnieniem praw działkowców.

Bez istnienia silnej organizacji związkowej osiągnięcia polskiego ruchu ogrodnictwa działkowego, z których dziś możemy być dumni, nie byłyby możliwe.

W roku jubileuszu nie zapomnimy o tej szczególnej roli, jaką nasz Związek spełnił stając do walki o utrzymanie ruchu ogrodnictwa działkowego, o zachowanie ustawy o ROD i praw działkowców oraz przeciwstawiając się próbom likwidacji PZD. Ponad dwudziestoletnia walka o ogrody działkowe to więcej niż połowa historii naszej organizacji od roku 1981. Trzeba było ogromnej wytrwałości i umiejętności zjednoczenia wszystkich sił, aby obronić się przed wszelkimi zamiarami zniszczenia naszego dorobku – dorobku pokoleń i tysięcy działkowców.

Widzimy w tym zasługę Polskiego Związku Działkow-

ców – Krajowej Rady PZD i jej Prezydium. Szczególnie jednak doceniamy osobisty udział Pana, Panie Prezesie, w budowaniu Związku i w jego obronie. Konsekwencja, z jaką wypełniał Pan swoje obowiązki od początku istnienia Związku, niezwykle aktywność i inspirowanie rozwoju ogrodów, a także determinacja w ich utrzymaniu również na nas działała mobilizująco i wyzwalała inicjatywę.

Właśnie za to szczerze dziękujemy i gratulujemy sukcesów, których jest Pan inicjatorem i współtwórcą!

Szanowny Panie Prezesie!

Mamy świadomość, że przed nami jeszcze trudna droga. Świadczą o tym ostatnie wydarzenia, w tym zwłaszcza zagrożenia wynikające ze skierowania ustawy o ROD do Trybunału Konstytucyjnego.

Pragniemy zadeklarować naszą dalszą aktywność w budowaniu Jedności, w utrzymaniu rodzinnych ogrodów działkowych i Związku. Na działkowców z okręgu zielonogórskiego może Pan jak zawsze liczyć.

Życzymy Panu, Panie Prezesie, a za Pana pośrednictwem Krajowej Radzie i jej Prezydium, kolejnych sukcesów w pracy dla dobra naszej organizacji i zadowolenia z ich osiągania. Przekazujemy również podziękowania i życzenia pracownikom biura KR. Wysoko sobie cenimy życzliwą pomoc w wyjaśnianiu i interpretowaniu prawnych zawiłości wynikających z dokumentów przygotowywanych przeciwko Związkowi, co pomogło nam rzetelnie informować o aktualnej sytuacji w PZD.

Wraz z podziękowaniami i gratulacjami prosimy przyjąć, Panie Prezesie, życzenia dobrego zdrowia i wszelkiej osobistej pomyślności.

Przewodniczący Zjazdu
/-/ Jan Gwóźdź

Przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków
/-/ Jan Majewski

Zielona Góra, 9 lipca 2011 r.

6. Okręgowy Zarząd PZD we Wrocławiu

UCHWAŁA NR 3/II/2011 **Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu** z dnia 16 lipca 2011 r. w sprawie Jubileuszu 30-lecia Polskiego Związku Działkowców

W bieżącym – 2011 roku ruch ogrodnictwa działkowego obchodzi jubileusz 30-lecia powstania Polskiego Związku Działkowców, organizacji niezależnej, samodzielnej i samorządnej. Powstanie Związku było możliwe w wyniku przemian społeczno-politycznych zapoczątkowanych jesienią 1980 r. i oddzielenia się od kurateli ówczesnych związków zawodowych. Dzięki inicjatywie założycieli Związku

w dniu 6 maja 1981 r. Sejm uchwalił ustawę o pracowniczych ogrodach działkowych a w następstwie tego aktu IX Krajowy Zjazd Delegatów POD obradujący w dniu 28 czerwca 1981 roku przyjął I Statut Polskiego Związku Działkowców i wybrał krajowe organy PZD.

Ustawa o pracowniczych ogrodach działkowych po raz pierwszy w pełny sposób określiła i zabezpieczyła prawa

działkowców, umożliwiła rozwój ogrodnictwa działkowego oraz ustanowiła gwarancje istnienia ogrodów.

Pierwsze 10 lat działalności Polskiego Związku Działkowców zaowocowało w ówczesnym województwie wrocławskim powstaniem nowych 62 ogrodów działkowych, w tym szczególnie we Wrocławiu.

Na przyjętych przez Związek w latach 80-tych 675 ha gruntów działki otrzymało blisko 20 tysięcy rodzin działkowców. Pierwsza dekada Polskiego Związku Działkowców była zatem okresem ogromnego rozwoju ilościowego ogrodów spełniając w tym względzie oczekiwania społeczeństwa. Był to niezaprzeczalny sukces Związku i wkład w poprawę życia rodzin polskich w bardzo trudnym pod względem ekonomicznym okresie.

Z chwilą nastania przemian ustrojowych w Polsce, od 1990 r. kończy się okres rozwoju, powstawania nowych ogrodów a zaczyna się okres walki o zachowanie istniejącego stanu, o zachowanie praw działkowców, o zachowanie samodzielności, samorządności i niezależności Polskiego Związku Działkowców. Okres walki o prawa do istnienia ogrodów, o zachowanie uregulowań prawnych zawartych w ustawie o pracowniczych a następnie o rodzinnych ogrodach działkowych trwa do dzisiaj.

W tym 20-letnim okresie walki o swoje prawa należy przypomnieć rok 1990 i ówczesny projekt ustawy o likwidacji ogrodów i Polskiego Związku Działkowców, walkę o uchwalenie przez Sejm RP ustawy z dnia 23 czerwca 1995 r. o zmianie ustawy o POD, dzięki której ponad 1700 ha gruntów przeszło w użytkowanie wieczyste Związku, uchwalenie przez Sejm RP w dniu 8 lipca 2005 r. ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz rejestrację PZD w grudniu 2007 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Przez całe 20 lat Związkowi i Ogrodom przychodziło walczyć o swoje prawa. Po odstąpieniu w 1990 r. od projektu ustawy o likwidacji ogrodów i Związku, walczyliśmy o ogrody działkowe zagrożone projektami ustaw o tzw. powszechnej prywatyzacji i o reprivatyzacji gruntów, a następnie z projektami ustaw o ogrodach autorstwa „Prawa i Sprawiedliwości” a ostatnio z zagrożeniami usta-

wy o ROD wywołanymi wnioskami I Prezesa Sadu Najwyższego, inicjatywami Ministra Infrastruktury i innych organów państwowych.

20 lat walki o prawa działkowców, ogrodów i Związku zapisanych w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych wzmocniło Polski Związek Działkowców i zjednoczyło wszystkich działkowców wokół idei istnienia ogrodów działkowych.

Dzisiaj z okazji Jubileuszu 30-lecia Polskiego Związku Działkowców możemy być dumni z rodzinnych ogrodów działkowych, które dostąpiły w minionych latach ogromnego rozwoju jakościowego rozbudowy i modernizacji infrastruktury, że stanowią niezaprzeczalnie piękne tereny zielone, płuca miast, że służą coraz to nowym pokoleniom działkowców. Możemy być dumni z naszej Organizacji, z naszego Związku, który skutecznie przełamuje wszelkie bariery, przeszkody i służy działkowcom i ogrodom.

Jubileusz 30-lecia Polskiego Związku Działkowców jest okazją do podziękowania tysiącom działaczy naszej Organizacji za ofiarną, trudną pracę społeczną, za sukcesy, dokonania w rozwoju ogrodów jak i za determinację w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Należy chylić czoło przed działaczami Związku, którzy tworzyli zręby Polskiego Związku Działkowców, których wśród nas już nie ma i przed tymi wszystkimi, którzy wnieśli i wnoszą nieustannie wkład w rozwój i obronę ogrodów.

Jubileusz 30-lecia PZD to jubileusz inicjatora i twórcy naszego Związku – Pana Prezesa Eugeniusza Kondrackiego, który od 30 lat dąży do rozwoju ogrodów, ochrony i obrony praw działkowców, za co Okręgowy Zarząd wyraża serdeczne podziękowania.

Okręgowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu uważa, że Jubileusz 30-lecia PZD powinien być w 2011 r. uroczyście obchodzony we wszystkich rodzinnych ogrodach działkowych, powinno to być święto wszystkich działkowców z pamięcią jednak o dalszych nieustannych działaniach w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, w obronie Związku.

Prezes

/-/ mgr Janusz Moszkowski

Wiceprezes

/-/ inż. Józef Smolis

7. Zarząd oraz członkowie ROD „Wrzos” we Włocławku

Prezes

Polskiego Związku Działkowców
Pan EUGENIUSZ KONDRACKI

W imieniu Zarządu oraz członków Rodzinnego Ogrodu Działkowego „WRZOS” w Mostkach, gm. Włocławek pragnę poinformować Pana, że my również w bieżącym

roku obchodzimy Jubileusz 30-lecia istnienia ogrodu, tak jak świętuje to Polski Związek Działkowców.

Pozwoli Pan, że z tej okazji złożę serdeczne gratulacje,

podziękowania oraz życzenia dalszej owocnej działalności w dotychczasowych strukturach organizacyjnych naszego Związku.

Jednocześnie informuję, że nasz podmiejski ogród działkowy wyposażony jest w więcej niż podstawowe urządzenia infrastrukturalne. Posiadamy oświetlenie nie tylko altan, ale i alejek ogrodowych, sieć wodociągowo-kanalizacyjną, plac zabaw z urządzeniami sportowo-rekreacyj-

nymi i zaawansowane prace przygotowawcze do budowy własnej oczyszczalni ścieków.

Panie Prezesie,

o ile jest to możliwe, to bardzo serdecznie zapraszam na nasze jubileuszowe uroczystości, które odbędą się w dniu 30 lipca br. o godz. 17-tej na terenie naszego ogrodu.

Z poważaniem

Prezes

/-/ mgr Maciej Łuczak

Włocławek, 12 lipca 2011 r.

8. Okręgowa Komisja Rozjemcza w Łodzi

W dniu 6 maja 2011 roku minęło 30 lat od powołania na mocy ustawy Polskiego Związku Działkowców. W okresie tym przybyło ogrodów, a liczba rodzin działkowców wzrosła do blisko miliona. Użytkownicy działek różnią się między sobą zawodem, wykształceniem i wiekiem, ale jednoczy ich wspólne zamiłowanie do piękna przyrody i uprawy małego skrawka ziemi.

Ogrody działkowe mocno wrosły w lokalne krajobrazy i stały się urządzeniami użyteczności publicznej, a działkowcy pozyskali sojuszników we władzach samorządowych miast i gmin. Większość ogrodów poprzez systematyczną modernizację i różnorodne nasadzenia na działkach stała się namiastką ogrodów botanicznych.

Po zmianach ustrojowych w kraju przyszło zmierzyć się z atakami na Związek i ogrody. Działkowcy wykazali jedność w przynależności do Polskiego Związku Działkowców, a bycie działkowcem stało się powodem do dumy.

Obrona Związku i jedności ruchu działkowego we wszystkich najtrudniejszych dla Polskiego Związku Dział-

kowców to zaangażowanie działaczy wszystkich organów Związku, a szczególnie umiejętne kierowanie Polskim Związkiem Działkowców przez Prezesa Eugeniusza KONDRACKIEGO, osobiste włączanie w nurt wszystkich działań Związku i cenna umiejętność organizowania współpracy z najwyższymi organami państwa.

Okręgowa Komisja Rozjemcza PZD w Łodzi w roku jubileuszu XXX-lecia PZD składa Panu Eugeniuszowi KONDRACKIEMU Prezesowi Polskiego Związku Działkowców serdeczne, płynące z głębi serca podziękowanie za troskę o ogrody i rodziny działkowców. Życzymy zdrowia, szczęścia oraz jak najwięcej miłych chwil w kierowaniu Związkiem.

Wszystkim działkowcom – członkom Związku Okręgowa Komisja Rozjemcza życzy wszelkiej pomyślności, zdrowia, spokojnej pracy i wypoczynku na działkach, wierząc w mądrość parlamentarzystów, że będą gwarantować istnienie ogrodów działkowych w ramach obecnej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Członkowie Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD w Łodzi

Członkowie:
/-/ Marek DAMAS
/-/ Józef JAROSZ
/-/ Krystyna MAJEWSKA
/-/ Jan PIECHOWSKI

Sekretarz
/-/ Barbara NOWAK

Z-ca Przewodniczącego
/-/ Krzysztof GŁODEK
/-/ Jacek ŁUCZYŃSKI

Przewodniczący
/-/ Tadeusz MAŃKO

Łódź, 12 lipca 2011 r.

9. Działkowcy ROD „Pod Świerkiem” w Stroniu Śląskim

PAN EUGENIUSZ KONDRACKI
PREZES PZD
w Warszawie

Z okazji 30-lecia Polskiego Związku Działkowców – w imieniu działkowców ROD „Pod Świerkiem” w Stroniu Śląskim prosimy o przyjęcie serdecznych podziękowań za wniesiony wkład pracy w interesie członków naszego Związku, jego niezależności i samorządności. Na

Pana ręce składamy podziękowania i życzenia dalszych skutecznych Działań – Członkom Władz Krajowych, Regionalnych oraz wszystkim działkowcom – pracującym dla dobra członków Polskiego Związku Działkowców.

Prezes
/-/ Józef Biernacki

Przewodniczący Komisji Rozjemczej
/-/ Ryszard Suliński

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
/-/ Jerzy Kaczmarek

Stronie Śl., 12 lipca 2011 r.

10. Informacja OZ Śl. dotycząca odbycia uroczystych obchodów 30-lecia PZD w okręgu śląskim

Uroczyste obchody 30-lecia Polskiego Związku Działkowców w Okręgu Śląskim były podsumowaniem dotychczasowych osiągnięć Polskiego Związku Działkowców w całym trzydziestolecu i wcześniejszym działaniu ogrodnictwa działkowego w Polsce.

16 lipca 2011 r. o godz. 16.00 w Miejskim Domu Kultury „Batory” w Chorzowie, pod Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Chorzów Pana Andrzeja Kotali, odbyła się uroczystość 30-lecia PZD.

W uroczystości udział wzięło 350 członków Związku, oraz zaproszeni goście: Posłowie na Sejm RP – Pani Bożena Kotkowska i Pan Tadeusz Motowidło, Prezydent Miasta Chorzów Pan Andrzej Kotala i wielu innych, a wśród nich Przewodniczący I Zjazdu PZD nasz zasłużony działacz Pan Franciszek Sobel. Uroczystość zaszczyciła swoją obecnością delegacja działkowców okręgu karwińskiego z Czech, której przewodniczył Prezes tego okręgu Pan Oldrich Janku.

Uroczystość ta była hołdem dla stutysięcznej rzeszy rodzin naszych działkowców. Atmosfera był podniosła. Dla wszystkich było to wielkie przeżycie. Uroczystości rozpoczęło wprowadzenie sztandarów PZD – Okręgu Śląskiego i wielu ogrodów działkowych z całego okręgu reprezentujących 11 Delegatur Rejonowych OZ Śl.

Po odegraniu hymnu państwowego, otwarcia uroczystości dokonał członek Prezydium Krajowej Rady, Prezes Okręgowego Zarządu Śląskiego Pan Jerzy Leśniak. Oto główne tezy jego wystąpienia:

Na Górnym Śląsku pierwsze ogrody działkowe powstały w roku 1905 – w środowiskach podobnych do krajów silnie uprzemysłowionych, jakimi były okręgi przemysłowe Anglii, Francji, Belgii i Niemiec, a wzory ich opierały

się też na wzorach zaczerpniętych z tych krajów.

Byłe miasto Królewska Huta i obok położona gmina Hajduki – obecnie Chorzów dzielą się tym zaszczytem, że na pograniczu tych dwu wielkich gmin przemysłowych powstały pierwsze ogrody działkowe. Ludność, w prze ważnej części robotnicza, pracuje w ciemnych głębiach pobliskich kopalń lub w hutach przesiąkniętych gryzącym dymem i nieznośnym żarem, ziejącym z pieców hut. Było to bowiem na ówczesne stosunki nad wyraz śmiałe poczynanie – zakładanie ogrodów na hałdach i nieużytkach zasypanych „zmiatkami” z ulic i odpadkami domowymi. A jednak znaleźli się zuchwalcy, pragnący na tych pustkowiach wyczarować zieleńce i kwietniki, co udało im się to wbrew sceptycznym nastrojom opinii publicznej.

Za ich przykładem poszli następni pionierzy tego ruchu. W roku 1909 powstała podobna kolonia ogrodów w Katowicach przy dzisiejszym parku Kościuszki. W roku 1910 powstaje trzecia kolonia ogrodów robotniczych w północnej dzielnicy miasta Królewskiej Huty, czwarta w pobliskim Orzegowie – a piąta w roku 1911 w Giszowcu.

Z chwilą zakończenia działań wojennych, na Śląsku nie dopuszczono do zatopienia kopalń, wygaszenia wielkich pieców i zniszczenia taboru kolejowego. W pierwszych dniach wolności uruchamiano zakłady pracy. Kopalnie i huty przydzieliły swym robotnikom i urzędnikom rozległe pola na założenie ogródków. Jednak większość z nich nie była zorganizowana i nie posiadała wcale charakteru typowych ogrodów działkowych. Były to poletka ogrodnicze otoczone prowizorycznym płotem z wybrakowanego drzewa kopalnianego, lub skleconego ze starych lin i z wycofanych z użytku podkładów kolejowych. Ogrody te w całej pełni udowodniły swą użyteczność społeczną

i gospodarczą, zaopatrując działkowców i ich rodziny w świeże warzywa i owoce.

Następne lata to czasy doskonalenia powziętych uprzednio zadań, usprawniania gospodarki upraw i pracy administracyjnej. Dokonano wielkiego skoku w kierunku prężnej, wszechstronnie zorientowanej i nowoczesnej organizacji, którą widać było w województwie i w całym kraju.

Obecnie najliczniejszą grupę wśród działkowców okręgu śląskiego stanowią emeryci i renciści. Dla większości z nich działki są źródłem pozyskania tanich warzyw i owoców. Są miejscem odpoczynku i oazą spokoju, dają ich dzieciom i wnukom warunki do bezpiecznej i zdrowej zabawy. Mają kontakt z innymi działkowcami i mają szansę uczestniczenia w imprezach kulturalnych w ogrodach, które nie obciążają ich skromnego budżetu domowego. Działka to ich hobby, rekompensuje im małe powierzchnie mieszkaniowe, jest miejscem w które zainwestowali oszczędności, jest częścią życia ich samych i ich rodzin. Tak więc ogrody działkowe w Polsce w pełni wypełniają funkcje społeczne, w tym socjalne, rekreacyjne, integracyjne i ekologiczne. Ogromne znaczenie ma wizerunek Rodzinnych Ogrodów Działkowych, jako porządnie zagospodarowanych terenów zielonych służących działkowcom i mieszkańcom miast, a także widoczna sprawność organizacyjna w zarządzaniu terenami. Kolejnym celem jest promowanie działań i rozwiązań organizacyjnych, a także budowaniu wizerunku Związku jako profesjonalnej organizacji wyróżniającej się praworządnością, uczciwością i wysokimi kompetencjami.

Przeszłość i tradycja w dużym stopniu wpływają na postrzeganie roli ogrodów działkowych w dzisiejszej rzeczywistości. Nie możemy ignorować wyzwań współczesności, zwłaszcza, że otoczenie nie zawsze jest nam przyjazne. Nastąpił bezprecedensowy atak na nasz Związek, którego główną przyczyną, pomimo politycznej otoczki, są aspekty ekonomiczne. Smutne jest to, że posunięto się w tej nieczystej grze, do metod żywcem przejętych z innej epoki, a mianowicie do próby osłabienia, czy wręcz rozbicia organizacji, z wykorzystaniem najniższych instynktów społecznych.

Ogrody działkowe były i są potrzebne, w Polsce i w Europie. Podstawy prawne funkcjonowania narodowych związków działkowców w postaci ustawy i innych przepisów dotyczących ogrodów działkowych, są gwarantem dla przyszłości ogrodów, ich rozwoju i istnienia. O to trzeba walczyć, zyskując poparcie poprzez sprawne działanie i pracę. Związek jak dotychczas jest postrzegany przez działkowców, jako własna i przyjazna organizacja chroniąca prawa wszystkich działkowców i ich rodzin. Otwartość rodzin działkowych na mieszkańców miast i osiedli poprzez różne formy działania ma już wspaniałą historię i tradycję. Dla osiągnięcia celów i realizacji założeń ustawy i statutu PZD, musimy korzystać z poparcia swoich członków identyfikujących się ze Związkiem. W środowisku zdobywamy poparcie społeczne poprzez takie formy

współpracy jak: ogrody otwarte dla społeczeństwa, współpracę z domami dziecka, szkołami, przedszkolami, placówkami opieki społecznej, imprezy masowe, doroczne dni działkowca i inne imprezy masowe. Na ogrodach dokonuje się wymiana pokoleń, przychodzą ludzie młodszy, zaangażowani zawodowo, traktujący działkę jako miejsce wypoczynku po ciężkiej pracy. Polska nie stanie się z dnia na dzień krajem powszechnej szczęśliwości, gdzie każdy będzie miał dom z ogrodem, więc ogród działkowy jest naturalną odskocznią od codzienności dla wielu ludzi którzy nie chcą przeznaczać swojego wolnego czasu tylko na oglądanie telewizji. Potwierdzeniem tej tezy jest zresztą fakt funkcjonowania ogrodów w krajach znacznie od Polski bogatszych. Paradoksalnie, to zderzenie współczesności z tradycją w przypadku ogrodów działkowych zarówno w Europie, a w Polsce w szczególności, wskazuje jak ważną rolę mają do spełnienia narodowe związki.

Jak widać wyzwania przed którymi stoi Związek, a właściwie środowisko które ten związek reprezentuje, są ogromne i sprostać im może wyłącznie prężna organizacja z wyraźnie zarysowanym programem, zakładającym ewolucyjny rozwój. Nie miejmy złudzeń, że sytuacja ulegnie poprawie – tak już jest, że w swoich działaniach posuwamy się od zmiany do zmiany, ważnym jest aby kierunek tych zmian przewidywać i umieć się przed zmianami niekorzystnymi obronić.

Nasi działkowcy nie zmienili zdania w kwestii Ustawy o Rodzinnych Ogrodach Działkowych w obronie której złożyli 620 tysięcy podpisów. Ta ustawa sprawdziła się przez kilka lat obowiązywania i to sprawdziła się w praktyce, a nie w teoretycznych rozważaniach. Ogrody działkowe są potrzebne ludziom, zwłaszcza tym mniej zamożnym, dlatego zrobimy wszystko, aby je utrzymać i rozwijać.

Liczymy, że złożony do Trybunału Konstytucyjnego wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego w sprawie niezgodności z Konstytucją podstawowych zapisów Ustawy o Rodzinnych Ogrodach Działkowych z 2005 roku zostanie wycofany, oraz oczekujemy decyzji zgodnych z prawem, ale również szeroko pojętym interesem społecznym.

Po wystąpieniu Prezesa Jerzego Leśniaka, głos zabierali goście, którzy w swych wystąpieniach identyfikowali się ze Związkiem i działkowcami popierając działania Związku w utrzymaniu dotychczasowej ustawy o ROD, życząc nam wszystkim i Związkowi dalszych jubileuszy.

Następnie 17 ogrodom jubilatów, obchodzącym 30-lecie założenia ogrodu, Prezes Jerzy Leśniak wręczył okolicznościowe okazałe puchary i dyplomy. Natomiast jubilatów obchodzącym inne rocznice założenia ogrodów, a w tym roku w OZ Śl. jest ich 56, puchary zostaną wręczone na imprezach organizowanych w ogrodach i Delegaturach Rejonowych.

Zgodnie z przewidzianym programem, w formie kabaretowego „walnego zebrania” prowadzący z humorem prowadzili zabawne konkursy z nagrodami, na przemian

z blokiem występów Regionalnego Zespołu Ziemi Cieszyńskiej im. Janiny Marcinkowej – wszyscy bawili się i śpiewali razem z zespołem. Choć trudno nam się było rozstać, pożegnaliśmy się parodią piosenki „konik na biegunach” w wykonaniu wszystkich uczestników i Zespołu. Na zakończenie uroczystości uczestnicy podjęli Stanowisko w obronie dotychczasowych zapisów ustawy o ROD, kierując je do Marszałka Sejmu RP i Trybunału Konstytucyjnego, poczym Prezes Jerzy Leśniak zakończył uroczystość odśpiewaniem Hymnu Działkowców i wyprowadzeniem sztandarów.

Tego rodzaju imprezy są w naszym okręgu ustaloną od wieków tradycją. Wpływają one na tworzenie atmosfery sprzyjającej dobrej pracy, wysoką efektywność działania struktur ogrodowych, kojarzy dobro działkowców z interesem całego Związku, co skutecznie pozwala na przezwyciężanie trudności wskazując właściwą drogę, po której możemy kroczyć dla osiągnięcia wszystkich celów, które ruch działkowy w Polsce sobie wyznaczył.

MY „PIERONY” Z „CZARNEGO ŚLĄSKA” ZROBILIŚMY „ŚLĄSK ZIELONY”

STANOWISKO działkowców Okręgowego Zarządu Śląskiego PZD

w sprawie obrony ROD i Związku,

podjęte na uroczystym spotkaniu z okazji 30-lecia PZD w dniu 16 lipca 2011 r.

Przedstawiciele działkowców ze Śląska, Zagłębia i Podbeskidzia, zgromadzeni na uroczystym spotkaniu z okazji 30-lecia PZD w Chorzowie, wyrażają głębokie zaniepokojenie będące wynikiem kolejnych działań wymierzonych w fundamentalne podstawy naszej działalności. Właśnie w takich kategoriach mieści się złożony do Trybunału Konstytucyjnego wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego w sprawie niezgodności z Konstytucją podstawowych zapisów Ustawy o Rodzinnych Ogrodach Działkowych z 2005 roku.

Szeroki obszar wniosku, czas jego złożenia oraz niektóre elementy uzasadnienia niezbieżnie wskazują, że dąży się do podważenia formalno-prawnych podstaw funkcjonowania naszego ruchu, całkowitej marginalizacji Polskiego Związku Działkowców, a w konsekwencji do stopniowej likwidacji ogrodów działkowych. Te działania wpisują się niestety w podejmowanie od dłuższego czasu, próby dyskredytowania naszej organizacji w oczach opinii publicznej, a tym samym pozbawienia działkowców jedynej realnej i skutecznej siły, zdolnej do obrony ich dorobku.

A ten dorobek w aglomeracji śląskiej jest ogromny i godny najwyższego szacunku. Na naszym terenie funkcjonuje 626 Rodzinnych Ogrodów Działkowych. Wiele z nich powstało jeszcze na początku ubiegłego wieku. Bardzo często działki uprawiane są przez prawnuków ich założycieli. Ta międzypokoleniowa więź powoduje, że ogródki działkowe stały się elementem rodzinnej i lokalnej tradycji. Dostrzegają to władarze miast i gmin, zwłaszcza mniejszych, którzy z dużą życzliwością odnoszą się do naszego ruchu doceniając ewidentne korzyści, zarówno środowiskowe jak i ogólnospołeczne, wynikające z usytuowania tych oaz zieleni w zdegradowanym, poprzemysłowym otoczeniu.

Polski ruch ogrodnictwa działkowego ma swoje zakorzenienia w tej samej, co europejska, epoce, co potwierdza powstanie ogrodu w 1897 roku w Grudziądzu. Ówczesne

ogródki często pełniły rolę „mini sanatorium”, a także były miejscem wieloletniego kultywowania polskiej myśli narodowej na ziemiach oderwanych od Macierzy, co należy podkreślić ze szczególną mocą w odniesieniu do taboru pruskiego. Dlatego też należy pielęgnować tę ideę, nie pozwolić jej zniszczyć. Pamiętamy, że to my jesteśmy członkami Związku i mamy obowiązek bronić swoich ideałów, tradycji, ogrodów i naszych działek.

Z chwilą zakończenia działań wojennych, na Śląsku nie dopuszczono do zatopienia kopalń, wygaszenia wielkich pieców i zniszczenia taboru kolejowego. W pierwszych dniach wolności uruchamiano zakłady pracy. Kopalnie i huty przydzieliły swym robotnikom i urzędnikom rozległe pola na założenie ogródków. Były to poletka ogrodnicze otoczone prowizorycznym płotem z wybrakowanego drzewa kopalnianego, lub skleconego ze starych lin i z wycofanych z użytku podkładów kolejowych. Ogrody te w całej pełni udowodniły swą użyteczność społeczną i gospodarczą, zaopatrując działkowców i ich rodziny w świeże warzywa i owoce.

Dziś Rodzinne Ogrody Działkowe są miejscem odpoczynku i oazą spokoju dla emerytów i rencistów – ludzi steranych ciężką pracą w podziemiach kopalń w hutach i innych zakładach przemysłowych. Dają ich dzieciom i wnukom warunki do bezpiecznej i zdrowej zabawy. Mają kontakt z innymi działkowcami i mają szansę uczestniczenia w imprezach kulturalnych w ogrodach, które nie obciążają ich skromnego budżetu domowego. Działka to ich hobby, rekompensuje im małe powierzchnie mieszkaniowe, jest miejscem w które zainwestowali oszczędności, jest częścią życia ich samych i ich rodzin. Tak więc ogrody działkowe w Polsce w pełni wypełniają funkcje społeczne, w tym socjalne, rekreacyjne, integracyjne i ekologiczne.

Poszanowanie dla tradycji nie stoi w sprzeczności z rozwojem miast i infrastruktury drogowej. Od kilku lat w re-

gionie realizowane są bardzo poważne inwestycje, zwłaszcza związane z budową autostrad A1 i A4 oraz sieci dróg ekspresowych i lokalnych. Nie jest więc tak, jak usiłuje się wmówić opinii publicznej, że to Polski Związek Działkowców jest organizacją, która własne cele przedkłada nad interes ogólny.

Ponawiamy zatem apel o uwzględnienie faktu, że działkowcy nie zmienili zdania w kwestii Ustawy o Rodzinnych Ogrodach Działkowych w obronie której złożyli

620 tysięcy podpisów. Ta ustawa sprawdziła się przez kilka lat obowiązywania i to sprawdziła się w praktyce, a nie w teoretycznych rozważaniach. Ogrody działkowe są potrzebne ludziom, zwłaszcza tym mniej zamożnym, dlatego zrobimy wszystko, aby je utrzymać i rozwijać. Liczymy na zbiorową mądrość sędziów Trybunału Konstytucyjnego i oczekujemy decyzji zgodnych z prawem, ale również szeroko pojętym interesem społecznym.

W imieniu działkowców Śląska, Zagłębia
i Podbeskidzia zrzeszonych w Okręgu Śląskim
Z wyrazami uszanowania

Prezes Okręgowego Zarządu Śląskiego
/-/ Jerzy Leśniak

Chorzów, 16 lipca 2011 r.

11. Towarzystwo Przyjaciół Częstochowy

Nasze stałe kontakty z Kol. Andrzejem Wosikiem Prezesem działkowców w Częstochowie pozwoliły nam przybliżyć wiedzę na temat Polskiego Związku Działkowców, a w szczególności osoby Prezesa Eugeniusza Kondrackiego, który swoją postawą walki o rozwój rodzinnych ogrodów działkowych nie dopuścił do ich upadku, a wręcz odwrotnie, swoim zaangażowaniem, mądrym i skutecznym kierowaniem, umocnił rozwój ogrodów działkowych spełniając przy tym społeczne oczekiwanie

Pan Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

i zapotrzebowanie na tego rodzaju życie wśród zieleni na wielu hektarach łąki ogródków działkowych w Polsce.

Niech więc z okazji 30-lecia istnienia i dobrego funkcjonowania Polskiego Związku Działkowców mimo różnych przeszkód w odrodzonej Polsce, będzie nam wolno złożyć na ręce Pana Prezesa najserdeczniejsze życzenia i wytrwania w słusznej sprawie dalszego istnienia tego co dla ludzi najważniejsze, by swój wolny czas mogli spędzić z rodzinami wśród ogrodów przez siebie stworzonych.

W imieniu Zarządu
Towarzystw Przyjaciół Częstochowy

Prezes
/-/ Stanisław Calus

V. OBRADY OKRĘGOWYCH ZJAZDÓW DELEGATÓW PZD

1. Informacja z Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Lublinie

SPRAWOZDANIE z obrad VIII Okręgowy Zjazdu Delegatów Okręgu Lubelskiego Polskiego Związku Działkowców w Lublinie odbytego w dniu 25 czerwca 2011 r.

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów Okręgu Lubelskiego PZD odbył się w Domu Kultury Lubelskiej Spółdzielni

Mieszkaniowej przy ul. Wallenroda 4a w Lublinie. Zjazd otworzył Prezes ustępującego OZ PZD p. Stanisław Cho-

dak, Krajową Radę PZD reprezentował dyrektor biura KR p. Bartłomiej Piech. Prezes przywitał serdecznie delegatów oraz przybyłych na Zjazd gości. W obradach brało udział 72% wybranych delegatów, co dało wybranej w dalszej części obrad Komisji Mandatowej możliwość potwierdzenia, że Zjazd jest umocowany do podejmowania prawomocnych uchwał. Do prowadzenia obrad Zjazdu zaproponowano p. Czesława Łukasiewicza z Lublina i p. Kazimierza Michalika z Białej Podlaskiej. Zebrani zaakceptowali jednogłośnie obie kandydatury jako współprzewodniczących obrad Zjazdu. Po zatwierdzeniu porządku obrad uzupełnionego o punkt wręczenie odznaczeń i wyróżnień oraz regulaminu obrad przewodniczący obrad zaproponował powołanie prezydium Zjazdu w osobach: p. Bartłomiej Piech, p. Stanisław Chodak, p. Janina Dziechciaruk. Skład prezydium Zjazdu został przyjęty jednogłośnie. Realizację porządku obrad rozpoczęto od wręczenia odznaczeń i wyróżnień, którego dokonali razem p. Stanisław Chodak wiceprezes KR PZD i dyrektor Biura KR PZD p. Bartłomiej Piech. Łącznie odznaki „Za zasługi dla PZD” i „Zasłużony Działkowiec” otrzymało 12 osób a adresy z podziękowaniem za wyróżniającą się pracę w upływającej kadencji 38 osób. Po wręczeniu wyróżnień dyrektor Biura KR PZD odczytał list do delegatów na Zjazd od Prezesa PZD p. Eugeniusza Kondrackiego, którego treść została przez delegatów przyjęta obfitymi oklaskami. Następnie, zgodnie z przyjętym porządkiem, przystąpiono do wyboru komisji zjazdowych. W głosowaniu delegaci wybrali Komisję Mandatową, Komisję Wyborczą oraz Komisję Uchwał Wniosków.

Po wstępnych czynnościach formalnych przystąpiono do obrad merytorycznych. Referat sprawozdawczy – programowy wygłosił w imieniu ustępującego Okręgowego Zarządu p. Stanisław Chodak. Nawiązał w nim do prac Okręgowego Zarządu oraz Okręgowej Komisji Rewizyjnej i Okręgowej Komisji Rozjemczej z upływającej kadencji. Szczegółowo ustosunkował się do działań statutowych Zarządu Okręgowego, jak i działań związanych z obroną ustawy o ROD, funkcjonowania PZD i ogrodów działkowych w województwie lubelskim. W części programowej omówił zadania kontynuowane przez zarząd oraz spodziewane, które powinny być podjęte. Wskazał też na potrzeby i planowane zadania w ogrodach naszego okręgu. Referat ze względu na zawarte treści został dobrze przyjęty i nagrodzony oklaskami. Po wystąpieniu prezesa OZ głosu udzielono gościom Zjazdu.

Poseł Izabela Sierakowska poruszyła tematykę walki o istnienie ogrodnictwa działkowego w obecnej formie wskazując, że nasilenie ataków na ROD i PZD jest bardzo związane z poszczególnymi kampaniami wyborczymi do Sejmu i samorządu lokalnego. Dla wielu uczestników tych kampanii jest to sposób na zaistnienie w świadomości wyborców i popularyzację swojej kandydatury. Życząc Związkowi i uczestnikom Zjazdu pomyślności zagrzewała do dalszej równie skutecznej walki o istnienie ogrodów

działkowych, jako jednej z najlepszych form świadczeń socjalnych, a także nieodłącznego elementu podnoszenia warunków życia w miastach i propagowania wszelkich działań proekologicznych.

Wicemarszałek Województwa Lubelskiego p. Sławomir Sosnowski wypowiadając się w swoim imieniu oraz Marszałka Krzysztofa Hetmana powiedział, że ogrody działkowe są dobrą wizytówką miast woj. lubelskiego, gdyż organizują pracę i życie ludzi w każdym wieku, rozbudzają potrzebę obcowania z naturą i jej ochronę, zapewniają zdrowe warunki do rekreacji i rehabilitacji dla osób starszych i schorowanych. Zapewniając o przychylności wojewódzkich władz samorządowych życzył działkowcom wytrwałości w obronie swoich interesów, sił w pracy na działkach i owocnych obrad Zjazdu.

W dyskusji głos zabrało 10 dyskutantów ze wszystkich rejonów usytuowania ogrodów w województwie. Zakres tematyki ich wystąpień był bardzo obszerny. W szczególności dotyczył problemów w ogrodach związanych z roszczeniami i likwidacjami, stratami po kłęskach atmosferycznych, podejmowanymi inwestycjami, brakiem pieniędzy na sprawy organizacyjne w ogrodach, wysokimi kosztami usług komunalnych, żądaniami władz lokalnych w zakresie prac porządkowych, a także żądaniami pod adresem okręgowego zarządu oraz władz krajowych PZD. Były też głosy mówiące o potrzebie uproszczenia zasad działania struktur Związku i przepisów związkowych, publikowania ich w dostępnej formie jako jednolitych wzorów, publikowania wyników prowadzonych spraw spornych jako wzorców postępowania, zapewnienia po każdej kadencji władz w ogrodach i strukturach wyższych szkoleń dla nowej kadry, wreszcie mobilizowania jak największej liczby działkowców do walki o utrzymanie ustawy o r.o.d. i PZD oraz rozszerzenia reprezentacji środowiska działkowców w samorządach lokalnych. Składano podziękowania prezesowi PZD p. Eugeniuszowi Kondrackiemu za bardzo intensywne i skuteczne występowanie w obronie Związku i działkowców. Po zamknięciu dyskusji obszernych wyjaśnień na temat poruszonych przez delegatów problemów udzielił p. Bartłomiej Piech – dyrektor Biura KR PZD. Poinformował również zebranych o planowanej w najbliższym czasie publikacji poradnika dla prezesów zarządów ROD, opracowanego przez biuro KR PZD.

Po tych wyjaśnieniach o głos poprosił gość Zjazdu Jacek Czerniak – Przewodniczący RW SLD w Lublinie i radny Sejmiku Województwa Lubelskiego. Podkreślił, że w ogrodach i PZD działają ostatni już prawdziwi społecznicy i to dzięki ich wyłożonej pracy społecznej ogrody od wielu lat funkcjonują dobrze i mogą stanowić chlubę dla miast. Tym bardziej, że zagospodarowują tereny bez udziału budżetów poszczególnych miast. Dlatego zgodnie z zasadą „po pierwsze nie szkodzić” uważa, że różne środowiska polityczne powinny przestać „majstrować” przy dobrych i sprawdzonych w życiu obowiązujących

prawach. Nie może być tak, jak w tym powiedzeniu „Ojcowie – Termopile, synowie – pytają za ile?”. SLD nie zgadza się na zmiany w ustawie o ROD. Przekazał też życzenia pomyślności, zdrowia i dużo sukcesów w pracy społecznej.

Po zakończeniu dyskusji przewodniczący obrad p. Kazimierz Michalik odczytał adresy gratulacyjne od posła Franciszka Stefaniuka, prezydentów Zamościa, Chełma i Białej Podlaskiej oraz od starostów kraśnickiego, lubelskiego i bielsko-podlaskiego.

Kolejnym punktem obrad były wybory. Do władz związkowych okręgu lubelskiego zaproponowano: do zarządu okręgowego – 37 osób; do okręgowej komisji rewizyjnej – 7 osób; do okręgowej komisji rozjemczej – 7 osób. Zebrani przy 1 głosie sprzeciwu i 1 głosie wstrzymującym się zaakceptowali w głosowaniu tę propozycję. Zgodnie z tym postanowieniem na podstawie ustalonej na konferencjach rejonowych listy kandydatów przegłosowano wybór zarządu okręgowego w Lublinie przy 3 głosach sprzeciwu i 6 głosach wstrzymujących się. Przy wyborze Komisji Rewizyjnej i Rozjemczej wyboru dokonano jednogłośnie. Następnie przewodniczący Komisji Wyborczej

przedstawił listę 15 delegatów zgłoszonych do udziału w Zjeździe Krajowym PZD. Propozycje wysunięte na konferencjach rejonowych zostały zaakceptowane w jednogłośnie.

W przerwie obrad ukonstytuowały się zarząd okręgowy i komisje okręgowe. W skład prezydium Okręgowego Zarządu weszli: p. Stanisław Chodak – Prezes Zarządu Okręgu, pp. Janina Dziechciaruk i Kazimierz Michalik – wiceprezesi, p. Jerzy Bodzak – Sekretarz, p. Edward Trojanowski – Skarbnik oraz czterech członków. Przewodniczącym Okręgowej Komisji Rewizyjnej wybrano p. Jana Milanowskiego, a Przewodniczącym Okręgowej Komisji Rozjemczej p. Stanisława Wyrastkiewicza. Wyniki ukonstytuowania się organów okręgowych ogłosił przewodniczący Zjazdu. Przewodnicząca Komisji Uchwał i Wniosków przedstawiła uchwały Zjazdu. W głosowaniu zostały one zaakceptowane jednogłośnie.

Na zakończenie obrad Zjazdu w głosowaniu przyjęty został jednogłośnie „Program działalności Okręgowego Zarządu PZD w Lublinie na kadencję 2011–2015”. Nowo wybrany prezes Okręgowego Zarządu p. Stanisław Chodak ogłosił zamknięcie obrad Zjazdu.

Prezydium Okręgowego Zarządu
PZD w Lublinie

Lublin, dnia 25 czerwca 2011 r.

PROGRAM działalności Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców w Lublinie na kadencję 2011–2015

Ogrody działkowe na Lubelszczyźnie istnieją od 85 lat. Służą one jako miejsce wypoczynku, pracy i upraw ogrodniczych oraz integracji rodzin. Dzisiaj na terenie województwa lubelskiego znajduje się ponad 33 tysiące działek i korzystają z nich rodziny składające się z kilku pokoleń. W istniejącej sytuacji społecznej i ekonomicznej mieszkańców naszych miast, funkcja działki nie zmieniła się. Działka w pełni daje szansę rodzinom na uzupełnienie swojej spiżarni domowej w warzywa i owoce, możliwość taniego wypoczynku, spędzenia wolnego czasu przez dzieci i młodzież ale również seniorów, którym stwarza warunki godnego, pożytecznego i czynnego przebywania na świeżym powietrzu. Ogrody spełniają też funkcję integracyjną i ekologiczną dla lokalnych społeczności jako enklawy zieleni i miejsca zastępujące parki miejskie.

Jednym z fundamentów polskiego ruchu ogrodnictwa działkowego jest ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych. Dokument ten reguluje najistotniejsze zagadnienia dotyczące funkcjonowania ogrodów, statusu działkowców, zasad użytkowania działek oraz pozycji prawnej PZD. Zawiera najistotniejsze instrumenty zapewniające

dalszy rozwój naszym ogrodom. Niestety od kilku lat pojawiają się ataki wobec ogrodów i Związku. Uświadamiają również i one ogromną rolę i znaczenie ustawy. Z tego względu sama ustawa była przedmiotem zacieklej ataków czego przykładem były inicjatywy PiS, a ostatnio wystąpienia I Prezesa Sądu Najwyższego do Trybunału Konstytucyjnego o uznanie ustawy za niezgodną z Konstytucją. To w jej obronie stanęli działkowcy dokumentując to ponad 620 tys. podpisów oraz wszystkie służby organizacyjne, a także liczni obywatele naszych miast korzystający tylko okazjonalnie z ogrodów działkowych.

Okręgowy Zjazd Delegatów uznaje ustawę o ROD za jeden z najważniejszych dorobków całego polskiego ogrodnictwa działkowego w Polsce. Równocześnie zobowiązuje wszystkie organy Związku na Lubelszczyźnie do obrony tej ustawy. Uwzględniając stanowiska zaprezentowane podczas spotkań przedwyborczych, opinie zebranych sprawozdawczych ogrodów oraz wypowiedzi delegatów podczas Zjazdu Okręgowego uznaje się że:

Rola Okręgowego Zarządu wynika z faktu, że jest on umiejscowiony w strukturze Związku pomiędzy ogroda-

mi działkowymi, a Krajową Radą i w konsekwencji realizacja programu działania jest uzależniona od sprawności jego działania i rzetelności wykonywania swoich obowiązków.

Okręgowy Zjazd Delegatów uważa, że niezwykle ważne i konieczne jest doskonalenie metod i podejmowanie działań w sposób dostosowany do zmieniających się warunków oraz potrzeb ogrodów Lubelszczyzny.

Zadania stojące przed ogrodami wymagają odpowiedniego wsparcia i w tym zakresie Okręgowy Zarząd powinien wspomagać je w bieżącej działalności jak i właściwie reprezentować przed władzami państwowymi i samorządów terytorialnych.

Do podstawowych zadań Okręgowego Zarządu Zjazd zalicza wspieranie ogrodów poprzez:

1. Pomoc fachową w zakresie inwestycji, zagospodarowania i modernizacji.
2. Pomoc oświatową, instruktażową i szkoleniową.
3. Pomoc z Funduszu Rozwoju.
4. Pomoc prawną.
5. Zwalczanie zjawiska zamieszkiwania na działkach.
6. Pomoc w zakresie zarządzania ogrodami.
7. Obrona interesów ogrodów i działkowców.
8. Zagospodarowywanie wolnych terenów.

Zjazd uznaje, że prawidłowe funkcjonowanie ogrodów zależy przede wszystkim od sprawności zarządów ROD. Jest to podstawowy organ w realizacji zadań nie tylko ogrodu ale i całego Związku. Reprezentuje również ogród i działkowców wobec zewnętrznych kontrahentów jak i władz lokalnych. Od poziomu działania i zaangażowania Zarządu zależą dalsze losy ogrodów.

Dlatego Zjazd uważa za konieczne podejmowanie działań w celu poprawy wizerunku ogrodów, ich stanu zagospodarowania aby stały się wizytówką każdego miasta i osiedla. Ogrody działkowe są elementem urbanistyki miast, są także terenami zielonymi, z których winni korzystać mieszkańcy miast.

Zarząd ogrodu realizuje zadania całego Związku, dlatego niezmiernie ważne jest, aby rzetelnie i na bieżąco informował wszystkich działkowców o sprawach, które ich dotyczą, a tym samym nie tylko ich ogrodu ale wszystkich ogrodów kraju.

Ogrody i działki mają służyć rodzinom, zarząd ROD ma dążyć do zapewnienia takich warunków aby ogród stanowił miejsce spokojnego wypoczynku i prowadzenia upraw ogrodniczych.

Zjazd stwierdza, że wykonując swoje statutowe zadania, Zarząd ROD jak i każdy organ Związku winien pamiętać o swojej służebnej roli wobec działkowców bowiem to oni stanowią Polski Związek Działkowców i są podmiotem działania całego Związku.

Od szeregu lat ogrody działkowe i Związek stanowią obiekt kolejnych, ataków. Podejmowane są rozmaite próby niszczenia ponad stuletniego dorobku polskiego ruchu ogrodnictwa działkowego poprzez likwidację ogrodów i naszego Związku. Nic nie zapowiada, by mogło się to zmienić. Z tego punktu widzenia przyszłość ogrodów jest wciąż niepewna.

Nie wolno nam zapominać o ogromnym potencjale tkwiącym z naszym ruchem. Silna integracja działkowców pozwala spojrzeć z optymizmem na najbliższe lata. Poczucie to wzmacnia fakt, że ogrody i Związek są wciąż potrzebne nie tylko działkowcom ale również społeczeństwu. Wzmacnia to przekonanie dalszy rozwój światowego ruchu ogrodnictwa działkowego, a konsolidacja rodzi jednak potrzebę podjęcia bardziej stanowczych działań na rzecz modernizacji ogrodów i działek, poprawy ich zagospodarowania oraz promocji naszego ruchu w społeczeństwie. Tylko takie działania oraz dalsza konsolidacja środowiska działkowego pozwoli zachować ogrody na przyszłość dla następnych pokoleń. Zadania te nie są łatwe i ich wykonanie będzie niezwykle trudne, lecz ich podjęcie i realizacja jest konieczna, jeśli chcemy to nadal bronić i umacniać ogrodnictwo działkowe.

Okręgowy Zjazd Delegatów jest przekonany, że naszą lubelską społeczność działkową stać na podjęcie tego trudu. Nieraz bowiem udowodniliśmy, że potrafimy zmierzyć się z przeciwnościami w walce o zachowanie zasadniczych wartości u podstaw naszego ruchu. Również i dziś musimy wyjść naprzeciw przeszkodom, wyzwaniom i zagrożeniom aby po raz kolejny wyjść zwycięsko dla dobra i pomyślności lubelskich ogrodów.

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów w Lublinie

Lublin, 25.06.2011 r.

2. Informacja z Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Olsztynie

Relacja z VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Olsztynie z dnia 2 lipca 2011 r.

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Olsztynie odbył się w dniu 2 lipca 2011 r. w sali konferencyjnej Urzę-

du Wojewódzkiego. Na Zjeździe licznie stawili się delegaci z województwa Warmińsko-Mazurskiego. Zaszczycił

go także swoją obecnością Pan Eugeniusz Kondracki Prezes Polskiego Związku Działkowców. Z zaproszenia skorzystali również przedstawiciele władz państwowych, samorządowych oraz posłowie i senatorowie a także współpracujący z Okręgowym Zarządem profesorowie z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Prezes Okręgowego Zarządu Zbigniew Kołodziejczak otworzył Zjazd o godzinie 10.30. Wprowadzono sztandar i odśpiewano hymn Polskiego Związku Działkowców „Zielona Rzeczpospolita”. Uczczono także chwilą ciszy wszystkich członków Związku, którzy odeszli w czasie mijającej kadencji.

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów w Olsztynie odbywał się pod hasłem „**Działka, Rodzina, Związek**”. Drugim hasłem Zjazdu związanym z położeniem geograficznym naszego okręgu było „**Rodzinne Ogrody Działkowe zgodne z naturą Warmii i Mazur**”. Prezes Kołodziejczak nawiązał w swoim wystąpieniu do konkursu „Nowe 7 Cudów Natury”, w którym startuje nasz region. Podkreślił, że ogrody działkowe wpisują się w tę ideę bardzo dobrze, jako zielone zakątki miast, miejsca odpoczynku i obcowania z naturą Warmii i Mazur.

Po wyborze przewodniczących i Prezydium Zjazdu Prezes Związku Eugeniusz Kondracki wręczył odznaczenia związkowe i dyplomy przyznane przez Krajową Radę PZD. Następnie przedstawiono i zatwierdzono porządek oraz regulamin obrad a następnie wybrano komisje. Prezes Kołodziejczak przedstawił referat sprawozdawczo – programowy, a także sprawozdanie Okręgowego Zarządu z działalności za okres kadencji. Swoje sprawozdania przedstawili także Pani Zofia Szczecińska-Biernacka (Przewodnicząca Okręgowej Komisji Rewizyjnej) oraz Pan Aleksander Brzeziński (Przewodniczący Okręgowej Komisji Rozjemczej).

Na VIII Okręgowym Zjeździe PZD w Olsztynie nie zabrakło także gości, którzy bardzo licznie przybyli i chętnie zabierali głos dziękując za dotychczasową dobrą współpracę z Okręgowym Zarządem, zapewniając jednocześnie o chęci pogłębiania tych dobrych relacji. Padło także wiele deklaracji i zapewnień pomocy działkowcom, zarówno w obronie naszej ustawy, jak i wsparcia w sprawach związanych z istnieniem ogrodów w naszym regionie.

W imieniu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Pana Mariana Podziwskiego, głos zabrała Pani Anna Wańkowska – Sobiesiak (zastępca Dyrektora Biura Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego). Przekazała na ręce Prezesa OZ list od Wojewody, w którym to nadawca docenia znaczenie aktywności działkowców na rzecz wszystkich mieszkańców północno-wschodniej Polski. „*To dzięki Waszej pracy ogródki działkowe coraz częściej stają się „zielonymi” wizytówkami miast naszego regionu, będąc jednocześnie miejscem wypoczynku i rekreacji całych rodzin*”. Wojewoda zwrócił także uwagę na znaczeniu rodzinnych ogrodów działkowych w ochronie środowiska naturalnego oraz wskazał ich pozytywny

wpływy na poprawę warunków ekologicznych w miastach Warmii i Mazur.

Pan Władysław Mańkut, Radny Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a także Przewodniczący Warmińsko-Mazurskiej Rady Wojewódzkiej SLD zapewnił, że jego klub parlamentarny dalej będzie współpracował i razem z PZD uczestniczył w polityce społecznej. Opowiedział się także za nieakceptacją działań, które nie sprzyjają PZD i są skierowane przeciwko naszej organizacji. Zadeklarował również swoje wparcie nie tylko polityczne.

Obecny na Zjeździe Burmistrz Iławy Pan Włodzimierz Ptasznik, zaznaczył na wstępie, że bardzo docenia znaczenie dziesięciu iławskich ogrodów działkowych w promocji miasta i jako jego gospodarz przywiązuje dużą wagę do działalności ogrodów. Burmistrz przekonywał, że promocja miasta musi być prowadzona zarówno poprzez aktywizację sportu i kultury, jak i poprzez wspieranie działalności rodzinnych ogrodów działkowych. Pochwalił współpracę z prezesami i zarządami iławskich ogrodów zaznaczając, że ich aktywność na rzecz społeczności miasta jest znacząca i zasługuje na uznanie przysparzając splendoru miastu Iławie.

Klub parlamentarny SLD reprezentowany był również przez posła Pana prof. Tadeusza Iwińskiego, który dokonał bardzo dokładnej analizy zagrożeń jakie niesie ze sobą ewentualne uznanie przez Trybuna Konstytucyjny (TK) niezgodności ważniejszych artykułów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Profesor Iwiński rozpoczął swoje wystąpienie od stwierdzenia, że wszystkie działania skierowane przeciwko PZD są próbą ubezwłasnowolnienia Związku. Wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego kwestionuje rolę działek jako urządzeń użyteczności publicznej, niesie ze sobą zagrożenie polegające na pozbawieniu działkowców ochrony prawnej i użytkowania działki bez podstawy prawnej. Zaznaczył, że działania te są ciosem w prawa nabyte działkowców i mogą doprowadzić do niesprawiedliwego ich wywłaszczenia. Wniosek wiąże się również z zagrożeniem związanym z dezintegracją wewnątrz naszej organizacji ze względu na zakwestionowanie powiązania użytkowania działki z przynależnością do PZD. W kolejnym artykule, który zostanie przeanalizowany przez TK wnioskodawca neguje prawo struktur PZD do decyzji o przydziale działki, zdaniem profesora jest to atak na samodzielność PZD i działanie niezgodne z zasadą słuszności. Ponadto poseł Iwiński odniósł się także do próby ustanowienia sztucznej zasady wyboru osoby, której powinna być przydzielona działka po śmierci jej użytkownika. Zakwestionowanie artykułu określającego tę kwestię może doprowadzić do krzywdzących rozwiązań dla osób, które pozostają i które korzystały z działki razem z jej członkiem.

Francuską maksymą „*im bardziej się coś zmienia, tym bardziej jest to samo*” profesor Iwiński zakończyło swoje wystąpienie, opowiadając się tym samym za pozostawieniem naszej ustawy w obecnie istniejącej formie. Pogratu-

lował dotychczasowej wytrwałości w walce w obronie ustawy i Związku. Zapewnił, że jego formacja broniła nas zawsze, i że dalej będzie to czynić.

Wystąpienie kolejnego gościa – posła Witolda Gintowt-Dziewałtowskiego stanowiło kolejną deklarację wsparcia i pomocy działkowcom ze strony SLD. „Sto siedem lat historii i działania ogrodów działkowych w Polsce warto chronić, bo są one potrzebne” – mówił. Jego zdaniem sędziowie Trybunału Konstytucyjnego analizując zgodność z Konstytucją artykułów ustawy o ROD powinni wziąć pod uwagę także wszystkie zasługi PZD. Ogrody działkowe istniały już przed wojną i sprawnie funkcjonują również obecnie w całej Europie. Wpływają pozytywnie na ekologię, czystość i piękno krajobrazu, upiększając swoją zielenią miasta nie tylko naszego województwa. Są miejscem aktywnego wypoczynku dla wielu ludzi.

Poseł Dziewałtowski krytycznie wypowiedział się także na temat raportu z kontroli NIK, który w bardzo niekorzystny i krzywdzący sposób przedstawił sytuację w polskich rodzinnych ogrodach działkowych. Takie działania uznał za wysoce szkodliwe. Podkreślił, że raport ten został krytycznie oceniony czego wynikiem było nie przyjęcie go przez komisję samorządową Sejmu.

Kończąc swoje wystąpienie zapewnił, że SLD zawsze stoi po stronie działkowców. Zwrócił także uwagę, że działkowcy, jako obywatele Polski mają prawo i powinni zawsze wypowiadać się w sprawach, które ich dotyczą. *„Wy jesteście najważniejszą władzą w tym państwie – nic o Was bez Was”* – zakończył Dziewałtowski.

Pan poseł Janusz Cichoń z PO, pogratulował determinacji w walce w obronie Związku. *„Nie było łatwo walczyć, ale to działkowcy dali radę, bo nic nie udaje się samo”*. Zaznaczył, że to ludzie dzięki swoim działaniom i konsekwencji walczą o zrozumienie dla rzeczywistej roli ROD w gospodarce. Jako ekonomista przedstawił rolę rodzinnych ogrodów działkowych jako przykład dobra pożądanego. W praktyce wiąże się to z korzyściami prywatnymi pojedynczych użytkowników działek, jak i ich rodzin, które przynoszą także znacznie większe korzyści społeczne. *„Wszystko da się policzyć i nie można niedocenić znaczenia korzyści społecznych, jakie niosą ze sobą rodzinne ogrody działkowe. Ze względu na te korzyści państwo ma obowiązek wspierania konsumpcji tego typu dóbr. Państwo powinno wychodzić z pomocą, bo z ekonomicznego punktu widzenia rodzinne ogrody działkowe przyniosą same korzyści”* – mówił Cichoń. Na koniec zadeklarował dalszą chęć pomocy we wspólnym dążeniu do budowy na nowo znaczenia i roli Związku oraz rodzinnych ogrodów działkowych.

Senator PO, Pan Marek Konopka dołączył się do tych zapewnień i deklaracji potwierdzając szczerą chęć dalszej współpracy. Jako reprezentant okręgu ełckiego bardzo dobrze ocenił dotychczasową współpracę organów PZD z przedstawicielami samorządu z tego rejonu naszego województwa.

Wiceprzewodniczący Sejmiku województwa Warmińsko-Mazurskiego Pan Andrzej Ryński, przypomniał, że pełniąc różne funkcje zarówno w organach administracji państwowej jak i samorządowej, już od 20 lat współpracował i wspierał Związek i rodzinne ogrody działkowe. Zaznaczył również, że Sejmik województwa Warmińsko – Mazurskiego zaplanował i umieścił w Pierwszej Strategii Rozwoju już w 2000 roku i utrzymał w kolejnej w 2005 roku rodzinne ogrody działkowe jako trwałe elementy pejzażu naszego województwa. Analizując sytuację ROD na terenie naszego województwa zauważył, że obecnie obowiązujące tendencje w rozwoju miast nie sprzyjają ogrodom ze względu na potrzebę stosowania zasady utrzymywania miast w istniejących granicach. Istnieje tu zagrożenie poszukiwania nowych terenów inwestycyjnych kosztem gruntów, na których znajdują się rodzinne ogrody działkowe. Zapewnił jednak o swoim wsparciu w walce o istnienie i spokój w ROD.

Pan Jarosław Sarnowski, Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego, przekazał pozdrowienia od Marszałka Województwa Jacka Protasa. Pan Zaznaczył, że dotychczasowe działania związane z wykorzystaniem środków unijnych na ochronę środowiska i poprawę infrastruktury wpływają także na poprawę funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych.

Pan Stanisław Kowalczyk, Przewodniczący Warmińsko-Mazurskiej Rady Wojewódzkiej OPZZ w Olsztynie przypomniał, że jako działkowiec i były prezes ogrodu rozumie problemy z jakimi borykają się działkowcy, dlatego w swojej pracy związkowej nie zapomina o problemach ogrodów stale angażując się w walkę w obronie ruchu działkowego.

Pan Prezes Polskiego Związku Działkowców Eugeniusz Kondracki w swoim przemówieniu nawiązał do historii ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce, zaznaczając jego wielkie znaczenie zarówno dla samych działkowców jak i społeczności naszego kraju. Wystąpienie dotyczyło sytuacji w Związku i trudności z jakimi społeczność działkowa musi się borykać przez ponad 20 lat. Największym zagrożeniem obecnie jest wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego skierowany do TK celem zbadania niezgodności z Konstytucją RP zapisów ustawy o ROD. Pan Prezes Kondracki podkreślił, ogromne znaczenie ustawy, która jest najlepszym dokumentem, bardzo dobrze opracowany i poparty doświadczeniami wielu pokoleń ludzi związanych z ruchem ogrodnictwa działkowego w Polsce. Jej zapisy chronią oraz zabezpieczają interesy działkowców. Prezes PZD nawiązując do jubileuszu 30-lecia naszej ustawy zaznaczył, że nie możemy być obojętni wobec działań przeciwko Związkowi, bo do tego prowadzą się wszystkie dotychczasowe działania skierowane przeciwko ustawie o ROD. Jasne jest, że grunty działkowe przywrócone z nieużytków i ugorów społeczeństwu stały się wartościowym łupem dla deweloperów i inwestorów w całym kraju. Pan Prezes Kondracki zaapelował do wszystkich zebra-

niach o niepozostawanie obojętnym i o walkę o to co mamy, bo lepszego nie będzie. Wszystkim uczestnikom utkwily w pamięci także słowa, że nam nie wolno nic nie robić.

Uczestnicy VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów w Olsztynie przyjęli następujące dokumenty:

1. *Stanowisko w sprawie opinii Marszałka Sejmu do Trybunału Konstytucyjnego dotyczącej wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie konstytucyjności ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz w sprawie reprezentacji Sejmu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym,*

2. *Apel w obronie ustawy o ROD,*

3. *Rezolucję w sprawie współpracy z samorządami lokalnymi,*

4. *Rezolucje skierowaną do sztabów wyborczych o przedstawienie stanowiska klubów parlamentarnych na temat propozycji zmian w sposobie użytkowania ogrodów działkowych,*

5. *Odezwę w sprawie aktywnego uczestnictwa działkowców w zbliżających się wyborach parlamentarnych.*

Podczas obrad VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Olsztynie poruszono w dyskusji kilka bardzo ważnych tematów. Pan Stefan Opaliński (ROD „Słonecznik” w Iławie) mówił na temat Społecznej Służby Instruktorskiej oraz na temat szkoleń zarówno dla instruktorów jak i nowych członków Związku zaznaczając ważną rolę jaką mają do spełnienia. Pozytywnie wypowiedział się na temat współpracy naszego okręgu z profesorami z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, doceniając ich ogromny wkład i pomoc w szerzeniu wiedzy ogrodniczej w środowisku działkowców naszego okręgu.

Pochwalił się także powstałą monografią, w formie albumowej, na temat iławskich ogrodów.

Tematykę związaną z zarządzaniem i funkcjonowaniem dużych ogrodów działkowych przedstawił Prezes ROD „Na Wójtowej Roli” w Klebarku Małym Pan Jan Miszkiel. Podzielił się z zebranymi problemami z jakimi na co dzień musi borykać się działający społecznie zarząd w ogrodzie liczącym ponad dwa tysiące działek. Największym problemem jest zbudowanie bliskich relacji i integracji w tak dużej społeczności ogrodowej. Sam osobiście nie znalazł jednej gotowej recepty na sukces. W swoim ogrodzie zauważył, że organizacja różnego rodzaju spotkań i imprez integracyjnych przynosi pozytywne efekty.

Kolejnym tematem, który został poruszony na sobotnim Zjeździe były koła młodych działkowców. O roli i znaczeniu, których mówił Pan Tadeusz Fornal Prezes ROD „XX-lecia PRL” w Olsztynie. Zwrócił on uwagę na rolę młodych działkowców, których będzie można przygotować do pełnienia w przyszłości funkcji w zarządach i ROD oraz strukturach Związku. Obecnie propagowanie idei społecznej pracy na rzecz ogrodu nie jest łatwe.

Delegat z Giżycka, Pan Andrzej Urbaniak (ROD „Wojciecha Kętrzyńskiego” w Giżycku) poruszył temat współ-

pracy ogrodów działkowych z samorządami. Zwrócił także uwagę na to, by działający w ogrodach nie zapominali o przypilnowaniu i sprawdzeniu czy ich ogród jest ujęty w przestrzennym planie lub studium zagospodarowania, gdyż to gwarantuje istnienie ogrodu w danym rejonie w niezmienionej formie.

Poruszył także problem związany z wywozem odpadów z terenów ogrodów. Wiele zarządów nie pilnuje tego. Pomimo dużych kosztów z tym związanych, działkowcy wyrzucają do kontenerów także odpady organiczne, które powinny zostać wykorzystane jako kompost i nawóz.

Pani Marzanna Bujak Prezes ROD „1000-lecia PP” Ełku podzieliła się z obecnymi na zjeździe delegatami swoimi doświadczeniami związanymi z likwidacją części ogrodu na cele publiczne. W przypadku jej ogrodu była to budowa drogi krajowej.

Delegat ze Szczytna, Pan Roman Smolarz (ROD „Bogumiła Linki”) przedstawił zebranym korzyści jakie niesie ze sobą powołanie kolegium prezesów. Jako zalety i argumenty za taką formą współpracy podał lepsze i poważniejsze traktowanie ich w urzędach jako przedstawicieli większej grupy działkowców. Jego zdaniem jest to także nieoceniona forma wymiany doświadczeń. Pan Smolarz poruszył także problem przeprowadzania szkoleń dla nowych członków PZD w ogrodach leżących w oddalonych od Olsztyna miastach naszego województwa. Zaproponował, aby w każdym większym mieście przeszkolić jedną osobę, która częściej i na miejscu będzie mogła przeprowadzać takie szkolenia.

Pan Leon Byczek z ROD „Cyranka” w Mrągowie wypowiedział się na temat problemów i trudnościami związanymi z przeprowadzaniem inwestycji w ogrodach. Temat inwestycji na ogrodach poruszył także Pan Jarzy Kobylński z ROD „Mikołaja Kopernika” w Lidzbarku Warmińskim. Jego doświadczenia w tej dziedzinie były bardzo pozytywne.

Kolejny delegat Lidzbarka Warmińskiego, Pan Jerzy Borkowski (ROD „Tadeusza Kościuszki”) poruszył natomiast temat związany ze znaczeniem ogrodów działkowych i potrzebą budowania wśród samych działkowców troski o przetrwanie Związku oraz propagowanie mądrej opinii o jego strukturach.

Delegat z Olsztyna, Pan Zbigniew Puchajda (ROD „Raj Spółdzielczy”) zaproponował by Zjazd wystąpił z rezolucją do sztabów wyborczych o przedstawienie swoich stanowisk w sprawie istnienia i funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych. Kończąc swoje wystąpienie zaapelował do wszystkich zebranych aby wybierając się na głosowanie w zbliżających się wyborach parlamentarnych poparli tych kandydatów, którzy opowiedzą się pozytywnie i zapewnią przetrwanie rodzinnym ogrodom działkowym.

Na temat współpracy z Okręgowym Zarządem głos w dyskusji zabrał Pan Jerzy Borowski z ROD „Skanda” w Olsztynie. Natomiast problemy małych ogrodów poruszył delegat z Olsztyna, Pan Andrzej Sokół (ROD „Tulipan”).

Delegaci na VIII Okręgowym Zjeździe Delegatów PZD przegłosowali absolutorium dla ustępującego Okręgowego Zarządu oraz wybrali nowy Okręgowy Zarząd liczący 37 osób. Prezesem Okręgowego Zarządu Warmińsko-Mazurskiego PZD w Olsztynie na kolejną kadencję został Pan Zbigniew Kołodziejczak. Okręgowa Komisja Rewizyjna w nowej kadencji liczy 7 osób, a na jej przewodniczącą wybrano Panią Zofię Szczecińską-Biernacką. Natomiast

7-osobowej Okręgowej Komisji Rozjemczej w nowej kadencji przewodniczył będzie Pan Aleksander Brzeziński.

Podczas obrad wybrano także 19 delegatów na IX Krajowy Zjazd Delegatów i podjętych zostało 7 Uchwał.

Pan Prezes Zbigniew Kołodziejczak poprosił o wyprowadzenie sztandaru i uznał VIII Okręgowy Zjazd Delegatów w Olsztynie za zamknięty.

opracowała: Agata Michno

STANOWISKO Okręgowego Zjazdu Delegatów Okręgu Warmińsko-Mazurskiego Polskiego Związku Działkowców

z dnia 2 lipca 2011 roku

w sprawie opinii Marszałka Sejmu do Trybunału Konstytucyjnego dotyczącej wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie konstytucyjności ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz w sprawie reprezentacji Sejmu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów Okręgu Warmińsko-Mazurskiego Polskiego Związku Działkowców wyraża swoje negatywne stanowisko i żal z powodu powtarzających i nasilających się ataków na samodzielną i samorządną organizację działkowców w naszym kraju.

Mieliśmy nadzieję, że odrzucenie przez Sejm w lipcu 2009 roku projektu ustawy o ogrodach działkowych proponowanego przez posłów PiS utnie spekulacje na temat konieczności zmiany ustawy z dnia 8 lipca 2005 roku. Fakt ten w całej naszej społeczności został przyjęty z ulgą i wielką satysfakcją. Niestety zawiedliśmy się.

Ogrodnictwem działkowym zaczęły interesować się organy konstytucyjne. W lipcu 2010 r. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wniósł wniosek do Trybunału Konstytucyjnego kwestionując 6 artykułów, a następnie całą ustawę o ROD jako niezgodną z Konstytucją RP. Wydarzenie to jest to pretekst, który zmierza tak jak poprzedni, do uchylenia ustawy i likwidacji Związku jako głównych przeszkód do przejścia terenów zajmowanych przez działkowców.

Ustawa zawiera mechanizmy i rozwiązania dobrze funkcjonujące i powszechnie akceptowane przez członków Związku, a podejmowane inicjatywy zmierzające do jej zmiany to działanie wbrew demokratycznym zasadom państwa prawa. Przykre jest to, że w dalszym ciągu w całej sprawie najmniej pod uwagę bierze się zdanie samych członków Związku. Poparcie obecnych przepisów przez 620 tysięcy użytkowników działek, apele i listy w obronie ustawy ciągle są lekceważone.

Ostatnie opinie i stanowiska Marszałka Sejmu wskazują, że wątpliwości nasuwają się już nie do całej ustawy a niektórych artykułów, to jednak dokładna analiza argu-

mentów Marszałka pokazuje, że w rzeczywistości jest to opracowanie o charakterze politycznym, które ma na celu uzasadnić konieczność wprowadzenia nowych przepisów dla działania ogrodów. W swej opinii Marszałek generalnie podziela argumentację Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, uznaje że art. 10 ustawy o ROD powinien być uchylony. Wydaje się, że formułując taką ocenę Marszałek pominął zasadniczą kwestię dotyczącą funkcjonowania ogrodów działkowych przyjętą przez ustawodawcę. Rodzinne ogrody działkowe jako obiekty użyteczności publicznej realizują określone cele. Z tego względu zakładanie ich na gruntach państwowych ma ułatwić ich tworzenie właśnie po to, by wypełnić cele społecznie pozytywne.

Uczestnicy Zjazdu uważają, że nie ma podstaw dla postawienia wniosku niekonstytucyjności artykułu 17 wspomnianej wyżej ustawy. Przepis mówiący o zgodzie Związku na likwidację rodzinnego ogrodu działkowego ma gwarantować zachowanie wszystkich związanych z tym procedur i zapewnienie działkowcom, że w razie konieczności opuszczenia użytkowanego przez nich terenu przestrzegane będą ich prawa. Z pewnością nie jest to przepis, który w obecnej postaci ogranicza uprawnienia właścicielskie i swobodne dysponowanie terenem np. przez organy samorządu terytorialnego. Konstytucja gwarantuje wszystkim jednakowe poszanowanie własności i innych praw majątkowych.

Opinię o niezgodności Konstytucją art. 17 ustawy o ROD należy uznać za chybioną. Poddawanie w wątpliwość konstytucyjności powyższego artykułu prowadzi do wniosku, że na potrzeby konkretnego postępowania przed TK próbuje się podważyć prawa Polskiego Związku

Działkowców i działkowców do ochrony jaka przysługuje innym podmiotom w naszym kraju.

Zupełnie niezrozumiałym jest też kwestionowanie zgodności z Konstytucją artykułu 18 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Konstrukcja przepisu również nie ogranicza możliwości dysponowania terenem przez właściciela gruntu. Co prawda optymalnym rozwiązaniem jest likwidacja ogrodu poza sezonem wegetacyjnym, jednak przepis dopuszcza odstępstwo od tej reguły w szczególnych wypadkach. Działkowcy nie są przeciwni rozwojowi miast, rozumieją konieczność budowy nowych dróg i prowadzenia innych inwestycji. Realizacja celów publicznych nie może jednak odbywać się tylko poprzez pryzmat interesu podmiotu prowadzącego likwidację. Użytkownicy działek oczekują poszanowania ich dorobku i pracy poczynionej w ogrodach, dlatego zachowanie przepisu, który stwierdza, że likwidacja ogrodu w okresie wzrostu roślin jest możliwa tylko w szczególnych wypadkach i za zgodą Związku, jest uzasadnione celami społecznymi.

Okręgowy Zjazd delegatów nie akceptuje reprezentacji Sejmu w przedmiotowym postępowaniu, która została zaproponowana przez Komisję Ustawodawczą parlamentu. Nasza ocena co do bezstronności i znajomości problematyki odnoszącej się do funkcjonowania ogrodów rodzinnych i Związku panów posłów Stanisława Pięty i Andrzeja Dery budzi poważne obawy. Obaj posłowie reprezentują to samo ugrupowanie, którego przedstawiciele w przeszłości wielokrotnie postulowali potrzebę zmiany ustawy o ROD, a niekiedy dawali wręcz wyrazy niechęci wobec Polskiego Związku Działkowców.

Szczególnie oburzające i nie do przyjęcia dla członków Związku jest występowanie w przedmiotowej sprawie pa-

na Andrzeja Dery, który jak doskonale pamiętamy jest autorem projektu ustawy o ogrodach działkowych potępionego przez I Kongres PZD, a następnie odrzuconego przez Sejm RP w lipcu 2009 roku. Dobrowolne i odczące zgłoszenie się pana Dery do reprezentowania Sejmu przez TK nie jest więc przypadkowe i pozwala nam wątpić w jego obiektywizm. Przypuszczamy, że pan poseł Dera po raz kolejny w swoich działaniach nie będzie się kierował poszanowaniem głosu środowiska działkowców, ale będzie realizował założenia partii politycznej, której jest członkiem.

Przypominamy, że wydanie przez Trybunał Konstytucyjny wyroku zgodnego z intencjami wnioskodawcy będzie miało negatywne skutki społeczne. W związku z tym uczestnicy VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów zwracają się do Pana Marszałka Sejmu RP o podjęcie decyzji odrzucającej kandydatury zaproponowane przez Komisję Ustawodawczą i oddelegowanie osoby, która reprezentując Sejm rzeczywiście wykaże się neutralnością i da gwarancję rzetelnej obrony ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Rodzinne ogrody działkowe w obecnej strukturze są kontynuatorami przeszło 110-letniej tradycji ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce. Pomimo upływu lat, przemian ustrojowych i społecznych, nie uległo ich znaczenia dla społeczeństwa.

Pozytywna rola jaką pełnią ogrody w zaspokojeniu potrzeb rekreacyjnych i socjalnych nie tylko działkowców ale również i społeczności lokalnej to najważniejszy i ciągle aktualny cel przyświecający idei ogrodnictwa działkowego. Dlatego też bez wątpienia dalsze istnienie ogrodów działkowych jest w interesie całego społeczeństwa.

PRZEWODNICZĄCY ZJAZDU

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI UCHWAŁ
I WNIOSKÓW

STANOWISKO
Okręgowego Zjazdu Delegatów Okręgu Warmińsko-Mazurskiego
Polskiego Związku Działkowców

z dnia 2 lipca 2011 roku

w sprawie współpracy z samorządami lokalnymi

Uczestnicy VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów Okręgu Warmińsko-Mazurskiego Polskiego Związku Działkowców stwierdzają, że prawidłowe funkcjonowanie i rozwój rodzinnych ogrodów działkowych leży nie tylko w interesie samej organizacji, ale także władz lokalnych.

Dzisiejsze rodzinne ogrody działkowe kontynuują przeszło 110-letnią tradycję ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce. Ogrody to tereny zielone, które wzbogacają lo-

kalny krajobraz, tworzą przyjazne i zdrowe otoczenie dla działkowców jak i mieszkańców miast. Powstały najczęściej na gruntach najsłabszych i zdegradowanych a pracą działkowców i działaniem Związku przywrócone zostały przyrodzie i społeczeństwu. Od początku swego istnienia wypełniają ważne cele dla społeczeństwa. Służą zaspokojeniu potrzeb rekreacyjnych i socjalnych rodzin, sprzyjają integracji społecznej, stanowią formę wsparcia dla

licznej grupy użytkowników działek. Ważna funkcja rodzinnych ogrodów działkowych została podkreślona w ustawie z 8 lipca 2005 roku. Ustawodawca określił je jako obiekty użyteczności publicznej, nakładając jednocześnie na gminy szereg obowiązków mających zapewnić ogrodom prawidłowe funkcjonowanie, jak np. utrzymanie dróg dojazdowych do ogrodów, doprowadzenie wody, uwzględnienie potrzeb działkowców przy organizacji komunikacji publicznej.

Delegaci uczestniczący w Zjeździe deklarują chęć współpracy z władzami samorządowymi dla stworzenia jak najlepszych warunków dla działania i rozwoju ogrodów działkowych.

Doceniamy rezultaty, jakie już udało się osiągnąć na tym polu. Satisfakcjonują sytuacje gdy modernizacja i tworzenie nowej infrastruktury gminnej w postaci dróg, parkingów, podnosi komfort korzystania z działek. Każdą taką inicjatywę Związek przyjmuje z zadowoleniem i nadzieją na wypracowanie jak najlepszych porozumień na wielu płaszczyznach wspólnej działalności. Dzięki współ-

działaniu Związku z gminami istnienie ogrodów coraz częściej jest zabezpieczone właściwymi zapisami w planach i studiach odnoszących się do zagospodarowania przestrzennego.

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów Okręgu Warmińsko-Mazurskiego Polskiego Związku Działkowców stwierdza, że Polski Związek Działkowców nie jest zamkniętą grupą społeczną, przeciwną komunalnym inwestycjom, hamującą rozwój miast i gmin. Tak jak wszyscy obywatele naszego kraju chcemy mieć możliwość życia, pracy i wypoczynku w miłym przyjaznym nam środowisku.

Zdaniem uczestników Zjazdu, konieczne jest prowadzenie szeregu działań dla rozwijania szeroko pojętej współpracy z samorządami. Powinna się ona odbywać na zasadach partnerskich, być korzystna dla obydwu stron, uwzględniać interesy samorządowców z jednoczesnym poszanowaniem działkowców oraz nienależności i samodzielności Związku. Jest to gwarancją funkcjonowania i rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych, które służą społecznościom lokalnym i miastom.

PRZEWODNICZĄCY ZJAZDU

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI UCHWAŁ
I WNIOSKÓW

Olsztyn, dnia 2 lipca 2011 r.

APEL

VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Olsztynie

w obronie ustawy o ROD

przyjęta w dniu 2 lipca 2011 r.

Odbywający się Okręgowy Zjazd Delegatów PZD ma na celu załatwienie wszystkich spraw statutowych i organizacyjnych w mijającej 4 letniej kadencji oraz wybór nowych władz Związku na nową kadencję 2011–2015. Dokonuje także oceny minionych wydarzeń i ustala kierunek na przyszłość.

Oprócz pozytywnych wydarzeń w ogrodach, w Okręgu i w Związku, do których zaliczyć należy między innymi zorganizowanie I Kongresu PZD, czy rocznicy 30-lecia naszej ustawy o ROD, czym się cieszymy i z czego jesteśmy dumni. Ogrody się modyfikują, rozwijają i spełniają właściwą rolę dla rodzin działkowych i społeczności lokalnych. Wielki niepokój i obawy o ich dalszy byt wywołują wydarzenia od ponad 20 lat, których inicjatorzy dążą do likwidacji, a metody są różne. W ostatnim okresie wielki niepokój i niezrozumienie wywołał fakt jak I Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zaskarżył do Trybunału Konstytucyjnego najpierw sześć zapisów, a potem całą ustawę

jako niezgodną z Konstytucją RP. Niezrozumiałym jest fakt, że przez 5 lat nigdy nie była obiektem jakichkolwiek zastrzeżeń w pracy Sądu Najwyższego. Przeszła całą drogę legislacyjną poprzez Sejm, Senat i podpisana została przez Prezydenta. Jest to chyba najpoważniejsze zagrożenie, spośród wszystkich jakie pojawiły się poprzednio, a które skutecznie przez tyle lat odpieraliśmy.

Dlatego też my uczestnicy obradującego dzisiaj Okręgowego Zjazdu wzywamy wszystkich działkowców do czynnego zaangażowania się w obronie naszej ustawy o ROD. Tylko w ten sposób możemy zachować nasze ogrody dla przyszłych pokoleń. Po raz kolejny musimy wszyscy pokazać, że jesteśmy samorządną, samodzielną organizacją, skupioną w jednolitym Związku. Nie chcemy być dla władzy petentem, ale partnerem, którego opinii warto wysłuchać. Ogrody nasze nie tylko służą najbardziej potrzebnej grupie społeczeństwa, ale i społeczności lokalnej.

W imieniu uczestników

Przewodniczący Zjazdu

Przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków

ODEZWA

VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Olsztynie

w sprawie: aktywnego uczestnictwa działkowców w zbliżających się wyborach parlamentarnych przyjęta w dniu 2 lipca 2011 r.

My zgromadzeni dzisiaj na VIII Okręgowym Zjeździe zwracamy się do wszystkich członków naszego Związku o aktywny udział w zbliżających się wyborach. Przecież posłowie zasiadający w Sejmie uchwalili naszą ustawę o zrzeszeniu działkowców i powołaniu ich Związku. Właśnie w tym roku mija 30 lat od jej powstania. O rocznicy tej w tym roku powinniśmy szczególnie pamiętać i przy wszystkich okazjach i uroczystościach w ROD uczcić i nagłaśniać.

Wszyscy wiemy jakie korzyści i udogodnienia wynikające z obowiązującej ustawy o ROD mają zjednoczeni w jednym Związku działkowcy. Od ponad 20 lat borykamy się z różnymi atakami na ogrody i Związek przeprowadzane różnymi metodami i sposobami. Na przestrzeni tego okresu ukazywało się już wiele pomysłów i projektów zmiany naszej ustawy. Wielokrotnie już w Sejmie i Senacie głosowane były różne projekty zmiany niektórych zapisów dotyczących ogrodów i działkowców, a nawet projekty nowych ustaw. Wszystko to prowadzić miało do rozbicia Związku, likwidacji ogrodów działkowych celem pozyskania i sprzedania cennych gruntów w miastach.

We wszystkich tych momentach pokazaliśmy, że jesteśmy silnym i zintegrowanym środowiskiem.

Obecnie najgroźniejszy jest wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego złożony do Trybunału Konstytucyjnego, w którym zarzucono, że szereg zapisów w naszej ustawie jest niezgodnych z Konstytucją RP.

Szanowni działkowcy.

Biorąc pod uwagę i pamiętając o tych trudnych ostatnich latach i twardej walce o istnienie naszej ustawy o ogrodach nie zapominajmy o tych parlamentarzystach, którzy pomagali nam i dzięki nim istniejemy. Tegoroczne wybory będą szczególnie dla nas ważne w związku z tym wnioskiem w Trybunale. Naszym obywatelskim obowiązkiem jest uczestniczenie w wyborach. Prosimy Zarządy ROD, aby sprawy te przekazywali i uświadamiali swoich działkowców. Apelujemy, aby popierali te osoby, które nas wspierały. Głosujmy na tych, ludzi których darzymy zaufaniem i szacunkiem, na tych których znamy i wiemy, że po wyborach będą z nami i nas nie zawiodą i zawsze pamiętają o ogrodach i naszych problemach.

W imieniu uczestników

Przewodniczący Zjazdu

Przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków

Olsztyn, dnia 2 lipca 2011 r.

REZOLUCJA

VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Olsztynie przyjęta w dniu 2 lipca 2011 r.

Wojewódzkie Sztaby wyborcze PO, PiS, SLD, PSL

Ogrody działkowe stanowią znaczący element środowiska przyrodniczego. Dotyczy to zarówno Olsztyna jak też regionu Warmii i Mazur a także Polski. Ogrody łączą funkcję sadowniczo-warzywniczą z rekreacyjno-wypoczynkową.

Z dobrodziejstwa ogrodów działkowych korzystają ludzie w różnym wieku i pozycji społecznej, na ogół jednak nie posiadający wysokiego statusu materialnego.

W samym Olsztynie zarejestrowanych jest 37 ogrodów, na których pracuje i wypoczywa 15 tysięcy rodzin, w województwie warmińsko-mazurskim odpowiednio 176

ogrodów i 38 500 rodzin, a w kraju blisko 5 000 ogrodów i 926 000 rodzin. Ponieważ każda z rodzin liczy co najmniej 2–5 osób, daje to liczbę przekraczającą 2 mln osób. Użytkownicy działek reprezentują więc znaczący elektorat, mogący istotnie wpłynąć na wyniki wyborów parlamentarnych.

Ponieważ co jakiś czas pojawiają się koncepcje polityków niektórych partii, sugerujące zmiany w sposobie użytkowania ogrodów działkowych, a nawet ich likwidację, VIII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Olsztynie uprzejmie prosi Wojewódzki Sztab Wyborczy PO, PiS,

SLD, PSL o przedstawienie stanowiska ugrupowania w tej istotnej dla nas sprawie. Uchwałą tej treści podjęli

Delegaci na VIII Okręgowym Zjeździe Delegatów PZD w Olsztynie, odbyłym 02.07.2011 r.

W imieniu uczestników

Przewodniczący Zjazdu

Przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków

Wnioskodawca

---

*Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 5/2011
Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Olsztynie
z dnia 2 lipca 2011 r.*

PROGRAM DZIAŁANIA Okręgowego Zarządu PZD na kadencje 2011–2014

Nadrzędnym i najważniejszym celem w najbliższym czekającym nas okresie będzie walka i obrona naszej ustawy o Rodzinnych Ogrodach Działkowych. Dlatego też należy wykorzystać wszystkie struktury Związku i działkowców aby dalej podejmować stanowiska, apele, odezwy, rezolucje i kierować je do Trybunału Konstytucyjnego, Premiera, Sejmu, Posłów jeszcze przed orzeczeniem Trybunału.

Jest to jedna z możliwych metod naszej obrony. Należy również podejmować rozmowy i organizować spotkania z posłami, władzami lokalnymi i samorządowcami przedstawiając im role i zadania Związku i ogrodów jakie spełniają dla działkowców i społeczeństwa. W miarę możliwości prosić o ich opinię i stanowiska.

Jeśli chodzi o problemy zwłaszcza z właściwym funkcjonowaniem ogrodów zagadnień do których powołany został Związek to najważniejszymi powinny być:

1. wypracować metodę i sposób aby mieć bezpośredni i szerszy kontakt z działkowcami. Jednym z takich czynników może być uatrakcyjnienie odbywania zebrań sprawozdawczych, które można by połączyć z ciekawym pokazem, wystawą czy prelekcją itp. Może zorganizowanie otwarcia sezonu działkowego połączonego z piknikiem i drobnym poczęstunkiem lub w dniu kiedy jest uruchamiana woda w ogrodzie.

Taki przykłady u nas już są, np. ROD „Prof. Sz. Piątko” w Morągu ROD „Na Wójtowej Roli” Klebarku ROD „Jeziorna” w Olsztynie ROD „XX-lecia PRL” w Olsztynie i na takich spotkaniach przekazywać rolę i zadania Związku i ich ogrodu.

2. Zintensyfikować spotkania, narady, szkolenia z Prezesami, Zarządami ROD wspólnie ustalić i wypracować

metodę aby bardziej rygorystycznie przestrzegać i stosować zapisy zawarte w Statucie i Regulaminie ROD, w szczególności:

- a) budownictwa ponadnormatywnego,
- b) zameldowania i zamieszkiwania na działkach,
- c) przydział działek dla społeczności lokalnej.

3. Zorganizować dwóch etapach przegląd wszystkich ROD dotyczący zagospodarowania, remontów i inwestycji.

4. Kontynuować sprawdzanie i ustalanie z Urzędami Gminy umieszczanie ogrodów w planie przestrzennego zagospodarowania.

5. Inspirować i kontynuować prace remontowe i inwestycyjne w ROD, co przyczyni się do lepszego wizerunku naszych ogrodów i działek.

6. Systematycznie prowadzić szkolenia i narady dla Społecznej Służby Instruktorskiej, pozyskiwanie nowych instruktorów stwarzać im warunki dla ich działalności. Obowiązkowo kontynuować i objąć szkoleniem wszystkich nowo przyjmowanych działkowców.

7. Propagować i rozwijać w ROD Dni Działkowca i inne imprezy integracyjne. Niektóre można prowadzić wspólnie z władzami lokalnymi i samorządowymi. Należy dążyć do ich uatrakcyjnienia.

8. Utrzymywać stałe i nawiązywać nowe kontakty z policją, strażą miejską i pożarną celu poprawy bezpieczeństwa.

9. Nawiązywać i prowadzić współpracę z innymi organizacjami pozarządowymi.

10. Promować wydawnictwa działkowe i miesięcznik „działkowiec”.

11. Prowadzić działalność na rzecz ochrony środowiska.

PRZEWODNICZĄCY Zjazdu

PRZEWODNICZĄCY Komisji Uchwał i Wniosków

3. Informacja z Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Rzeszowie

W dniu 2 lipca 2011 r. odbył się III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD. Obrady odbywały się w Sali Konferencyjnej WSK-PZL Rzeszów. W Zjeździe uczestniczyło 95 delegatów, co stanowiło 65% ogółu delegatów wybranych w rodzinnych ogrodach działkowych, a także członkowie ustępującego Okręgowego Zarządu, Podkarpackiej Okręgowej Komisji Rewizyjnej i Okręgowej Komisji Rozjemczej. W Zjeździe wzięli udział zaproszeni goście: posłowie na Sejm p. Wiesław Rygiel (PSL) i p. Tomasz Kamiński (SLD), radny Sejmiku Województwa Podkarpackiego p. Władysław Stępień, Wicewojewoda Podkarpacki p. Andrzej Reguła, Dyrektor Gabinetu Marszałka Województwa Podkarpackiego p. Kazimierz Rokita, Przewodniczący Rady Miasta Rzeszowa p. Andrzej Dec, Prezydent Miasta Tarnobrzega p. Norbert Mastalerz, Wiceprezydent Miasta Rzeszowa p. Roman Holzer, Zastępca Burmistrza Miasta Jasło p. Andrzej Kachlik, Komendant Wojewódzkiej Policji gen. Józef Gdański, Dyrektor Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale p. Tadeusz Płoszaj. Krajową Radę PZD reprezentowali: Wiceprezes KR PZD p. Antoni Kostrzewa i Kierownik Wydziału Prezydialnego p. Marek Pytka.

III Okręgowy Zjazd Delegatów otworzyła Prezes OZP p. Agnieszka Sycz witając zaproszonych gości, uczestników Zjazdu i delegatów. Podkreśliła, że celem Zjazdu jest podsumowanie pracy okręgowego zarządu w kończącej się kadencji oraz wyłonienie nowych władz i określenie najistotniejszych kierunków działania na następną kadencję. Zjazd wybrał dwóch przewodniczących – delegata z ROD „Podlesie” w Mielcu p. Kazimierza Totonia i delegata z ROD „Siarkopol” w Tarnobrzegu p. Władysława Bieńka. Po zatwierdzeniu porządku obrad i regulaminu Zjazdu, delegaci wybrali 5-osobową Komisję Mandatową, 5-osobową Komisję Uchwał i Wniosków oraz 5-osobową Komisję Wyborczą.

Wiceprezes Krajowej Rady PZD wręczył odznaczenie „Za Zasługi dla PZD”, a także złotą oraz srebrną odznakę „Zasłużony Działkowiec”. Z rąk V-ce Prezesa KR Antoniego Kostrzewy członkowie ustępujących władz okręgowych otrzymali honorowe dyplomy w podziękowanie za pracę w mijającej kadencji oraz za walkę w obronie ustawy o ROD.

Referat sprawozdawczo-programowy wygłosiła Prezes OZP p. Agnieszka Sycz. Referat zawierał problematykę zagrożeń dla istnienia ROD oraz praw działkowców w tym m.in. roszczeń do gruntów ROD, likwidacji, kwestie związane z walką o zachowanie praw dla działkowców wynikające z ustawy o ROD w odniesieniu do rocznicy 30-lecia PZD. Przepływ informacji w związku, stan zagospodarowania ROD oraz działek, temat bezpieczeństwa, sytuacji ogrodów które znalazły się pod nadzorem stowarzyszenia ogrodów działkowych z siedziba w Krośnie

a także zadania dla okręgowego zarządu na następną kadencję wynikające z programu działania to kolejne zagadnienia poruszone w referacie. Sprawozdanie Podkarpackiej Okręgowej Komisji Rewizyjnej przedstawiła jej Przewodnicząca p. Alicja Paterek. Komisja rewizyjna po dokonaniu oceny pracy okręgowego zarządu postawiła wnioski o udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi. Sprawozdanie Okręgowej Komisji Rozjemczej przedstawił Przewodniczący p. Józef Szela.

W swoich wystąpieniach zaproszeni goście deklarowali szeroką współpracę z Okręgowym Zarządem Podkarpackim PZD oraz potrzebę dalszego istnienia ogrodnictwa działkowego. Posłowie zapewnili o podjęciu wszelkich możliwych działań w celu obrony obecnie obowiązującej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

W dyskusji na Zjeździe wzięło udział 9 delegatów. Dyskutanci podkreślali, że konieczna jest dalsza walka o istnienie ogrodów działkowych i zachowanie uregulowań prawnych zawartych w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych. Uznali za niezwykle ważne dążenie do poprawy współpracy z samorządami terytorialnymi. W dyskusji nie brakowało także tematów związanych z regulacją stanu prawnego gruntów ROD oraz temat składki członkowskiej w PZD. Wiceprezes KR p. Antoni Kostrzewa w swoim wystąpieniu dobrze ocenił przygotowanie Zjazdu i materiały sprawozdawczo-programowe. Złożył podziękowanie za dobrą organizację pracy i osiągnięcia Okręgowego Zarządu w minionej kadencji. Przypomniał walkę w obronie ustawy o ROD i konieczność jej dalszego prowadzenia wobec kolejnych pojawiających się zagrożeń. Wspomniał również o jubileuszu 30-lecia Związku i pierwszej ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych. Życzył dobrego wyboru władz okręgowych i zrealizowania założeń programowych na następną kadencję.

Listy do Zjazdu skierowali: Posłowie na Sejm RP Wojciech Pomajda, Zbigniew Chmielowiec i Wiesław Rygiel, Marszałek Województwa Podkarpackiego, Wojewoda Podkarpacki, Prezydent Miasta Rzeszowa, Prezydent Miasta Przemyśla. Przesłanie do uczestników Zjazdu wystosował Prezes Krajowej Rady PZD, który podziękował członkom władz okręgu podkarpackiego za pracę w minionej kadencji, za wkład w obronę ustawy o ROD i poświęcenie oddane ogrodom działkowym i Związkowi. Przypomniał najważniejsze etapy walki w obronie ogrodów i Związku, jak wystąpienie byłego Rzecznika Praw Obywatelskich, tendencyjny raport Najwyższej Izby Kontroli, projekt ustawy o ogrodach przygotowany przez PiS, a przede wszystkim najgroźniejszy wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją całej ustawy o ROD. Zwrócił uwagę na masowe protesty działkowców dające nadzieję, że i z tej walki PZD wyjdzie zwycięsko. Nie-

zbędne jest jednak kontynuowanie walki, aby zachować ogrody dla następnych pokoleń. Prezes KR przekazał pozdrowienia i życzył owocnych obrad.

Uczestnicy Zjazdu przeszali na ręce Prezesa KR PZD list gratulacyjny i życzenia z okazji 30 rocznicy powstania Polskiego Związku Działkowców.

Okręgowy Zjazd Delegatów jednomyślnie zatwierdził sprawozdania z działalności Okręgowego Zarządu Podkarpackiego PZD, Okręgowej Komisji Rewizyjnej i Okręgowej Komisji Rozjemczej za okres kadencji 2007–2011, udzielił absolutorium ustępującemu Okręgowemu Zarządowi Podkarpackiemu, uchwalił program działania Okręgu na następną kadencję, ustalił liczbę członków organów okręgowych i wybrał nowe władze okręgowe Związku.

Nowo wybrany Okręgowy Zarząd Podkarpacki ponownie wybrał na Prezesa OZP p. mgr inż. Agnieszkę Sycz. Na wiceprezesów wybrani zostali: p. Irena Hermańska i p. Władysław Bieniek. Sekretarzem OZP został wybrany p. Mirosław Waszkiewicz, a skarbnikiem p. Józef Śniezek.

Na Przewodniczącą Podkarpackiej Okręgowej Komisji

Rewizyjnej wybrano ponownie p. Alicję Paterek, wiceprzewodniczącymi zostali wybrani p. Krzysztof Krasowski i p. Władysław Skrobisz, a sekretarzem p. Stefan Soborski.

Na Przewodniczącą Okręgowej Komisji Rozjemczej wybrano p. Stefana Żyłę, wiceprzewodniczącym została wybrana p. Renata Ciszek, a sekretarzem p. Ewa Kaszuba.

Okręgowy Zjazd Delegatów na wniosek Komisji Wyborczej większością głosów wybrał 14 delegatów na IX Krajowy Zjazd Delegatów PZD.

Delegaci przyjęli:

- przesłanie do samorządów terytorialnych,
- rezolucję w sprawie obrony ustawy o ROD i ruchu ogrodnictwa działkowego,
- apel do podkarpackich działkowców,
- apel w sprawie udziału członków PZD w wyborach parlamentarnych,
- stanowisko w sprawie projektu ustawy zakładającej przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Prezes OZP PZD

/-/ Agnieszka Sycz

REZOLUCJA

Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Rzeszowie

w sprawie obrony ustawy o ROD i ruchu ogrodnictwa działkowego

Od kilkunastu lat ugrupowania polityczne, którym obce są założenia i cele istnienia ogrodnictwa działkowego, prowadzą bezpardonowy atak na Polski Związek Działkowców, ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych i samych działkowców.

Niemal co roku pojawiają się propozycje zmiany ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, mające na celu rzekomo głównie dobro działkowców i poprawę uregulowań prawnych dotyczących funkcjonowania ogrodnictwa działkowego. Działkowcy są mamieni obietnicami powszechnego darmowego uwłaszczenia, roztacza się przed nimi wizję dobrobytu jaki nastanie, gdy zlikwidowany zostanie Polski Związek Działkowców – relikw minionego ustroju. Wszystkie tego typu inicjatywy zmierzają w istocie do zniszczenia tego, co funkcjonuje z dobrym skutkiem w naszym kraju od przeszło 100 lat. U podstaw tych działań leży przede wszystkim chęć przejęcia atrakcyjnych w dużej mierze gruntów, na których położone są ogrody działkowe. Intensywny rozwój infrastruktury spowodował bowiem, że tereny ROD, które jeszcze kilka lat temu znajdowały się na peryferiach miast, dziś funkcjonują w ich dzielnicach centralnych. Tak położone grunty są łakomym kąskiem dla różnego rodzaju prywatnych in-

westorów i deweloperów, którzy dostrzegają w nich tylko źródło zrobienia kolejnego dobrego interesu.

Do działań przeciwników PZD w ostatnim czasie zostały zaprzęgnięte apolityczne – jak by się mogło wydawać – instytucje, takie jak Najwyższa Izba Kontroli, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych i Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego. Szczególnie niebezpieczne jest wystąpienie I Prezesa Sądu Najwyższego, który złożył wniosek o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją całej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Ewentualne uwzględnienie wniosku przez Trybunał Konstytucyjny spowoduje konieczność przygotowania przez Sejm nowej ustawy regulującej funkcjonowanie ogrodnictwa działkowego. Jest rzeczą oczywistą, że nowe zapisy nie zachowają ratio legis obecnie obowiązującej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Marszałek Sejmu w opinii do wniosku I Prezesa Sądu Najwyższego, stanął wprawdzie w obronie większości zapisów ustawy, jednakże we wnioskach końcowych dowiódł, iż konieczne będzie dokonanie przez ustawodawcę wyboru nowej koncepcji unormowania problematyki tworzenia i funkcjonowania ogrodów działkowych.

Delegaci na III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD uwa-

żają, że do tej pory obowiązująca ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych dobrze służy działkowcom i społecznościom lokalnym, spełnia również warunek zgodności z ustawodawstwem Unii Europejskiej. Delegaci dołączają się do głosów wielkiej liczby niezadowolonych

działkowców i wzywają do zaprzestania prowadzenia jakiegokolwiek działalności zmierzającej do uchylecia ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, a tym samym do zniszczenia ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Delegaci na III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD

Niniejszą rezolucję otrzymują:

- Prezydent RP,
- Premier Rady Ministrów,
- Marszałek Sejmu RP,
- Marszałek Senatu RP,
- I Prezes Sądu Najwyższego,
- Prezes Trybunału Konstytucyjnego,
- Przewodniczący Klubów Parlamentarnych.

Rzeszów, 2 lipca 2011 r.

APEL

Delegatów na III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD *w sprawie udziału członków PZD w wyborach parlamentarnych*

W związku ze zbliżającymi się wyborami do Sejmu i Senatu RP, Delegaci na Okręgowy Zjazd Delegatów zwracają się do wszystkich podkarpackich działkowców oraz ich rodzin o udział w tym ważnym wydarzeniu. Wybierzemy bowiem posłów i senatorów, którzy podejmują najważniejsze decyzje obejmujące wszystkie obszary życia kraju, w tym także dotyczące przyszłości rodzinnych ogrodów działkowych. Dlatego konieczna jest aktywna postawa działkowców w wyborach, których wynik zawąży na stosunku przyszłych władz państwowych wobec polskich rodzin korzystających z rodzinnych ogrodów działkowych.

Jako obywatele mamy obowiązek wziąć udział w wyborach i oddać swój głos, zgodnie ze swoim sumieniem i poglądami politycznymi. Natomiast jako działkowcy powinniśmy popierać kandydatów gwarantujących zrównoważony rozwój miast i gmin oraz uwzględniający potrzebę istnienia rodzinnych ogrodów działkowych. Konieczne jest aby w ławach poselskich i senatorskich zasiadła jak największa liczba naszych przyjaciół, którzy potrafią wykaazać się pracą i dokonaniem na rzecz działkowców i ich ogrodów. Tylko w ten sposób nasze środowisko będzie doceniane i traktowane jako partner, który działa na rzecz społeczności lokalnych i nie staje na przeszkodzie modernizującym się miastom i infrastrukturze kraju. Nie głosujmy na przeciwników ogrodów działkowych, ustawy

o ROD i Związku. Nie głosujmy także na takie osoby, które zamierzają wykorzystać Związek i jego członków dla realizacji swoich partykularnych interesów, niejednokrotnie stojących w jawnej sprzeczności z założeniami ruchu ogrodnictwa działkowego.

Polski Związek Działkowców deklaruje szeroką współpracę z komitetami wyborczymi i kandydatami, którzy przewidują w swoich programach potrzebę rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych zgodnie z zasadami wyrażonymi w ustawie o ROD. Wspierajmy ugrupowania i komitety wyborcze dostrzegające w swoich programach interesy oraz prawa działkowców, które swoim dotychczasowym działaniem wykazały, że potrafią skutecznie reprezentować środowisko działkowe.

Jesteśmy wielką organizacją społeczną, z tradycjami, dorobkiem, sukcesami, a także wieloma problemami, z którymi się zmagamy w codziennej pracy. Na przestrzeni ponad 110 lat dobrze służyliśmy i służyliśmy nadal społeczeństwu polskiemu oraz miastom. Dlatego polscy działkowcy nie mogą być postrzegani jedynie w kategoriach bezwolnego elektoratu, o którym wielu polityków przypomina sobie jedynie przed kolejnymi wyborami. Wybierzmy kandydatów, którzy nas nie zawiedli w przeszłości i którzy spełnią nasze oczekiwania, sprawując zaszczytny mandat posła lub senatora Rzeczypospolitej.

Delegaci na III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD

Rzeszów, 2 lipca 2011 r.

STANOWISKO Delegatów na III Okręgowy Zjazd Delegatów

*w sprawie projektu ustawy zakładającej przekształcenie prawa użytkowania wieczystego
w prawo własności*

Delegaci na III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD stwierdzają, że zapisy projektu ustawy o zmianie ustawy o przekształceniu prawa wieczystego użytkowania w prawo własności nieruchomości, są niekorzystne i szkodliwe dla sytuacji prawnej rodzinnych ogrodów działkowych.

Projekt ustawy ma na celu zniesienie instytucji użytkowania wieczystego i przekształcenie tego prawa w prawo własności nieruchomości. W razie wejścia w życie tej ustawy Polski Związek Działkowców – jako osoba prawna – stałby się z mocy prawa właścicielem gruntów, co do których przysługuje mu obecnie prawo użytkowania wieczystego. Takie rozwiązanie nie koresponduje z zasadniczą funkcją ogrodnictwa działkowego. Ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych określiła je jako urządzenia użyteczności publicznej, których grunty należą do kategorii mienia publicznego i służą do zaspokajania zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej. Dlatego też obecnie obowiązujące przepisy przewidują, że rodzinne ogrody działkowe mogą być tworzone na gruntach będących własnością Skarbu Państwa lub gmin. Stąd też komercyjne pozyskiwanie gruntów pod organizację ROD – a taki mechanizm przewiduje projekt ustawy – nie byłoby uzasadnione.

Propozycje zmiany ustawy zakładają, że za nabycie prawa własności dotychczasowy użytkownik wieczysty zobowiązany będzie do uiszczenia opłaty rekompensującej aktualnemu właścicielowi (gminie lub Skarbowi Państwa)

utrata nieruchomości. Zasady ustalania tej opłaty nie są jasne, niemniej jednak byłyby one naliczane od 2012 roku do końca trwania umowy użytkowania wieczystego. Należy także założyć, że w razie wejścia w życie przedmiotowego projektu ustawy, Związek musiałby zapłacić znaczne kwoty za przekształcenie prawa. Poniesienie takich wydatków byłoby zupełnie nierealne i niemożliwe. Taka sytuacja może wywołać zamęt w zakresie tytułu prawnego do poszczególnych ROD, gdyż zniesienie użytkowania wieczystego i niemożność uiszczenia opłaty za przekształcenie mogłoby pozostawić 145 podkarpackich ogrodów działkowych w próżni prawnej.

Należy również wziąć pod uwagę fakt, że procedura przekształceniowa może okazać się długotrwała, kosztowna i w wielu przypadkach nieskuteczna. Uzyskanie decyzji administracyjnych stwierdzających nabycie prawa własności może zostać skutecznie zablokowane, na przykład poprzez roszczenia do gruntów ROD i zaskarżenie ustawy do Trybunału Konstytucyjnego przez jednostki samorządu terytorialnego. Taki rozwój wypadków może pozostawić ogrody w niepewnej sytuacji prawnej, polegającej z jednej strony na pozbawieniu stabilnego prawa użytkowania wieczystego, a z drugiej na braku możliwości skorzystania z procedury przekształceniowej.

Biorąc powyższe pod uwagę, Delegaci na Zjazd Okręgowy wnoszą o zaprzestanie prowadzenia prac nad przedmiotowym projektem ustawy.

Delegaci na III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD

Stanowisko otrzymują:

- Marszałek Sejmu RP,
- Marszałek Senatu RP,
- Prezes Rady Ministrów,
- Przewodniczący Klubów Parlamentarnych.

Rzeszów, 2 lipca 2011 r.

APEL Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Rzeszowie do podkarpackich działkowców

Delegaci na III Okręgowy Zjazd Delegatów zwracają się do wszystkich podkarpackich działkowców o podjęcie aktywnych działań w celu obrony ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Jeszcze nigdy w historii Związku nie było tak niebezpiecznego ataku na ustawę o ROD i cały ruch ogrodnictwa

działkowego w Polsce. Wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie przez Trybunał Konstytucyjny zgodności z Konstytucją całej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, złożony w poczuciu rzekomej troski o rzetelność legislacji, wywołał niespotykany dotychczas zamęt i niepokój w ogrodach działkowych. Uwzględnienie

wniosku I Prezesa Sądu Najwyższego doprowadzi do nacjonalizacji majątku wypracowanego przez działkowców na działkach, zabierze działkowcom prawo do odszkodowania w razie likwidacji ogrodu, pozwoli na przekazanie gruntów wszystkich ogrodów gminom. Jednym słowem – wniosek I Prezesa SN jest kolejnym krokiem w kierunku likwidacji ogrodnictwa działkowego w Polsce. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż uchylene ustawy o ROD spowoduje usunięcie ostatniej przeszkody na drodze do swobodnego przejmowania gruntów ogrodów pod lokalizację inwestycji, już nie tylko celu publicznego, ale i czysto komercyjnych.

Jest jeszcze czas i możliwość, aby sami działkowcy przedstawiali swoje zdanie w tej sprawie. Prezes Trybunału Konstytucyjnego przyznał przecież, że nie wolno przejść obojętnie wobec głosu rzeszy działkowców broniących swojej ustawy. Dlatego też apelujemy do wszystkich Zarządów ROD i działkowców o aktywne włączenie się w obronę swoich zagrożonych praw. Konieczne jest wysyłanie stanowisk, rezolucji, protestów, zarówno do ca-

łego składu sędziowskiego Trybunału, jak też imiennie do Prezesa Trybunału Konstytucyjnego.

Apelujemy również o składanie protestów na ręce Marszałka Sejmu w sprawie posłów reprezentujących Sejm przed Trybunałem Konstytucyjnym. Wytypowanie bowiem przez sejmową Komisję Ustawodawczą do obrony ustawy o ROD dwóch posłów ugrupowania od lat zwalczającego ogrodnictwo działkowe, obraża samych działkowców. Rekomendacja Komisji Ustawodawczej nie przesądza o tym, że najwięksi wrogowie PZD będą „bronić” ustawy o ogrodach działkowych przed Trybunałem.

Działkowcy nieraz już udowodnili, że potrafią pokonać każdą przeszkodę, jeżeli stawką jest obrona praw nabytych gwarantowanych ustawą o ROD. Również w tej trudnej sytuacji musimy pokazać swoją siłę i jedność. Tylko działania wszystkich jednostek organizacyjnych Związku i indywidualnych działkowców mogą doprowadzić do zachowania dotychczas dobrze funkcjonującej ustawy o ROD.

Delegaci na III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD

Rzeszów, 2 lipca 2011 r.

PRZESŁANIE **Delegatów na III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD** **do samorządów terytorialnych województwa podkarpackiego**

Delegaci na III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Rzeszowie zwracają się do przedstawicieli władz samorządowych województwa podkarpackiego z przesłaniem w sprawie realizacji przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych i nawiązanie partnerskiej współpracy z jednostkami organizacyjnymi Polskiego Związku Działkowców na terenie naszego województwa.

Rodzinne ogrody działkowe są urządzeniami użyteczności publicznej, służącymi zaspokajaniu potrzeb wypoczynkowych, rekreacyjnych i innych potrzeb socjalnych zarówno działkowców, jak i mieszkańców miast. Rodzinne ogrody działkowe powstały najczęściej na gruntach najslabszych i zdegradowanych. Pracą samych działkowców oraz działaniem Związku przywrócone zostały przyrodzie i społeczeństwu. Jednostki samorządu terytorialnego z kolei mają obowiązek doprowadzenia do rodzinnych ogrodów działkowych dróg dojazdowych, energii elektrycznej, zaopatrzenia w wodę oraz utrzymania porządku i czystości na terenach przylegających do ROD. W tym zakresie cele Polskiego Związku Działkowców, jak i samorządu lokalnego są tożsame, z uwagi na działanie w tym samym obszarze na rzecz tych samych rodzin. Związek wypełnia swoje zadania pomagając rodzinom,

a więc realizuje zadania władzy publicznej w stosunku do tych członków społeczności lokalnej. Prawidłowa i skuteczna realizacja tego zadania jest możliwa tylko przy współpracy z samorządem terytorialnym.

Wiele samorządów terytorialnych, zwłaszcza z północnej części naszego województwa, czynnie wspomaga rodzinne ogrody działkowe i w sposób wzorowy współpracuje z Polskim Związkiem Działkowców. Niestety, w kilku przypadkach samorządy działają wręcz przeciw ogrodom i jednostkom organizacyjnym Związku. Nieprzestrzeganie przepisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych w zakresie likwidacji częściowych w ROD, wyrzucanie ogrodów działkowych z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uchylanie się od udzielania pomocy w regulacji stanu prawnego gruntów ROD i załatwiania kwestii roszczeń do terenów ogrodów w oparciu o art. 24 ustawy o ROD – to główne zarzuty, jakie można postawić niektórym władzom samorządowym. Brak zrozumienia znaczenia rodzinnych ogrodów działkowych dla społeczeństwa prowadzi w efekcie do wypaczenia roli i funkcji samorządu lokalnego, bowiem poprzez nieuzasadnioną eliminację ogrodów z krajobrazu miast odcinają one dostęp do tych terenów znacznej części społeczności, na rzecz której winny działać.

Delegaci na Zjazd przypominają, że ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych jest powszechnie obowiązującym aktem prawa. Władze samorządowe powinny mieć świadomość tego, że jesteśmy reprezentantem największej organizacji społecznej na Podkarpaciu. Żadna fundacja, żadne stowarzyszenie i żaden inny związek branżowy nie może wykazać się liczbą prawie 75 tysięcy członków oraz blisko 1.600 ha użytkowanych gruntów. Już chociażby z tego powodu jednostka terenowa Polskiego Związku Działkowców powinna być traktowana poważnie jako równorzędny partner.

Ogrody działkowe są elementem zagospodarowania miast. Stanowią ich „zielone płuca”, enklawy nieskażonej przyrody i czystego powietrza. Ogrody to miejsce aktyw-

ności ludzi trzeciego wieku, edukacji społecznej i ekologicznej młodego pokolenia, wreszcie to miejsce, gdzie ludzie sami dbają o polepszenie swego bytu poprzez produkcję warzyw i owoców na własne potrzeby. To także miejsce wypoczynku wielu rodzin, których nie stać na wyjazdy poza miejsce zamieszkania. Dlatego też wzajemna współpraca mająca na celu pogodzenie rozwoju miast i ich infrastruktury drogowej czy kolejowej z funkcjonowaniem ogrodów działkowych leży w interesie zarówno jednostek samorządu terytorialnego, jak i Polskiego Związku Działkowców.

Niniejsze przesłanie przekazujemy do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego.

Delegaci na III Okręgowy Zjazd Delegatów PZD

Rzeszów, 2 lipca 2011 r.

Program działania Okręgowego Zarządu Podkarpackiego PZD w Rzeszowie na kadencję 2011-2015

Od samego początku istnienia działki w ogrodach działkowych służą jako miejsce wypoczynku, pracy i integracji rodziny. Biorąc pod uwagę sytuację społeczno-ekonomiczną wielu rodzin, którym przyszło żyć na granicy minimum socjalnego niepodważalnym jest, że stanowi ona dodatkowe źródło pozyskania warzyw i owoców, możliwość wypoczynku, spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, ale również dla seniorów stanowi możliwość godnego, pożytecznego i czynnego spędzenia wolnego czasu. Nie wolno przy tym zapomnieć, że ogrody nie są skupiskiem indywidualnych działek, ale zorganizowaną całością pełniącą ważne funkcje społeczne, rekreacyjne, integracyjne i ekologiczne.

Ogrody posiadają status urządzeń użyteczności publicznej.

Program działania musi być dostosowany do potrzeb działkowców i ogrodów. Mijająca kadencja udowodniła, że działalność nasza nie może się tylko ograniczać do realizacji podstawowych zadań statutowych, ale musi skupiać się na obronie ustawy oraz ogrodów. Wynika to z doświadczenia ostatnich lat, które były wypełnione atakami na ustawę, ogrody i organizację. Plany likwidacji Związku, zniszczenia ogrodów, zniesienia ustawy, wyrzucenia ogrodów z planów zagospodarowania, kierowanie roszczeń do gruntów – to wszystko przykłady problemów, z którymi musieliśmy się zmierzyć na przestrzeni ostatniej kadencji. Podobnych problemów nie zabraknie w najbliższej przyszłości.

Program jest wymagający, a postawione cele niełatwe do osiągnięcia, lecz podjęcie działań jest konieczne.

1. Ustawa o ROD

Ustawa o ROD stanowi gwarancję trwałości i rozwoju ruchu ogrodnictwa działkowego, stoi na straży praw osiągniętych przez działkowców, skutecznie zabezpiecza istnienie i rozkwit ROD. Istnienie Ustawy jest warunkiem zachowania Ogrodów i naszego ruchu. Dlatego naczelnym zadaniem jest obrona interesów działkowców, Ogrodów i Związku, a więc praw wynikających z Ustawy o Rodzinnych Ogrodach Działkowych. Istnienie Ustawy jest warunkiem zachowania ogrodów i naszego ruchu. Każda jednostka PZD powinna więc przyczyniać się do obrony integralności Ustawy i przeciwdziałać wszelkim próbom jej uchylecia lub zmiany. W tym celu konieczna jest współpraca na każdym szczeblu organizacyjnym Związku, aby zapewnić najskuteczniejszą formę obrony Ustawy, PZD ma obowiązek zdecydowanie przeciwstawiać się wszelkim inicjatywom, które będą pozostawały w sprzeczności z naszą Ustawą o ROD.

2. Obrona ROD

Rodzinny Ogród Działowy jest podstawową jednostką organizacyjną PZD. ROD są przeznaczone dla mieszkańców miast, więc w sposób naturalny winny się znajdować w granicach miast lub w bliskiej odległości. Często ogrody zakładane były na obrzeżach miast, na gruntach nikomu nie potrzebnych. Poprzez rozwój miast znalazły się w centrach miast. W ostatnich 4 latach doświadczyliśmy wielu likwidacji części ROD pod inwestycje na cele publiczne. Jednakże z tendencją do pomijania warunków likwidacji i zaspokajania potrzeb w formie rekompensaty za składniki majątkowe PZD czy też działkowców, nie

wspominając o przeznaczeniu terenu zastępczego pod urządzenie ROD. Ogrody działkowe są dorobkiem wielu pokoleń działkowców i służą następnym pokoleniom. Dlatego też obrona Rodzinnych Ogrodów Działkowych jest jednym z podstawowych zadań. Obrona ta musi odbywać się zgodnie z obowiązującą Ustawą o ROD, Statutem PZD, a także uwzględniając rozwój miast.

W związku z tym, że Okręgowy Zarząd Podkarpacki wciąż boryka się z problemami zwrotu nieruchomości poszczególnym właścicielom koniecznym jest kontynuowanie obrony zagrożonych ROD. Na koniec kadencji roszczeniami objętych zostało 7. ROD o powierzchni 12,1018 ha oraz 330 działek rodzinnych. Część terenów nie powinna być wydana byłym właścicielom ponieważ brak jest zastosowania zapisów naszej Ustawy (Art. 24). Natomiast w przypadku konieczności wydania nieruchomości odbywać się to powinno przy zachowaniu wszelkich zapisów wynikających z naszej Ustawy, a przede wszystkim przy zabezpieczeniu odszkodowań i praw działkowców. W związku z powyższym bezwzględnie należy kontynuować działania mające na celu kompletowanie i zabezpieczanie dokumentacji ogrodów, a także fachowe prowadzenie spraw związanych z roszczeniem do gruntów na drodze sądowej i administracyjnej.

3. Zagospodarowanie i modernizacja ROD

Ważnym zadaniem Związku jest kontynuowanie procesu zagospodarowania ogrodów działkowych polegającego na wyposażaniu tych ogrodów w infrastrukturę, której w ROD jest brak oraz systematycznej wymianie zużytych urządzeń.

W tym celu należy:

- prowadzić przeglądy ROD,
- służyć fachową pomocą w zakresie prowadzonych inwestycji,
- podjąć starania o zewnętrzne finansowanie inwestycji w ROD.

Część z Ogrodów już korzysta ze wsparcia finansowego ze strony samorządów lokalnych, lecz istnieje potrzeba nawiązania współpracy z pozostałymi samorządami i na podstawie Ustawy o ROD skuteczniejszego korzystania z funduszy ochrony środowiska.

4. Oświata ogrodnicza

Zadaniem Okręgowego Zarządu Podkarpackiego PZD jest szerzenie oświaty ogrodniczej wśród kandydatów oraz członków PZD. Najczęstszą formą jest szkolenie nowych członków, prowadzenie praktycznych pokazów cięcia, szkolenia tematyczne, propagowanie wydawnictw związkowych. W związku z powyższym należy kontynuować i rozszerzać działalność instruktażowo-oświatową i szkoleniową. Ważną rolę do spełnienia mają także Społeczni Instruktorzy. To do nich należy realizacja wielu zadań z zakresu zagospodarowania ogrodów i działek, a także upowszechnianie wiedzy ogrodniczej oraz udzielania pomocy działkowcom w użytkowaniu działek.

Niezbędne jest dalsze podnoszenie kwalifikacji SSI po-

przez organizowanie szkoleń, wyposażanie w fachową literaturę, a przede wszystkim szersze zaangażowanie w działalność statutową i obronę Związku.

5. Bezpieczeństwo w ROD

W obliczu narastającej patologii społecznej oraz niewystarczającej skuteczności organów ścigania w zapobieganiu i karaniu czynów dokonywanych na terenach ogrodów działkowych, zagadnienie bezpieczeństwa zaliczamy do ważniejszych zadań. Na terenie naszego Okręgu działa komisja ds. bezpieczeństwa w ROD, która niewątpliwie przyniosła widoczne efekty. Dlatego koniecznym jest kontynuowanie działań już bardzo dobrze funkcjonującej komisji, poprzez:

- partnerską współpracę z Policją, Strażą Miejską, Strażą Pożarną i samorządami lokalnymi.

6. Współpraca z samorządami

Ogrody działkowe to urządzenia użyteczności publicznej. Służą ogółowi mieszkańców i realizują zadania społeczne zapewniając wypoczynek, potrzeby socjalne członków. Zatem oczekujemy na zrozumienie, pomoc, i opiekę ze strony samorządów w zakresie zagospodarowania i modernizacji ogrodów, ale również ochronę praw działkowców oraz zagwarantowanie bezpieczeństwa ogrodom. Najważniejszym zadaniem jest utrzymanie ogrodów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także współpraca z gminami w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów użytkowanych przez Związek. Sprawy ogrodów powinny być poruszane na sesjach rad gmin. Należy prowadzić działania w celu pozyskiwania środków finansowych lub rzeczowych na remonty i budowę infrastruktury. Ponosząc nakłady na ogrody wyręczamy organy publiczne w zakresie utrzymania terenów zielonych.

7. Gospodarka finansowa

Zasadniczą potrzebą jest prowadzenie oszczędnej i racjonalnej polityki finansowej, która zabezpieczy działalność statutową, a jednocześnie będzie nastawiona na rozwój. Polityka ta powinna uwzględniać dotychczasowe doświadczenia i tradycje. Należy rozwijać działalność Ośrodków Finansowo-Księgowych OZ. Pozwoli to na rozwiązanie problemów występujących w ROD z prowadzeniem księgowości i sporządzaniem sprawozdań finansowych.

8. Narady i szkolenia

Ważnym elementem działalności statutowej Okręgowego Zarządu Podkarpackiego jest systematyczne prowadzenie szkoleń dla członków organów statutowych, a także księgowych. Doświadczenie jednoznacznie wskazuje, że istnieje konieczność przekazywania wiedzy do ROD. Podstawową przyczyną przypadków nieprzestrzegania prawa jest bowiem ich niezajomość, co z kolei skutkuje zwiększającą się ilością sporów, skarg i zażaleń. Okręgowy Zarząd powinien wdrażać przepisy do działania, a Zarządy ROD stosować je na co dzień.

9. Działalność kontrolna

Działalność kontrolna bez względu na jej zakres, powinna być łączona z instruktażem i szkoleniem z zakresu organizacyjnego, prowadzonej dokumentacji, gospodarki finansowej. Kontrole powinny prowadzić do poprawy zarządzania i przestrzegania obowiązujących przepisów związkowych i ogólnych, gospodarowania funduszami i ich środkami.

10. Działania Okręgowego Zarządu Podkarpackiego PZD wobec Stowarzyszenia Ogrodów Działkowych

Wielokrotnie podejmowane przez OZP próby nawiązania kontaktów z ogrodami działkowymi zarządzanymi przez działaczy Stowarzyszenia Ogrodów Działkowych w Krośnie nie przyniosły żadnych rezultatów. Dlatego OZ Podkarpacki w porozumieniu z Krajową Radą PZD powinien podjąć działania zmierzające do rozwiązania tej patowej sytuacji. W związku z powyższym należy dokonać rozwiązania umów wieczystego użytkowania oraz zwrotu nieruchomości gminom. Tak drastyczne rozwiązanie tego problemu przyniesie negatywne skutki przede wszystkim dla działkowców z ogrodów odłączonych. Działania te powinny przynieść efekt w postaci uświadomienia działkowcom ich rzeczywistej sytuacji prawnej, co w konsekwencji może doprowadzić powrotu tych ogrodów w struktury organizacyjne PZD.

11. Konkursy

Konkursy organizowane przez Okręgowy Zarząd Podkarpacki wpisały się już na stałe do programu działań naszego OZ. Od ubiegłego roku wdrożyliśmy także konkurs plastyczny dla dzieci, co w roku bieżącym przyniosło odźwięk na całe województwo. Dlatego ważnym zadaniem jest pozyskiwanie sponsorów i partnerów dla takiej działalności oraz rozwijanie i doskonalenie już istniejącej.

12. Gospodarka gruntami

Istotą bezpiecznego funkcjonowania ogrodów jest pełna dokumentacja prawna ogrodów zbierana i przechowywana przez okres istnienia ROD. Dlatego konieczne jest kontynuowanie działań rozpoczętych w minionej kadencji. Chodzi m.in. o regulację stanu prawnego gruntów poprzez przejmowanie aktem notarialnym prawa wieczystego użytkowania, bądź użytkowania gruntów ogrodów już istniejących. Konieczne jest także prowadzenie postę-

powiań wyjaśniających, zmierzających do uzupełnienia dokumentacji prawnej gruntów tych ogrodów, co do których tytuł prawny PZD nie jest wystarczająco udowodniony. Należy również ukończyć pracę w Programie Rejestr ROD prowadzonym przez Krajową Radę, a zadaniem OZ podkarpackiego jest wprowadzanie danych oraz uzgadnianie ich ze stanem faktycznym.

13. Promocja

Należy uświadomić społeczeństwu i nie tylko, jak ważną rolę pełnią ogrody działkowe, nie tylko jako enklawa zieleni w miastach, ale przede wszystkim jako rozwiązanie problemu wypoczynku mieszkańców bloków. W tym celu należy:

- kontynuować i rozszerzać kontakty z mediami, a w szczególności mediami lokalnymi i regionalnymi,
- kontynuować promocję Związku m.in. na Targach ogrodniczych organizowanych przez Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego bądź samorządy lokalne,
- kontynuować współpracę z szkołami oraz przedszkolami w naszym regionie.

14. Zadania statutowe

Okręgowy Zarząd Podkarpacki ma obowiązek wspomagać ogrody w bieżącej działalności, reprezentować przed władzami publicznymi, udzielać pomocy i brać udział w przygotowaniach i przeprowadzaniu Walnych Zebrań w ROD, zwalczać zjawisko zamieszkiwania na działkach oraz przypadki budownictwa ponadnormatywnego.

Podsumowanie:

Od kilkunastu lat podejmowane są próby zniszczenia ruchu ogrodnictwa działkowego. Nic nie zapowiada, aby miało się to w najbliższym czasie zmienić. Z tego punktu widzenia przyszłość ogrodów jest wciąż niepewna. Nie należy jednak zapominać o ogromnym potencjale tkwiącym w naszym ruchu. Dlatego należy podjąć bardziej stanowcze działania na rzecz modernizacji ogrodów i działek poprzez ich zagospodarowanie, aby stały się naszą wizytówką.

Zadania postawione przed OZP na kolejną kadencję są ambitne i trudne. Ich realizacja jest jednak konieczna, jeżeli mamy nadal bronić i rozwijać ruch ogrodnictwa na Podkarpaciu.

Przewodniczący Zjazdu
/-/ Władysław Bieniek

Przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków
/-/ Edward Jadownicki

Przewodniczący Zjazdu
/-/ Kazimierz Totoń

4. Informacja z Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Opolu

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców w Opolu odbyty w dniu 2 lipca 2011 roku

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Opolu odbył się w DOMU DZIAŁKOWCA Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Działkowiec Opolski” w Opolu, w pięknie udekorowanej świetlicy. Przed domem działkowca na wysokich masztach powiewały flagi: narodowa, unijna i Polskiego Związku Działkowców, które w otoczeniu zielonych drzew i krzewów tworzyły atmosferę powagi i uroczystego nastroju.

Otwarcia Zjazdu dokonała Prezes Okręgowego Zarządu Opolskiego PZD Antonina Boroń. Przy dźwiękach HYMNU narodowego i hymnu działkowców wprowadzony został „SZTANDAR” Okręgowego Zarządu Opolskiego PZD w Opolu.

W Zjeździe uczestniczyli delegaci wybrani na walnych zebraniach sprawozdawczo-wyborczych konferencjach rodzinnych ogrodów działkowych, reprezentujących 40 000 działkowców. Ponadto udział wzięli prezesi ROD, niebędący delegatami oraz członkowie ustępujących władz tj. Okręgowego Zarządu Opolskiego, Okręgowej Komisji Rewizyjnej i Okręgowej Komisji Rozjemczej, przedstawiciele prasy i Polskiego Radia Rozgłośnia w Opolu.

Zjazd zaszczylicili swoją obecnością goście w osobach:

- Wiceprezes Krajowej Rady PZD Pan Wincenty Kulik,
- Poseł na Sejm RP Pan Tomasz Garbowski – przewodniczący Rady Wojewódzkiej Sojuszu Lewicy Demokratycznej,
- Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Opolskiego Pan Antoni Konopka,
- Przewodniczący Rady Miasta Paczkowa Pan Zdzisław Michael.

Przygotowanie Zjazdu pod względem organizacyjno – technicznym i merytorycznym oraz jego przebieg uznany został przez delegatów za bardzo dobry. Przygotowane były wymagane dokumenty sprawozdawcze, tj. sprawozdania organów statutowych za okres kadencji 2007–2010 i projektu założeń do programu działania na następną kadencję i lity obecności.

Zjazd przebiegał według uchwalonego porządku i regulaminu obrad. Powołane zostały komisje Zjazdowe jak: Komisja Mandatowa, Komisja Wyborcza i Komisja Uchwał i Wniosków. Zjazd prowadzili wybrani przez delegatów zasłużeni działacze ruchu działkowego Śląska Opolskiego: Pan Władysław Kurek – delegat ROD im. A. Mickiewicza w Głubczycach, Pan Roman Żurkowski wiceprezes ROD „Przyszłość” w Namysłowie, Sekretarzem Zjazdu został wybrany Pan Tadeusz Rutko – prezes ROD „Relaks” w Oleśnie.

Zjazd wyraził wysokie uznanie i podziękowania wielu działaczom rodzinnych ogrodów działkowych przyznaniem odznak związkowych. Honorowe odznaki „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” otrzymało 8 delegatów, złotą odznaką „Zasłużony Działkowiec” wyróżniono 20 delegatów, srebrną odznaką „Zasłużony Działkowiec” otrzymało 18 delegatów. Wiceprezes Krajowej Rady PZD Pan Wincenty Kulik dokonał aktu dekoracji odznaczeniami PZD oraz wręczył 38 dyplomów Prezesa Krajowej Rady PZD – Pana Eugeniusza Kondrackiego działaczom ustępujących władz z podziękowaniami „za wzorowe wypełnianie obowiązków członka okręgowego organu PZD w Opolu oraz obronę praw działkowców i ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych w kadencji 2007–2011”.

W imieniu Krajowej Rady PZD Pan Wincenty Kulik odczytał list Prezesa Związku Pana Eugeniusza Kondrackiego skierowany do Okręgowego Zjazdu Delegatów Okręgu Opolskiego PZD, z gorącymi podziękowaniami skierowanymi do reprezentantów społecznych działaczy ruchu ogrodnictwa działkowego naszego regionu za lata pracy i poświęceń dla opolskich ogrodów „daliście szanowni delegaci dowód, iż są jeszcze ludzie, którzy służąc społeczeństwu i realizacji idei są gotowi poświęcić swój czas i siły nie oglądając się na osobiste korzyści”. Przyznane przez Krajową Radę PZD dla 28 delegatów najwyższe odznaczenia związkowe są wyrazem uznania dla ciężkiej, często niewystarczająco docenianej pracy i działalności świadczonej na rzecz 40 tysięcy działkowców regionu opolskiego. Prezes PZD nawiązał do 4-letniej kadencji, która kończy dzisiejszy Okręgowy Zjazd Delegatów w Opolu, który został uznany jako swoiste święto samorządu ogrodnictwa działkowego, nie tylko na Opolszczyźnie ale w całym kraju. Samorządem, który od lat nie tylko dobrze zarządza ogrodami i zapewnia milionowi rodzin dostęp do działek, ale skutecznie walczy o ich prawa – jest nasz Polski Związek Działkowców kierowany przez wybitnie uzdolnionego Prezesa Pana Eugeniusza Kondrackiego – na jego ręce kierujemy gorące i serdeczne słowa podziękowania za walkę i odpieranie ataków na nasze ogrody, podważania praw działkowców oraz niszczenia społecznego wizerunku samorządu Polskiego Związku Działkowców jakie doświadczyliśmy w ostatnich 4-letniach, z których wychodziliśmy zwycięsko. Jednak mimo wielu sukcesów, największe zagrożenie przyszło w 2010 r., kiedy ustawa o ROD została zaskarżona do Trybunału Konstytucyjnego przez byłego Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Okręgowy Zjazd Delegatów dał

temu wyraz w podjętych stanowiskach skierowanych do najwyższych władz Państwowych i do Trybunału Konstytucyjnego w obronie działkowców i ich rodzin, w obronie naszego Związku oraz zagwarantowanych praw w ustawie o ROD. W omawianym liście są zawarte nie tylko podziękowania dla aktywu opolskiego, ale jest wyrażona prośba i apel o dalsze działania na rzecz naszych ogrodów, gdyż jesteśmy spadkobiercami ponadwiekowej tradycji ale również jej depozytariuszami. Na nas spoczywa obowiązek uczynienia wszystkiego, aby zachować ogrody dla przyszłych pokoleń. Opolski Zjazd Delegatów przyjął list Prezesa Krajowej Rady PZD wielkim aplauzem wyrażonym gromkimi brawami.

Referat sprawozdawczo-programowy wygłoszony przez Prezesa Okręgowego Zarządu Opolskiego PZD Panią Antoninę Boroń oraz wystąpienia przewodniczących Okręgowych Komisji Statutowych: P. Kazimierza Pabian – przewodniczącego Okręgowej Komisji Rewizyjnej i P. Marana Skórecki – przewodniczącego Okręgowej Komisji Rozjemczej, stały się impulsem do dyskusji, w której udział wzięło 8 delegatów i zaproszonych gości.

Jako pierwszy głos w dyskusji zabrał Pan Antoni Kopopka Wicemarszałek Zarządu Urzędu Marszałkowskiego w Opolu, który złożył zebranym serdeczne życzenia w imieniu Marszałka Województwa Pana Józefa Sebesty, pogratulował uhonorowanym działaczom PZD, odniósł się do 20 lat walki o utrzymanie dorobku i tradycji ruchu działkowego oraz zadeklarował dalszą współpracę z Okręgowym Zarządem Opolskim. Następnie Pan Tomasz Garbowski – Poseł na Sejm – przypomniał swoją obecność na VII Zjeździe Delegatów PZD w Opolu

i stwierdził, że dalsza obrona ogrodów i działek jest aktualna i istotna. Wspólnie bronimy ustawy o ROD. SLD dołoży wszelkich starań, aby ustawa była obroniona w pełnym zakresie. Od lipca br. Polska przejęła przewodnictwo w Unii Europejskiej, również dotyczy to i polskich działkowców, którzy stanowią europejską rodzinę działkowców. Życzył owocnych obrad i dalszej dobrej jak do tej pory współpracy.

Głównym tematem dyskusji były sprawy związane z za-

skarżeniem do Trybunału konstytucyjnego przez Pierwszego Prezesa Sadu najwyższego całej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych co do zgodności z Konstytucją RP, wskazywano na potrzebę podejmowania różnych działań w obronie ustawy o ROD, w obronie naszej tożsamości, w obronie ponad wiekowej tradycji ruchu działkowego w Polsce. W sprawach wewnętrznych Związku m.in. mówiono o potrzebie organizacji nowych form konkursów – rywalizacji między ogrodami i działkowcami, o potrzebie dalszego rozwoju infrastruktury ogrodowej i innych potrzeb inwestycyjnych.

Podsumowania dyskusji i oceny ustępujących organów statutowych dokonał Wiceprezes Krajowej Rady PZD Pan Wincenty Kulik. Szeroko i merytorycznie odniósł się do poszczególnych głosów w dyskusji, podkreślił potrzebę bardziej aktywnego włączenia się organów podstawowych tj. ROD i działkowców w obronę istnienia ogrodów działkowych i o poszanowanie tradycji ponad wiekowego ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce. Wysoko ocenił działalność Okręgowego Zarządu Opolskiego i obu Komisji statutowych. Wyraził podziękowania za osiągnięcia i uzyskany dorobek okręgowej organizacji oraz przekazał życzenia dalszych osiągnięć i sukcesów w realizacji celów i zamierzeń OZO PZD w Opolu na kadencję 2011–2014.

Zjazd udzielił ustępującym władzom absolutorium i dokonał wyborów: 21 osobowego składu Okręgowego Zarządu Opolskiego, siedmio osobowych Komisji Rewizyjnej i Komisji Rozjemczej oraz wyborów 18 delegatów na Krajowy Zjazd Polskiego Związku Działkowców w Warszawie. Ponownie powierzono funkcję Prezesa Okręgowego Zarządu Opolskiego PZD Pani Antoninie Boroń, a przewodniczącym Okręgowej Komisji Rewizyjnej został Pan Kazimierz Pabian, a przewodniczącym Okręgowej Komisji Rozjemczej Pan Marian Skórecki.

Zjazd uchwalił program działania na kadencję 2011–2014 oraz przyjął 2 stanowiska Delegatów w obronie ustawy o ROD. Zjazd przebiegał w spaniałej atmosferze jedności i twórczego zaangażowania delegatów w obronę tego co posiadamy – ustawy o ROD i naszego Polskiego Związku Działkowców.

Prezes
OZ w Opolu
/-/ Antonina Boroń

PROGRAM działania Okręgowego Zarządu Opolskiego Polskiego Związku Działkowców w Opolu na kadencję 2011–2014

Program Okręgowego Zarządu Opolskiego Polskiego Związku Działkowców na kadencję 2011–2014 dokładnie

określa cele i zadania, których realizacja zmierzy się i pozwoli przezwyciężyć zagrożenia i wyzwania. Miniona ka-

dencja udowodniła, że działalność wszystkich organów naszego Związku nie może ograniczać się wyłącznie do realizacji podstawowych zadań statutowych, ale musi wykraczać poza ten obszar i skupiać się także na obronie ogrodów i praw działkowców. Wynika to z doświadczeń ostatnich lat, które wypełnione były atakami na naszą ustawę, ogrody i całą organizację. Plany likwidacji Związku, niszczenia ogrodów, zniesienia naszej ustawy, wyrzucania ogrodów z planów zagospodarowania przestrzennego miast zostały wzbogacone wnioskami NIK i Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wskazujących na potrzebę głębokiej zmiany lub unieważnienia ustawy o ROD przez Trybunał Konstytucyjny RP. Są to problemy, z którymi przyjdzie się nam zmierzyć w najbliższej przyszłości.

Okręgowy Zjazd Delegatów w oparciu o materiały sprawozdawcze obejmujące minioną kadencję lat 2007–2010, wnioski i postulaty zgłoszone na walnych zebraniach rodzinnych ogrodów działkowych oraz na rejonowych spotkaniach przedjazdowych z delegatami na Okręgowy Zjazd Delegatów, jak również realizacji zadań wynikających z przepisów związkowych **PROponuje** przyjęcie do realizacji przez wszystkie organy Okręgowego Zarządu Opolskiego PZD w Opolu następujących kierunków działania.

I. OBRONA USTAWY O ROD – dokument ten reguluje najistotniejsze zagadnienia dotyczące funkcjonowania ogrodów, statusu działkowców, użytkowania działek oraz rozwiązań prawnych. Zjazd zobowiązuje wszystkie organy Związku do:

- dalszej obrony ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych. Istnienie tej ustawy jest warunkiem zachowania ogrodów i dalszego funkcjonowania ruchu działkowego w Polsce,
- obrony nabytych praw działkowców, dalszego istnienia i rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych oraz do obrony naszego Związku,
- upowszechniania wiedzy o prowadzonych działalnościach przez ROD, spełnianych na rzecz swoich członków i ich rodzin oraz lokalnego środowiska,
- organizowanie imprez okolicznościowych jak np. Dzień Dziecka, Dzień Seniora, Dzień Matki i różnych rocznic oraz Dzień Działkowca – który stał się świętem działkowców wyrażającym podziękowania za plony ogrodowe.

II. PRZESTRZEGANIE PORZĄDKU PRAWNEGO

- dalsze rozwijanie i umacnianie współpracy z organizacjami samorządu terytorialnego, starostami, Urzędem Marszałkowskim i Wojewodą Opolskim prowadzącej do kształtowania dobrego wizerunku o rodzinnych ogrodach działkowych,
- podejmowanie starań o umieszczenie w planach budżetowych miast gmin środków na poprawę infrastruktury ogrodowej,

- podejmowanie wszechstronnych działań zmierzających do dalszego integrowania struktur i działkowców – dla zachowania jedności wewnętrznej – stanowiącej siłę naszego Związku,

- podejmowanie działań w kierunku utrwalenia pozytywnych rozwiązań związanych z prawidłowym zarządzaniem ogrodem i odpowiedzialności za powierzone zadania,

- przestrzeganie stosowania przez wszystkie organy statutowe PZD i działkowców przepisów prawnych obowiązujących w naszym Związku, ogłoszone w broszurze „Prawo Związkowe” i „Zbiorze Przepisów Związkowych”,

- utrzymywanie stałych i nawiązywanie nowych kontaktów z policją, strażą miejską i strażą pożarową,

- doskonalenie platformy współdziałania zarządów ROD w ramach „Kolegiów Prezesów” powołanych w oparciu o uchwałę Nr 36/2011 Prezydium KR PZD z dnia 23 lutego 2011 r.

III. ZAGOSPODAROWANIE I MODERNIZACJA ROD

- zabezpieczenie realizacji zadań remontowych i inwestycyjnych w ROD objętych Otwartym i Długofalowym Programem Rozwoju i Modernizacji ROD,

- dążenie do przystąpienia do Otwartego i Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD, coraz większej ilości ogrodów działkowych,

- podnoszenie estetyki i wizerunku ogrodów poprzez realizację remontów połączonych z modernizacją obiektów i infrastruktury ogrodowej oraz w miarę potrzeb budowy nowych obiektów i urządzeń ogrodowych,

- udzielanie pomocy finansowej z Funduszu Rozwoju ROD na remonty i inwestycje ogrodowe objęte OiDPRiM i planami rocznymi,

- popieranie starań zarządów ROD o uzyskanie pomocy finansowej i rzeczowej z innych źródeł na realizację zadań inwestycyjno-remontowych,

- zapewnienie pomocy zarządom ROD i współpracę w zakresie realizacji zadań remontowo-inwestycyjnych, rocznych planów inwestycji i kapitalnych remontów oraz planów związanych z OiDPRiM ROD,

- współpraca i pomoc w zakresie aktualizacji planów zagospodarowania ogrodów i zatwierdzania tych planów,

- prowadzenie poradnictwa inwestycyjnego dla ROD i działkowców,

- przeprowadzanie okresowych przeglądów infrastruktury ROD.

IV. GOSPODARKA GRUNTAMI

- dalsze prowadzenie prac związanych z przejmowaniem przez PZD gruntów Skarbu Państwa i samorządu terytorialnego w użytkowanie i użytkowanie wieczyste,

- regulacja i aktualizacja stanu prawnego gruntów ROD,
- dokonywanie przeglądu dokumentacji dotyczącej gruntów ROD i ujawnianie w księgach wieczystych praw

przysługujących Polskiemu Związkowi Działkowców do tych gruntów,

- analizowanie przeznaczenia gruntów ROD w studiach i planach zagospodarowania przestrzennego tworzonych przez gminy,
- analizowanie zmian powierzchni ROD w tym powierzchni użytkowej działek,
- zacieśnienie współpracy zarządów ROD z gminami, starostwami i sądami,
- kontynuacja i zakończenie prac nad elektronicznym rejestrem ROD oraz kompletowanie niezbędnej do tego celu dokumentacji geodezyjnej i prawnej.

V. DZIAŁALNOŚĆ INSTRUKTAŻOWO

- SZKOLENIOWA

- organizowanie na szczeblu okręgu szkoleń członków zarządów, komisji statutowych, księgowych ROD w zakresie przepisów prawnych obowiązujących w PZD oraz wiedzy organizacyjnej koniecznej do prawidłowego funkcjonowania organów statutowych i komisji problemowych,
  - prowadzenie szkoleń Społecznej Służby Instruktorskiej na szczeblu OZ oraz ROD w formie narad szkoleniowych oraz pokazów praktycznych mających na celu podniesienie wiedzy fachowej z zakresu ogrodnictwa, w tym nowości ogrodniczych,
  - doprowadzenie do powołania we wszystkich ogrodach działkowych instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej,
  - wyposażenie instruktorów SSI w podstawowy sprzęt ogrodniczy, literaturę fachową wydawnictwa Krajowej Rady PZD oraz miesięcznik „działkowiec” (instruktorów ogrodowych – zarządy ROD, instruktorów okręgowych – OZO PZD w Opolu),
  - organizowanie szkoleń dla kandydatów na członków Polskiego Związku Działkowców przy współpracy z ROD i instruktorami fachowymi z zakresu obowiązujących przepisów związkowych a mianowicie Statutu PZD, Regulaminu ROD i Ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Rodzinnych Ogrodach Działkowych oraz proekologicznych sposobach uprawy roślin w ogrodach działkowych.
  - rozwijanie systemu fachowej informacji i edukacji członków PZD poprzez organizowanie szkoleń, odczytów oraz upowszechnianie wydawnictw fachowych z zakresu nowości ogrodniczych, prowadzenia badań gleby, propagowania kompostowania biomasy wytwarzanej na działkach, stosowania nie chemicznych metod ochrony roślin i integrowanej produkcji roślinnej,
  - dokonywanie przeglądów stanu zagospodarowania terenów ROD pod kątem modernizacji ogrodów i działek,
  - organizowanie konkursów na szczeblu okręgowym pn. „Rodzinny Ogród Działkowy Roku” oraz „Wzorowa Działka Roku”.
- Program działania oświaty ogrodniczej sporządzony został w oparciu o zadania nakreślone przez Krajową Radę

PZD. Realizowany będzie przy współudziale zarządów rodzinnych ogrodów działkowych, Okręgowej Stacji Chemiczno - Rolniczej w Opolu, Uniwersytetem Opolskim i Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu oraz lokalnymi mediami w oparciu o roczne plany szkoleń.

VI. OCHRONA NATURALNEGO ŚRODOWISKA

- informowanie działkowców i opinii publiczną o proekologicznych sposobach uprawy roślin w ogrodach działkowych,
- rozwijanie systemu fachowej informacji i edukacji ekologicznej u członków PZD poprzez organizowanie szkoleń, odczytów oraz upowszechnianie wydawnictw związanych z ekologią,
- stosowanie nie chemicznych metod ochrony roślin oraz integrowanych metod produkcji roślinnej,
- dokonywanie przeglądów stanu terenów ROD pod kątem likwidacji zagrożeń ekologicznych, prowadzenie badania gleby w ogrodach działkowych w celu właściwego nawożenia roślin i ochrony przed skażeniami oraz propagowanie kompostowni biomasy wytwarzanej przez rośliny, zakładanie pasów ochronnych zieleni, żywopłotów od tras komunikacyjnych ograniczające skażenia komunikacyjne roślin uprawowych,
- kontynuowanie współpracy z Okręgową Stacją Chemiczno-Rolniczą w Opolu w zakresie badań gleby i pól na stopień skażenia m. in. metalami ciężkimi,
- nawiązywanie kontaktów z organizacjami i instytucjami zajmującymi się ochroną środowiska w celu wymiany doświadczeń i współpracy,
- zabieganie o środki finansowe z wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, dla realizacji celów związanych z ochroną terenów działkowych przed skażeniami,
- likwidacja w ogrodach i na działkach płyt eternitowych – zgodnie z obowiązującą ustawą sejmową.

VII. BEZPIECZEŃSTWO OGRODÓW I DZIAŁEK

Okręgowy Zarząd Opolski PZD w Opolu i zarządy rodzinnych ogrodów działkowych winny podejmować bardziej skuteczne działania w zakresie ochrony majątku ogrodowego i działkowców przed dewastacją, kradzieżą i zniszczeniem. Działalności tej służą:

- zawarte Porozumienie pomiędzy Opolskim Komendantem Wojewódzkiej Policji, a Prezesem Okręgowego Zarządu Opolskiego Polskiego Związku Działkowców w Opolu o współdziałaniu na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku w ROD w ramach programu „Bezpieczny Ogród”. Na 112 aktualnie działających zarządów ROD zdecydowana większość podpisała już alogiczne porozumienia z powiatowymi komendantami policji,
- realizacja zawartych porozumień przez zarządy ROD opierać się będzie na:
  - 1) doskonaleniu przyjętych form współdziałania z organami porządku publicznego,

2) poszerzeniu udziału grona działkowców we wspólnych patrolach na terenie ogrodów działkowych oraz powiększenia ich częstotliwości,

3) zwiększeniu bezpośrednich kontaktów z dzielnicowymi funkcjonariuszami policji i straży miejskiej,

4) poszerzeniu wiedzy organów samorządowych ogrodu i samych działkowców o stosowanych formach działalności zapobiegawczej przestępstwom i obronie własnej,

5) udziale stron porozumienia w okolicznościowych spotkaniach, naradach, szkoleniach i zebraniach statutowych ogrodów działkowych,

6) powołaniu w OZO i ROD społecznych Komisji ds. Bezpieczeństwa, wyposażając je w odpowiednie przepisy, wydawnictwa i konieczny sprzęt np.: klucze do bram, laski itp.,

7) opracowaniu i zatwierdzeniu na walnych zebraniach programów zwalczania przestępczości i wandalizmu w ogrodach i na działkach.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA

Okręgowy Zarząd Opolski PZD w Opolu w działalności socjalnej, społecznej i integracyjnej opierać się będzie na aktywności władz ogrodowych, posiadanej bazy i społecznego zapotrzebowania. W tym zakresie realizowane będą zadania:

1. Koordynowanie i wspieranie działalności socjalnej prowadzonej przez zarządy rodzinnych ogrodów działkowych na rzecz działkowców i ich rodzin m. in.:

– organizowanie okazjonalnych imprez, festynów, dożynek oraz obchodów „Dni Działkowca”, „Dnia Dziecka”, „Dnia seniora” itp.,

– organizowanie w domach działkowca spotkań działkowców, prowadzenia pogadanek na temat żywienia, zdrowej żywności, zapobieganiu chorobom trzeciego wieku i innym schorzeniom,

– organizowanie szkoleń tematycznie związanych z produkcją zdrowej żywności, ochroną naturalnego środowiska,

– prowadzenie poradnictwa dotyczącego szerokiego wachlarza zagadnień występujących w ogrodnictwie działkowym,

– organizowanie różnych form pomocy społecznej i socjalnej dla samotnych starszych działkowców, inwalidów, osób niepełnosprawnych ruchowo i dzieci;

2. Dla realizacji programów socjalnych zarządy rodzinnych ogrodów działkowych:

– powołają komisje problemowe d/s polityki społecznej-socjalnej,

– nawiążą współpracę z instytucjami i organami pozarządowymi, administracją samorządową i państwową, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Związkiem Emerytów i Rencistów, Uniwersytetem III Wieku i ciekawymi ludźmi województwa opolskiego,

– przyjmą patronaty nad domami dziecka,

– nawiążą współpracę ze szkołami i innymi placówkami oświatowo-wychowawczymi.

IX. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

Okręgowy Zarząd Opolski i rodzinne ogrody działkowe kontynuować będą dotychczasowe formy współdziałania z organami samorządu terytorialnego i rozwijać je w kierunku:

1) pozyskiwania środków finansowych na remonty, modernizację, infrastrukturę ogrodów działkowych i ochronę naturalnego środowiska oraz na meliorację i rekultywację gruntów ROD poprzez ujęcie potrzeb ROD jako zadania własne gminy,

– na działalność środowiskową organizowaną na rzecz lokalnej społeczności w ramach środków przeznaczonych przez gminy dla organizacji pozarządowych,

– na realizację innych celów, związanych m. in. z ochroną środowiska, organizacją małych form wypoczynku dzieci, wczasów dla emerytów, festynów, dożynek itp.;

2) utrzymania stałego kontaktu z radnymi wywodzących się z aktywu PZD polegającego na:

– organizacji okresowych spotkań z radnymi, członkami PZD,

– udziale radnych w naradach, dożynkach ogrodowych, walnych zebraniach itp.,

– wspieraniu przez radnych dążeń zarządów ROD do:

a) poprawy bezpieczeństwa ogrodów i działkowców, wynikających z programu „Bezpieczny Ogród”,

b) pozyskiwania środków finansowych na zadania zabezpieczające funkcjonowanie infrastruktury ogrodowej.

Przedstawiony projekt programu Okręgowego Zarządu Opolskiego PZD w Opolu na lata 2011–2014 nie wyczerpuje wszystkich tematów i problemów występujących w codziennej działalności na każdym szczeblu zarządzania, ale zakłada, że zostanie on wzbogacony o wnioski, uwagi i postulaty Delegatów na VIII Zjeździe Delegatów PZD w Opolu.

Opole, lipiec 2011 r.

Pan
Marszałek Sejmu RP

STANOWISKO
VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów Opolskiego PZD w Opolu odbytego
w dniu 2.07.2011 r.

*w sprawie: stanowiska Pana Marszałka zajętego w przedmiocie wniosku
Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do Trybunału
Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP części ustawy o ROD*

Szanowny Panie Marszałku.

Gremium wybrane w demokratycznych wyborach zapoznało się z pismem z dnia 8 grudnia 2010 r., w sprawie sygn. akt. K 8/10 sygnowanym przez Pana Marszałka w sprawie wniosku I Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 22.02.2010 roku, rozszerzonego pismem procesowym Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dn. 6.09.2010 r., w sprawie stwierdzenia niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej części zapisów ustawy z dnia 8 lipca 2005 r., o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. Nr. 169, poz. 1419 ze zm.).

W roku bieżącym odchodzimy 30 rocznicę pierwotnej ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych z 1981 r.

W obecnym kształcie ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych obowiązuje od roku 2005. Ustawa ta jest dorobkiem i pokłosiem doświadczeń z przeszłości. Na pierwszym w historii Kongresie PZD odbytym latem 2009 r. licznie reprezentowani członkowie wszystkich ugrupowań politycznych poza PiS szeroko poparli istnienie tej ustawy i sens jej bytu. Zaowocowało to odrzuceniem w pierwszym czytaniu projektu ustawy PiS przez Sejm RP zmierzającego w praktyce do likwidacji naszego milionowego Związku, jego struktur i nacjonalizacji majątku bez odszkodowań.

Związkowcy nasi odetchnęli po Kongresie z ulgą. Myśleliśmy, że wreszcie nastąpił, po kolejnych atakach na nasz Związek i jego struktury, czas spokoju i stabilizacji. Niestety nasze nadzieje okazały się złudne. Omawiany wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego popierany w istocie przez ugrupowanie polityczne Pana Marszałka, odczytujemy jako kolejny atak na nasz Związek i jego członków. Szczególnie niepokoją nas wnioski końcowe pisma pana Marszałka.

Z lektury treści tych wniosków wynika bowiem wola polegająca na przygotowaniu i uchwaleniu przepisów będących głęboką nowelizacją ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych bądź tworzących zupełnie nowy akt ustawowy. Takimi planami czujemy się głęboko zagrożeni, czujemy się niepewni i pozbawieni poczucia stabilizacji. Obecne stanowisko jest kolejnym, z którym zwracamy się do Pana Marszałka. Niestety na żadne z przyjętych przez nas stanowisk nie otrzymaliśmy żadnej odpowiedzi.

Niepokoi nas oprócz podniesionego problemu skład re-

prezentacji Sejmu RP przed Trybunałem Konstytucyjnym. W skład tej reprezentacji wchodzi dwóch Posłów PiS, którzy reprezentują stanowisko wręcz wrogie wobec naszego Związku i jego struktur. Wskazać należy, iż to Pan Poseł Dera był autorem projektu ustawy odrzuconej latem 2009 r. przez Sejm RP w pierwszym czytaniu, która przewidywała w praktyce likwidację naszego Związku jego struktur i nacjonalizację majątku bez odszkodowania. Taka reprezentacja Sejmu przed Trybunałem Konstytucyjnym w świetle podniesionych faktów jest niedopuszczalna.

Szanowny Panie Marszałku.

Jesteśmy milionowa organizacją gdzie licząc jeszcze nasze rodziny stanowimy kilkumilionowy elektorat. Mamy prawo wiedzieć jakie są plany i zamierzenia obecnej koalicji wobec naszego Związku i jego członków. W perspektywie zbliżających się wyborów do Sejmu RP my musimy to wiedzieć. Wymaga tego elementarna uczciwość. Dotychczasowy brak reakcji na nasze stanowisko i apele niestety musimy odbierać jak element gry przedwyborczej. Obecna ustawa zapewnia naszemu Państwu i Związkowi między innymi:

- podtrzymanie ponad 100-letniej tradycji ruchu działkowego,
- ruch działkowy jest organizacją sprawdzoną przez lata,
- struktury Związku są demokratyczne i jasne,
- nasz ruch tylko w znikomej części korzysta z subwencji Państwa,
- zagospodarowaliśmy i czynimy to nadal, nieużytki rolne,
- nasze działki spełniają swoją rolę rekreacyjną, gospodarczą i edukacyjną dla dzieci i młodzieży,
- stanowią zielone płuca miast,
- ani nasze Państwo ani też Samorządy nie są przygotowane logistycznie i kadrowo do przyjęcia i zarządzania majątkiem Związku na wypadek nacjonalizacji,
- nacjonalizacja majątku PZD spowoduje falę spekulacji gruntami, korupcje i inne niepożądane zachowania się ludzi.

Ideę, sens i motywację społeczno – polityczne istnienia kwestionowanej ustawy najlepiej oddają zapisy art. 1–8 ustawy, które nie są kwestionowane. Nie psujmy tego co tak dobrze sprawdziło się na przestrzeni wielu lat. Lepsze jest zawsze wrogiem dobrego.

I Przewodniczący
/-/ Władysław Kurek

II Przewodniczący
/-/ Roman Żurkowski

Sekretarz
/-/ Tadeusz Rutko

STANOWISKO
VIII Zjazdu Delegatów Okręgu Opolskiego
Polskiego Związku Działkowców w Opolu

odbytego w dniu 2 lipca 2011 r.

w sprawie: obrony Ustawy z 8 lipca 2005 r. o Rodzinnych Ogrodach Działkowych
(Dz. U. Nr 169 poz. 1419 ze zm.)

Delegaci Zjazdu zapoznali się szczegółowo z przebiegiem i działaniami organów władzy ustawodawczej i organów władz państwowych nakierowanych w praktyce na uchylenie ustawy o ROD. Przedmiotem ataku jest ostatecznie zmiana art. 10, art. 17 ust. 2, art. 18 i art. 24 ustawy o ROD. Artykuły te zostały zaskarżone do Trybunału Konstytucyjnego jako niezgodne z zapisami Konstytucji RP. Uchylenie w/w artykułów ma na celu uniemożliwienie dalsze istnienie ustawy o ROD w obecnym brzmieniu i podporządkowanie praw nabytych przepisom ogólnym. Perfidia takiego działania polega na tym,

że każda władza będzie mogła powiedzieć iż to nie Ona uchylila ustawę o ROD a uczynił to Trybunał Konstytucyjny. Początkowo przedmiotem ataku była cała ustawa, obecnie proponuje się zmianę wymienionych wyżej artykułów ustawy.

Zmiana spowoduje iż ustawa stanie się „kadłubowa”. Zmian wskazanych artykułów jako niekonstytucyjnych spowoduje, iż cała ustawa stanie się „kadłubowa” i wymagać będzie głębokiej nowelizacji bądź całkowitej zmiany.

Dlatego jednoznacznie sprzeciwiamy się jakimkolwiek zmianom w ustawie lub co gorsza zmianie przez Sejm RP. Jesteśmy przeciwni uchylaniu art. 17 ust. 2, który broni tereny ogrodów przed nieuzasadnionymi likwidacjami. Wiemy, że praktycznie tereny ROD przewidziane są pod budownictwo, przemysł i inne cele niż ogrody. Art. 24 naszej ustawy broni działkowców i Związek przed skutkami błędów popełnionych przed laty przez organy administra-

cji. Działkowcy zagospodarowywali tereny ogrodów przez dziesiątki lat zgodnie z obowiązującym prawem. Podważanie czterech istotnych artykułów, wskazuje, że władza publiczna nie postrzega ogrodów działkowych jako urządzenia użyteczności publicznej, pomimo iż taką funkcję spełniają. Podstawową zasadą konstytucyjną jest zasada równego traktowania. Nie dostrzega się tego, że uchylenie zapisów chroniących prawa nabyte społeczności działkowej jest działaniem wbrew zasadom zawartym w Konstytucji RP.

Zdumiewające jest, że Pan Marszałek Sejmu RP jeszcze przed rozpatrzeniem sprawy przez Trybunał Konstytucyjny informuje o konieczności zmiany lub zniesienia ustawy o ROD.

Uważamy, że takie traktowanie działkowców oraz ich Związku przez najważniejsze organy państwowe ma na celu rozbitcie ruchu działkowego w Polsce i doprowadzenie do przekształcenia terenów stanowiących oazy zieleni w miastach w komercyjny towar służący do robienia wielkich interesów przez mniej liczną, ale znacznie zaможniejszą grupę społeczną.

Stoimy na stanowisku, iż władza publiczna zobowiązana jest wziąć pod uwagę głosy miliona członków Polskiego Związku Działkowców, bowiem to oni uznali funkcjonujące we własnej ustawie rozwiązania za najlepsze z możliwych i w jej obronie zebraliśmy aż 620 tysięcy podpisów. Społeczność działkowców stanowi przekrój całego społeczeństwa i wszystkich opcji politycznych.

I Przewodniczący
/-/ Władysław Kurek

II Przewodniczący
/-/ Roman Żurkowski

Sekretarz
/-/ Tadeusz Rutko

Opole, 2 lipca 2011 r.

5. Informacja z Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Zielonej Górze

INFORMACJA **z VII Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD** **Okręgu Zielonogórskiego**

Dnia 9 lipca 2011 r. w Sali Kolumnowej Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze odbył się VII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD okręgu zielonogórskiego. W zjeździe uczestniczyło 160 osób w tym delegaci ze 122 Ro-

dzinnych Ogrodów Działkowych. W Zjeździe uczestniczyli: Wiceprezes PZD Wincenty Kulik oraz parlamentarzyści; poseł Józef Zych (PSL), poseł Bogusław Wontor (SLD), senator Stanisław Iwan (PO). Władze samorządo-

we reprezentowali: Radny Sejmiku Województwa Lubuskiego – Czesław Fiedorowicz, Członek Zarządu Województwa Lubuskiego – Stanisław Tomczyszyn, przewodniczący Rady Powiatu zielonogórskiego Edwin Łazicki, Radny powiatu Żarskiego – Edward Skobelski oraz Burmistrzowie: Żagania – Sławomir Kowal, Sulechowa – Roman Rakowski. W obradach uczestniczyli także: Zastępca Dyrektora Departamentu Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi w Urzędzie Marszałkowskim Wojciech Kozieja, zastępca dyrektora ARiMR w Zielonej Górze – Andrzej Chinalski.

Obrady otworzył Prezes Okręgowego Zarządu PZD Marian Pasiński. Uroczystość rozpoczęła się Hymnem Związkowym – pt. Zielona Rzeczpospolita na przewodniczących zjazdu wybrano pana Jana Gwoździa delegata z ROD Przylesie w Sulechowie i panią Joannę Mikołajczyk delegata z ROD 35-lecia w Zielonej Górze.

Odnaczeniami związkowymi uhonorowano 27 osób w tym odznaczeniami za zasługi dla PZD zaproszonych gości w osobach: Pan Józef Zych, Pan Bogusław Wontor, Pan Czesław Fiedorowicz, Pan Stanisław Tomczyszyn, Pan Wojciech Kozieja. Grupę działaczy uhonorowano Dyplomami uznania od Prezesa Krajowej Rady PZD „za wzorowe wypełnianie obowiązków członka okręgowego organu PZD oraz obronę praw Działkowców i ustawy o ROD w kadencji 2007–2011”. Odnaczenia związkowe i dyplomy od KR wręczał wiceprezes PZD Wincenty Kulik. Wiceprezes PZD Odczytał list Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego do uczestników Zjazdu. List delegaci przyjęli bardzo życzliwie, dziękując prezesowi Związku dużymi brawami.

Przewodniczący obrad zjazdu poinformował zebranych o listach które wpłynęły na adres zjazdu i prezesa OZ Mariana Pasińskiego od:

– Dyrektora Gabinetu Zarządu Marszałka Województwa Lubuskiego Agnieszki Starkiewicz w imieniu pani Marszałek,

– Prezesa Okręgowego Zarządu PZD w Szczecinie-Tadeusza Jarzębaka,

– Prezesa Okręgowego Zarządu PZD w Gorzowie Wielkopolskim Tadeusza Śmigła (list odczytał i przekazał wiceprezes OZ PZD w Gorzowie wielkopolskim – Piotr Wilms) – Burmistrza Świebodzina – Dariusza Bekisza – Burmistrza Lubuska – Bogdana Bakalarza.

Radny Powiatu żarskiego pan Edward Skobelski odczytał list z życzeniami do zjazdu od komendy powiatowej OSP w Żarach.

Zjazd powołał do pracy Komisję Mandatową (7 osobową), komisję wyborczą (7 osobową), komisję uchwał i wniosków (9 osobową).

Referat Sprawozdawczo-Programowy wygłosił Prezes Okręgowego Zarządu – mgr inż. Marian Pasiński. Podkreślił, iż program poprzedniego zjazdu został zrealizowany, a nawet przekroczony. Zwrócił przy tym uwagę, że realizacja programu przypadła na trudne lata bo oprócz

zadań statutowych trzeba było podjąć działania w obronie praw Działkowców w obronie ROD i Związku. Podkreślił duże zasługi Krajowej Rady, jego prezydium, a zwłaszcza zasługi prezesa Związku Eugeniusza Kondrackiego. W Referacie zarysowane zostały również główne kierunki działania na najbliższą kadencję.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej odczytała przewodnicząca Alina Nocuo, w swym sprawozdaniu zwróciła się do delegatów o udzielenie absolutorium ustępującemu Okręgowemu Zarządowi. Sprawozdanie komisji rozjemczej przedstawił przewodniczący Jerzy Teluk. W dyskusji udział wzięło 17 osób w tym 5 zaproszonych gości. Ponadto w 4 konferencjach przedjazdowych zabrało głos 40 osób. Marszałek Józef Zych zwrócił się do zebranych z gratulacjami i serdecznymi życzeniami. Stwierdził, że istnieją zagrożenia dla ustawy o ROD. Zaproponował, aby nie czekając na orzeczenie Trybunału konstytucyjnego powołać komisję Związkową, która podjęła by się opracowania nowego projektu ustawy o ROD, będącego alternatywą dla projektu przygotowywanego w Ministerstwie Infrastruktury. Zadeklarował swój udział w takiej komisji. Deklaracja to została bardzo dobrze odebrana i nagrodzona oklaskami. Równie ciepłe i pełne poparcia słowa padły z ust posła Bogusława Wontora, który zadeklarował swoje poparcie i pomoc w walce o zachowanie korzystnych zapisów ustawy o ROD. Podobną deklarację złożył senator Stanisław Iwan Stanisław Tomczyszyn jako przedstawiciel samorządu Wojewódzkiego zadeklarował chęć dalszej współpracy Urzędu Marszałkowskiego z Okręgowym Zarządem PZD. Zapewnił, że dotychczasowa dobra współpraca będzie kontynuowana. Delegaci zabierający głos w dyskusji poodkreślili, że ciągle trzeba walczyć o istnienie ogrodów i prawne uregulowania zawarte w ustawie o Rodzinnych Ogrodach Działkowych, a do tego potrzeba jest jedności i zwartości organizacyjnej, ponieważ nadchodzą dla Związku trudne czasy. Stwierdzili, że niezbędna jest również współpraca z samorządami lokalnymi. Delegaci podkreślali też, iż bardzo ważny wpływ na istnienie i społeczną akceptację ROD ma dbałość o estetykę i dobry wizerunek ogrodów działkowych w miastach. Delegaci poruszali tematy związane z jakością materiału siewnego dostępnego w handlu oraz proponowali zmiany w regulaminie ROD dotyczącą wielkości altan. Wiele ciepłych słów padło pod adresem Krajowej Rady i Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego. Delegaci składali również podziękowania okręgowemu zarządowi, członkom prezydium, prezesowi Marianowi Pasińskiemu i pracownikom biura. Zabierając głos w dyskusji Wiceprezes PZD Wincenty Kulik pozytywnie ocenił pracę Okręgu zielonogórskiego. Przypomnił, że w tym roku będziemy obchodzić Jubileusz 30-lecia powstania Polskiego Związku Działkowców zwrócił uwagę, że był to okres rozwoju ogrodów i umacniania organizacji - Polskiego Związku Działkowców. Zaznaczył też, że tych wartości należy bronić i dalej dbać o rozwój i unowocześnianie ROD. Życzył

trafnego wyboru władz okręgowych i przyjęcia dobrego programu na następną kadencję.

Zjazd przyjął:

- uchwałę w sprawie oceny pracy organów samorządowych PZD okręgu zielonogórskiego w VII kadencji. Programu i głównych kierunków działania organów samorządowych okręgu zielonogórskiego na VIII kadencję,
- stanowisko w sprawie zagrożeń ustawy o ROD,
- list gratulacyjny do prezesa PZD Eugeniusza Kondraczkiego na okoliczność 30-lecia PZD,
- apel do działkowców okręgu zielonogórskiego w sprawie wyborów parlamentarnych w 2011 roku.

Delegaci wybrali:

- Okręgowy Zarząd (30 osób) – Prezesem OZ ponow-

nie wybrano Mariana Pasińskiego,

- Okręgową Komisję Rewizyjną (9 osób) – Przewodniczącą komisji Rewizyjnej została Alina Nocuń,
- Okręgową Komisję Rozjemczą (7 osób) – Przewodniczącym Komisji Rozjemczej został Jerzy Teluk,
- 13 delegatów na zjazd krajowy.

W organach Okręgowego Zarządu nastąpiły zmiany personalne wynoszące 37%. Na zakończenie obrad zjazdu głos zabrał nowo wybrany prezes OZ który podziękował delegatom i gościom zaproszonym za aktywny udział w obradach. Podkreślił i podziękował za rzeczowe i solidne podejście do omawianej w trakcie obrad problematyki oraz za docenienie wkładu pracy w przygotowanie uroczystości.

Wiceprezes OZ PZD w Zielonej Górze

/-/ mgr Joanna Mikołajczyk

Apel

VII Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD

z dnia 9 lipca 2011 r.

do działkowców okręgu zielonogórskiego

w sprawie wyborów parlamentarnych w 2011 roku

Koleżanki i Koledzy!

VII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD naszego okręgu przypadł w okresie, kiedy decydują się ważne sprawy dla naszego Związku i dla państwa.

W Związku, właśnie tutaj – na Zjeździe, budujemy program na kolejną kadencję, program ambitny, na miarę naszych oczekiwań, ale i możliwości. Uwzględniamy w nim zadania inwestycyjne i modernizacyjne, jak również rozwijające szeroko pojętą edukację – ogrodniczą i organizacyjną. Ważne miejsce w naszym programie poświęcamy walce o utrzymanie rodzinnych ogrodów działkowych, ustawy o ROD i Polskiego Związku Działkowców.

W państwie rozpoczęła się kampania przed wyborami do parlamentu. Zbliżające się jesienne wybory są niezwykle ważnym wydarzeniem dla wszystkich obywateli, także dla działkowców. Od nowego parlamentu zależeć będzie kształt gospodarczy i społeczny naszego kraju. Nowy parlament stanowił będzie prawo, według którego toczyć się będzie nasze życie. To w parlamencie ustanowiono w 2005 roku ustawę o ROD, ale również na forum parlamentu toczyła się w ostatnich latach batalia o jej utrzymanie.

Nigdy nie było nam obojętne, a nie może być zwłaszcza teraz, jaki układ sił uformuje się w Sejmie i Senacie, kto uzyska legitymację do kierowania państwem. To będzie miało znaczenie dla spraw wszystkich obywateli, ale także dla przyszłości rodzinnych ogrodów działkowych i Polskiego Związku Działkowców.

W ciągu ostatnich dwudziestu lat zebraliśmy wiele przykrych doświadczeń, wypływających z pomysłów i propozycji różnych grup politycznych. Pora wyciągnąć wnioski.

Chcemy Wam, Koleżanki i Koledzy, szczególnie mocno przypomnieć, że los rodzinnych ogrodów działkowych i Polskiego Związku Działkowców zależeć będzie nie tylko od nas, od naszej jedności, aktywności i determinacji w walce o ich utrzymanie. Rozstrzygnięcia, jakie zapadną, będą w dużym stopniu wynikiem zrozumienia przez posłów i senatorów społecznie ważnej roli, jaką spełnia nasz ruch i ich życzliwości dla prawie milionowej grupy, dla której uprawa działki jest ważnym elementem życia.

Koleżanki i Koledzy!

VII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Zielonej Górze zwraca się do wszystkich samorządów ogrodowych, do wszystkich zarządów i komisji statutowych, do wszystkich działkowców z gorącym apelem:

1. Weźmy wszyscy, wraz z całymi rodzinami, udział w wyborach parlamentarnych. Liczy się każdy głos, a nieobecni nie będą mieć wpływu na przyszłość.

2. Głosujmy na tych kandydatów, którzy:

- dotychczas byli z nami i swoim autorytetem udzielali nam pomocy w naszej niełatwej walce o utrzymanie ustawy o ROD i Związku,

- dotychczas nas nie zawiedli i dla których ogrody działkowe nie będą tylko elementem kampanii, a po wyborach będą z nami i nas nie zawiodą,

– posiadają zaufanie i szacunek w swoich środowiskach, rozumieją działkowców i gwarantują, że problemy ogrodów działkowych zawsze będą im bliskie,
– znani są z dotychczasowych kontaktów jako prawdziwie życzliwi przyjaciele ruchu ogrodnictwa działkowego i zapewnią realizację postulatów działkowców i Związku
– nie zlekceważą głosu prawie miliona działkowców i do naszych postulatów odniosą się z powagą należną

obywatelom i organizacji, która w życiu społecznym ludzi spełnia ważną rolę.

Koleżanki i Koledzy!

Pamiętajmy, że jedynie wybór właściwych osób zagwarantuje stabilną przyszłość rodzinnych ogrodów działkowych i Polskiego Związku Działkowców.

PRZEWODNICZĄCY ZJAZDU   PRZEWODNICZĄCY KOMISJI UCHWAŁ I
WNIOSKÓW

Zielona Góra, 9 lipiec 2011

STANOWISKO
VII Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Zielonej Górze
z dnia 9 lipca 2011 r.
w sprawie zagrożeń ustawy o ROD

Jako delegaci obradujący na VII okręgowym Zjeździe PZD, działający z upoważnienia 28 tysięcy członków PZD – użytkowników działek w rodzinnych ogrodach działkowych okręgu zielonogórskiego, pragniemy przedstawić stanowisko w sprawie skierowania do Trybunału Konstytucyjnego niektórych artykułów ustawy o ROD.

Głos, jaki przedstawiamy w tej sprawie, jest kontynuacją poglądów, prezentowanych przez działkowców okręgu zielonogórskiego w związku z zagrożeniami ustawy o ROD, z zagrożeniami istnienia rodzinnych ogrodów i Polskiego Związku Działkowców. Z działaniami takimi mamy do czynienia od kilkadziesiąt lat, co ujawnia się w prowadzonej kampanii przeciwko naszemu Związkiowi, ruchowi ogrodnictwa działkowego i działkowcom.

Od ponad dwudziestu lat toczyliśmy walkę o utrzymanie rodzinnych ogrodów działkowych i Polskiego Związku Działkowców. Protestujemy i sprzeciwiamy się próbom zniszczenia idei ogrodnictwa działkowego w Polsce, ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych i PZD. Zostaliśmy wplątani w tę walkę przez ludzi, organizacje i instytucje, dla których komercyjne i polityczne interesy ważniejsze są idea ogrodnictwa działkowego, nawet jeśli służy ona dobrze tysiącom użytkowników działek. Występowało przeciwko nam PiS swoim projektem ustawy o ogrodach działkowych, wspierał to działanie Rzecznik Praw Obywatelskich, a w 2010 roku także I Prezes Sądu Najwyższego, który zakwestionował konstytucyjność najpierw kilku artykułów, a potem całej ustawy o ROD.

Ten fakt uznajemy za szczególnie niepokojący, gdyż włączenie się najwyższej władzy sądowniczej w Polsce do walki z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych podważa kompetencje i inicjatywę stanowienia prawa organów ustawodawczych i wykonawczych państwa polskiego. Podważanie ustawy po pięciu latach jej fun-

kcjonowania w oczywisty sposób podważa rozstrzygnięcia ustawodawcy w stanowieniu prawa odpowiadającego oczekiwaniom i potrzebom społecznym.

Prześledziliśmy uważnie toczące się w tej sprawie postępowanie. Zapoznaliśmy się również dokładnie z prezentowanym przez Sejm poglądem na temat w/w ustawy i skutków jej zakwestionowania. Pogląd ten budzi nasze zaniepokojenie, bowiem wynika z niego perspektywa koncepcji legislacyjnej nowej ustawy, leżąca w kompetencji władzy ustawodawczej i reprezentowanych w niej sił politycznych.

Zapowiedź tę odbieramy jako kolejną próbę zniszczenia ogrodów działkowych i samorządnej organizacji, jaką jest PZD.

Stanowczo sprzeciwiamy się kolejnej próbie zmiany ustawy o ROD. Nie zgadzamy się na to, aby pozbawiano nas najważniejszych gwarancji prawnych, jakie zostały zapisane w ustawie.

Protestujemy przeciwko próbom burzenia wypracowanych w Polskim Związku Działkowców zasad samorządności, które zapewniają równość praw i obowiązków działkowców i przez to mają niewątpliwą wpływ na wzrost ich poczucia odpowiedzialności za ogród i uprawianą działkę.

W ciągu trzydziestu lat działania Polski Związek Działkowców, działkowcy i społeczni działacze naszego ruchu wypracowali niekwestionowany dorobek. Wspólnymi siłami zbudowaliśmy i unowocześniliśmy rodzinne ogrody działkowe, które jako urzędnicy użyteczności publicznej dobrze służą tysiącom rodzin działkowych o niewielkich dochodach materialnych. Kosztem wieloletnich wyrzeczeń zbudowaliśmy miejsca wypoczynku bez oglądania się na państwo i bez wyciągania ręki. Wyręczyliśmy instytucje państwowe sprawiając, że rodzinne ogrody dział-

kowe stały się dla tysięcy ludzi ważnym miejscem, w którym pracują i aktywnie wypoczywają. Osiągnęliśmy to własną pracą, z czego jesteśmy dumni. Od instytucji państwowych oczekujemy więc pomocy, a nie niszczenia tego, co wypracowaliśmy sami, co jest sprawdzone i dobrze służy ludziom..

Jesteśmy przeciwni temu, by dla osiągnięcia komercyjnych celów zniszczony został nasz dorobek, samorządna organizacja, a wraz z nią tradycja ogrodnictwa działkowego i oczekujemy, że rola ogrodów działkowych w życiu społecznym zostanie należycie dostrzeżona i właściwie doceniona.

Niniejszym stanowiskiem VII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD okręgu zielonogórskiego zwraca się z apelem:

- do I Prezesa Sądu Najwyższego o ponowne przeanalizowanie złożonego wniosku i wycofanie go;
- do Marszałka Sejmu RP o ponowne zrewidowanie swojego stanowiska z dnia 8 grudnia 2010 roku skierowanego do Trybunału Konstytucyjnego, gdyż zapowiedziana w nim możliwość (nawet konieczność) nowej inicjatywy legislacyjnej jest jednocześnie zapowiedzią zniszczenia ogrodów działkowych;

czenia ogrodów działkowych;

- do Trybunału Konstytucyjnego – o odrzucenie wniosku.

Oczekujemy, że nie zostaną zlekceważone stanowiska i opinie organizacji liczącej prawie milion członków, które wyrażaliśmy wielokrotnie w sprawie ustawy o ROD i przyszłości ogrodnictwa działkowego. W okręgu zielonogórskim przydatność ustawy o ROD i protest przeciwko jej uchyleniu potwierdziliśmy składając prawie 28 tysięcy podpisów.

Chcemy wyrazić przekonanie, że prawo w naszym kraju będzie przyjazne również dla uboższej części społeczeństwa. Mamy też nadzieję, że rodzinne ogrody działkowe w Polsce będą w dalszym ciągu służyły rodzinom, a decyzje władz zostaną podjęte z poszanowaniem dobra obywateli, jakimi przecież są także działkowcy.

Oświadczamy jednocześnie, że w razie potrzeby podejmiemy walkę o wspólny cel, jakim jest istnienie i rozwój samodzielnego ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce – rodzinnych ogrodów działkowych i Polskiego Związku Działkowców.

PRZEWODNICZĄCY ZJAZDU

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI UCHWAŁ I
WNIOSKÓW

Zielona Góra, 9 lipiec 2011 r.

UCHWAŁA NR 7/2011 VII Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Zielonej Górze z dnia 9 lipca 2011 roku

I. Ocena pracy organów samorządowych PZD okręgu zielonogórskiego w VII kadencji

Okręgowy Zjazd Delegatów PZD stwierdza, że organy samorządowe PZD zrealizowały program i zdania wytyczone uchwałą nr B/2007 Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD z dnia 29.06.2007 r. na lata 2007–2011.

Przejawia się to w:

1. unowocześnieniu infrastruktury ogrodów wysokim zakresem robót inwestycyjnych i remontowych,
2. podnoszeniu poziomu zagospodarowania działek poprzez wdrażanie nowoczesnej wiedzy agrotechnicznej i w coraz większym zakresie zaopatrywaniu działkowców w wysokiej jakości środki produkcji,
3. coraz lepszym przystosowaniu działek do zaspokajania potrzeb wypoczynkowych, rekreacyjnych i socjalnych użytkowników działek i ich rodzin oraz społeczności lokalnych,
4. zdecydowanym przeciwdziałaniu negatywnym tendencjom usuwania ogrodów z dokumentów planistycznych i w ograniczaniu likwidacji działek tylko do niezbędnych potrzeb lokalnych.

Dodatkowo Zjazd podkreśla sprawne usuwanie skutków

powodzi, jaka dwukrotnie; w maju i w czerwcu 2010 roku zniszczyła 1924 działki. Pozytywnie oceniamy pracę poszkodowanych ogrodów, pomoc finansową Okręgowego Zarządu oraz solidarne wsparcie udzielone przez inne ogrody działkowe okręgu zielonogórskiego.

Nowocześniejsze i dobrze zorganizowane ogrody działkowe w naszym Okręgu będące rezultatem społecznej i samorządowej pracy działkowców, pomnażają dorobek Polskiego Związku Działkowców na jubileusz 30-lecia PZD.

Okręgowy Zjazd Delegatów PZD wyraża podziękowania dla wszystkich naszych działkowców, zarządów ogrodów, Okręgowemu Zarządowi PZD i komisjom statutowym: ogrodów i Okręgu za zaangażowanie i wysoce użyteczną pracę na rzecz naszej społeczności działkowej, a także powszechne poparcie udzielane w obronie ustawy o Rod z dnia 8 lipca 2005 roku.

Podziękowania kierujemy również do Krajowej Rady i prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego za wytrwałość i determinację w obronie naszych praw i efektów pracy oraz tworzenie warunków do dalszego funkcjonowania ogrodów.

Zapewniamy o dalszym naszym poparciu.

II. Program i główne kierunki działania organów samorządowych okręgu zielonogórskiego w VIII kadencji.

1. Priorytetowym zadaniem pozostaje nadal obrona praw Działkowców i dorobku ich życia zgromadzonego w ROD przed zamiarem uchylecia ustawy o Rod z 8 lipca 2005 roku i likwidacji Polskiego Związku Działkowców – co w naszej ocenie jest równoznaczne z likwidacją rodzinnych ogrodów działkowych.

W tym celu niezbędne jest:

a. umacnianie Związku poprzez dobrą pracę wszystkich struktur, pełne wypełnianie obowiązków i zadań statutowych, angażowanie do pracy społecznej nowych Działkowców i liczenie się z ich opinią, kształtowanie poprawnych stosunków tak wewnątrz Związku, jak i z władzami miejscowymi,

b. poprawianie wizerunku ogrodów, ich pozytywnego postrzegania przez społeczności lokalne, samorządy i media.

c. zdecydowane i bardziej aktywne uczestnictwo naszej organizacji w życiu publicznym. Okazję taką stwarzają wybory parlamentarne w 2011 roku. Powinniśmy w nich aktywnie uczestniczyć i opowiadać się za opcjami, które chcą budować społeczeństwo obywatelskie, współtworzyć warunki do rozwoju demokracji i samorządności, które chcą współpracować z PZD oraz wspierają funkcjonowanie i rozwój rodzinnych ogrodów działkowych.

2. Mając na uwadze wykorzystywanie nielicznych przypadków budownictwa ponadnormatywnego w ROD i stałego zamieszkiwania osób na działkach, do upowszechniania w szerokiej opinii społecznej poglądów negujących podstawę funkcjonowania ogrodów - Okręgowy Zjazd delegatów zobowiązuje zarządy ogrodów do wzmocnienia dyscypliny w przestrzeganiu przepisów związkowych i podejmowania środków zaradczych.

W szczególności: przypadki budownictwa ponadnormatywnego należy zgłaszać do powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego, a zamieszkiwanie osób, jeśli wynika to z ubóstwa – do organów gmin z wnioskiem o przydział lokali socjalnych.

W odniesieniu do bezdomnych, sytuacja powinna być pilnie zgłoszona do władz gminy, policji i straży miejskiej, gdy bezdomni stwarzają poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa działkowców.

Okręgowy Zjazd Delegatów PZD zwraca się do krajowych organów PZD o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zakazu meldowania na terenie ROD.

3. Okręgowy Zarząd i zarządy ROD powinny dalej modernizować ogrody dostosowując ich wygląd i funkcjonowanie do aktualnych potrzeb.

Estetyczne i dobrze zagospodarowane ogrody i działki, będące oazami zieleni, akceptowane przez społeczno-

ści lokalne są mocnym argumentem na dalsze istnienie ogrodów.

4. Kontynuować należy działania poprawiające bezpieczeństwo prawne ogrodów. Umieszczenie wszystkich ogrodów w studiach i planach zagospodarowania przestrzennego, gwarantują działkowcom stabilizację w użytkowaniu działek.

Wymaga to ścisłej współpracy Okręgowego Zarządu i zarządów ROD z jednostkami samorządu terytorialnego, a zwłaszcza ujęcia jeszcze w planach studyjnych gmin 15 ogrodów z 3487 działkami, o powierzchni 146, 85 ha.

5. Okręgowy Zarząd i zarządy ROD powinny nadal poszukiwać bardziej skutecznych form w zakresie edukacji ogrodniczej poprzez wdrażanie nowoczesnych szkoleń, rozwój społecznej służby instruktorskiej, popularyzację wydawnictw Związku i praktyczne pokazy dla Działkowców.

6. W obliczu zubożenia społeczeństwa oraz narastającej patologii – ważnym zadaniem dla Okręgowego Zarządu i ROD jest poprawa bezpieczeństwa w ogrodach.

Służyć temu powinna dalsza modernizacja infrastruktury, tj. ogrodzeń zewnętrznych, stanu technicznego obiektów, poprawa dyscypliny działkowców w korzystaniu ze wspólnego mienia i nadzoru nad nim oraz doskonalenie współpracy z Policją.

7. Niepokojącym zjawiskiem jest utrzymująca się liczba wolnych działek w ogrodach oddalonych od centrum miejscowości i w mniejszych środowiskach.

Dotyczy to zwłaszcza 16 ogrodów, w których liczba wolnych działek przekracza 30%.

Okręgowy Zarząd i zarządy wymienionych ogrodów, powinny kontynuować działania dla przekazania wolnych gruntów samorządom miejscowym i odciążyć PZD od kosztów utrzymywania tego terenu.

8. Wspólnie zadbać powinniśmy o poprawę warunków pracy organów samorządowych, bo leży to w interesie wszystkich działkowców.

Nawet małe pomieszczenia administracyjno-magazynowe są miejscem przybliżającym Zarząd do działkowców, ożywiają ogród, umożliwiają bieżące kontakty działkowców z władzami ogrodów i różnorodne formy współdziałania.

W VIII kadencji ogrody nie posiadające wymienionych pomieszczeń powinny podjąć trud ich wybudowania.

9. Okręgowy Zjazd zobowiązuje Okręgowy Zarząd do szczegółowego rozpatrzenia wszystkich wniosków zgłoszonych na obecnym Zjeździe i zaleca poinformowanie ogrodów o ich realizacji.

Zaleca się również upowszechnienie treści niniejszej uchwały we wszystkich ogrodach a zwłaszcza omówienie na zebraniach zarządów ROD dla określenia sposobów jej realizacji.

Przewodniczący Zjazdu

Przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków

Zielona Góra, 9 lipca 2011 r.

6. Informacja z Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD w Toruniu

PROGRAM działania Okręgowego Zarządu Toruńsko-Włocławskiego Polskiego Związku Działkowców na okres kadencji 2011–2015

W oparciu o przedłożone Zjazdowi sprawozdanie Okręgowego Zarządu Toruńsko - Włocławskiego PZD i dyskusję zjazdową VIII Toruńsko-Włocławski Okręgowy Zjazd Polskiego Związku Działkowców stwierdza właściwe wykonanie zadań zawartych w uchwałach z dnia 6 czerwca 2007 roku. Podejmowane działania przez Okręgowy Zarząd i Zarządy Rodzinnych Ogrodów Działkowych spełniły oczekiwania działkowców. Wyrażało się to przede wszystkim w realizacji zapisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz w działaniach na rzecz jej utrzymania w niezmiennym kształcie.

Ogrom zadań i ich realizacja, jakimi charakteryzowała się miniona kadencja, przyniosły dalszą integrację Związku. Poprawiła się współpraca Okręgowego Zarządu z organami statutowymi w ogrodach. Zjazd stwierdza, że Polski Związek Działkowców i jego Krajowa Rada pod kierownictwem Pana Eugeniusza Kondrackiego dobrze służyła ogrodom i działkowcom. Nastąpił znaczny wzrost służebnej roli Związku wobec ogrodów i użytkowników działek. Przejawiało się to w udziale przedstawicieli naszego okręgu w zebraniach statutowych i uroczystościach okolicznościowych. W statutowych organach na szczeblu krajowym mieliśmy swoich przedstawicieli w Krajowej Radzie i Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD. Poprawie uległa współpraca z samorządami miast i gmin. W minionym czteroleciu zagospodarowanie wielu ogrodów uległo znacznej poprawie, przeprowadzono w nich remonty i modernizację infrastruktury. Coraz więcej działek stanowi podstawową bazę wypoczynku rodzin działkowych, których dochody nie pozwalają na zorganizowane urlopowe-wakacyjne wyjazdy do atrakcyjnych miejscowości wczasowych i uzdrowisk.

Wzrosła rola i znaczenie Polskiego Związku Działkowców. Zachodzące zmiany w korzystaniu z działek i postęp w ich zagospodarowaniu stawiają nowe wyzwania. Celem ich sprostania i oczekiwaniom działkowców Zjazd przyjmuje następujący program działania:

I. W zakresie umacniania i rozwoju Związku

Należy podejmować działania w obronie istniejącej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Zjazd uznaje, że istnienie ustawy w jej nie zmienionym kształcie jest podstawowym warunkiem dalszego istnienia i rozwoju ogrodów działkowych i naszego Związku. Wszystkie organy statutowe naszego Okręgu oraz członkowie Związku powinni przyczynić się do obrony ustawy i przeciwdziałać wszelkim próbom jej uchylecia lub zmiany.

II. W zakresie promocji Polskiego Związku Działkowców

Promocja Związku ma na celu stworzenie wizerunku PZD jako nowoczesnej i sprawnej organizacji pozarządowej, zarządzającej rodzinnymi ogrodami działkowymi. Za najważniejsze działania Zjazd uznaje:

- Zapełnienie witryny internetowej informacjami z życia Związku i działalności Okręgu oraz Rodzinnych Ogrodów Działkowych,
- Szersze wykorzystanie symboli Związku (sztandary, flagi, chorągiewki) w uroczystościach związkowych i organizowanych przez samorządy lokalne,
- Nawiązanie kontaktów z mediami lokalnymi,
- Utworzenie w Okręgu funkcji rzecznika do kontaktów z mediami,
- Organizowanie dni otwartych w ogrodach działkowych i imprez dla społeczności lokalnych,
- Organizowanie Okręgowych Dni Działkowca jako imprezy promocyjnej Związku.

III. W zakresie doskonalenia pracy i działalności statutowych organów Okręgu Toruńsko-Włocławskiego

Warunki wynikające z obecnego zasięgu terytorialnego Okręgu wymagają dalszego doskonalenia form działania. Te działania – zarówno statutowe, jak i programowe należy ukierunkować na wzmocnienie więzi z rodzinnymi ogrodami działkowymi i ich Zarządami, a sprawniejszą obsługę zagwarantować poprzez:

- objęcie obsługą finansowo - księgową ogrodów Okręgu w ośrodkach finansowo-księgowych we Włocławku i Grudziądzu,
- W miarę potrzeb powoływać kolegia Prezesów w miejscowościach o znacznej koncentracji ogrodów,
- odbywanie wyjazdowych posiedzeń Prezydium i Okręgowego Zarządu,
- organizować cykliczne spotkania z przedstawicielami statutowych organów Okręgu z Prezesami i Przewodniczącymi ogrodowych komisji statutowych,
- spośród członków statutowych organów Okręgu wyznaczyć stałych opiekunów do ścisłej współpracy z Zarządami Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

Podejmowane przez statutowe organy Okręgu działania mają służyć wzmocnieniu aktywności ROD i ich organów wykonawczych.

IV. W zakresie rozwoju i popularyzacji wiedzy

Ogrody działkowe od wielu lat wrosły w pejzaż miast. Stanowią one cenną wartość środowiska naturalnego. Troška o rozwój „zielonych płuc miast” – naturalnej oazy w betonowych blokowiskach wymaga ciągłego doskonalenia form i metod szkolenia. Sprzyjać temu winien rozwój szeregów społecznych instruktorów ogrodowych.

Szeroka popularyzacja czytelnictwa literatury fachowej, w tym miesięcznika „Działkowiec”.

- W prowadzonych szkoleniach ich tematykę należy rozszerzyć o podstawowe wiadomości z zakresu struktury organizacyjnej PZD, znajomości praw i obowiązków członków Związku – użytkowników działek,

- Pomocą w tym powinna być literatura fachowa, której powszechny dostęp zapewnia wydawnictwo związkowe „DZIAŁKOWIEC”. Niezbędne środki powinien zabezpieczyć prawidłowo gromadzony i wykorzystywany Fundusz Oświatowy PZD wszystkich jednostek organizacyjnych Okręgu.

Zgodnie z zasadami obowiązującymi w PZD nowi działkowcy podlegają obowiązkowi przeszkolenia. Zadaniem dla nowych władz Okręgu jest skuteczne wykorzystanie rejonowych ośrodków szkolenia, których pracę należy doskonalić i zapewnić ich rozwój poprzez wzrost liczbowy i jakościowy społecznej służby instruktorskiej.

V. W zakresie zagospodarowania, modernizacji i inwestycji

Zagospodarowanie ogrodów i ich przystosowanie do współczesnych wymagań wiąże się z ponoszeniem określonych nakładów finansowych. Przeprowadzone w 2010 r. przeglądy ujawniły zły stan techniczny i duży stopień zużycia infrastruktury ogrodowej. Należy ciążyc do jej poprawy i modernizacji.

W szerszym zakresie należy w tym celu wykorzystać „Długofalowe Programy Rozwoju i Modernizacji ROD”. Niezbędna jest też kontrola wykorzystania środków finansowych gromadzonych na Funduszu Rozwoju każdego szczebla organizacyjnego w Okręgu. Konieczna jest też pomoc służby instruktorskiej oraz działaczy wchodzących w skład Komisji Inwestycyjnej w opracowaniu podstawowych dokumentów przez Zarządy ROD.

VI. W zakresie gospodarki finansowej

W minionej kadencji nastąpiła znaczna poprawa gospodarki finansowej w Rodzinnych Ogrodach Działkowych Okręgu. Niewątpliwy wpływ na taki stan rzeczy miało wdrożenie nowego Zakładowego Planu Kont w PZD, dostosowanego do współczesnych wymogów oraz prowadzenie księgowości dla ROD przez ośrodki finansowo-księgowo. Nadal jednak w wielu ogrodach zdarzają się niedociągnięcia i usterki. Szczególnie dotyczy to rozliczeń z instytucjami finansowymi takimi, jak Urzędy Skarbowe i wydziały finansowe w jednostkach samorządowych.

Priorytetowym zadaniem dla władz Okręgu jest zapewnienie obsługi finansowo-księgowo praktycznie dla wszystkich ogrodów oraz rozwoju ośrodków finansowo-księgowych.

Równolegle nadal należy prowadzić szeroko prowadzone szkolenie dla ogrodowych służb finansowo-księgowych. Zjazd dostrzega w tym zakresie ważną rolę, jaką spełnia Okręgowa Komisja Rewizyjna.

VII. W zakresie gospodarki gruntami

W naszym Okręgu nie wszystkie ogrody mają unormowany stan prawny gruntów. Problem ten wymaga niezwłocznego uregulowania, przy czym pomocnym w tym będzie elektroniczny system ewidencji gruntów. W naszym Okręgu niezadowolający jest stan zaawansowania prac przygotowawczych do wdrożenia tego systemu. Ważnym zadaniem jest też nawiązanie przez władze okręgu i ogrodów ścisłej współpracy z samorządami lokalnymi w zakresie wprowadzania zgodnie z aktualnymi przepisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Znacznego przyspieszenia wymaga zatem zakończenie prac przygotowawczych do wdrożenia elektronicznego systemu ewidencji gruntów. W ramach szkolenia aktywu ogrodowego należy uwzględnić ważność prawidłowej gospodarki gruntami i nawiązanie ścisłej współpracy z samorządami lokalnymi.

VIII. W zakresie umocnienia znaczenia Związku w środowisku lokalnym

Polski Związek Działkowców jest największą organizacją działającą na terenie Okręgu Toruńsko - Włocławskiego, która wykonując zadania na rzecz działkowców funkcjonuje w określonych warunkach tworzonych przez władze państwowe, wojewódzkie i lokalne. Zatem nasi członkowie uczestniczą w życiu społeczno-gospodarczym każdej miejscowości, w której funkcjonują Rodzinne Ogrody Działkowe. Stąd też wynika obowiązek brania bezpośredniego udziału w podejmowaniu decyzji dotyczących rozbudowy infrastruktury poszczególnych miejscowości np. w transporcie miejskim, oświetleniu, doprowadzeniu wody czy energii elektrycznej a także podziału środków budżetowych.

W kilku miejscowościach nasi działacze związkowi są radnymi rad gmin i miast a także mamy naszych działkowców na stanowiskach wójtów, burmistrzów i prezydentów. Możemy zatem powiedzieć, że współpraca PZD na szczeblu lokalnym z władzami układa się pomyślnie. Trzeba też podkreślić, że mamy również wsparcie wśród parlamentarzystów.

Nie najlepiej na dzień dzisiejszy układa się współpraca z Urzędami Wojewody i Marszałka województwa Kujawsko-Pomorskiego ale i w tym względzie poczyniliśmy wiele starań.

Najważniejszymi naszymi problemami są i będą właściwie sporządzone plany zagospodarowania przestrzennego miast i gmin, dokumenty stwierdzające użytkowanie terenów ogrodów i aktywne w dalszym ciągu uczestnictwo naszych działaczy w regionalnych i lokalnych przedsięwzięciach a także uroczystościach.

Zjazd uważa za niezbędne trwałe i skuteczne podtrzymywanie współpracy Związku z władzami na różnych szczeblach zarządzania w naszym Okręgu.

VIII Okręgowy Zjazd Toruńsko-Włocławski
Delegatów ROD

Toruń, 9 lipca 2011 r.

STANOWISKO
Delegatów na VIII Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy
Okręgu Toruńsko-Włocławskiego PZD

z dnia 9 lipca 2011 r.

*w sprawie wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do Trybunału Konstytucyjnego
o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP zapisów Ustawy o ROD*

Delegacji na VIII Zjazd Toruńsko-Włocławskiego Okręgu Polskiego Związku Działkowców reprezentującej 25 tysięcy członków, a z rodzinami około 100 tysięcy użytkowników działki w 199 rodzinnych ogrodach działkowych z niepokojem oczekują na wyrok Trybunału Konstytucyjnego, dotyczący zaskarżonej przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Oczekujemy, że Trybunał Konstytucyjny oddali wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego, który przywołując wywód Marszałka Sejmu RP w stanowisku do Trybunału Konstytucyjnego domniemuje niekonstytucyjność ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Jeżeli Trybunał Konstytucyjny zgodnie z wolą wnioskodawcy dokona badania ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych pod względem jej konstytucyjności i wyda niekorzystny wyrok dla działkowców i Polskiego Związku Działkowców, będzie to oznaczało zanegowanie

uchwalonego prawa przez naczelne organy Państwa w 2005 roku. Należy przypomnieć, że ustawa ta – przed jej uchwaleniem – przeszła ścieżkę legislacyjną, w tym również pod względem zgodności z Konstytucją i została ostatecznie uchwalona bez zmian oraz podpisana przez Prezydenta RP.

Ustawa przez 5 lat dobrze służyła działkowcom i nikt nie zgłaszał domniemania jej niekonstytucyjności. Czy taki proces, w który były zaangażowane naczelne organy Państwa można zniszczyć i efekt ich prac odesłać do przysłowiowego kosza?

Szanowni Sędziowie Wysokiego Trybunału!

Przyjmijcie nasze argumenty, że ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych jest przyjazna dla milionów członków naszego społeczeństwa związanych z działką, a także dla samorządów lokalnych realizujących inwestycje i nie burzy porządku prawnego naszego Państwa.

Delegaci

Przewodniczący Zjazdu
/-/ Czesław Kozikowski

Przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków
/-/ Ryszard Dorau

Toruń, 9 lipca 2011 r.

STANOWISKO
Delegatów na VIII Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy
Okręgu Toruńsko-Włocławskiego PZD

z dnia 9 lipca 2011 r.

*w sprawie wystąpienia Marszałka Sejmu dotyczącego wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do
Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP zapisów Ustawy o ROD*

Delegaci na VIII Zjazd Toruńsko-Włocławskiego Okręgu Polskiego Związku Działkowców to reprezentanci 25 tysięcy członków, a z rodzinami to liczba około 100 tysięcy osób użytkowników działki w 199 Rodzinnych Ogrodach Działkowych. Wyrażamy swój negatywny stosunek do wystąpienia Pana Marszałka w sprawie wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie zgodności z Konstytucją RP ustawy z 8 lipca 2005 roku o rodzinnych ogrodach działkowych.

Wystąpienie to było przedmiotem analizy dokonanej we wszystkich strukturach organizacyjnych Polskiego Związku Działkowców naszego Okręgu. Opinię w tej sprawie wyrażamy właśnie w naszym stanowisku. Z zadowole-

niem nasze środowisko przyjęło wywody Pana Marszałka kwestionujące zasadność wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie zgodności z Konstytucją RP całej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Pan Marszałek uznał, i to jest zgodne z naszymi oczekiwaniami, że wnioskodawca nie udowodnił domniemania niekonstytucyjności zaskarżonej w całości ustawy. Tym samym istnieje niedopuszczalność wydania przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia w zakresie przedmiotowej ustawy jako całości.

Martwi nas natomiast wskazanie kilku artykułów ustawy (Art. 10, Art. 17, Art. 18 i Art. 24), które zdaniem Pana Marszałka są niezgodne z Konstytucją RP. Uznanie

tych zapisów za niekonstytucyjne oznaczać będzie uszczuplenie istotnych gwarancji prawnych zabezpieczających interesy miliona rodzin użytkujących działki w rodzinnych ogrodach działkowych.

Uważamy jednak, że w razie uchylecia tych artykułów przez Trybunał Konstytucyjny, mimo uszczuplenia praw działkowców, ustawa może funkcjonować i zabezpieczać interesy działkowców i ich rodzin.

Pan Marszałek prezentuje jednak w uwagach końcowych stanowisko, że ustawa bez tych czterech artykułów przyjmie charakter kadłubowy i konieczne stanie się dokonanie jej głębokiej zmiany i prawdopodobne jej usunięcie i uchwalenie nowej ustawy, co jednoznacznie Pan Marszałek sugeruje.

W konsekwencji będzie to oznaczać koniec ruchu ogrodnictwa działkowego i działkowcy znajdą się na przysłowiowym bruku. Nie wierzymy, że jakakolwiek zmiana prawa działkowego zachowa nawet minimalne przywileje gwarantowane przez obowiązującą aktualnie

ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych. Zwracamy się do Pana Marszałka i jednocześnie reprezentanta Platformy Obywatelskiej o utrzymanie w obecnym kształcie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Obecni na odbytym 14 lipca 2009 roku I Kongresie Polskiego Związku Działkowców znaczący działacze Platformy Obywatelskiej zapewniali w swych wystąpieniach, że ugrupowanie to nie zamierza dokonywać jakichkolwiek zmian w ustawie z 8 lipca 2005 roku o rodzinnych ogrodach działkowych.

Z niepokojem przyjęliśmy informację o desygnowaniu znanego przeciwnika ruchu działkowego posła Andrzeja Derę jako reprezentanta Sejmu przed Trybunałem Konstytucyjnym. Pan Poseł Dera nie gwarantuje zachowania obiektywnego stanowiska w sprawie, a wręcz przeciwnie będzie stroną atakującą.

Jesteśmy przekonani, że zweryfikuje Pan Marszałek swoje stanowisko, co przywróci działkowcom spokój i nadzieję na dalsze, bezpieczne użytkowanie działek.

Z wyrazami szacunku i poważania

Delegaci

Przewodniczący Zjazdu
/-/ Czesław Kozikowski

Przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków
/-/ Ryszard Dorau

Toruń, 9 lipca 2011 r.

STANOWISKO
Delegatów na VIII Zjazd Sprawozdawczo –Wyborczy
Okręgu Toruńsko-Włocławskiego PZD
z dnia 9 lipca 2011 r.

w sprawie udziału działkowców w kampanii i wyborach do Parlamentu RP jesienią 2011 roku.

Delegaci na VIII Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Okręgu Toruńsko-Włocławskiego PZD uważają, że dążąc do zapewnienia Związkowi większego niż dotąd wpływu na stanowienie prawa w Polsce i podejmowane przez Parlament RP decyzje, apelują do wszystkich członków PZD i ich rodzin o powszechny ich udział w tegorocznych, jesiennych wyborach do Sejmu i Senatu RP.

Podejmując tę ważną dla Związku decyzję o aktywnym udziale w kampanii wyborczej, należy zdecydować o wskazaniu i wprowadzeniu na listy wyborcze kandydatów do Parlamentu, którzy wezmą na siebie obowiązek reprezentowania interesów działkowców, będą ludźmi już znanymi, doświadczonymi, odważnymi i zdecydowanymi w działaniu na rzecz działkowców.

Powinna to być precyzyjnie przygotowana batalia na rzecz naszych kandydatów. Dlatego naszą kampanię wyborczą należy poprowadzić na wszystkich szczeblach or-

ganizacyjnych PZD, akcentując zorganizowanie powszechnego udziału działkowców z każdego rodzinnego ogrodu.

W naszych programach wyborczych należy priorytetowo potraktować sprawy dotyczące obrony ustawy o ROD, która przez pięć lat, od jej uchwalenia jest wciąż podważana i negowana w niektórych kręgach, również parlamentarnych.

Ważnym akcentem w naszych programach wyborczych powinno być również nawiązanie do konieczności wzbogacania infrastruktury ROD i zaangażowania środków finansowych UE, co będzie wyrazem spełniania wymogów UE wobec ogrodów działkowych. Przypomnieć też trzeba celem uwzględnienia naszych postulatów wyborczych, że polskie ogrody działkowe już dużo wcześniej uczestniczyły w działaniach ruchu ogrodów działkowych w Europie zyskując uznanie i autorytet z racji wielkości i orga-

nizacji ruchu, uczestnicząc w seminariach i konferencjach międzynarodowych. Odpowiednio silna, dobrze zorganizowana i przekonująca prezentacja Związku w kampanii

wyborczej przynieść może tylko korzystne i oczekiwane efekty dla funkcjonowania ROD i działkowców.

Delegaci

Przewodniczący Zjazdu
/-/ Czesław Kozikowski

Przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków
/-/ Ryszard Dorau

Toruń, 9 lipca 2011 r.

PRZESŁANIE
Delegatów na VIII Zjazd Sprawozdawczo –Wyborczy
Okręgu Toruńsko-Włocławskiego PZD

z dnia 9 lipca 2011 r.
do działkowców,

w sprawie jedności działania i naszych postaw w obronie praw, zagwarantowanych ustawą o ROD

Miniona, czteroletnia kadencja była bardzo trudna, jeśli nie najtrudniejsza w trzydziestolecu Polskiego Związku Działkowców. Postępujące po sobie wydarzenia miały niewątpliwie wpływ na funkcjonowanie ruchu ogrodnictwa działkowego w naszym kraju. Dzisiaj jest okazja, by o pewnych historycznych faktach nie tylko przypominać, ale i przywoływać je w kształtowaniu opinii społecznej i wykorzystywać w aktualnej sytuacji społeczno-politycznej.

Trzydzieści lat temu – dokładnie 6 maja 1981 roku – Sejm uchwalił ustawę o Pracowniczych Ogrodach Działkowych. Powołana została do życia samodzielna, niezależna, a przede wszystkim samorządna organizacja – Polski Związek Działkowców. W ciągu tych trzydziestu lat przeżyliśmy wiele wydarzeń – zarówno pozytywnych, jak i negatywnych.

Pierwsze dziesięć lat – to gwałtowny wzrost liczby członków PZD i idące z tym w parze pozyskiwanie terenów przeznaczonych dla ogrodów działkowych oraz wzrost ich ilości. Ten żywiołowy wręcz rozwój doprowadził do tego, że w każdej większej miejscowości powstawały ogrody. Natomiast w ostatnich dwudziestu latach byliśmy permanentnie atakowani jako – ogólnie rzecz ujmując - ruch ogrodnictwa działkowego w Polsce. W niektórych środowiskach politycznych rodziły się koncepcje zmiany istniejącego stanu prawnego zmierzające do likwidacji Polskiego Związku Działkowców – masowej organizacji, mającej w swych założeniach zapewnić wypoczynek, rekreację oraz czerpanie pożytków z uprawianych

działek dla miliona polskich rodzin. Stanowczy protest - ponad 600 tysięcy zebranych podpisów przeciw próbom likwidacji ruchu działkowego i naszego Związku, obradujący 14 lipca 2009 roku I Kongres Polskiego Związku Działkowców przyczyniły się do tego, że dwa dni później niekorzystny projekt ustawy o ogrodach działkowych przepadł olbrzymią większością głosów. Kolejny raz okazało więc, jak silna jest nasza organizacja – Polski Związek Działkowców.

W 2005 roku Sejm przyjął ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych, którą z aprobatą przyjęło środowisko polskich działkowców. Tylko ta ustawa gwarantuje nam zarówno tytuł prawny do użytkowania działek, jak i własność urządzeń oraz nasadzeń na działkach. Skąd się biorą te niewątpliwe sukcesy? Odpowiedź jest jedna: z jedności i integracji całego środowiska działkowców. Tylko tą drogą możemy osiągnąć sukces.

Zwracamy się do działkowców o zjednoczenie wszystkich sił i środków do jedności, integracji i wspólnego działania na rzecz utrzymania w niezmiennym kształcie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Jest to zadanie dla organów – Zarządów, Komisji Rewizyjnych i Rozjemczych i każdego członka PZD do działania na rzecz nienaruszalności ustawy o ROD, która daje gwarancję dalszego rozwoju ogrodów działkowych w Polsce oraz kształtowania pozytywnych opinii o ogrodach działkowych w środowiskach lokalnych.

Delegaci

Przewodniczący Zjazdu
Czesław Kozikowski

Przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków
Ryszard Dorau

Toruń, 9 lipca 2011 r.

Informacja
z VIII Toruńsko-Włocławskiego Okręgowego
Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego Delegatów ROD
za kadencję 2007–2011,
odbytego w dniu 9 lipca 2011 roku w Toruniu

Zjazd odbył się w dniu 9 lipca 2011 roku w Sali konferencyjnej i w pomieszczeniach firmy „Metron” przy ul. Targowej 12/22 w Toruniu, wcześniej starannie przygotowanych, głównie przez pracowników biura OZ.

Udział w Zjeździe wzięło 170 na zaproszonych 232 delegatów, tj. 73,28% wybranych w 200 Rodzinnych Ogrodach Działkowych Okręgu Toruńsko-Włocławskiego PZD. W zjeździe udział wzięli także członkowie ustępujących władz okręgowych oraz zaproszeni goście.

Wśród zaproszonych gości był Prezes Krajowej Rady PZD – Pan Eugeniusz Kondracki oraz Honorowy Prezes OZ PZD – Pan Edward Śmigieński. Zaszczycili uczestników Zjazdu swoją obecnością m.in.: Wicemarszałek Sejmu RP Jerzy Wenderlich, Prezydent Włocławka Andrzej Pałucki, Zastępca Prezydenta Włocławka – Pani Wanda Muszaliak, Marek Wojtkowski – Poseł na Sejm RP, Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Pani Emilia Kawka – Patek i inni.

Zjazd otwarto odśpiewaniem i wysłuchaniem hymnu państwowego i hymnu PZD – „Zielona Rzeczpospolita” oraz uroczystym wprowadzeniem czterech rejonowych sztandarów związkowych.

Delegaci i zaproszeni goście otrzymali wszystkie materiały zjazdowe, w tym sprawozdanie z działalności za kadencję 2007–2011 Okręgowego Zarządu, Okręgowej Komisji Rewizyjnej i Okręgowej Komisji Rozjemczej z załącznikami pocztą wraz z zaproszeniem na Zjazd z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Referat sprawozdawczo – programowy wygłosił Prezes OZ – Ryszard Chodynicki. Uwagę swoją skupił na zaakcentowaniu najważniejszych problemów i tematów dotyczących zarówno całego Związku, jak i ROD z okręgu toruńsko – włocławskiego. Podkreślił zwycięską kampanię PZD w obronie zapisów ustawy z lipca 2005 roku i wskazał na wynikające z tego faktu wnioski: po pierwsze na możliwość wielkiej mobilizacji członków PZD w obronie swoich praw, po drugie na uwierzenie we własne możliwości i siły do przeprowadzania zwycięskich kampanii. Wreszcie podkreślił potrzebę dalszej mobilizacji w tym zakresie, walka bowiem nie jest jeszcze zakończona. Wiele uwagi poświęcił także potrzebie wprowadzania nowego stylu pracy w ogrodach, związanego z podnoszeniem efektywności pracy. Postulował wspólne z władzami samorządowymi i innymi zainteresowanymi – wypracowanie wspólnego programu ochronnego przed powodziami, które tak bardzo nękały działkowców w 2010 i 2011 roku. Wskazał na konieczność umocnienia obsługi prawnej dla ROD i lepszego rozwiązywania spraw natury roszczeniowej oraz porządkowania spraw własno-

ści gruntów, na których położone są rodzinne ogrody działkowe. Uwidocznili też zmiany w postrzeganiu środowiska działkowców i ogrodów przez ogół społeczeństwa, do czego przyczyniają się organizowane przez ROD uroczystości, m.in.: dni działkowca, okolicznościowe rocznice i wręczanie sztandarów nadanych rejonom okręgu, a w tym roku obchody 30-lecia PZD i nadanie sztandaru dla całego Okręgu Toruńsko-Włocławskiego.

Po wystąpieniu Prezesa OZ PZD nastąpiło odczytanie uchwał Krajowej Rady PZD i wręczenie odznak dla 5 osób „Za zasługi dla PZD” oraz dla 11 osób – złotej odznaki „Zasłużony Działkowiec”, które wręczał Prezes Krajowej Rady PZD – Pan Eugeniusz Kondracki.

Z zaproszonych gości jako pierwszy głos zabrał Honorowy Prezes OZ PZD – Edward Śmigieński, który podkreślił wkład włożony w remonty naszych siedzib, w promocję okręgu przez stronę internetową oraz podziękował wszystkim pracownikom biura za pracę w minionej kadencji.

Bardzo ważnym wystąpieniem było przemówienie Wicemarszałka Sejmu – Jerzego Wenderlicha, który przedstawił delegatom stanowisko lewicy w walce o utrzymanie dotychczas obowiązującej ustawy o ROD i zadeklarował, że dalej w dalszym ciągu, działkowcy polscy mogą liczyć na wsparcie lewicy i Jego osobiście. Uhonorował On wielu wyróżniających się działaczy imiennymi listami, w których podkreślił dobrą współpracę z PZD i poparcie dla ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce. W imieniu samorządowców okręgu Toruńsko-Włocławskiego wystąpił Prezydent m. Włocławka – Pan Andrzej Pałucki, który ceni sobie wysoko współpracę z działaczami PZD, ponieważ wynikają z tego wymierne korzyści w postaci rekultywacji terenów, a także wsparcie w działaniach samorządów lokalnych.

Po wystąpieniach gości – Prezes Ryszard Chodynicki wręczył gościom Zjazdu upominki w postaci filiżanek z logo PZD oraz listy zawierające podziękowania dla osób i instytucji, które wspierają działalność PZD.

Po krótkiej przerwie zostały przedstawione sprawozdania za kadencję 2007–2011 Okręgowego Zarządu, Okręgowej Komisji Rewizyjnej i Okręgowej Komisji Rozjemczej oraz Program działania Okręgu na lata 2011–2015.

W dyskusji głos zabrało 14 delegatów. Zdecydowana większość głosów dotyczyła tematów zawartych już w sprawozdaniach i programie działania, ale były również głosy kontrowersyjne oraz głosy postulatywne, np. w sprawie zróżnicowania opłat (składek) członkowskich, uzależniając ich wysokość od wartości gruntów. Podzie-

lonymi okazały się opinie dotyczące umocnienia roli prezesa w ROD. Natomiast zgodzono się i podkreślono potrzebę porządkowania spraw własnościowych.

Z bardzo cennym głosem podsumowującym i porządkującym dyskusję wystąpił prezes KR Eugeniusz Kondracki. Z niektórymi głosami zdecydowanie się nie zgodził z innymi dyskutował i przekonywał. Podkreślił jednak najważniejsze na ten rok zadania dla działkowców. Przede wszystkim zorganizowanie II Nadzwyczajnego Kongresu PZD, który znowu powinien podjąć sprawę obronionych w ubiegłych latach zapisów ustawy z lipca 2005 roku, ponieważ proces ten nie został zakończony, bo nowy prezes Sadu Najwyższego ma jeszcze uwagi do czterech paragrafów. Wskazał na ogromne wyzwanie jakim będzie kampania wyborcza i wybory do parlamentu we październiku b.r. Położył duży nacisk na organizację obchodów 30-lecia PZD. Wreszcie na przygotowanie IX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego PZD w grudniu b.r. Wszystkie te tematy powinny być spójnym wewnętrznym działaniem obliczonym na bardzo szeroką skalę, z którymi dotrzeć trzeba wszędzie, gdzie nam zależy i do szerokich kręgów społecznych. Prezes wyraził przekonanie mówiące, że wybrane dzisiaj władze OZ sku-

tecznie podejmą te wszystkie zadania. Po dyskusji, Komisja Uchwał i Wniosków zaproponowała podjęcie uchwały o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi. W jawnym głosowaniu jednogłośnie udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorium.

Po przerwie obiadowej Komisja Mandatowa stwierdziła prawomocność zjazdu do przeprowadzenia wyborów do władz Okręgu Toruńsko-Włocławskiego PZD, które odbyły się zgodnie z regulaminem obrad zjazdu. W jawnych głosowaniach wybrano 27 członków zarządu okręgu, z których ukonstytuowało się 11-osobowe prezydium. Prezesem OZ ponownie wybrano Ryszarda Chodynckiego (wykaz osób wybranych do zarządu i skład prezydium w załączeniu).

Wybrano również 11-osobową Okręgową Komisję Rewizyjną, której przewodnictwem powierzono Januszowi Pączkowskiemu. Do Okręgową Komisji rozjemczej wybrano 10 osób, a przewodniczącym został Lucjan Matejko. Jednocześnie wybrano 13 delegatów na IX Zjazd Krajowy. Ponadto podjęto 4 stanowiska w sprawie VIII Zjazdu Delegatów Okręgu Toruńsko-Włocławskiego PZD zakończono uroczystym wyprowadzeniem sztandarów.

Toruń, 18 lipiec 2011 r.

VI. Z PRAC PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY PZD

Prezydium Krajowej Rady w dniach 13 i 14 lipca 2011 r.:

- przedyskutowało propozycję zwołania II Kongresu PZD i postanowiło przedstawić odpowiedni projekt uchwały Krajowej Radzie PZD,
- zatwierdziło zalecenia dla prezydiów okręgowych zarządów PZD w sprawie błędów i nieprawidłowości dotyczących sprawozdań finansowych ROD za 2010 rok,
- zapoznało się z informacją o odbytych okręgowych zjazdach delegatów PZD w Lublinie, Opolskim, w Zielonej Górze, Podkarpackim, Warmińsko-Mazurskim i Toruńsko-Włocławskim,
- podjęło uchwałę w sprawie ustanowienia służebności przesyłu przez ROD „Relaks” i „Łączność” w Olsztynie,
- dokonało zmian w umowach użytkowania wieczystego gruntu w Częstochowie,
- dokonało zmiany statusu na stały ROD „Kociewie”

w Starogardzie Gdańskim,

- dokonało zmian w Rejestrze ROD w Krajowej Radzie w związku z zastosowaniem specustawy drogowej przy likwidacji części ROD im. Wieniawskiego w Rzeszowie i ROD im. Kasprowicza w Inowrocławiu,
- przyznało dotacje dla ROD na usuwanie skutków powodzi,
- przyznało dotacje na inwestycje i remonty w ROD,
- udzieliło 4 ROD pożyczki z Funduszu Samopomocowego na prowadzone inwestycje,
- nie uwzględniło dwóch odwołań od uchwał prezydiów okręgowych zarządów PZD,
- rozstrzygnęło konkurs „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2011”,
- rozstrzygnęło konkurs na 30 lecie Związku „Jaka to była droga...”.

Uchwały Prezydium KR PZD

UCHWAŁA NR 150/2011

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 13 lipca 2011 r.

w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty środków trwałych
w Rodzinnych Ogrodach działkowych

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie §150 pkt 17 i § 172 ust. 1 pkt 2 statutu Polskiego Związku Działkowców oraz realizując zapisy uchwał Krajowej Rady PZD nr 1/XVIII/05 w sprawie Otwartego Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD i nr 2/XVIII/05 w sprawie zasad finansowania Otwartego Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD – obie z dnia 8.12.05 r. oraz uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 15/2006 z dnia 9.02.06 r. w sprawie kryteriów udzielania dotacji

i pożyczek na realizację zadań inwestycyjnych i remontowych objętych Otwartym Długofalowym Programem Rozwoju i Modernizacji ROD, postanawia:

§ 1

Przyznać ze środków Funduszu Rozwoju Krajowej Rady PZD, w ramach Otwartego i Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD, dotację w kwocie **zł 37 000,00** (słownie złotych: trzydzieści siedem tysięcy) dla następujących ROD:

Lp.	OZ PZD ROD	Miejscowość	Zadanie	Dotacja przyznana
BYDGOSZCZ				
1	Cukrownik II	Błądzim	remont hydroforni i studni głębinowej	5 000
2	Kujawiak	Inowrocław	remont dachu świetlicy	5 000
KALISZ				
1	Relaks	Gołuchów	budowa sieci wodnej	3 000
PIŁA				
1	im. Huty Szkła „Ujście”	Ujście	modernizacja hydroforni wraz z remontem sieci wodnej	5 000
POZNAŃ				
1	M. Kopernika	Śrem	budowa pompowni – ujęcie wody z jeziora	5 000
2	Wł. Reymonta	Śrem	budowa pompowni – ujęcie wody z jeziora	5 000
3	St. Staszica	Śrem	budowa pompowni – ujęcie wody z jeziora	5 000
ZIELONA GÓRA				
1	Przylesie	Sulechów	remont ogrodzenia	4 000
	RAZEM			37 000

§ 2

Termin rozliczenia dotacji ustalić do 31.03.2012 r.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK

/-/ Marian PASIŃSKI

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 13 lipca 2011 r.

UCHWAŁA NR 151/2011

Prezydium Krajowej Rady polskiego Związku Działkowców
z dnia 13 lipca 2011 r.

w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty w Rodzinnych Ogrodach Działkowych
w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 roku

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie §150 pkt 17 i § 172 ust. 1 pkt 2 statutu Polskiego Związku Działkowców oraz realizując zapisy uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 100/2010 z dnia 26.05.2010 r. w sprawie szczególnych kryteriów udzielania dotacji przez Prezydium Krajowej Rady PZD dla rodzinnych ogrodów działkowych dotkniętych powodzią w 2010 r. oraz uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 134/2010 z dnia 15.07.2010 r. w sprawie dysponowania, wykorzystania, nadzoru i rozliczania środków finansowych przekazywanych rodzinnym ogrodom działkowym z konta „Powódź 2010” w celu usuwania skutków wyrządzonych przez powódź w 2010 r., w zwią-

ku z uchwałą Prezydium Krajowej Rady PZD nr 92/2010 z dnia 26.05.2010 r. w sprawie konta bankowego „Powódź 2010”, a także uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 26/2011 z dnia 23.02.2011 r. w sprawie rozszerzenia zakresu obowiązywania przepisów PZD dotyczących powodzi w 2010 roku, postanawia:

§ 1

Przyznać dotacje w kwocie **zł 61 000** (słownie złotych: sześćdziesiąt jeden tysięcy) na inwestycje i remonty w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 roku, ze środków zgromadzonych na koncie bankowym „Powódź 2010” dla następujących ROD:

Lp.	OZ PZD ROD	Miejscowość	Zadanie w ramach usuwania skutków powodzi	Dotacja przyznana
TORUŃSKO-WŁOCŁAWSKI				
1	Ceramik	Włocławek	roboty melioracyjne, naprawa urządzeń energetycznych, napr. alejek ogrodowych	7 000
2	Relaks	Włocławek	remont bud. świetlicy i hydroforni, naprawa alejek ogrodowych, remont urządzeń energ.	6 000
3	Ruda I	Włocławek	remont ogrodzenia, naprawa urządzeń energ. i wodoc., roboty ziemne (wał przeciwpow.)	6 000
4	Zalesie	Włocławek	naprawa wału przeciwpowodziowego - roboty ziemne, naprawa ogrodzenia	10 000
5	Azoty II	Włocławek	naprawa ogrodzenia, naprawa urządzeń energetycznych, roboty ziemne	6 000
6	Jutrzenka	Toruń	naprawa sieci energetycznej	6 000
7	Wiosenka	Włocławek	modernizacja rowu melioracyjnego, naprawa alejek drogowych	10 000
8	Przy Grobli	Toruń	naprawa sieci energ., napr. dróg ogrodowych	10 000
	RAZEM			61 000

§ 2

Termin rozliczenia dotacji ustalić do:

- dla ROD w poz. 1-6 w terminie do 31.07.2012 r.
- dla ROD w poz. 7 i 8 w terminie do 31.10.11 r.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK
/-/ Marian PASIŃSKI

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 13 lipca 2011 r.

UCHWAŁA NR 152/2011

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 13 lipca 2011 r.

w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty w Rodzinnych Ogrodach Działkowych
w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 roku

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie §150 pkt 17 i § 172 ust. 1 pkt 2 statutu Polskiego Związku Działkowców oraz realizując zapisy uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 100/2010 z dnia 26.05.2010 r. w sprawie szczególnych kryteriów udzielania dotacji przez Prezydium Krajowej Rady PZD dla rodzinnych ogrodów działkowych dotkniętych powodzią w 2010 r. oraz uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 134/2010 z dnia 15.07.2010 r. w sprawie dysponowania, wykorzystania, nadzoru i rozliczania środków finansowych przekazywanych rodzinnym ogrodom działkowym z konta „Powódź 2010” w celu usuwania skutków wyrządzonych przez powódź w 2010 r., w zwią-

ku z uchwałą Prezydium Krajowej Rady PZD nr 92/2010 z dnia 26.05.2010 r. w sprawie konta bankowego „Powódź 2010”, a także uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 26/2011 z dnia 23.02.2011 r. w sprawie rozszerzenia zakresu obowiązywania przepisów PZD dotyczących powodzi w 2010 roku, postanawia:

§ 1

Przyznać dotacje w kwocie **zł 15 000** (słownie złotych: piętnaście tysięcy) na inwestycje i remonty w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 roku, ze środków zgromadzonych na koncie bankowym „Powódź 2010” dla następujących ROD:

Lp.	OZ PZD ROD	Miejscowość	Zadanie	Dotacja przyznana
OPOLSKI				
1	Komunalnik	Kędzierzyn-Koźle	remont elewacji budynku DD, roboty ziemne wokół budynku	5 000
POZNAŃ				
1	im. F. Nowowiejskiego	Szamotuły	roboty melioracyjne	5 000
PODKARPACKI				
1	im. H. Wieniawskiego	Rzeszów	roboty melioracyjne, remont ogrodzenia	5 000
	RAZEM			15 000

§ 2

Termin rozliczenia dotacji ustalić do:

- dla ROD w poz. 1,3 do 31.07.2012 r.
- dla ROD w poz. 2 do 30.09.2011 r.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK

/-/ Marian PASIŃSKI

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 13 lipca 2011 r.

VII. WYNIKI KRAJOWEGO KONKURSU „RODZINNY OGRÓD DZIAŁKOWY ROKU 2011”

1. Konkurs Krajowy „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2011” – rozstrzygnięty!

Na rok 2011 Prezydium Krajowej Rady PZD ogłosiło konkurs krajowy pn. „**Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2011**”. Do udziału w nim okręgowe zarządy PZD zgłosiły swoje najlepsze ogrody, które w roku 2010 były laureatami konkursów okręgowych. Łącznie w konkursie uczestniczyły 24 ogrody położone na terenie działania 21 okręgowych zarządów PZD. Należy podkreślić, że w tym roku ogrody podlegały ocenie aż w 9 kategoriach, tj. działalność statutowa, aktywność ROD w obronie Związku, ogrodów i ustawy o ROD, inwestycje i remonty infrastruktury, zagospodarowanie ROD, zagospodaro-

waniem działek, działalność na rzecz ochrony środowiska, bezpieczeństwo w ROD, promocja ROD.

Na liście tegorocznych laureatów znalazło się 10 ogrodów, z tym że I miejsce i tytuł „*Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2011*” przyznano ROD „Malwa” w Pile /okręg w Pile/, pozostałym laureatom nadano tytuł: „ROD Roku 2011”. Z kolei wyróżnienia dla ROD w poszczególnych dziedzinach uzyskało 9 ogrodów. Dla pozostałych ogrodów biorących udział w konkursie, przyznano *Dyplom Uczestnictwa w Konkursie Krajowym „ROD Roku 2011”*.

EB

2. Uchwała KR PZD

UCHWAŁA NR 156/2011

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 14 lipca 2011 r.

w sprawie rozstrzygnięcia krajowego konkursu „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2011”

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie §150 ust. 2 pkt. 1 statutu PZD oraz § 5 pkt. 1 uchwały nr 237/2011 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2011” postanawia co następuje:

§ 1

Ustala następujących laureatów konkursu, w tym ROD który zajął I miejsce:

ROD „Malwa” w Pile – I miejsce

ROD im. M. Kopernika w Śremie
ROD „Zieleniak” w Debrznie
ROD „Pod Dębami” w Miliczu
ROD „Róża” w Słupcy
ROD „Nowalijka” w Gorzowie Wlkp.
ROD im. R. Traugutta w Elblągu
ROD „Siła” w Gniewkowie
ROD im. prof. dr Karola Roupperta w Jaworznie
ROD im. K. Świerczewskiego w Nowym Tomyślu

§ 2

Laureatowi konkursu, który zajął I miejsce nadaje tytuł: „**Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2011**”

i przyznaje puchar Prezesa PZD, dyplom za zajęcie I miejsca, tablicę okolicznościową oraz nagrodę pieniężną w wysokości 5.000 zł.

§ 3

Pozostałym laureatom konkursu nadaje tytuł: „**ROD Roku 2011**” i przyznaje dyplomy, puchary, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 4.000 zł.

§ 4

Przyznaje wyróżnienia dla ROD w poszczególnych dziedzinach:

ROD im. Tadeusza Kościuszki w Krapkowicach – **Wyróżnienie w dziedzinie „Aktywność ROD w obronie Związku, Ogrodów i Ustawy o ROD”**

ROD im. Bolesława Chrobrego w Szprotawie – **Wyróżnienie w dziedzinie „Inwestycje i remonty infrastruktury ROD”**

ROD „Magnolia” w Mikołowie – **Wyróżnienie w dziedzinie „Zagospodarowanie ROD”**

ROD im. A. Dickmana w Gdańsku – Oliwie – **Wyróżnienie w dziedzinie „Zagospodarowanie działek”**

ROD „Leśna Dolina” w Kwidzynie – **Wyróżnienie w dziedzinie „Działalność oświatowa”**

ROD „Góra Zabelecka” w Nowym Sączu – **Wyróżnienie w dziedzinie „Promocja ROD”**

ROD „Radość” w Bielawie – **Wyróżnienie w dziedzinie „Działalność na rzecz ochrony środowiska”**

ROD „Przylesie” w Kulowie – **Wyróżnienie w dziedzinie „Działalność statutowa”**

ROD „Piotruś” w Styrzyńcu – **Wyróżnienie w dziedzinie „Bezpieczeństwo w ROD”**

i przyznaje dyplomy, puchary, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 2.000 zł.

§ 5

Następującym ROD:

ROD „Aster” w Łomży

ROD im. „Oaza” w Aleksandrowie Kujawskim

ROD „Źródełko” w Skarżysku – Kamiennej

ROD „Przyszłość” w Rzeszowie

ROD „Żwirki i Wigury” w Warszawie

przyznaje **Dyplom Uczestnictwa w Konkursie Krajo-
wym „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2011”**

§ 6

Wszystkie rodzinne ogrody działkowe, które przystąpiły do konkursu otrzymują zestaw wydawnictw związkowych na wyposażenie bibliotek ogrodowych.

WICEPREZES
/-/ Antoni KOSTRZEA

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 14 lipca 2011 r.

VIII. INFORMACJE

1. Wpisowe w Polskim Związku Działkowców

Od każdego nowego członka Polskiego Związku Działkowców pobierana jest opłata jednorazowa, czyli wpisowe. Zgodnie z Uchwałą Krajowej Rady PZD nr 6/V/2008 z dnia 26 listopada 2008 r. wpisowe ustalone jest w wysokości od 120 do 300 zł, ponadto okręgowe zarządy PZD zostały upoważnione do ustalenia wysokości wpisowego (mieszczącego się w ww. granicach) na terenie swojego działania.

Środki uzyskane z wpłat wpisowego w całości zasilają Fundusz Oświatowy PZD wszystkich jednostek organizacyjnych Związku. Środki te podlegają następującemu podziałowi: 20% wpisowego przeznaczony jest na Fundusz Oświatowy PZD ROD, 60% na Fundusz OZ PZD, w tym pokrywane są koszty zaopatrzenia nowych członków PZD

w kolejne 12 numerów miesięcznika „działkowiec”, z kolei 20% wpisowego zasila Fundusz Oświatowy Krajowej Rady PZD.

Środki pochodzące z wpisowego przeznaczone są głównie na oświatę ogrodniczą, m.in. na szkolenia i instruktaż ogrodniczy.

Należy pamiętać, że Zarząd ROD zobowiązany jest w terminie 2 tygodni od wpłacenia wpisowego przez nowego członka Związku do przekazania OZ PZD część wpisowego, która jest przypisana wyższym jednostkom organizacyjnym PZD. Ważne jest, aby wraz z przekazaniem wpisowego podać dokładne dane nowego członka PZD (imię i nazwisko oraz adres zamieszkania).

2. Nowi członkowie Polskiego Związku Działkowców

Krajowa Rada PZD przypomina o zapewnieniu wszystkim nowym działkowcom – członkom Związku możliwo-

ści uczestnictwa w obowiązkowym szkoleniu kandydakim. Na mocy Uchwały Nr 6/XXIV/2006 r. KR PZD

z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie szkolenia nowych członków Związku, Krajowa Rada PZD zobowiązała wszystkie okręgowe zarządy PZD do organizowania takich szkoleń dla nowych działkowców.

W związku z powyższym bezpośrednio odpowiedzialność za ich organizację i realizację spoczywa na okręgowych zarządach.

Zgodnie z § 70 Statutu PZD zarządy ROD mają obowiązek pobierania od nowo przyjętych członków Związku wpisowe (jest to jednorazowa opłata), które zgodnie z Uchwałą Krajowej Rady PZD nr 5/XVII/2001 z dnia 6 grudnia 2001 r. w sprawie Funduszu Oświatowego PZD zasila Fundusz Oświatowy na wszystkich szczeblach organizacyjnych Związku. Z funduszu tego pokrywane są koszty organizacji szkolenia i prenumeraty „działkowca” dla nowoprzyjętych do PZD. Z powyższym każdy nowy członek Związku, który uiszcza wpisowe, ma prawo i obowiązek uczestniczyć w szkoleniu, ponadto zgodnie z Uchwałą nr 35/2002 Prezydium KRPZD z dnia 22 marca 2002 r. w sprawie zasad zaopatrywania nowych członków Związku w miesięcznik „działkowiec”, ma zapewnio-

ną prenumeratę „działkowca” na jeden rok. W związku z tym, że często następuje opóźnienie w zgłoszeniu nowego członka Związku i przekazaniu do OZ – ów należnej części wpisowego, zdarzają się przypadki, że nowi działkowcy nie otrzymują ww. prasy, jak również nie mają możliwości uczestnictwa w szkoleniu kandydackim. Do Krajowej Rady wpływają również skargi działkowców, którzy przyczyny w nieotrzymaniu prenumeraty doszukują się w Wydawnictwie. W związku z tym zarząd ROD winien stosownie wcześniej przekazać określone środki z tytułu wpisowego i dane personalne nowego członka Związku do okręgowego zarządu, aby mógł on zamówić dla niego prenumeratę „działkowca”.

Prosimy zatem zarządy ROD o systematyczne zgłaszanie do OZ – ów nowych użytkowników działek w celu niezwłocznego ich przeszkolenia i możliwości zaprenumerowania dla nich „działkowca”. Ważne jest także, aby każdy nowy działkowiec otoczony był fachową opieką ze strony instruktora odpowiedzialnego w ogrodzie i okręgu za sprawy ogrodnicze.

EB

3. XXVI Wojewódzka Wystawa Lilii w Kielcach

W dniach 9–10 lipca 2011 roku w foyer Małej Sceny Kieleckiego Centrum Kultury w Kielcach miała miejsce coroczna Wojewódzka Wystawa Lilii organizowana przez Okręgowy Zarząd Świętokrzyski PZD. W roku bieżącym była to już dwudziesta szósta okazja dla miłośników lilii z województwa świętokrzyskiego do podziwiania tych pięknych kwiatów. W gronie wystawców zaprezentowali się działkowcy z kilku ROD oraz osoby indywidualne. Impreza została wzbogacona poprzez wystawę obrazów kwiatów, kiermasz roślin ozdobnych, stoisko sprzedaży literatury ogrodniczej oraz punkt porad ogrodniczych.

Jak co roku, wystawę odwiedziła duża grupa mieszkańców Miasta oraz okolicznych miejscowości. Osoby zwiedzające miały możliwość wyboru swoim zdaniem najlepszego okazu a następnie poprzez wypełniony kupon

wziąć udział w konkursie mającym na celu wyłonienie najpiękniejszej lilii wśród głoszącej publiczności. Zwycięzczynią została lilia o nazwie „Funny Girl”.

Zarządy ROD, które zdecydowały się włączyć w organizowaną wystawę otrzymały pamiątkowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe w postaci cebulek kwiatów. Analogiczne upominki przygotowano także dla indywidualnych działkowców w różnych kategoriach konkursowych.

Oprawę medialną tego dwudniowego wydarzenia przeprowadziły lokalne media: Gazeta „Echo Dnia” oraz Radio Kielce.

Jak co roku zapraszamy wszystkich wystawców i miłośników na kolejną już XXVII wystawę lilii w roku przyszłym!

Kierownik Biura OZŚ PZD
/-/ Jan Stańczyk

4. Informacja z zorganizowanego Dnia Dziecka oraz z rozstrzygnięcia konkursu plastycznego dla dzieci

W dniu 17 czerwca 2011 roku Okręgowy Zarząd Podkarpacki PZD w Rzeszowie zorganizował pod patronatem Gazety Codziennej „Nowiny”, na terenie ROD „Energetyk I” imprezę plenerową dla przedszkolaków i dzieci

z ogrodów działkowych. Piękna słoneczna pogoda, delikatne cumulusy na niebie to zapowiedź dobrej zabawy podczas Dnia Dziecka połączonego z rozwiązaniem konkursu plastycznego dla dzieci „Lubię działkę bo...”.

W konkursie wzięły udział dzieci z Rodzinnych Ogrodów Działkowych z terenu całego Podkarpacia, a do konkursu zostało zgłoszonych ponad 40 prac.

Podczas gier i zabaw, które prowadziła doświadczona animatorka z ROD „Kabaczek” w Rzeszowie Pani Elżbieta Pikor, dzieci dały upust swej energii – najwięcej emocji wzbudziła zabawa z tęczową chustą animacyjną, w której wraz ze słodyczami płaśły dzieciaki.

Na obchody Dnia Dziecka zostało zaproszone zaprzyjaźnione z naszym OZP, przedszkole nr 8 w Rzeszowie wraz z Panią Dyrektorką Haliną Kwolek i opiekunkami. Dzieci z zapałem, pod fachowym okiem naszej rzeszowskiej artystki pani Jadwigi Kupiszewskiej (przewodniczącej jury konkursowego), malowały palcami działkowe kwiaty, ulubione zwierzęta i swoje rodziny na działkach.

W przerwie pomiędzy zabawami ruchowymi zostały rozdane nagrody w konkursie plastycznym. Nagrody wręczała Pani Prezes OZP Agnieszka Sycz oraz Pani Jadwiga Kupiszewska z ROD „Małopolanin”.

I miejsce przyznano Darii Woźniak z ROD „Kamienna Laworta” z Ustrzyk Dolnych.

II miejsce przyznano Emilii Śląskiej z ROD „Małopolanin” z Rzeszowa.

III miejsce przyznano Jakubowi Spychale z ROD „Prefabet” z Kolbuszowej.

Ponadto Jury przyznało wyróżnienia dla Mai S jury z ROD „Malina” z Rzeszowa; Bartosza Sycz z ROD „Zdrowie” z Rzeszowa; Grzegorza Gołojucha z ROD „Kabaczek” z Rzeszowa; Maćka Pereśluchy i Natalii Sternik z ROD „Kamienna Laworta” z Ustrzyk Dolnych.

Przewodnicząca jury przyznała dwie nagrody specjalne dla najmłodszych uczestników konkursu: Dominika Zosela z ROD „Nasz Ogródek” w Jaśle i Bartosza Tendaja z ROD „Zielone Wzgórze” w Łańcucie. Wszystkie dzieci biorące udział w konkursie otrzymały drobne upominki i pamiątkowe dyplomy.

Zadaliśmy również o rodziców i dziadków bawiących się dzieci. Został przeprowadzony konkurs wiedzy ogrodniczej dla wszystkich opiekunów. Quiz prowadziła instruktor ds. ogrodnictwa w OZP Jadwiga Brzozowska. Wszyscy uczestnicy wykazali się ogromną wiedzą ogrodniczą za co otrzymali nagrody książkowe z wydawnictwa działkowiec.

Niestety pogoda pokrzyżowała nasze plany i ze względu na szalejącą burzę gry i zabawy zostały przeniesione do świetlicy w domu działkowca.

Wszyscy uczestnicy zabaw, ci duzi i mali zgodnie stwierdzili, że takie spotkanie trzeba koniecznie powtórzyć. Zatem do zobaczenia za rok!

Z pozdrowieniami
OZP PZD w Rzeszowie

5. „Wieści z Ogrodów...”

Z przyjemnością informujemy, że dodaliśmy na naszej stronie internetowej www.pzd.pl nową zakładkę z myślą, że stanie się ona miejscem w którym będziecie mogli wymieniać się informacjami z wydarzeń w Państwa Ogrodach. Zapewne są i będą takie zdarzenia, imprezy oraz uroczystości, którymi będziecie chcieli podzielić się z nami. Zachęcamy do prezentowania swoich osiągnięć w dziedzinie ogrodnictwa. Podzielcie się swoimi sukcesami, pokażcie nam zdjęcia nietypowych roślin, które wyhodowaliście lub pięknych miejsc, jakie stworzyliście na waszych działkach. Zachęcamy do przesyłania na adres Krajowej Rady relacji z takich imprez, zdjęć oraz opisów,

tego co wydarzyło się na terenie Waszych Ogrodów. Z przyjemnością będziemy publikować je na naszej stronie.

Uczulamy Państwa i jednocześnie zwracamy się z prośbą o zadbanie o formę takich informacji. Niech będą to ciekawe i rzeczowe opisy, takie które z przyjemnością będzie się czytać. Proszę również zwrócić uwagę – przy doborze materiałów - na fakt, że zdjęcia prezentowane na stronie muszą mieć dobrą jakość oraz rozdzielczość, żeby były czytelne.

Najciekawsze naszym zdaniem informacje i relacje, dodatkowo zamieszczane będziemy w naszym Biuletynie. Tu również jest miejsce dla waszych wieści z ogrodów.

kk

IX. PRZYPOMNIENIA ORGANIZACYJNE

1. Obowiązki Prezesa i Zarządu ROD w zakresie spraw finansowo-księgowych w ROD

Wszystkie jednostki Polskiego Związku Działkowców w celu realizacji zadań statutowych muszą ponosić koszty.

Przepisy zawarte w Ustawie o ROD, Statucie, Zakładowym Planie Kont oraz Uchwałach tematycznych zobowią-

zują jednostki PZD do stosowania prawa w celu przejrzystości i skrupulatnie prowadzonej działalności finansowej.

Wszelkie wpływy oraz wydatki winny być ujmowane w preliminarzu finansowym, który zgodnie z § 82 ust. 6 Statutu PZD winien być zatwierdzony przez Walne Zebranie.

Działkowcy głosując nad zatwierdzeniem preliminarza finansowego na dany rok dają tym samym zgodę na ponoszenie wydatków w nim zawartych.

Wszystkie wpływy i wydatki muszą być (zgodnie z Zakładowym Planem Kont PZD) ujmowane w ewidencji księgowej na podstawie dowodów dokumentujących przebieg operacji finansowej tak, aby po zamknięciu ksiąg rachunkowych na koniec roku sporządzone sprawozdanie przedstawiało pełen rzeczywisty obraz działalności finansowej ogrodu.

Prezes wraz z Zarządem ROD winien w miarę możliwości na bieżąco śledzić gospodarkę finansową tak, aby nie doprowadzić do wydatkowania większych środków niż zostały zatwierdzone w preliminarzu finansowym, dbając też o to, by nie powstawały zaległości w regulowaniu należności i zobowiązań, a stany funduszy celowych miały pokrycie w środkach finansowych.

Należy też pamiętać o rozliczaniu wyniku finansowego z roku ubiegłego (Uchwała KR PZD nr 3/XVII/2005

zamieszczona w Biuletynie nr 1/2006). Wykazywanie w kolejnych bilansach niepokrytych wyników z lat ubiegłych świadczy o nieprawidłowej gospodarce finansowej i w tym zakresie należy podjąć działania naprawcze doprowadzające do wygospodarowania dodatkowych środków pozwalających na pokrycie niedoborów. W dalszej działalności finansowej należy przestrzegać dyscypliny finansowej, która będzie polegała na równoważeniu dochodów z kosztami i uchroni przed niedoborami.

W zakresie kontrolnym zgodnie z § 97 ust. 1 Statutu PZD duża rola jest przypisana Ogrodowej Komisji Rewizyjnej. Pozytywna opinia OKR jest podstawą do zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez Walne Zebranie.

Sprawozdanie finansowe winno być przedstawione tak, by wszyscy działkowcy w nim uczestniczący mieli świadomość, że wydatki w nim zawarte były zgodne z wcześniej zatwierdzonym preliminarzem finansowym. Podstawą rozliczenia działalności finansowej ROD jest Uchwała Walnego Zebrania (§82 ust. 5 Statutu PZD) w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

Prezes i Zarząd ROD zgodnie z w/w przepisami odpowiedzialni są za prawidłową gospodarkę finansową w ROD, prawidłowe zarządzanie funduszami celowymi oraz za sporządzanie, badanie i zatwierdzanie sprawozdań finansowych ROD za każdy rok.

Opracowała:
GK KRPZD M. Marks

2. Możliwość ujawnienia w księdze wieczystej prawa użytkownika członka PZD do działki

Ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych w sposób zdecydowany wzmacnia prawo działkowca do działki, gdyż w art. 14 ust. 1 w sposób precyzyjny definiuje treść tego prawa, z którego wynika, że Polski Związek Działkowców ustanawia w drodze uchwały na rzecz swojego członka bezpłatne i bezterminowe prawo używania działki i pobierania z niej pożytków, co jednoznacznie wskazuje na cywilnoprawny charakter tego prawa. Ponadto na podstawie zapisu art. 14 ust. 2 wyżej przywołanej ustawy istnieje możliwość uzyskania przez działkowca ograniczonego prawa rzeczowego do swojej działki – użytkownika- w rozumieniu Kodeksu Cywilnego, o ile grunt ogrodu jest w użytkowaniu wieczystym Związku lub stanowi jego własność. W tym przypadku na wniosek członka Związku prawo użytkownika działki może być na jego rzecz ustanowione, w dro-

dze umowy cywilnoprawnej zawartej w formie aktu notarialnego, a następnie ujawnione w księdze wieczystej. Warunkiem aby ujawnienie prawa działkowca w księdze wieczystej mogło nastąpić jest jednak wcześniejsze wpisanie do niej prawa przysługującego PZD. Zatem warto sprawdzić, a zarazem zadbać aby przysługujące Związkowi prawa do gruntów na których są zlokalizowane rodzinne ogrody działkowe zostały w sposób skuteczny ujawnione w księgach wieczystych. Szczegółowe wytyczne w zakresie realizacji ujawniania prawa użytkownika na rzecz członka PZD w księgach wieczystych zgodnie z realizacją zapisów art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ROD zawierają uchwały 5/2006, 6/2006 oraz 7/2006 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 26.01.2006 r. (Opublikowane w zbiorze przepisów związkowych wg stanu na dzień 01.01.2011 r.)

MK

3. Zadbajmy o stan prawny ROD

Niezwykle istotnym tematem w Związku jest potrzeba ustalenia rzeczywistego stanu prawnego gruntów wszystkich rodzinnych ogrodów działkowych. Na sytuację prawną ogrodów wpływ ma: ujawnienie prawa PZD do gruntów w księgach wieczystych, zabezpieczenie istnienia ogrodów w planach miejscowych oraz skompletowanie dokumentacji ogrodów. Prezydium Krajowej Rady PZD w dniu 4 czerwca 2007 r. podjęło uchwałę nr 102/2007 w sprawie studium i planów zagospodarowania przestrzennego tworzonych przez gminy oraz uchwałę nr 103/2007 Prezydium Krajowej Rady PZD w sprawie przeglądu dokumentacji i ujawnienia w księgach wieczystych praw przysługujących Polskiemu Związkowi Działkowców do tych gruntów (*Obie uchwały zamieszczone w zbiorze przepisów związkowych wg stanu na dzień 1 stycznia 2011r. oraz opublikowane w Biuletynie Informacyjnym KR PZD nr 6/2007*). Na mocy tych wewnętrznych aktów prawnych wprowadzone zostały instrukcje,

które ustalają kierunki postępowania i konieczne działania. Unormowania te mają na celu usprawnienie i usystematyzowanie działań okręgowych zarządów w tym zakresie. Należy jednak zauważyć, że ze względu na rozmiar tego zadania oraz fakt iż w obrębie nawet jednego ogrodu stan prawny gruntu bywa różny, koniecznym jest do realizacji tych zadań włączenie zarządów ROD oraz szerokiego aktywu społecznego posiadającego wiedzę w tym względzie. Istotnym elementem jest także aktualizacja Kart A prowadzonych dla poszczególnych ROD. Przy okazji tych działań winno uwzględnić się zmiany ewidencyjne w odniesieniu do poszczególnych działek geodezyjnych, z uwzględnieniem oznaczenia numeru działki, jej powierzchni oraz wskazaniem obrębu jednostki ewidencyjnej i arkusza mapy. Naszym wspólnym celem winno być aktualizowanie danych mających wpływ na sytuację prawną ROD i potwierdzających prawo PZD do gruntu.

MK

X. OKRĘGOWE ZARZĄDY SZKOLĄ

ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI SZKOLENIOWO-DORADCZEJ DLA KANDYDATÓW NA DZIAŁKOWCÓW I INSTRUKTORÓW SSI W WYBRANYCH OKRĘGACH PZD

I. Działalność szkoleniowa organizowana dla kandydatów na działkowców i instruktorów SSI w OZ Podlaskim w Białymstoku

1. Wprowadzenie

Problematyką ogrodniczą tj. zagospodarowaniem ogrodów i działek, organizowaniem szkoleń i udzielaniem instruktażu przy współpracy ze społeczną służbą instruktorską w tutejszym Okręgu zajmuje się starszy instruktor ds. ogrodnictwa.

Wszelkie działania podejmowane w Okręgowym Zarządzie Podlaskim PZD są inicjowane głównie przez instruktora ds. ogrodnictwa oraz Prezydium OZP PZD, zaplanowane i realizowane przez Komisję Polityki Oświatowej i Zagospodarowania Ogrodów oraz społeczną służbę instruktorską tj. instruktorów krajowych, okręgowych i ogrodowych.

Komisja Polityk Oświatowej i Zagospodarowania Ogrodów zajmuje się planowaniem zadań i koordynacją działalności ogrodniczej, w tym szkoleniowej i instruktażowej prowadzonej w tutejszym okręgu. W skład komisji POiZO

wchodzi 13 osób, po 3 osoby spośród prezesów ogrodów, społecznych instruktorów krajowych, społecznych instruktorów okręgowych oraz pracowników etatowych OZP PZD tj. instruktora ds. ogrodnictwa i inspektorów dwóch biur zamiejscowych w Łomży i Suwałkach. Funkcję przewodniczącego komisji pełni członek Prezydium OZP PZD, zaś sekretarza instruktor ds. ogrodnictwa. Komisja pracuje zgodnie z ustalonym planem pracy stanowiącym załącznik do rocznego planu pracy OZP PZD, w zakresie dotyczącym działalności organizacyjno-szkoleniowej i instruktażowej oraz zagospodarowania i modernizacji ogrodów i działek. Prezydium OZP dokonuje dwukrotnie, zaś Okręgowy Zarząd raz w roku oceny działalności szkoleniowo-instruktażowej prowadzonej w tutejszym okręgu – podejmując stosowne uchwały zmierzające do dalszego doskonalenia pracy w tym zakresie.

2. Zakresy oraz formy i metody działalności szkoleniowo-instruktażowej prowadzonej w OZP PZD.

Działalność ta obejmuje 3 główne zakresy, a mianowicie:
A. szkolenie działkowców i kandydatów na działkowców

Ad. A.

1. Okręgowy Zarząd Podlaski PZD już od 2000 r. ma wypracowany własny sprawdzony system szkolenia działkowców oraz społecznych instruktorów PZD, który konsekwentnie i coraz skuteczniej realizuje.

Szkolenie to realizowanie jest przez OZP w stałych ośrodkach szkoleniowych w formie 3-dniowego kursu realizującego program. Ponadto zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez zainteresowane ROD, organizowane są rejonowe punkty szkoleniowe w rejonach z większą ilością ogrodów, także bezpośrednio w dużych ogrodach posiadających warunki do przeprowadzenia takiego kursu (odpowiednia liczba kandydatów, warunki lokalowe, odpowiednia kadra szkoleniowa).

Na początku roku kalendarzowego Okręgowy Zarząd Podlaski przesyła do zarządów ROD ustalony na cały rok terminarz (harmonogram) takich szkoleń do wiadomości i wykorzystania wraz z załączonym wzorem skierowania na kurs kandydata ubiegającego się o członkostwo Związku i przydział działki.

Funkcję organizatora (kierownika) szkolenia w ośrodkach stałych pełnią nieodpłatnie w ramach swoich obowiązków służbowych: instruktor etatowy OZP PZD w Białymstoku oraz inspektorzy Biur Zamiejscowych w Łomży i Suwałkach. Natomiast na kursach organizowanych bezpośrednio w ogrodach funkcje kierownika szkolenia powierza się doświadczonemu społecznemu instruktorowi krajowemu lub okręgowemu za symbolicznym wynagrodzeniem (80–120 zł) w zależności od stopnia wykształcenia i liczby uczestników kursu.

Bez względu na to, gdzie odbywa się to szkolenie, obowiązuje ten sam 20-godzinny program kursu obejmujący przepisy obowiązujące w PZD oraz zagadnienia fachowe z zakresu uprawy i nawożenia, sadownictwa, warzywnictwa, roślin ozdobnych, ochrony roślin oraz ekologii i ochrony środowiska. Tematyka programowa realizowana jest w formie wykładów i ćwiczeń, zajęć praktycznych i pokazów prowadzonych przez specjalistów, głównie przez dobrze przygotowanych merytorycznie społecznych instruktorów krajowych i okręgowych lub też pracowników instytucji rolniczych (Okręgowa Stacja Rolniczo-Chemiczna, Ośrodek Doradztwa Rolniczego). Natomiast wykłady na kursie z zakresu przepisów obowiązujących w PZD i ROD prowadzą wybrane osoby spośród aktywu

B. szkolenie i działalność instruktazowo-doradcza SSI
C. udział społecznej służby instruktorskiej w pracach na rzecz Związku i jego organów statutowych.

związkowego oraz instruktor etatowy OZP PZD posiadający pełne kwalifikacje zawodowe, pedagogiczne i długoletnie doświadczenie w pracy w organach Związku. Wykłady te mają charakter wprowadzenia słuchaczy do ukierunkowanego samokształcenia, opracowania materiału programowego i wypełnienia oraz zaliczenia testów sprawdzających nabytą wiedzę.

Zaliczenie kursu i wręczenie uczestnikom zaświadczeń z jego ukończenia oraz dostarczenie literatury fachowej i przygotowanych przez wykładowców materiałów szkoleniowych odbywa się na zakończenie kursu w czasie prowadzonej konsultacji zbiorowej.

System ten funkcjonuje sprawnie i jest w pełni akceptowany przez szkolonych kandydatów i zdecydowaną większość zarządów ROD.

2. Jeśli chodzi o szkolenie pozostałych działkowców, to generalnie OZP PZD ze względów organizacyjnych i finansowych nie prowadzi takich szkoleń na szczeblu Okręgu. Tego typu szkolenia są prowadzone bezpośrednio w ogrodach społecznie przez instruktorów ogrodowych, bądź też z inicjatywy etatowego instruktora OZP PZD oraz przy udziale społecznych instruktorów krajowych i okręgowych. Szkolenia takie prowadzone są w niżej wymienionych formach:

a) wygłaszanie półgodzinnych prelekcji z udziałem dużej liczby działkowców w czasie walnych zebrań sprawozdawczych w ogrodach przez społecznego instruktora ogrodowego, instruktora okręgowego lub krajowego, także przez etatowego instruktora OZP PZD obsługującego walne zebranie. Dobrze przygotowana i prawidłowo dobrana tematyka prelekcji lub pokazu cieszy się dużą frekwencją i dużym zainteresowaniem działkowców.

b) szkolenia ogółu działkowców prowadzone są też w czasie imprez organizowanych z okazji obchodów Dnia Działkowca zwłaszcza w tych ROD, w których działają społeczni instruktorzy krajowi lub okręgowi.

c) skuteczną formą instruktaz i poradnictwa fachowego udzielanego działkowcom i zarządom ROD są rozmowy prowadzone przez członków Okręgowej Komisji Konkursowej w czasie lustracji ogrodów i działek zgłoszonych do konkursu.

Ad. B.

W naszym Okręgu prowadzone są następujące formy szkolenia społecznej służby instruktorskiej:

1. Konferencje lub kursokonferencje organizacyjno-szkoleniowe, 1- lub 2-dniowe z udziałem wybitnych naukowców i specjalistów współpracujących z PZD, niekiedy połączone z wyjazdem uczestników do ośrodków naukowych lub też do wzorowo prowadzonych gospodarstw ogrodniczo-szkółkarskich.

Pierwsza część konferencji organizowana i prowadzona przez etatowego instruktora OZP PZD w ramach obowiązków służbowych dotyczy wytyczenia zadań i organizacji pracy SSI, a zwłaszcza organizowania szkoleń pokazów i poradnictwa dla działkowców oraz zapoznania z aktualną sytuacją w PZD i ROD. Druga część konferencji ma charakter wybitnie szkoleniowy i ma na celu pogłębienie i aktualizację wiedzy i umiejętności fachowych SSI wzbogaconej przez naukę i praktykę.

Co roku odbywają się dwie tego typu konferencje okręgowe (wiosenna i jesienna) z udziałem wszystkich grup społecznych instruktorów okręgowych, krajowych i ogrodników z rejonu białostockiego. Ponadto odbywają się po 2 tego typu konferencje w rejonie Łomży i Suwałk dla pozostałych instruktorów ogrodników, którzy nie uczestniczyli w konferencjach okręgowych. Konferencje rejonowe instruktorów organizują inspektorzy Zamiejscowych Biur OZP PZD. Program tych konferencji ustalają i realizują spo-

Ad. C.

Społeczna Służba Instruktorska w naszym Okręgu dość aktywnie uczestniczy w działalności doradczo-szkoleniowej prowadzonej nie tylko wśród działkowców ale także zarządców ogrodów i aktywu związkowego. Między innymi:

a) uczestniczy w opracowaniu i realizacji programów rozwoju i modernizacji ogrodów,

b) opracowuje i upowszechnia instrukcje, zalecenia i materiały Krajowej Rady i własne o tematyce fachowej przeznaczonej dla społecznych instruktorów ogrodników i ogółu działkowców,

c) inicjuje, organizuje i ocenia konkursy prowadzone w ogrodach i wśród działkowców, w tym także konkursy wiedzy o działce, czy olimpiady ogrodnicze,

d) organizuje pokazy praktyczne, udziela porad fachowych i prowadzi szkolenia specjalistyczne dla zainteresowanych działkowców na zapotrzebowanie zgłaszane przez ROD,

e) prowadzi poradnictwo fachowe i specjalistyczne dla działkowców udzielane w punkcie porad telefonicznych OZP PZD, a także w środkach masowego przekazu: prasie, radio i telewizji.

Dużym zainteresowaniem działkowców cieszą się porady udzielane przez wybraną grupę fachowców spośród społecznych instruktorów krajowych w comiesięcznej stałej audycji radiowej pod nazwą „Zielone oko”.

łeczni instruktorzy krajowi lub okręgowi, przy udziale i nadzorze etatowego instruktora ds. ogrodnictwa OZP PZD.

2. Co roku lub raz na 2 lata organizowany jest kurs podstawowy dla nowo powołanych społecznych instruktorów ogrodników mający na celu przygotowanie fachowe, organizacyjne i metodyczne do pracy instruktora z działkowcami na ogrodzie i współpracy z zarządami ROD. 24-godzinny program takiego kursu realizowanego w formie samokształcenia kierowanego w oparciu o przygotowane testy sprawdzające, kończy się wręczeniem uczestnikom legitymacji społecznej służby instruktora ogrodnika. Tą formą szkolenia obejmujemy każdego roku od 20 do 30 osób tj. prawie 90% nowo powołanych społecznych instruktorów ogrodników.

W poprzednich latach społeczni instruktorzy krajowi, a częściowo też okręgowi, brali udział w kursach i konferencjach organizowanych centralnie przez KR PZD w uczelniach, instytutach i ośrodkach naukowych. Była to dobra i potrzebna forma pogłębiająca i aktualizująca wiedzę naukową i umiejętności praktyczne społecznych instruktorów okręgowych i krajowych – od 3 lat ta ważna forma doskonalenia pracy społecznych instruktorów okręgowych i krajowych jest prowadzona nadal w formie konferencji rejonowych zleczanych i finansowanych przez Krajową Radę w wybranym Okręgowym Zarządzie i cieszy się dużym uznaniem i dobrą opinią szkolonych osób.

Warto podkreślić, że wszystkie te działania prowadzone przez służbę instruktorską są wykonywane społecznie, ale nie zawsze dostrzegane i właściwie oceniane przez zarządcy ROD.

Podsumowanie (Uwagi końcowe, wnioski i propozycje)

Z przedstawionej informacji wynika, że przyjęty i realizowany w naszym Okręgu już od 2000 roku system szkolenia działkowców i SSI sprawdził się w praktyce i jest zgodny z Uchwałami KR PZD Nr 1/XVII/2010 i nr 2/XVIII/2010 z dn.23.09.2010r. w sprawie szkolenia kandydatów oraz w sprawie podniesienia rangi i lepszego wykorzystania działalności SSI PZD.

Praktycznie mamy już rozwiązany problem szkolenia kandydatów na działkowców prowadzonego w systemie kursowym, zgodnie z wymogami i na wysokim poziomie. W ubiegłym roku przeszkolonych zostało ponad 90% kandydatów ubiegających się o przydział działki i tylko kilka ogrodników upoczywie uchyla się od tego obowiązku.

Również szkolenie i doskonalenie SSI przebiega zgodnie z obowiązującymi przepisami i zaleceniami KR PZD. Służba ta jest przygotowywana do prowadzenia działalności szkoleniowo-doradczej wśród działkowców, ale także do świadczenia usług w tym zakresie zarządom ROD i członkom Okręgowego Zarządu PZD. Efektem tego jest widoczna poprawa stanu zagospodarowania naszych

ogrodów i działek, o czym świadczą m.in. osiągnięte wysokie lokaty w ostatnich 10 latach w konkursach krajowych na „Najlepszy Ogród Roku” i „Wzorową Działkę Roku”.

Obok tych niewątpliwych osiągnięć w ostatnich 2 latach obserwujemy malejące zainteresowanie działalnością służb instruktorskich, zwłaszcza w niektórych zarządach ROD, a także wśród samych działkowców w tych ogrodach.

Również wśród części SSI daje się zaobserwować brak zaangażowania i pewne zniechęcenie do podejmowania pracy społecznej, a niekiedy nawet rezygnację z pełnienia funkcji społecznego instruktora. Czynniki to nie tylko ze względu na podeszły wiek lub słaby stan zdrowia, lecz także z uwagi na niedoceniającą ich pracę przez zarządy

ROD, a niekiedy także przez samych działkowców. Jednocześnie wśród młodych, lepiej wykształconych i przygotowanych zawodowo działkowców trudno jest pozyskać chętnych kandydatów do pełnienia funkcji społecznego instruktora.

W tej sytuacji wydaje się, że znajdzie potrzebę innego, bardziej precyzyjnego usytuowania i określenia roli, miejsca i zasad finansowania SSI w samym Związku, a zwłaszcza w ROD.

Podjęcie poważnej debaty na ten temat (być może tuż po najbliższym Krajowym Zjeździe Delegatów) z udziałem przedstawicieli doświadczonego aktywu SSI wszystkich szczebli byłoby w pełni zasadne.

Instruktor ds. ogrodnictwa
w OZ Podlaskim w Białymstoku
/-/ Czesław Kryszkiewicz

II. Działalność szkoleniowa organizowana dla kandydatów na działkowców i instruktorów SSI w OZ Opolskim w Opolu

Na terenie okręgu opolskiego prowadzi się systematycznie szkolenia kandydatów na członków PZD. Szkolenia te prowadzą wykładowcy dobrze przygotowani pod względem merytorycznym spośród członków zarządów ROD i członków OZO PZD w Opolu.

Tematyka szkoleń obejmuje wskazania Krajowej Rady PZD zawarte w uchwale Nr 1/XVII/2010 z dnia 23 września 2010 r. w sprawie szkolenia kandydatów.

Kandydaci podczas szkoleń wyposażeni są w broszurę Prawo w PZD oraz literaturę związkową dostarczoną nieodpłatnie przez Krajową Radę PZD. Wykładowcy prowadząc szkolenie wykorzystują pomoce dydaktyczne tj. plansze podglądowe i przykłady z życia ROD. Czas trwania szkolenia jest dostosowany do potrzeb słuchaczy oraz warunków lokalowych - minimalny czas szkolenia wynosi 6 godzin w ROD, szkolenia odbywają się w świetlicy domu działkowca. Nowo przeszkolone osoby pozostają pod opieką ogrodowej służby instruktorskiej PZD.

Szkolenia kandydackie prowadzone w okręgu opolskim mają na celu przybliżyć postanowienia Regulaminu ROD i Statutu PZD, oraz zachęcić do aktywnego uczestnictwa w życiu ogrodu i Związku.

Po zakończonym szkoleniu wystawiane są zaświadczenia o ukończeniu kursu, które przekazywane są zarządom ROD celem włączenia do dokumentacji członka.

Okręgowy Zarząd Opolski PZD w Opolu corocznie organizuje szkolenia w sprawach organizacyjnych i o tematyce ogrodniczej dla instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej PZD. Szkolenia organizowane dla instruktorów fachowych prowadzone są przez wykładowców

z uczelni rolniczych oraz instytutów naukowych. OZO PZD w Opolu współpracuje z Okręgową Stacją Chemiczno-Rolniczą w Opolu, Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu i Krakowie oraz była szkołą ogrodniczą w Prószkowie.

Tematyka szkoleń obejmuje zagadnienia dostosowane do zgłaszanych potrzeb tematycznych instruktorów, m. in.:

- zadania i rola Społecznej Służby Instruktorskiej PZD,
- zagadnienia dotyczące upraw sadowniczych, warzywniczych w tym ziół i roślin ozdobnych polecanych do upraw na działkach,
- najnowsze doświadczenia i osiągnięcia nauki rolniczej i ogrodniczej.

Wykładowcy chcąc uatrakcyjnić szkolenie wykorzystują pomoce dydaktyczne tj. plansze podglądowe, broszury, pomoce multimedialne itp. Jednodniowe narady szkoleniowe organizowane są w siedzibie OZO PZD w Opolu, czas trwania narady to 5-6 godzin.

Podczas szkoleń instruktorzy wyposażeni są przez Okręgowy Zarząd Opolski w niezbędny sprzęt ogrodniczy pomocny w wykonywaniu czynności instruktorskich na działkach i w ogrodach np. opryskiwacze, sekatory, kwasomierze itp. oraz literaturę fachową ufundowaną przez Krajową Radę PZD.

Narady organizacyjne prowadzone przez OZO dla aktywu zarządu ROD, komisji problemowych, pracowników służb księgowych i inwestycyjnych prowadzone są przez kierownictwo Prezydium i pracowników Okręgu nieodpłatnie.

Prezes
OZ Opolskiego w Opolu
/-/ Antonina Boroń

III. Działalność szkoleniowa organizowana dla kandydatów na działkowców i instruktorów SSI w OZ Mazowieckim w Warszawie

Kurs dla osób ubiegających się o przydział działki, tzw. szkolenie kandydackie organizowane jest przez instruktora etatowego OZM PZD, który przez cały czas trwania szkolenia jest na nim obecny oraz po zakończeniu szkolenia wydaje zaświadczenia dla osób uczestniczących w kursie.

Wykłady prowadzone są przez co najmniej 4 wykładowców, min. instruktora etatowego OZM PZD, instruktorów krajowych SSI, wykładowców z SGGW. Są to trzy spotkania, które odbywają się w dni powszednie od poniedziałku do piątku w godzinach późno-popołudniowych (dostosowując się do preferencji osób nabywających działki) od 16.00 do 19.30 w zależności od długości trwającej dyskusji. Duży nacisk kładziony jest na tematy związane z przepisami obowiązującymi w PZD oraz na tematy związane z zagospodarowaniem działki. Każdy z uczestników otrzymuje Prawo z PZD.

Wykładowcy to osoby z wykształceniem wyższym kierunkowym i wieloletnim doświadczeniem ogrodniczym, oraz długoletnią współpracą z Polskim Związkiem Działkowców.

Szkolenia dla Społecznej Służby Instruktorskiej również

organizowane są przez instruktora etatowego OZM PZD, który przez cały czas trwania szkolenia jest na nich obecny, jest ich opiekunem. Wykłady prowadzone są zazwyczaj przez wykładowców SGGW (ze stopniem co najmniej doktora). Kurs taki organizowany jest raz w roku późną jesienią, składa się z cyklu wykładów rozłożonych na co najmniej dwa dni, o tematyce dobranej w zależności od zapotrzebowania SSI.

Dodatkowo wczesną wiosną organizowane są przez instruktora OZM PZD pokazy cięcia roślin sadowniczych, przeprowadzane przez wykładowców SGGW specjalizujących się w sadownictwie lub też specjalizujących się w cięciu sadowniczym instruktorów krajowych i okręgowych SSI PZD.

Poziom merytoryczny wykładów jest bardzo wysoki ze względu na dobór, osób z wykształceniem co najmniej wyższym kierunkowym. Wykładowcy bardzo rzetelnie wypełniają swoje obowiązki, są bardzo dobrze przygotowani posiadają prezentacje multimedialne, mówiąc o roślinach pokazują je, przynoszą ze sobą materiały tj. książki i katalogi.

Prezes
OZ PZD Mazowieckiego
w Warszawie
/-/ Grażyna Franke

Moda na ogrody

Ogrodnictwo dziś to już nie tylko hobby dla emerytów, mających działki na terenach rodzinnych ogrodów działkowych. To dziedzina, która pochłania coraz większe rzesze ludzi. Współcześnie ogrodnictwo to zajęcie interdyscyplinarne, a jego specjalizacją jaką jest architektura krajobrazu, stanowi naukę i sztukę projektowania, tworzenia przestrzeni z materiałów ożywionych jakiego stanowią rośliny.

Obecnie spotykamy się z coraz większym zainteresowaniem ogrodnictwem ludzi w różnym wieku, którzy doceniają możliwość wypoczynku na otwartej przestrzeni. Chcą być otoczeni zielenią, wśród której mogą wypoczywać, z której mogą czerpać spokój, a młodsze pokolenie może swobodnie bawić się i poznawać tajniki przyrody.

Działki na terenach rodzinnych ogrodów działkowych to stosunkowo niedrogi i łatwy sposób korzystania z tych dobrodziejstw. Odrobina własnej przestrzeni, którą możemy zagospodarować zgodnie ze sztuką i cieszyć się zwracanymi przez przyrodę plonami i efektami.

W Okręgu Mazowieckim również obserwujemy wzrost zainteresowania użytkowaniem działek, które wykazuje

coraz młodsza grupa kandydatów ubiegających się o członkostwo w Polskim Związku Działkowców. A co za tym idzie dużym zainteresowaniem i frekwencją cieszy się Szkolenie dla osób ubiegających się o przydział działki. Z miesiąca na miesiąc mamy zaszczyt szkolić coraz więcej „nowych Działkowców”.

Okręgowy Zarząd Mazowiecki przedstawił uczestnikom anonimową ankietę, której celem było poznanie opinii i sugestii uczestników, oraz otrzymanie obiektywnej oceny kursu. Wyniki ankiet są bardzo interesujące, 100% osób uczestniczących w szkoleniu potwierdza, że informacje w nim zawarte są dla nich przydatne. Za najbardziej interesujący temat poruszony na szkoleniu wskazują: Przepisy obowiązujące w PZD, prawidłowe zagospodarowanie działki zgodne z regulaminem ROD oraz efektywne wykorzystanie terenu. 55% osób uczestniczących w kursie wykazuje chęć uczestniczenia w innych szkoleniach tematycznych organizowanych przez OZM PZD. 69% bardzo dobrze oceniło przygotowanie merytoryczne prowadzących, pozostała część jako dobre. Podobnie zostało ocenione przekazywanie wiedzy przez wykładow-

ców. Warunki i organizacja szkolenia została oceniona jako dobra.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że znaczna część uczestników szkolenia to przyszli działkowcy z rodzinnych ogrodów działkowych zlokalizowanych w mieście. Z ankiet wynika również, że coraz większe zainteresowanie wykazują osoby nie związane z Polskim Związkiem Działkowców. Ta duża grupa osób stara się o przejęcie działki od osoby obcej, co świadczy o rosnącej liczbie zwolenników funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych, a co za tym idzie Polskiego Związku Działkowców.

Potencjalny nowy członek Polskiego Związku Działkowców, jest osobą czynną zawodowo, co potwierdza pozyskana z ankiet informacja (86% uczestników kursu). Z podanych danych wynika, że większość uczestników posiada wykształcenie co najmniej średnie i wyższe. Osoby uczestniczące w kursie są w różnym wieku, natomiast pozytywnym zaskoczeniem jest zwiększenie liczby uczestników grupy wiekowej do 35 roku życia, która stanowi 39% uczestników. Największą liczbę osób stanowi wiek produkcyjny od 36 do 65 roku życia.

Inspektor ds. ogrodnictwa
w OZ PZD Mazowieckim
w Warszawie
/-/ Konopka Marta

IV. Działalność szkoleniowa organizowana dla kandydatów na działkowców i instruktorów SSI w OZ Małopolskim w Krakowie

Szkolenia kandydatów na członków PZD i instruktorów SSI organizowane są zgodnie z decyzjami Krajowej Rady. Przeprowadzane są jako szkolenia jednodniowe (czas trwania ok. 6 godzin lekcyjnych) dla kandydatów na członków PZD oraz jedno, dwu lub trzydniowe szkolenia dla instruktorów SSI. Program szkolenia oparty jest o ramowe zalecenia Krajowej Rady tj. historia ogrodnictwa działkowego w Polsce, prawo w PZD, ustawa o ROD, prawa i obowiązki działkowca, zagospodarowanie działki w ROD, zagadnienia z dziedzin ogrodniczych: sadownictwa, warzywnictwa, kwaciarstwa, uprawy i ochrony roślin oraz doboru odmian do uprawy na działkach w ROD. Na szkoleniach dla instruktorów SSI informuje się o aktualnej sytuacji Związku oraz przedstawia rolę i zadania SSI w Związku i ROD. Ponadto szkolenie obejmuje również wykłady z sadownictwa, warzywnictwa, roślin ozdobnych, uprawy i ochrony roślin. Ważnym punktem każdego szkolenia są zajęcia praktyczne, a przede wszystkim

pokaz cięcia drzew owocowych, krzewów jagodowych oraz drzew ozdobnych (dla działkowców i instruktorów), a także przegląd nowych odmian roślin ozdobnych, który realizowany jest w szkółkach roślin (dla instruktorów).

Od wielu lat współpracujemy z wykładowcami Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie oraz Instytutu Sadownictwa w Brzeźnej, którzy na przeprowadzanych prelekcjach i pokazach praktycznych wykazali się fachową wiedzą i umiejętnością przekazania jej w interesujący sposób. Wyboru wykładowców dokonujemy na podstawie ich komunikatywności oraz stopnia naukowego. W szkoleniach kandydatów na członków PZD udział biorą przede wszystkim Instruktorzy okręgowi i krajowi SSI, natomiast kwestie prawne przedstawiają Prezes OZ lub członkowie Okręgowego Zarządu. Podczas szkoleń instruktorów SSI, instruktorzy krajowi Społecznej Służby Instruktorskiej dzielą się wieloletnim doświadczeniem swojej pracy z instruktorami objaśniając zadania i rolę SSL.

Wiceprezes
OZ PZD Małopolskiego
w Krakowie
/-/ Halina Kmiecik

V. Działalność szkoleniowa organizowana dla kandydatów na działkowców i instruktorów SSI w OZ we Wrocławiu

Organizacja szkoleń w OZ we Wrocławiu wygląda następująco:

1. Szkolenia Kandydatów na działkowców organizowane są w Okręgowym Domu Działkowca we Wrocławiu dla przedstawicieli ogrodów położonych w mieście Wrocławiu i odbywają się cyklicznie. Średnio w roku organi-

zowanych jest 9-pięciodniowych kursów kandydackich. Zarządy Ogrodów otrzymują na początku każdego roku harmonogram szkoleń zaplanowanych na cały rok i druk skierowania na jedno z dowolnie wybranego szkolenia (do powielenia w niezbędnej dla ROD ilości).

2. W roku 2011, ze względu na zwiększone zaintereso-

wanie szkoleniami organizowanymi dla wstępujących do Związku i wzrost frekwencji na nich Okręgowy Zarząd PZD we Wrocławiu zorganizował dwa dodatkowe szkolenia kandydackie, które odbędą się w sierpniu i listopadzie. W konsekwencji w roku 2011 odbędą się we Wrocławiu 11 kursów kandydackich.

3. Szkolenia Kandydatów na działkowców w miejscowościach pozawrocławskich organizowane są również przez Okręgowy Zarząd PZD we Wrocławiu – w terminach zaproponowanych przez OZ. Szkolenia te są dwudniowe, ośmiogodzinne. O terminie szkolenia Ogrody są powiadamiane każdorazowo z odpowiednim wyprzedzeniem i do udziału w nich zapraszani są również Instruktorzy Ogrodowi SSI, oraz zainteresowani działkowcy. Ten sposób organizowania szkoleń zabezpiecza potrzeby ogro-

dów położonych w większych miejscowościach położonych poza Wrocławiem, natomiast wstępujący do Związku w miejscowościach, w których funkcjonuje po jednym rodzinnym ogrodzie działkowym szkolenia dla wstępujących do Związku zapewniają instruktorzy ogrodowi SSI i Zarządy ROD

Szkolenia kandydackie w Okręgu Wrocławskim prowadzone są głównie przez wykładowców z tytułem doktora i magistra.

Szkolenia kandydatów, instruktorów SSI i działkowców w miejscowościach pozawrocławskich organizowane przez OZ PZD finansowane są według stawek określonych dla szkoleń przewidzianych dla Społecznych Służb Instruktorskich.

Prezes
OZ PZD we Wrocławiu
/-/ Janusz Moszkowski

XI. PORADY PRAWNE

Rezygnacja z członkostwa w organie PZD

Statut PZD w § 47 pkt a stanowi, że mandat członka organu PZD wygasa przed upływem kadencji w razie pisemnej rezygnacji z mandatu. Przede wszystkim z tego przepisu wynika, że rezygnacja, pod rygorem jej nieważności, musi być złożona na piśmie. Ustna rezygnacja, np. podczas posiedzenia zarządu – z członka zarządu ROD, czy też komisji rewizyjnej, bądź rozjemczej – z członka komisji, nie wywołuje skutków prawnych. Warunkiem koniecznym jest złożenie tej rezygnacji na piśmie.

Rezygnacja z członkostwa w organie PZD odnosi skutek z chwilą dotarcia jej do adresata, np. do prezesa zarządu, ale też z dniem dotarcia do ROD listu zawierającego rezygnację – nie ma znaczenia, kiedy po otrzymaniu listu zapoznał się z nim zarząd lub prezes zarządu. Rezygnacja jest jednostronnym oświadczeniem woli, dlatego dla jej skuteczności nie ma znaczenia, kiedy zostanie w postaci

uchwały stwierdzone wygaśnięcie mandatu – mandat nie wygasa z chwilą podjęcia tej uchwały, ale z chwilą dotarcia pisemnej rezygnacji.

Rezygnacji nie może rozpatrywać organ Związku w kategoriach przyjęcia bądź nie – to nie ma żadnego znaczenia dla skuteczności rezygnacji.

Rezygnacji z członkostwa w organie Związku nie można też odwołać, jeżeli dotarła już ona do adresata – jeżeli dotarła, to mandat wygaśnięcie i nie można go przywrócić. W zasadzie rezygnację można odwołać tylko wtedy, gdy jej odwołanie dotrze do adresata – np. zarządu ROD – przed lub równocześnie z samą rezygnacją. W praktyce oznacza to, że jeżeli rezygnacja została wysłana listem za pośrednictwem poczty i zanim ten list dotrze do zarządu, rezygnujący złoży pisemne jej odwołanie, to wówczas uznaje się, że rezygnacja nie została złożona.

MP

Czy konieczne jest zwołanie zebrania nadzwyczajnego członków ROD w celu podjęcia uchwały o zaciągnięciu pożyczki z Funduszu Samopomocowego? Jakie warunki musi spełnić ROD, żeby starać się o pożyczkę z Krajowej Rady PZD?

Problematyka ta jest regulowana uchwałą nr 4/XXIII/2002 Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 10 października 2002 r. w sprawie utworzenia w Polskim Związku działkowców Funduszu

Samopomocowego oraz uchwałą nr 80/2003 Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 2 lipca 2003 r. w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Samopomocowego Polskiego Związku Działkowców

(*obie uchwały opublikowane w Zbiorze przepisów związkowych według stanu na dzień 1 stycznia 2011 r.*)

Decyzję upoważniającą zarząd ROD do zaciągnięcia pożyczki z Funduszu Samopomocowego podejmuje walne zebranie członków /konferencja delegatów/ ROD w formie uchwały wraz z uzasadnieniem, której wzór stanowi załącznik do uchwały nr 80/2003. Uchwała powinna określić kwotę pożyczki, źródła jej spłaty, a także propozycję czasu, na jaki ma być zaciągnięta. Walne zebranie członków odbywa się do 30 kwietnia danego roku. Odstępstwa od tego terminu dopuszczalne są wyłącznie za zgodą prezydium okręgowego zarządu (§ 25 Regulaminu ROD). Jeśli decyzji o zaciągnięciu pożyczki z Funduszu Samopomocowego nie podjęto na walnym zebraniu zebranym w trybie zwyczajnym, wówczas konieczne będzie w przedmiotowej sprawie zwołanie nadzwyczajnego walnego zebrania /konferencji delegatów/. Zgodnie bowiem z ust. 1 § 32 Regulaminu ROD, nadzwyczajne walne zebranie /konferencja delegatów/ może podejmować uchwały, ale wyłącznie w sprawach, dla których zostało zwołane i uwidocznione w zawiadomieniach dostarczonych członkom Związku.

Wniosek o przyznanie pożyczki z Funduszu zarząd ROD składa do Prezydium KR PZD za pośrednictwem właściwego okręgowego zarządu PZD na druku według wzoru, który stanowi załącznik do uchwały nr 80/2003.

Wniosek wymaga zaopiniowania przez prezydium właściwego okręgowo zarządu PZD.

Do wniosku należy załączyć uchwałę walnego zebrania członków /konferencji delegatów/ ROD upoważniająca zarząd ROD do wystąpienia do Prezydium KR PZD z wnioskiem o przyznanie pożyczki z Funduszu. Prezydium KR PZD rozpatruje wnioski prawidłowo sporządzone i zaopiniowane.

Prezydium KR PZD podejmuje decyzję o udzieleniu pożyczki w formie uchwały. Uchwała określa cel (rodzaj zadania inwestycyjnego lub remontowego), na jaki pożyczka została udzielona, wysokość udzielonej pożyczki, ilość rat i ich wysokość. Spłata zaciągniętej pożyczki z Funduszu rozpoczyna się od roku następnego po roku, w którym pożyczka została udzielona. Okres spłaty pożyczki nie może przekraczać 5 lat. Przyznawane pożyczki przekazywane będą wyłącznie na rachunek bankowy ROD. Spłata udzielonej pożyczki następuje na rachunek Funduszu. Spłata pożyczki następuje w ratach półrocznych płatnych w terminie do 30 czerwca i 30 listopada każdego roku. W przypadku uchybienia terminowi spłaty pożyczki naliczane są odsetki ustawowe od sumy pozostającej do spłaty. Poręczycielem udzielanej pożyczki z Funduszu jest prezydium okręgowego zarządu PZD, na terenie którego położony jest ROD korzystający z Funduszu.

A. Bałon

Czy małżonek członka PZD użytkującego ogród działkowy, który sam nie należy do Związku, może starać się o przydział działki i/lub (w potocznym rozumieniu) „zakupić działkę”? Czy fakt orzeczenia separacji majątkowej między małżonkami ma wpływ na przedmiotową sytuację?

Statut PZD w ust. 2 § 12 przewiduje możliwość ubiegania się przez współmałżonka członka zwyczajnego o członkostwo zwyczajne i przydział działki użytkowanej przez współmałżonka. Także ust. 1 § 67 Statutu PZD stanowi, że współmałżonek członka PZD może ubiegać się o nadanie członkostwa PZD i przydział działki użytkowanej przez współmałżonka. Członek PZD oraz jego współmałżonek nie mogą ubiegać się o nadanie prawa użytkowania dodatkowej działki (§ 67 ust. 2 Statutu PZD). Wyjątek określony jest w ust. 3 § 67 Statutu PZD, gdyż współmałżonkowie użytkujący oddzielnie działki przed zawarciem związku małżeńskiego zachowują dotychczasowe prawo do tych działek.

Statut Polskiego Związku Działkowców określa zasady pozostawienia prawa użytkowania działki jednemu z małżonków tylko w przypadku rozwodu (§ 32–34 Statutu PZD). Następuje to w drodze decyzji zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego. Zatem fakt orzeczenia separacji majątkowej pomiędzy małżonkami nie ma wpływu na decyzję zarządu ROD. Wprawdzie z art. 61⁴ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wynika, że orzeczenie separacji ma skutki takie, jak rozwiązanie małżeństwa przez roz-

wód, jednakże małżeństwo nie zostaje *de facto* rozwiązane, czego wyrazem jest zakaz zawierania nowego małżeństwa przez małżonka pozostającego w separacji (art. 61⁴ § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego). Zainteresowane strony pozostają więc w ważnym związku małżeńskim.

W razie rozwiązania przez rozwód małżeństwa członków zwyczajnych zarząd ROD decyduje, któremu z rozwiedzionych małżonków przysługiwać będzie prawo użytkowania działki (§ 33 ust. 1 Statutu PZD). W razie rozwiązania przez rozwód małżeństwa członków zwyczajnych, pierwszeństwo do dalszego użytkowania działki ma ten z rozwiedzionych małżonków, którego wskażą sami zainteresowani we wspólnym pisemnym oświadczeniu (§ 33 ust. 2 Statutu PZD). W razie braku oświadczenia, pierwszeństwo do dalszego użytkowania działki ma ten z rozwiedzionych małżonków, któremu sąd powierzył opiekę nad dziećmi lub faktycznie tę opiekę sprawuje (§ 33 ust. 3 Statutu PDZ). Jeżeli żaden z rozwiedzionych małżonków nie ma dzieci albo oboje mają dzieci na wychowanie, zarząd ROD decyduje, któremu z nich przysługiwać będzie prawo użytkowania działki, biorąc pod uwagę dotychczasowe zainteresowanie działką, udział

w jej uprawie oraz warunki materialne (§ 33 ust. 4 Statutu PZD).

Każdy z rozwiedzionych małżonków, będący członkiem zwyczajnym, ma obowiązek zgłosić pisemnie do zarządu ROD fakt rozwiązania małżeństwa przez rozwód w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku sądowego (§ 34 ust. 1 Statutu PZD). Po otrzymaniu zgłoszenia, zarząd ROD pozostawia prawo użytkowania działki jednemu z małżonków, a drugiego skreśla z listy członków zwyczajnych i stwierdza wygaśnięcie prawa użytkowania działki (§ 34 ust. 2 Statutu PZD).

Zgodnie z ustępem 3 § 73 Regulaminu ROD, zmiana użytkownika działki może nastąpić w przypadku rozwiązania małżeństwa przez rozwód i skreślenia z listy członków PZD.

Jeżeli rozwiedziony małżonek nie jest członkiem PZD, a jego byłym współmałżonkiem przekaże się członkostwo Związku i prawa użytkowania działki, to zarząd wzywa go do złożenia deklaracji członkowskiej. Po złożeniu deklaracji członkowskiej, zarząd nadaje mu członkostwo PZD i prawo użytkowania działki (§ 78 ust. 2 Regulaminu ROD).

Wraz z nadaniem członkostwa PZD następuje przydzielenie działki. W tym celu należy złożyć w zarządzie ROD pisemne oświadczenie woli o chęci przystąpienia do PZD i przydział działki w ROD. Oświadczenie to składa się w postaci deklaracji członkowskiej (§ 12 ust. 1 Statu-

tu PZD). Przyjęcie w poczet członków zwyczajnych i przydział działki w ROD następuje na mocy uchwały zarządu ROD (§ 13 ust. 1 Statutu PZD).

W sytuacjach, w których mówi się potocznie o sprzedaży czy kupnie działki w ROD, naprawdę chodzi wyłącznie o przeniesienie na nowego działkowca własności urządzeń, obiektów i nasadzeń znajdujących się na danej działce, a wzniesionych czy kupionych przez poprzedniego użytkownika na własny koszt (§ 70 Regulaminu ROD).

W omawianym przypadku, uwzględniając obowiązujące rozwiązania prawne, samo orzeczenie separacji majątkowej pomiędzy współmałżonkami nie ma wpływu na decyzję zarządu ROD w sprawie pozostawienia prawa użytkowania działki jednemu z małżonków. Tylko w przypadku orzeczonego rozwodu zarząd ROD zadecyduje, któremu z małżonków przysługiwać będzie prawo użytkowania działki. Należy pamiętać jednak o tym, że współmałżonek członka zwyczajnego (także przy orzeczonej separacji) może ubiegać się o członkostwo zwyczajne i przydział działki użytkowanej przez współmałżonka. Jeżeli chodzi o funkcjonującą w potocznym rozumieniu „sprzedaż” czy „kupno” działki, to należy przez to rozumieć rozliczenie pomiędzy ustępującym a nowym użytkownikiem działki, dotyczące zapłaty wartości urządzeń, obiektów i nasadzeń, których dokonał poprzedni użytkownik we własnym zakresie.

A. Bałton

XII. „JAKA TO BYŁA DROGA...”

1. Informacja

Konkurs „Jaka to była droga...” – rozstrzygnięty !

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, w związku z obchodzonym w tym roku jubileuszem XXX-lecia istnienia Związku, ogłosiło w br. ogólnokrajowy konkurs pod tytułem „**Jaka to była droga...**”. Konkurs dał uczestnikom szansę na opisanie swojej działkowej historii. Uczestnicy oprócz suchych faktów przesyłali na adres Krajowej Rady często bardzo bogatą dokumentację fotograficzną historii ich ogrodów. Do udziału w konkursie zgłoszono łącznie 13 prac.

Prezydium KR PZD w oparciu o protokół z posiedzenia Komisji Konkursowej KR PZD powołanej do rozstrzy-

gnięcia ww. konkursu postanowiło przyznać dwa pierwsze miejsca: dla Henryka Cieślaka za pracę „Wielkopolskie ogrody działkowe w moim życiu i pracy” oraz dla współautorów Józefa Makucha i Bogdana Michalaka za pracę poświęconą ROD im. „100-lecia Ogrodnictwa Działkowego” w Krośnie Odrzańskim. Drugie miejsce przyznano Romanowi Kremrowskiemu za pracę poświęconą ROD „Górki Ustowskie” w Szczecinie, z kolei trzecie miejsce przyznano Barbarze Janowskiej za pracę przedstawiającą historię ROD „Piotruś” z Białej Podlaskiej.

EB

2. Uchwała

Uchwała nr 157/2011 Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 14 lipca 2011 r.

*w sprawie rozstrzygnięcia konkursu krajowego związanego z jubileuszem XXX-lecia PZD
„Jaka to była droga...”*

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działające na podstawie uchwały nr 74/2011 z dnia 30 marca 2011 r. oraz przyjmując ustalenia Komisji Konkursowej powołanej do rozstrzygnięcia ww. konkursu postanawia co następuje:

§1

Ustala następujących laureatów konkursu:

– dwa I miejsca dla:

1. Henryka Cieślika (OZ Poznań) za pracę: „Wielkopolskie ogrody działkowe w moim życiu i pracy”;

2. Józefa Makucha i Bogdana Michalaka za pracę poświęconą ROD im. „100-lecia Ogrodnictwa Działkowego” w Krośnie Odrzańskim;

– II miejsce dla:

1. Romana Kremrowskiego za pracę poświęconą ROD „Górki Ustowskie” w Szczecinie;

– III miejsce dla:

1. Barbary Janowskiej za pracę poświęconą ROD „Piotruś” z Białej Podlaskiej.

§2

Laureatom konkursu postanowiono przyznać nagrody pieniężne w wysokości:

– za miejsce pierwsze po 3000 zł;

– za miejsce drugie 2000 zł;

– za miejsce trzecie 1000 zł.

§3

Nagrodzone prace zostaną opublikowane w Biuletynie wydawanym przez Krajową Radę PZD oraz zamieszczone na stronie internetowej Związku (www.pzd.pl)

WICEPREZES

/-/ Antoni KOSTRZEWA

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 13 lipca 2011 r.

3. Nagrodzone prace

I miejsca

POLSKI ZWIĄZEK DZIAŁKOWCÓW ROD im. „100-lecia Ogrodnictwa Działkowego” w Krośnie Odrzańskim

KONKURS

„Na 30-lecie Związku”

praca: *Józef Makucha, Bogdan Michalak*

Polski Związek Działkowców, kim i czym byłyby dzisiaj ogrody, gdyby w 1980 roku nie podjęto decyzji o niezależności ogrodów działkowych od związków zawodowych a następnie w 1981 roku dokonano unormowania stanu prawnego po przez uchwalenie przez Sejm ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych. Wpisując na zawsze ogrody działkowe w nową historię Polski. Jak ważny i dalekowszycy był to krok, świadczy o tym historia ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych funkcjonująca przez dwadzieścia cztery lata oraz jej następczyni ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych z sześciolatnim stażem.

Rodzinny Ogród Działkowy im. „100-lecia Ogrodnictwa Działkowego” w Krośnie Odrzańskim to nasz ogród, należący do okręgu zielonogórskiego. Ogród funkcjonuje od czterdziestu dziewięciu lat i jego dzieje wiążą się nierozdzielnie z losami Polskiego Związku Działkowców. Krosno Odrzańskie jest miastem, które w 2005 roku obchodziło jubileusz 1000-lecia pierwszej wzmianki o nim w przekazach historycznych. W swej historii nie zawsze mieściło się w granicach Polski. Po zakończeniu II wojny światowej zmieniła się na tych terenach ludność etniczna. Miasto całkowicie zniszczone powoli się odbudowywało, pozostało do roku 2005 z przewagą mieszkańców związa-

nych z wojskiem, o niskim uprzemysłowieniu. Aktualnie na terenie miasta funkcjonują trzy rodzinne ogrody działkowe, w pełni zaspakajając zapotrzebowanie mieszkańców na działki w rodzinnych ogrodach działkowych.

Krótką historia ogrodu 1962–2011

Podstawą założenia ogrodu była ustawa o pracowniczych ogrodach działkowych z 1949 roku a także Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 maja 1962 roku w sprawie przekazywania terenów w miastach i osiedlach /Dz.U.Nr 35, poz.159/ zgodnie z którym, od dnia 10 lipca 1962 roku ówczesne Prezydium Rady Narodowej w Krośnie Odrzańskim przeznaczyło ze swych zasobów grunty o powierzchni 16,5 hektara pod trzy tereny ogrodu działkowego. Następny teren ogrodu został włączony do Pracowniczego Ogrodu Działkowego z dniem 31 maja 1978 r. była to powierzchnia 7,94 ha. W dniu 11 listopada 1980 r. przekazano grunty 6,11 ha na kolejny teren ogrodu. Data 9 listopada 1982 roku wiąże się z przyjęciem następnego gruntu 6,47 ha pod nowy teren ogrodu, także w tym roku zostaje zakończona budowa Domu Działkowca o powierzchni 510 m². W 1982 roku Uchwałą Rady Narodowej Miasta i Gminy ulica przy, której został wybudowany Dom Działkowca otrzymuje nazwę „Działkowca”. W kwietniu 1983 roku zakańcza się procedura likwidacji terenu ogrodu o powierzchni 8,83 ha z przeznaczeniem na budowę osiedla mieszkaniowego. Z dniem 17 lutego 1988 r. Zarząd Pracowniczego Ogrodu Działkowego przyjmuje 6,93 ha gruntu pod szósty teren ogrodu. Tak oto zakańcza się pewien proces, pierwszy etap powstania ogrodu, czyli przyjmowania gruntów. Drugi etap to organizacja i zagospodarowanie otrzymanych gruntów, budowa oraz rozwój ogrodu. W 2009 roku w ramach reorganizacyjnych Ogród przyjmuje w swe struktury siódmy teren Ogrodu „Energetyk” tak oto funkcjonujemy na powierzchni 38,5822 ha, o liczbie działek 791 z liczbą członków 1014. Pierwszą nazwę jaką otrzymał ogród to imienia „25-lecia PRL” i nosił tę nazwę do roku 1997, w tymże roku otrzymał imię „100-lecia Ogrodnictwa Działkowego”.

Jesteśmy Ogrodem aktywnym, do tradycji należy udział w konkursach organizowanych przez Okręgowy Zarząd w Zielonej Górze oraz przez Krajową Radę PZD. Zdobyte nagrody, puchary, dyplomy tworzą bogatą kolekcję a zarazem są świadectwem zaangażowania naszego Ogrodu w rozwój naszej organizacji oraz jej promocję. Współpraca z samorządem lokalnym i mieszkańcami miasta dała naszemu Ogrodowi wiele pozytywnych efektów.

Wspomnienia oparte:

Józef Makucha, członkiem PZD zostałem w 15 marca 1974 roku. Jako z wykształcenia jestem ekonomistą i w takim zawodzie pracowałem to w 1978 roku na walnym zebraniu sprawozdawczo-wyborczym zostałem wybrany do Komisji Rewizyjnej zostając jej członkiem. Dwa lata później zostałem Przewodniczącym Komisji Rewi-

zyjnej, tę funkcję pełniłem nieprzerwanie do 2006 roku. Przez 28 lat pracowałem w Komisji Rewizyjnej a zrezygnowałem ze względu na swój wiek, dając szansę młodszemu.

Bogdan Michalak, członkiem PZD zostałem 10 maja 1984 roku. Do Zarządu jako Członek zostałem wybrany w roku 1990 a od 1992 roku pełnię nieprzerwanie do chwili obecnej funkcję Sekretarza w Zarządzie ROD. W 1992 r. także zostałem wybrany jako delegat na Zjazd Wojewódzki PZD w Zielonej Górze.

Przełomowe decyzje roku 1980/1981 nie spowodowały jakiś większych zmian, bezpośrednio odczuwalnych dla naszego Ogrodu a to z uwagi, że jako Ogród funkcjonowaliśmy samodzielnie – nie przy zakładzie pracy. Nowe zmiany przyjęliśmy ze spokojem, zrozumieniem i zadowoleniem. Z nastaniem roku 1981 i przyjęciem ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych nasz ogród kontynuował swe tradycje i zwyczaje wcześniej przyjęte a zarazem cieszące się dużym zainteresowaniem wśród naszych członków. Do tradycji Ogrodu należało organizowanie przez Zarząd POD na terenie Ogrodu wczasów dla seniorów w okresie letnim, grupy 55 osobowej. Wspólne zabawy i posiłki, spotkania towarzyskie, różnego rodzaju rozrywki kulturalne, obcowanie z ogrodową przyrodą. Trwała jeszcze budowa Domu Działkowca, więc wykorzystywano namioty oraz plac zabaw i tą drobną infrastrukturę ogrodową przy organizacji wypoczynku, jednak wówczas samo wspólne spotkanie dla tych seniorów niwelowało drobne niedogodności. Wszyscy bawili się dobrze i byli zadowoleni, iż ktoś o nich pamięta. Pamiętano także o Paniach w dniu ich Święta Kobiet, organizując dla nich uroczyste spotkanie, także cieszące się dużym zainteresowaniem. Dla Zarządu POD i członków Ogrodu był to także czas wzmożonej pracy, w przygotowaniu i wzięciu udziału w zorganizowanym w 1981 roku przez Krajową Radę PZD konkursie pod nazwą „O najpiękniejszy ogród w kraju”. Następny rok druki w funkcjonowaniu nowej ustawy dla naszego ogrodu zapisał się niejako nowy czas dla Ogrodu. W dniu 21 kwietnia 1982 r. gościliśmy w naszym POD władze z Krajowej Rady PZD, tj.: prezesa mgr inż. Eugeniusza Kondrackiego, wiceprezesa mgr Stanisława Chodaka, sekretarza mgr inż. Witolda Lenkiewicza oraz przedstawicieli Wojewódzkiego Zarządu PZD. Nasi goście mieli okazję zapoznać się z naszym ogrodem a zwłaszcza będącym w ukończeniu budowy Domu Działkowca. Ta wizyta dla nas była dużym wyróżnieniem a zarazem bardzo motywowała do dalszej pracy dla rozwoju Pracowniczego Ogrodu Działkowego. W dniu 23 maja 1982 roku dokonano uroczystego, przy udziale przedstawiciela KR PZD, władz wojewódzkich PZD, władz województwa zielonogórskiego, władz krośnieńskich, dowódców jednostek wojskowych otwarcia „Domu Działkowca”. Była to okazja do wręczenia odznaczeń związkowych i wspólnej zabawy. Wybudowany

Dom Działkowca posiadał zaplecze kuchenne i magazynowe, sale widowiskową – na której bawiło się nawet 160 osób, hol, pomieszczenia dla zarządu oraz biura, piwnice, toalety. Dom Działkowca to miejsce integracji działkowców, wspólnych spotkań i zabawy a zarazem siedzibą dla Zarządu POD oraz Komisji Ogrodowych. Zastąpiono małe, ciasne i obskurne pomieszczenie na terenie miasta budynkiem nowym, przestronnym, służącym jako miejsce zebrań, posiedzeń, szkoleń fachowych, przechowywania dokumentów, uroczystości działkowych oraz rodzinnych. Od tego wydarzenia praca w strukturach Pracowniczego Ogrodu Działkowego była łatwiejsza i bardziej efektywna. Jako przewodniczący Komisji Rewizyjnej nigdy nie miałem w swej historii pełnienia tej funkcji jakichkolwiek trudności czy problemów w wykonywaniu swych statutowych obowiązków i praw. Wszelkie uwagi i sugestie zawsze były przyjmowane przez Zarząd ze zrozumieniem oraz uznaniem powagi. Byłem zapraszany na posiedzenia Zarządu, dzięki temu mogłem obserwować i na bieżąco uczestniczyć w funkcjonowaniu Ogrodu, a co za tym idzie moja praca w Komisji Rewizyjnej była efektywniejsza. Pierwsze dziesięciolecie w funkcjonowaniu Domu Działkowca wiązało się z bogatym życiem kulturalnym, dla dorosłych jak i dla dzieci. Organizowano: turnieje brydżowe, dzień kobiet, dzień dziecka, wczasy dla seniorów, półkolonie dla dzieci, wycieczki, spotkania między ogrodowe, szkolenia dla działkowców, święto plonów, sylwester, Funkcjonowały poza statutowymi komisje: socjalna, kulturalna, konkursowa, szkoleniowa. A co w tym czasie działo się na ogrodowych działkach? Na przełomie 1981–1990 roku, jak wspomnieliśmy założono trzy nowe tereny ogrodu, jest to okres dużego zainteresowania działkami ogrodowymi w Krośnie Odrzańskim. Założenie nowego ogrodu w tym okresie w naszym mieście było łatwiejsze z uwagi na posiadane zasoby gruntów będących w dyspozycji miasta oraz na funkcjonującą ustawę o pracowniczych ogrodach działkowych, a także w związku z wydanym zarządzeniem nr 21/82 wojewody zielonogórskiego z dnia 30 marca 1982 roku w sprawie rozwoju pracowniczych ogrodów działkowych w latach 1981–1985. Pierwsze dziesięciolecie istnienia Polskiego Związku Działkowców było czasem kształtowania, tworzenia i rozbudowy Ogrodu. Tę drogę z dzisiejszej perspektywy czasu można określić jako pracowitą oraz sprzyjającą dla nas działkowców na terenie krośnieńskim. Droga o tyle łatwiejsza, że otrzymywaliśmy pomoc nie tylko merytoryczną ale co bardzo istotne dla nas także pomoc finansową. Pomoc płynęła od Krajowej Rady PZD oraz Wojewódzkiego Zarządu PZD w Zielonej Górze. W tym okresie gościliśmy kilkakrotnie przedstawicieli Krajowej Rady PZD oraz korzystaliśmy na co dzień ze współpracy z Wojewódzkim Zarządem PZD w Zielonej Górze. Władze lokalne w ramach swych możliwości pomagały nam w funkcjonowaniu Ogrodu, miały życzliwy stosunek do działkowców i to nie tylko od święta.

Zapewne bardzo istotne było to, że byliśmy młodzi, radośni, entuzjastyczni, pełni zapału oraz ambicji. Funkcjonujące w tym okresie przepisy prawne i zarządzenia pozwalały ogrodom funkcjonować w spokoju bez zagrożeń. Wcześniej wspominałem o likwidacji jednego z terenów ogrodu. Ta likwidacja terenu Ogrodu odbyła się już na stosownych zapisach ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych z 1981 roku, dzięki temu działkowcy otrzymali odszkodowania. Dla działkowców, którzy nadal pragnęli kontynuować uprawę działki oraz pozostać członkiem PZD już czekał gotowy nowy teren ogrodu, co prawda w miejscu trochę dalszym, poza miastem. W tym okresie w Krośnie Odrzańskim działki cieszyły się dużym zainteresowaniem, stąd Zarząd POD i Wojewódzki Zarząd w Zielonej Górze starali się o sprostanie temu zapotrzebowaniu, pozyskując nowe grunty. Wówczas to zadanie było łatwiejsze niż dzisiaj co nie oznacza, że bez problemów. W sprawozdaniu z działalności Zarządu POD za rok 1985 znajduje się zapis: „W tym roku mija czwarty rok jak Sejm PRL uchwalił ustawę o Pracowniczych Ogrodach Działkowych. Naszym zdaniem nasz Związek nie zmarnował w ciągu tych czterech lat przywilejów i uprawnień jakie daje nam ta Ustawa”. Z kolei w sprawozdaniu z działalności Zarządu POD rok później stwierdza się, że w sprawie rozwoju pracowniczych ogrodów działkowych i udziału zakładów pracy w zagospodarowaniu: „Zarząd napotyka na duże trudności, gdyż niektóre instytucje przejawiają małe zainteresowanie, tymi sprawami i Zarząd musi sam borykać się z wieloma problemami.....

Musimy pamiętać, że nic nam nie spadnie z nieba i nic nie przyjdzie samo, wszystko wymaga naszych rąk i serc. Nie jest to przerośnięta ani slogan. Bez zapału naszego aktywu, zapału płynącego z przekonania umiłowania celów, nic albo niewiele byśmy zdziałali.” W sprawozdaniach z tego okresu znajdują się również słowa podziękowań dla Wojewódzkiego Zarządu PZD w Zielonej Górze oraz dla władz miasta Krosna Odrzańskiego za pomoc finansową oraz rzeczową. W naszym Ogrodzie zauważyliśmy pierwsze chmury nad Związkiem w roku 1990, kiedy to zostaliśmy na zebraniu walnym POD poinformowani przez Prezesa POD inż. Waldemara Korzeniowskiego o wniesionym do Sejmu przez 17 posłów Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego projektu ustawy o likwidacji pracowniczych ogrodów działkowych. Byliśmy pełni obaw co będzie dalej. Pragnęliśmy po prostu uprawiać nasze działki i nie mieszać się do polityki, ale wówczas odarto nas ze złudzeń. Nawet nie przyszło nam do głowy na tym zebraniu, że te zakusy do wyrugowania Związku z ziemi, będą się toczyć nie jednym dziesięcioleciem. Zmiany jakie się dokonywały w historii Polskim, także u nas miały swój oddźwięk i miały wpływ na naszych działkowców, na postrzeganiu roli Związku oraz użytkowania działki. Po wycofaniu w 1990 roku projektu ustawy o likwidacji organów pracowniczych ogrodów działkowych, odetchnęliśmy.

Następne dziesięciolecie istnienia Związku dla naszego Ogrodu oraz aktywu wiązało się głównie z wykonywaniem naszych statutowych zadań a także rozwiązywaniem codziennych problemów. Problemów, których wraz z latami przybywało, najczęściej wokół finansów. Dokonywała się zmiana pokoleniowa, jedno należy powiedzieć, że władze miasta Krosna Odrzańskiego zawsze były nam i dla Związku przychylne a co za tym idzie nie podejmowały działań ograniczających lub utrudniających funkcjonowanie Ogrodu. Władze miejskie zawsze w miarę swych możliwości pomagały i wspierały. Dla nas działkowców, wbrew pozorom znaczyło to bardzo wiele, że nasze środowisko jest pozytywnie nastawione do nas i nie ma potrzeby walki o istnienie tu, na lokalnym terenie. Od roku 1993 do tradycji Ogrodu weszła współpraca ze żłobkiem, przedszkolem i szpitalem, polegająca na dostarczaniu im naszych nadwyżek pionowych. Rok 1996 dla naszego Ogrodu jest rokiem przełomowym, to właśnie wtedy Polski Związek Działkowców otrzymuje w wieczyste użytkowanie grunty, na których znajduje się Ogród. Duża zasługa w uwieńczeniu sukcesem podjętych działań w tym zakresie należy do ówczesnego Wojewódzkiego Zarządu w Zielonej Górze i Dyrektora biura mgr inż. Mariana Pasińskiego, który to między innymi podpisywał akt notarialny. Wspominamy nazwisko pana Mariana Pasińskiego, ponieważ jest to osoba w szczególny sposób zapisana w historię naszego Ogrodu oraz Związku. Fakt, że od prawie od 30 lat nieprzerwanie jest związany z PZD, poprzez pracę oraz pełnione funkcję w jego organach – to doświadczenie. Jednak największym atutem jest jego zaangażowanie, poświęcenie. Jako Ogród zawsze mogliśmy i możemy liczyć na jego pomoc a co najważniejsze – ją otrzymujemy, jest dla nas takim motorem oraz inspiratorem wielu działań, motywującym rozwój ogrodu. Osoba, która również uczyła nas nowoczesnej uprawy działki, wskazywała idee ruchu ogrodnictwa działkowego, ukazywała nam czym jest Polski Związek Działkowców, przedstawiała jego rolę oraz wynikające z tego tytułu zadania dla

Krosno Odrzańskie, dnia 30 maja 2011 roku.

nas członków organów w Ogrodzie. Lata 90 wieku XX oraz pierwsze dziesięciolecie wieku XXI to między innymi, obok wykonywania głównych zadań statutowych także praca by pokazać i udowodnić jak istotna jest dla nas członków PZD – ustawa o pracowniczych ogrodach działkowych. Przyjmowaliśmy stanowiska, pisaliśmy do władz polskich, senatorów, posłów, liderów politycznych. Zbieraliśmy podpisy pod nowy projekt ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych a potem o zachowanie tej ustawy. W pismach do gazet i dzienników broniliśmy dobrego imienia Polskiego Związku Działkowców i odpieraliśmy ich ataki na naszą organizację.

Co dał nam Polski Związek Działkowców przez 30 lat funkcjonowania? Na pierwszym miejscu powiedzielibyśmy po prostu: mamy ogród, mamy działki, funkcjonujemy, rozwijamy się. Dzisiaj też wiemy kto nas obroni i jak. Najważniejsze byśmy nie stracili tej siły jaką posiadamy, byśmy zachowali idee ruchu ogrodnictwa działkowego. Z perspektywy czasu patrząc to dzięki PZD ogrody istnieją, dają dla miast wiele pozytywnych aspektów. Nasza ogrodowa rodzina to już niekiedy trzecie pokolenie kontynuuje i tworzy mini ogrodowe środowisko. Zamienialiśmy nieużytki w nasze małe ogrodowe oazy. Grodziliśmy, budowaliśmy, kopaliśmy, sadziliśmy i ku naszej wielkiej uciesze jesienią zbieraliśmy kosze dorodnych plonów. Przeżywamy rozterki, gdy z nijakim bólem przychodzi walczyć z ogrodowymi szkodnikami większymi i mniejszymi. Zapominamy o dolegliwościach ciała na widok rabatki kwiatowej zagonka kapusty i marchewki. Tak się toczy wiosna, lato, jesień i zima to już czterdzieści dziewięć lat.

Zamierzamy nadal kontynuować wspaniałe tradycje Ogrodu, aktywnie uczestniczyć w zachowaniu i rozwijaniu idei ruchu ogrodnictwa działkowego.

Wierzmy, że pomimo politycznych ataków i nacisków przetrwamy, nie zostanie zniszczony dorobek pokoleń. Zachowamy nasze wspaniałe tradycje a w kolejne lata będziemy wchodzić ze zdobytym bagażem doświadczeń silniejsi.

Henryk Cieślik
ul. Hetmańska 111/17
61- 513 Poznań
OZ PZD Poznań

Wielkopolskie ogrody działkowe w moim życiu i pracy

1. Początki mojej działalności w ogrodach działkowych – lata 1966–1980

Pamiętny dla mnie dzień to słoneczny, ale zimny 29 listopada 1952 roku – miałem wówczas skończone 18 lat,

kiedy przekroczyłem po raz pierwszy bramę Fabryki W8. Fabryka zatrudniała ponad 900 pracowników na pierwszej zmianie, była jedną z dziewięciu Fabryk Zakładów Przemysłu Metalowego H. Cegielski w Poznaniu. Zakła-

dy zatrudniały wówczas ponad 12 000 pracowników i miały znane w świecie ponad 100-letnie tradycje produkcyjne. Nigdy wcześniej przez myśl mi nie przeszło, że będę pracował w tak dużym zakładzie, o tak bogatej tradycji jak HCP, że tu będę przechodził edukację zawodową i społeczną przez prawie całe moje życie. Żadnego z tych dni nie żałuję. W zakładach HCP nauczyłem się żyć w wielkiej społeczności, kochać ludzi oraz zasad pracy organicznej. Z wieloma osobami z tamtych lat spotykam się w czasie uroczystości związanych z ogrodami działkowymi – jubileuszy, uroczystości fundowania sztandarów – szczególnie w ramach Kolegium Prezesów. Spotkania te są okazją do miłych wspomnień z czasów pracy w Zakładach HCP. Był to okres dużego ich rozwoju – zbudowano nowe oddziały, m.in. pamiętam likwidację Przedszkola Zakładowego dla potrzeb oddziału produkcji silników okrętowych. Budynek przedszkola Zakłady przekazały Pracownicemu Ogrodowi Działkowemu Nr 2 – dziś im. A. Paszkowiaka – na świetlicę ogrodową. Nikt się nie pytał jakim kosztem powstanie świetlica, tylko wszyscy jak jeden mąż stanęli do pracy. Podobny rozwój, w tym budowa nowych fabryk dotyczył całego Poznania. To w tym czasie powstała m.in. Poznańska Fabryka Maszyn Żniwnych, Fabryka Obrabiarek przy ul. Dąbrowskiego „Wiepofama”, Fabryka Łożysk Tocznych i wiele innych. Rozbudowa zakładów pracy pociągała za sobą wzrost zatrudnienia. W Poznaniu było już brak rąk do pracy, sięgano po rezerwy ludzi z terenów odległych od Poznania. Dla nowych pracowników budowano hotele robotnicze, powstała Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa H. Cegielski, w której również byłem działaczem społecznym. W latach 60. Zakłady HCP miały trzy ogrody działkowe dla ponad 500 rodzin: Nr 1 – założony w 1945 r. – dziś im. Weinerta, Nr 2 – założony w 1946 r. – obecnie im. A. Paszkowiaka i Nr 3 – dziś im. J. Mazurka. W roku 1964, kiedy byłem już działaczem Związków Zawodowych Metalowców H. Cegielski, koledzy związkowcy mówili mi: „zajmiesz się sprawami ogrodów działkowych”. I tak się stało. Szybko włączono mnie do rozmów Dyrekcji i Związków Zawodowych z Wojewódzkim Zarządem POD. Kiedy podano informację, że będzie powstawał ogród działkowy na Ławicy chętnych było bardzo wielu. Zapotrzebowanie na działki miało wiele zakładów pracy, więc w ramach umowy patronackiej z Wojewódzkim Zarządem POD ustalono, że Zakłady HCP otrzymają 75 działek ze 121 powstających. Wojewódzki Zarząd POD widział w Komitecie Założycielskim ogrodu przedstawiciela HCP. Typowano mnie, ponieważ mieszkalem w mieszkaniu przydzielonym przez zakład pracy na osiedlu położonym niedaleko zakładanego ogrodu. Kiedy dowiedzieli się o tym koledzy z bloku również zapalali chęcią posiadania działki.

W roku 1965 założono Komitet Budowy Pracowniczego Ogrodu Działkowego „Wypoczynek”. Na początek zajęliśmy się sprawami organizacyjnymi. W 1966 roku

odbyło się losowanie i żona wylosowała dla naszej rodziny działkę nr 5. Działkę nr 4 wylosował nasz dobry kolega Teodor Górczak, a działkę nr 8 mieszkający piętro wyżej, kolega Edmund Wiśniewski. Z kolei kolega Zdzisław Kobiela otrzymał działkę w POD im. 1000-lecia Państwa Polskiego. Rodzina moja składała się wówczas z czterech osób, w tym dwójki dzieci – córki 8 lat i syna lat 4. Podobnie było u naszych bliskich, którzy również otrzymali działki. Bliskie kontakty naszych rodzin trwały do 2008 roku, kiedy zmarła moja żona. Dziś ja utrzymuję te przyjaźnie sprzed lat.

Kiedy w roku 1966 na Wildzie powstaje ogród „Wilda” mam już pewne szlify w organizacji ogrodu „Wypoczynek”, pomagałem więc grupie z Zakładów HCP w organizacji tego ogrodu. Nowo powstający ogród ma 189 działek, z czego w ramach umowy dla HCP przekazano 83. Podobnie było z powstałym w 1970 roku POD im. St. Gintrowskiego – na 65 działek dla HCP przyznano 36. Przewodniczącym ogrodu, jak w poprzednich ogrodach, został pracownik HCP. Pod naporem dyrekcji wielu zakładów i związków zawodowych w 1969 roku władze Poznania przekazały Wojewódzkiemu Zarządowi teren pod ponad 800 działkowy ogród „Camping”, z czego 83 działki przyznano Zakładom HCP. Przewodniczącym ogrodu został pracownik kuźni kolega Stefan Chorzewski, który był rzutkim organizatorem ogrodu. Już w roku 1973 zorganizował małe formy wczasów dla dzieci działkowców, budował pomieszczenia administracyjno-gospodarcze, parkingi itp. W ogrodzie tym działkę wylosował również Dyrektor Naczelny Zakładów HCP mgr Edward Idziak, który był długoletnim działkowcem. Upłynęło wiele lat. Ogród został zagospodarowany i wyposażony w pełną infrastrukturę. Aż przyszły ostatnie lata, kiedy niektórzy ukuli hasło „Wolność Tomku w swoim domku”. Rozpoczęła się budowa ponadnormatywnych altan, meldowanie się na działkach pseudowłaścicieli „willi”, a Zarząd ROD i OZ PZD byli bezsilni, bardziej ciągnieni po sądach... i Telewizji Polsat. Ci ludzie – pseudodziałkowcy – ogłaszają się pokrzywdzonymi przez Polski Związek Działkowców i żądają jego likwidacji. Podobnie miała się ostatnio rzecz w ROD „Kwitnąca Dolina”, gdzie w nocy po zebraniu sprawozdawczym w dniu 30 kwietnia 2011 roku spalono altanę Prezesowi ROD. Spraw takich tylko przybywa. Osoby takie są założycielami lub członkami towarzystw obrońców działkowców takich jak oni sami. Kończę mój przerywnik, bo nie mogę patrzeć na to co się dzieje, kiedy normalny działkowiec boi się mówić, bo nie wie co go spotka.

W latach 70. ubiegłego wieku nadal powstają ogrody dla mieszkańców Poznania, w tym dla pracujących w Zakładach HCP. Oddawane są działki w POD „Sypniewo”, POD „Pod Lipami”, dalej POD „Koninko”, gdzie na 900 działek dla HCP przeznaczono 160. Ze środków Zakładowego Funduszu Samopomocowego przypadającego na jedną działkę dla czterech ogrodów patronackich Zakłady HCP zakupiły świetlice. W ramach Programu Rząd-

wego Zakłady H. Cegielski zostały inwestorem budowy nowoczesnej odlewni żeliwa w Śremie. Było to podyktowane wstrzymaniem importu tulei tłokowych, wałów korbowych i innych odlewów sprowadzanych z Austrii i Czech. Powstały trzy oddziały: lekki, średni i ciężki. Docelowo w odlewni pracowało 5 000 pracowników. Ponieważ w Śremie brakowało pracowników sprowadzano ludzi z odległych stron. Wielu z nim trzeba było zabezpieczyć zakwaterowanie w hotelach robotniczych, bowiem Spółdzielnia „Jeziorany” powstała później. Budowano żłobki, przedszkola, klub „Odlewnika”, rozbudowano miasto. W tym okresie były w Śremie trzy Ogrody Miejskie. Duży napływ ludzi powodował potrzebę powstania ogrodów działkowych. Dyrekcja zakładu dopiero się tworzyła: wolnych i nadających się pod ogrody terenów szukały związki zawodowe, Wojewódzki Zarząd PZD oraz Zakłady HCP. Wówczas powstały: POD „Jeziorany”, POD im. St. Staszica, POD im. Wł. Reymonta, POD im. gen. Sikorskiego, POD „Na Zboczu”, POD „Helenki”, POD im. Kopernika. Przewodniczącym ostatniego z wymienionych ogrodów został kolega Franciszek Tomczak, który do dziś jest jego prezesem. Ogród wyposażony jest w pełną infrastrukturę, bierze udział w konkursach Krajowych i Okręgowych. Kolega Franciszek Tomczak jest członkiem OZ PZD w Poznaniu. Duży teren pod kolejny ogród odlewnia otrzymała w Chrzastowie – powstał tam POD „Pod Lasem”. Jego przewodniczącym był kolega Krzysztof Kajetańczyk – obecnie członek Okręgowej Komisji Rozjemczej.

Za swą działalność na rzecz ogrodów HCP i odlewni zostałem delegatem na VI Wojewódzki Zjazd, który odbył się 29 czerwca 1969 roku. Na Zjeździe zostałem wybrany w skład Wojewódzkiego Zarządu PZD w Poznaniu i objąłem funkcję wiceprezesa. Zjazd wybrał również delegatów na VII Krajową Konferencję Wyborczą w Warszawie w dniach 16-17 czerwca 1970 roku. Do późniejszego składu Prezydium Krajowej Rady z Poznania wszedł kolega Henryk Nowak – Przewodniczący Wojewódzkiego Zarządu, do Plenum wybrano koleżankę Iwonę Łykowską oraz mnie. Koleżanka Maria Kałużna z Ostrowa Wlkp. została wiceprzewodniczącą Krajowej Komisji Rewizyjnej, a kolega Mirosław Grzędowski zastępcą członka Plenum Krajowej Rady.

Za zasługi w Związkach Zawodowych Metalowców otrzymałem brązową, srebrną i złotą odznakę Metalowców. Natomiast w Zakładach HCP odznaczono mnie brązową, srebrną i złotą odznaką „Zasłużony Pracownik HCP”. Za działalność na rzecz ogrodnictwa działkowego Uchwałą Prezydium Krajowej Rady POD przy Centralnej Radzie Związków Zawodowych otrzymałem w roku 1971 „Złotą Odznakę Działkowca”. Jednak ukoronowaniem mojej całej działalności w tym okresie było odznaczenie mnie w 1978 roku na wniosek Wojewódzkiego Zarządu, popartego przez władze Poznania i Krajową Radę „Złotym Krzyżem Zasługi”.

Rozwój dużej ilości ogrodów spowodował, że w Regulaminie Krajowej Rady przewidziano powoływanie w gminach, miastach i zakładach pracy Komisji Koordynacyjnych ds. Ogrodów Działkowych. Wówczas w Zakładach HCP były cztery ogrody zakładowe i siedem ogrodów patronackich. W jednym z ogrodów patronackich – POD „Sypniewo” Przewodniczącym był kolega Janusz Cybichowski – dziś wiceprzewodniczący Okręgowej Komisji Rozjemczej. Rada Przedsiębiorstwa również w Zakładach HCP powołała taką Komisję. Zostałem przewodniczącym dla jedenastu ogrodów działkowych. Komisją tą kierowałem do roku 1975, kiedy z rąk Dyrektora Naczelnego otrzymałem nominację na stanowisko Kierownika Działu Socjalnego Zakładów HCP. Nie mogąc, ze względu na pracę zawodową, pełnić dalej tej funkcji Przewodniczącym wybrano działacza zarówno związkowego, jak i ogrodnictwa działkowego kolegę Jerzego Chlebowskiego, który dziś jest sekretarzem Okręgowej Komisji Odznaczeń. Komisja Koordynacyjna w okresie jesienno-zimowym organizowała wielokierunkowe szkolenie dla aktywu i działkowców, korzystając z wykładowców Akademii Rolniczej – szczególnie Katedry Sadownictwa, Uprawy Gleby i Kwaciarnictwa. Ponadto organizowała wieczorki w Klubie HCP, w tym wielką zabawę z okazji Tygodnia Działkowca.

2. Moja działalność w ogrodach działkowych po powstaniu Polskiego Związku Działkowców – lata 1981–2011

Początek lat 80. ubiegłego wieku to wielki okres przełomu społeczno-politycznego w kraju, który był wynikiem dużego niezadowolenia ludzi ze złej pracy rządzących i negatywnych nastrojów wielu rodzin z narastającej biedy. Niezadowolenie z rzeczywistości politycznej kraju połączyło się z niezadowoleniem działkowców w stosunku do kierującą nimi Centralną Radą Związków Zawodowych. Sprzeciw wobec istniejącego stanu rzeczy w ogrodach działkowych wyrażony został na XIII Plenum Krajowej Rady w dniu 6 października 1980 roku. Rozmowy z CRZZ i innymi politykami na temat odłączenia się działkowców od CRZZ oraz podjęcia decyzji o powołaniu samodzielnego, niezależnego związku toczyli już przed Plenum działacze skupieni wokół kolegi mgr. inż. Eugeniusza Kondrackiego. W rozmowach bazowano na bogatej tradycji ruchu ogrodnictwa działkowego. Uchwałą XIII Plenum o woli usamodzielnienia się organizacji ogrodów działkowych stała potwierdzeniem niezależności podejmowanych decyzji, co świadczyło suwerennej organizacji społecznej.

Nadzieje o usamodzielnieniu się działkowców spełnił IX Krajowy Zjazd Delegatów, który odbył się w Warszawie 27–28 czerwca 1981 roku. Decyzje podjęte na tym Zjeździe wynikały z oczekiwań aktywu społecznego i opinii oczekujących na działki po uchwaleniu Ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych z 6 maja 1981 roku. Po zapoznaniu się ze sprawozdaniem Krajowej Rady POD za

okres kadencji i referatem Krajowej Rady Zjazd ocenił, że nastąpił rozwój ogrodów działkowych. W IX Krajowym Zjeździe delegatami z Poznania byli Przewodniczący Wojewódzkiego Zarządu POD kolega Czesław Molski, prof. Alfons Zielonko oraz Henryk Cieślik. Materiały Zjazdowe trafiły w oczekiwania społeczne. Świadczyło o tym 15 000 wniosków o przydział działki złożonych w Wojewódzkim Zarządzie PZD w Poznaniu zarówno przez zakłady pracy, jak i osoby indywidualne. Dalekowzroczność podejmowanych uchwał była powodem mobilizacji całego aktywu Związku do rozwoju ogrodów działkowych. W wyniku głosowania 78 członków Krajowej Rady Prezesem Polskiego Związku Działkowców jednogłośnie wybrano kolegę mgr. inż. Eugeniusza Kondrackiego. Wynik głosowania honorował wielkiego stratega i społecznego działacza ogrodów działkowych. Jednym z wiceprzewodniczących został prof. Alfons Zielonko, członkiem Prezydium kolega Czesław Molski – jednocześnie Przewodniczący Wojewódzkiego Zarządu w Poznaniu. Ja zostałem członkiem Plenum Krajowej Rady. Po Zjeździe Krajowa Rada rozpoczęła intensywną pracę, a Prezes Kondracki nawiązał kontakty z Radą Ministrów w celu realizacji Ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych.

Ustawa przewidywała rozwój ogrodów działkowych w latach 1982–1985. W celu realizacji Ustawy przez krajowe i wojewódzkie organa państwowe Rada Ministrów wydała Uchwałę Nr 50 i 51 z dnia 6 marca 1982 roku. W uchwałach tych zobowiązano administrację terenową do szczegółowego określenia realizacji programu i rozwoju ogrodów działkowych m.in. w województwie poznańskim na terenie 800 ha. Wojewoda Poznański decyzją Nr 14/82 z dnia 18 marca 1982 roku powołał w tym celu zespół wojewódzki w składzie:

- wicewojewoda Pan Jan Tomaszewski,
- wiceprezydent m. Poznania Pan Zbigniew Kmiecik,
- zastępca Dyrektora Biura Geodezji Urzędu Wojewódzkiego Pan Wiktor Dmitriew,
- Szef Biura Planowania Przestrzennego Pan Bogdan Lewandowski,
- Przewodniczący Wojewódzkiego Zarządu PZD Pan Czesław Molski.

Zespół przygotował uchwalony przez Wojewódzką Radę Narodową harmonogram udostępnienia terenów pod ogrody działkowe obejmujący lata 1982–1985. Tematem nr 1 było:

- przygotowanie w Poznaniu dla mieszkańców Poznania 12 obiektów,
- poza Poznaniem dla mieszkańców Poznania 40 obiektów,
- poza Poznaniem dla mieszkańców Poznania i województwa 27 obiektów.

Tematem nr 2 był:

- podział zadań, kompetencji i odpowiedzialności wśród osób w administracji województwa i m. Poznania w zakresie przygotowania terenów pod ogrody działkowe.

Temat nr 3 przewidywał możliwość realizacji niektórych obiektów, ze względu na konieczność uregulowania spraw prawnych gruntów, po roku 1985.

Po procedurach ustalenia obiektów zespół rozpoczął pracę w terenie. Dyrekcje zakładów pracy i związki zawodowe rozpoczęły działania na rzecz pozyskiwania terenów, na których można było utworzyć pracownicze ogrody działkowe. W tym celu Wojewódzki Zarząd PZD w Poznaniu i zakłady pracy rozpoczęły wyjazdy do naczelników miast, gmin oraz dyrekcji PGR. O realizacji programu Wojewodę informował Zespół Wojewódzki, a Prezesowi Krajowej Rady PZD na bieżąco sprawy przedstawiał Wojewódzki Zarząd PZD. Ponadto Prezydium Krajowej Rady korygowało strategię postępowania na podstawie wniosków wyciągniętych z informacji terenowych. Tereny przekazane wówczas pod ogrody działkowe to hektary ziemi, na których powstało wiele działek pracowniczych. Pracami związanym z ówczesnie powstającymi ogrodami działkowymi przy Wojewódzkim Zarządzie PZD w Poznaniu zajmował się Zespół w składzie:

– Pan Wiktor Dmitriew – Sekretarz Zespołu Wojewódzkiego,

– Pan Czesław Molski – Prezes Wojewódzkiego Zarządu PZD,

– Pan Jerzy Duda – Zastępca Wydziału Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego,

– Pani Anna Wiśniewska – Sekretarz Wojewódzkiego Zarządu PZD,

– Pan Zbigniew Nieborak – Kierownik Biura Wojewódzkiego Zarządu,

– Pan Henryk Cieślik – Wiceprezes Wojewódzkiego Zarządu PZD w Poznaniu.

W Zespole szczegółowo omawiano przekazane obiekty:

– proponowano przydział działek dla zakładów pracy i osób indywidualnych,

– powoływano pełnomocników Wojewódzkiego Zarządu do realizacji Pracowniczych Ogrodów Działkowych,

– gromadzono środki finansowe potrzebne na realizację zadań związanych z tworzeniem ogrodów działkowych,

– prowadzenia szkoleń przyszłych użytkowników działek na kursach z zakresu regulaminu POD i zagadnień ogrodniczych,

– zagadnienia dotyczące kontroli pełnomocników nad budową infrastruktury ogrodów - rekultywacji terenu, który często był zdewastowany, opłotowania, budowy doprowadzających wodę studni „abisynek”, energii elektrycznej, budowy świetlic i obiektów gospodarczych, miejsc postojowych dla samochodów oraz placów zabaw. Dalsze prace w zakresie zagospodarowania prowadziły już Zarządy POD.

Wokół ogrodów znajdujących się przy drogach, dla złagodzenia uciążliwości spalin samochodowych, tworzone otuliny z drzew i krzewów. Na zakup materiału roślinnego ogrody działkowe mogły otrzymać 50% wsparcie finansowe z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska.

Każdy mijający dzień w ogrodach działkowych to dzień wpisujący się w historię 30 lat Polskiego Związku Działkowców. To okres wytężonego wysiłku, którego efekty były widoczne niemal z dnia na dzień. Przez wszystkie lata mojej działalności w ogrodach działkowych widziałem ludzi zadowolonych ze wspólnej pracy związkowej. Zmniejszały się kolejki oczekujących na działki. W zakładach pracy czuło się pewne uspokojenie społeczne. Tak było nie tylko w Poznaniu, ale w całym kraju. Informowały o tym informatory Krajowej Rady PZD oraz prasa ogólnopolska. Efekty pracy w Poznaniu ilustrują poniższe liczby:

– w latach 1982–1986 przekazano w I etapie 70 ogrodów dla 15 000 rodzin,

– w latach 1987–1990 przekazano w II etapie 16 ogrodów dla 2 800 rodzin.

Do większych obiektów przekazanych w tym okresie należą POD:

– „Koninko” - 850 działek, „Sierosław” – 1 800 działek, ogrody w Gnieźnie: „Winiary” – 300 działek, „Polania” – 500 działek, im. Leszka Białego – 200 działek. W rejonie gnieźnieńskim od bardzo wielu lat w sprawę rozwoju ogrodów działkowych zaangażowany jest kolega Zdzisław Stankowiak – dziś pełni funkcję Skarbnika OZ PZD. W Lesznie przekazano ogród im. Jana III Sobieskiego – 700 działek, w Chrzastowie – 200 działek dla rodzin odlewni, w Bugaju – 300 działek dla rodzin ZNTK, w Otowie – 500 działek dla rodzin Wydziału Sprzętu Komunikacyjnego, w Swarzędzu „Kwitnąca Dolina” – 25 działek dla pracowników Tarpana, w Wagowie – 500 działek dla pracowników Wydziału Spraw Wewnętrznych. W Poznaniu przekazano działkowcom POD im. Armii Poznań – 600 działek, im. 2 Armii Wojska Polskiego – 650 działek, „Wichrowa” – 400 działek. W powiecie poznańskim przekazano „Żerniki” – 200 działek dla pracowników Instytutu Maszyn Rolniczych oraz „Orkan” – 200 działek dla Poznańskiej Fabryki Maszyn Żniwnych.

W okresie 30-lecia Polskiego Związku Działkowców wraz ze zmianami administracyjnymi kraju zmieniła się również struktura organizacyjna Związku – z pięciu Okręgowych Zarządów w Wielkopolsce powstały trzy: w Kaliszu, Pile i Poznaniu. Pomimo bardzo wielu sukcesów jakie odniósł Związek od czasu powstania 30 lat temu, nie należy zapominać, jak wiele lat zostało poświęconych walce o utrzymanie ogrodów i Związku, o licznych protestach i petycjach kierowanych do władz ustawodawczych i rządowych w obronie ogrodów i Związku. Przeciwnikami działkowców byli głównie ludzie prawicy, którzy określali PZD jako przeżytek „komuny”. Natomiast sprzymierzeńców mieliśmy głównie ze strony lewicy politycznej. Zawsze postrzegali oni ogrody działkowe jako element historii i tradycji kraju zakorzeniony w wielu polskich rodzinach.

My Poznaniacy możemy być dumni, że to w Poznaniu 3 lipca 1927 roku powstało pierwsze w Polsce Towarzy-

stwo Ogrodów Działkowych i Przydomowych, które już w 1934 roku ufundowało własny sztandar z wizerunkiem Św. Teresy, którą uznano patronką działkowców. Sztandar ten zaginął w okresie okupacji. Dzięki poszukiwaniom prowadzonym przez Wojewódzki Zarząd PZD w Poznaniu sztandar został odnaleziony u rodziny z Rawicza. W lipcu 1987 roku wraz z kolegą Władysławem Fojtem udałem się na rozmowy w celu odzyskania sztandaru. Okazało się, że został on zamurowany w ścianie domu tej rodziny. Sztandar został zaprezentowany 18 września 1987 roku w Wojewódzkim Zarządzie PZD w Poznaniu podczas uroczystości Jubileuszu 60-lecia Towarzystwa Ogrodów w Poznaniu. W uroczystościach wziął udział Prezes Krajowej Rady PZD Eugeniusz Kondracki. Z tej okazji Ogrody Działkowe Poznania i całego województwa ufundowały Wojewódzkiemu Zarządowi PZD nowy sztandar. Utworzone w 1927 roku Towarzystwo Ogrodów Działkowych i Przydomowych już w 1935 roku miało swój hymn „Zielona Rzeczpospolita”. W Wielkopolskich ogrodach działkowych hymn jest śpiewany i grany na wszystkich uroczystościach. Z hymnu korzystają również inne Okręgowe Zarządy. OZ PZD złożył wniosek do Krajowej Rady PZD o uznanie utworu „Zielona Rzeczpospolita” ogólnopolskim hymnem działkowców. Prawdopodobnie tak się stanie podczas uroczystości obchodów 30-lecia PZD. Zaśpiewajmy wielkim głosem „Zielona Rzeczpospolita”. Niech cała Polska wie, że w ostatnim 30-leciu zmienił się obraz Polskiej Rzeczypospolitej jakiej dotychczas nie było. Tereny w miastach i gminach, gdzie były zwirowiska i zdewastowana ziemia, dzięki ciężkiej pracy działkowców przekształcone zostały w zieleń działkową.

W dbałości o zieleń w Poznaniu dopinguje nas corocznie – już od 18 lat – organizowany przez Prezydenta Miasta Poznania konkurs „Zielony Poznań”. W roku 2010 z 90 poznańskich ogrodów w konkursie udział wzięły 62 ROD i 3754 działki.

Patronackim ogrodem zakładowym, takim jak Odlewni Żeliwa w Śremie przedsiębiorstwo już nie pomaga, a wręcz przeciwnie. Spółka, która powstała w miejsce dawnej odlewni, zakręciła wodę do ogrodów. Trzy ogrody w Śremie zdecydowały zatem, że ze środków własnych, przy częściowej pomocy Okręgowego Zarządu i Krajowej Rady PZD, rozpoczną budowę własnego ujęcia wodnego na kwotę 450 000 zł. Taka jest rzeczywistość. Dawne zakłady pracy są likwidowane, a działkowcy własnym kosztem modernizują ogrody, by cieszyły się piękną zielenią i kwiatami dla „Rzeczypospolitej”.

Żaden z powstałych w Wielkopolsce w tym 30-leciu 86 ogrodów działkowych nie został zlikwidowany. Nie ma również informacji, aby w najbliższym czasie miało się coś zmienić w tej sprawie. Intensywny rozwój ogrodów w latach 80. XX wieku nie przysłonił Krajowej Radzie PZD wizji istnienia starszych ogrodów działkowych. To dzięki prezesowi Krajowej Rady zobligowano Okręgowe

Zarządy PZD do opracowania długofalowych programów modernizacji ogrodów i działek. Modernizacja ta to wprowadzenie nowych elementów w infrastrukturze ogrodów. Wraz ze zmianą charakteru wielu działek na rekreacyjne dla wielu rodzin stały się one miejscem letniego wypoczynku. Wielką rolę w modernizacji ogrodów spełniły i spełniają Kolegia Prezesów, których przy Okręgowym Zarządzie PZD w Poznaniu działa 28 – z tego 13 powiatowych, 10 miejsko-gminnych i 5 dzielnicowych m. Poznania. Kolegia od wielu lat współpracują z samorządami miast i gmin, uzyskując na tym polu znaczące efekty w postaci pomocy materialnej i finansowej dla ogrodów.

Cieszę się, że dożyłem okresu, w którym mogę z wielką rodziną działkowców cieszyć się z posiadania działki. Że żmudna praca aktywu, pracowników Związku i dużej grupy pracowników administracji państwowej nie została zmarnowana. Przez wiele lat zwiększała się liczba przekazywanych w użytkowanie działek. Ilość i jakość działek tworzy wielką wartość społeczną, a działki były, są i będą, natomiast rozpętane burze pójdą w niepamięć. Uważam, że uroczyste spotkanie w Krajowej Radzie z okazji 30-lecia PZD będzie czasem do refleksji nad przebytą drogą. Będzie również miejscem podziękowania tym wszystkim, którym na sercu leżało i leży dobro działkowców oraz rozwój ogrodów działkowych w Polsce.

Chciałbym za pośrednictwem tego materiału podziękować wszystkim ludziom działającym społecznie w ogrodach Wielkopolski i Poznania za wspieranie mnie od ponad 40 lat jako aktywisty Wojewódzkiego, a później Okręgowego Zarządu oraz Krajowej Rady PZD. Na przebytej drodze nie mogę również zapomnieć o bardzo dobrej współpracy z pracownikami biura. W okresie mojej działalności w ogrodach działkowych prezesami Okręgu Poznańskiego byli: Pan Franciszek Grześkowiak, Pan Henryk Nowak, Pan Czesław Molski, Pan Marek Śledziejowski oraz Pan Henryk Sobański. W ostatniej kadencji Okręgowego Zarządu przeżyłem trzy tragedie rodzinne. W tej sytuacji poczułem pomocną dłoń podaną mi przez obecnego Prezesa Okręgowego Zarządu Pana dr inż. Zdzisława Śliwę – za co serdecznie Jemu dziękuję. Kończąc pragnę podziękować Prezesowi Krajowej Rady PZD Panu mgr inż. Eugeniuszowi Kondrackiemu za długoletnią współpracę, która datuje się od czasu Krajowej Rady Pracowniczych Ogrodów Działkowych pod patronatem Centralnej Rady Związków Zawodowych. Współpraca była szczególnie owocna w okresie ostatnich 30 lat – od powstania Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, w której skład zostałem wybrany. Życzę wszystkim wiele dobrego, zdrowia, pomyślności w pracy zawodowej, społecznej i życiu osobistym.

/-/ Henryk Cieślik

Poznań, czerwiec 2011 r.

II miejsce

Na 30-lecie Związku

Podczas IX Krajowego Zjazdu Delegatów Pracowniczych Ogrodów Działkowych został powołany do życia Polski Związek Działkowców. Zjazd ten odbył się w dniach 27 i 28 czerwca 1981 roku w Warszawie i był jednocześnie I Zjazdem Polskiego Związku Działkowców. Powstanie samorządnego związku działkowców było możliwe między innymi dzięki powstaniu i działalności masowego ruchu społecznego, jakim była 'Solidarność'.

Ten czas był okresem, w którym i nasze Górki Ustowskie przestawały być dzikimi górkami, gdyż niektórym ludziom zamarzyły się tu piękne ogrody. Pierwsi „osadnicy” na terenie obecnego naszego ogrodu zaczęli realizować swoją pasję w latach siedemdziesiątych dwudziestego wieku na obecnych działkach sektora III o numerach 1 do 17.

W 1980 roku zawiązał się zespół pasjonatów dążący do powstania ogrodu działkowego na terenie poligonu nale-

żącego do Wojskowego Rejonowego Zarządu Kwaterunkowo – Budowlanego w Szczecinie, położonego w Szczecinie – Ustowo w rejonie rzeki Bukowa, (obecny trzeci sektor) w składzie:

Mieczysław Baczyński, Stanisław Bis, Zdzisław Błazusiak, Waldemar Bonerski, Bolesław Cierepszy, Zygmunt Duchnik, Henryka Kucharska, Bogusław Maliszewski, Stanisław Miłosz, Grzegorz Mroszczyn, Franciszek Najlepszy, Henryk Napierski, Roman Pacyna, Stanisław Pietras, Józef Piwoński, Wilhelm Powała, Zygmunt Zieliński.

Ich starania zaowocowały powstaniem w 1981 roku Pracowniczego Ogrodu Działkowego pod nazwą „Górki Ustowskie”. Dyrekcja Rozbudowy Miasta Szczecina Oddział Biura Planowania Przestrzennego, na terenie obecnych sektorów numer jeden, dwa i trzy, w czerwcu 1980 r.

wyraziła zgodę, że na cele pracowniczych ogrodów może być przeznaczony teren w rejonie ul. Ustowskiej i torów kolejowych, przewidzianych w planie pod ogrody działkowe z zachowaniem pasa zieleni wzdłuż rzeki Bukowej o szerokości 50-60 m. (zatwierdzenie nr rej. A-2/B-2/81).

Przy wsparciu zakładów przemysłowych: 'Szczecińskiej Stoczni Remontowej „Gryfia”, ówczesnej Stoczni Szczecińskiej im. „Warskiego”, Zarządu Portu Szczecin, Spółdzielni Pracy Aparatury Mleczarskiej w Szczecinie, rozpoczęto zagospodarowanie infrastruktury ogrodu.

Pracownicy zakładów, na wieść o powstaniu nowego ogrodu działkowego, zaczęli licznie zgłaszać swoją chęć otrzymania skrawka ziemi na nowym ogrodzie. Chętnych było bardzo dużo i wojewódzki zarząd POD w uzgodnieniu z działami socjalnymi zakładów pracy, po określeniu kryteriów kwalifikacyjnych przydziału działki, zmuszony był przeprowadzić losowanie działek.

Na początku lat osiemdziesiątych, gdy powstawał nasz ogród, widać było duży zapał ludzi, którzy na tym trudnym terenie zagospodarowywali swój wylosowany skrawek ziemi pod warzywa, drzewka owocowe, oraz jakiś kącik wypoczynkowy. Trzeba w tym miejscu przypomnieć, że wysiłek w tak trudnym terenie był niemały: trzeba było bagno odvodnić, nawieźć ziemni, zniwelować uskoki na pagórkach, wykarczować szuwały. Nie było jeszcze doprowadzonej wody, którą na różne sposoby działkowcy pobierali z płynącej obok terenu ogrodu rzeczki 'Bukowa', a to nosząc wodę wiadrami na nosidełkach, wożąc na niepotrzebnych wózkach dziecięcych czy pompowaniu zakupionymi od straży niepotrzebnymi motopompami.

Po paru latach tereny te zaczęli odwiedzać zapraszani przez nas znajomi i byliśmy dumni, że nasza praca dała taki efekt, że z terenu, który był niedostępny, stworzyliśmy coś, po czym można już było spacerować i patrzeć jak rosną drzewa, warzywa jak rozkwita przyroda.

Swymi wyrzeczeniami, swą ciężką pracą stworzyliśmy oazę zieleni, która zaczęła dawać nie tylko warzywa i owoce dla rodzin, ale dała możliwość przebywania rodziny na łonie natury.

W 1982 r. z inicjatywy Wojewódzkiego Zarządu Polskiego Związku Działkowego rozpoczęły się prace adaptacyjne terenu sąsiadującego z polami irygacyjnymi Cukrowni Szczecin na działki (obecnego czwartego sektora).

W 1990 roku spłonął budynek administracyjno-gospodarczy ogrodu, a wraz z nim cała dokumentacja ogrodu i działkowców. Mimo tego nieszczęścia, przy zrozumieniu wszystkich użytkowników działek, zaczęto odtwarzać dokumentację. Działkowcy zmuszeni byli do wtórnego wypełniania deklaracji, występowania do zakładów pracy o wpisy uzasadniające prośbę przydziału działki. Pomoc zespołowa działkowców i zrozumienie oraz życzliwość zakładów pracy doprowadziła do tego, że w niecały rok całą dokumentacja została odtworzona. Zarząd ogrodu decyzją Nadzoru Budowlanego IV-B/7351/3696/251/92

z 1992 roku otrzymał zgodę na odbudowę obecnej świetlicy rodu, którą ukończono w 1995 roku. Przy wkładzie pracy działkowców odbudowany dom administracyjno-gospodarczy jest nadal modernizowany pod kątem zaspokojenia potrzeb użytkowników działek. Dobudowano warsztat elektryczno-ślusarski służący drobnym naprawom infrastruktury ogólnodostępnej, ewentualnie naprawom narzędzi i urządzeń działkowców.

Postanowieniem z 1991 roku, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1991 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości, grunty zajęte przez ROD „Górki Ustowskie” zostały przejęte przez Skarb Państwa od Ministerstwa Obrony Narodowej.

Rzeka 'Bukowa', która na początku była zbawienna w zaopatrzeniu naszych działek w wodę, z czasem zaczęła pokazywać na co ją stać, występując z swego koryta i czasami zalewając działki na 40 cm głębokości. Nie zniechęciło to jednak działkowców, wprost przeciwnie, dodało sił w walce z żywiołem. Broniliśmy swych działek zespołowo i trud się opłacił: obecnie podtopienia występują sporadycznie.

W nocy z 10 na 11 kwietnia 2008 roku dokonano zuchwałej kradzieży transformatora, a dokładnie dewastacji transformatora ze stacji średniego napięcia 15kV/0,4kV znajdującej się na terenie Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Górki Ustowskie” w Szczecinie z której zasilany jest ogród działkowy. Kradzież transformatora została zgłoszona Policji i rozpoczęto zbierać oferty od producentów transformatorów w celu zakupu nowego. Rozpoczęto rozmowy z ENEA w Szczecinie o warunkach naprawy stacji średniego napięcia. Koszt całkowity prac plus transformator wyniósł 40 173,80 zł. i ubezpieczenie 980 zł.

Do przyjemności z uprawy działki i radości z osiągniętych plonów od 1991 roku najpierw nieśmiało, ale z czasem ze zwiększoną siłą, zaczęła wkraczać polityka. Zaczęła się walka z działkowcami oraz obietnicy uwłaszczeniowe. Nie jest bowiem tajemnicą, że prawdziwym skutkiem tych obietnic nie będzie dobro użytkowników działek, ale pozbawienie ich gwarancji prawnych, które aktualnie uniemożliwiają swobodne przeznaczanie na cele komercyjne gruntów zajętych przez ogrody.

Propozycje uchylecia ustawy o ROD oraz zapowiedzi likwidacji PZD są najlepszym tego dowodem. Bowiern pod płaszczykiem uwłaszczenia próbuje się usunąć dwie główne przeszkody stojące na drodze do przejmowania terenów, które często są położone w atrakcyjnych lokalizacjach. Nic więc dziwnego, że środowisko działkowców jest przeciwne likwidacji ogrodów. Szkoda tylko, że ze względów politycznych naraża się tak liczną grupę społeczną na groźbę utraty ich praw oraz działek.

Naszego ogrodu też nie ominęły zakusy na nasz teren. Działkowcy nie pozostali obojętni na to, czego dowodem było zebranie 380 podpisów w obronie ustawy o ROD. Na tym nasza społeczność ogrodowa nie spoczęła. Śledząc na

bieżąc wydarzenia i zakusy na tereny zajmowane przez ogrody nie tylko naszego, ale solidaryzując się z działkowcami w całym kraju, ustawicznie i zdecydowanie przekazywaliśmy swoje stanowiska, opinie, sprzeciwy do prezydenta RP, premiera RP, posłów, senatorów, Trybunału Konstytucyjnego, NIK-u, oraz do władz lokalnych.

Od powstania ogrodu, mimo przeróżnych uzgodnień pomiędzy Urzędem Miasta, a Zarządem Ogrodu i Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców teren naszych działek o łącznej powierzchni 2332252 m² do dnia dzisiejszego nie posiada uregulowanego stanu praw-

neg gruntów. Mimo ciągłych zakusów na tereny zajmowane przez ogrody, trudno zauważyć u nas zwątpienie w sens istnienia ogrodów. Wprost przeciwnie: działkowcy są dumni z osiągniętych plonów, z radości obcowania z przyrodą oraz rozszerzania wiadomości i wymiany doświadczeń sąsiedzkich na tematy ogrodnictwa. Swoje chęci w obronie ogrodu działkowcy akcentują na corocznych zebraniach sprawozdawczych uchwalając co roku nowe inwestycje.

W tym roku nasz ogród obchodzi jubileusz 30-lecia istnienia.

Prezes ROD „Górki Ustowskie” w Szczecinie
/-/ Roman Krempski

III miejsce

Barbara Jankowska
zam. Biała Podlaska
Ogród „Piotruś” w Styrzyńcu
k. Białej Podlaskiej

Konkurs PZD „30 lat PZD”

Wczesną wiosną 1983 roku dotarła do mnie wiadomość o tworzeniu pracowniczego ogrodu działkowego w odległości 10 km od Białej Podlaskiej, w Styrzyńcu, gm. Biała Podlaska.

Wprawdzie miałam małą działkę na terenie zalewowym Krzny, ale rzeka stale przypominała o sobie wyptywając z koryta na pobliskie ogrody i to mnie zniechęciło.

Zdecydowałam się na nową działkę na obszarze otoczonym dużymi lasami, a położonym obok trasy Warszawa – Terespol, co ułatwiało dojazd autobusem PKS.

Na terenie przejętym – ziemia uprawiana niezbyt starannie przez PGR – została powierzona chętnym do pracy. Ochotników było dużo, bo ludzie zmęczeni stanem wojennym chętnie uciekali na łono natury. Geodeta dokonał podziału na małe skrawki 500–700 m² teren 31,57 ha, część pozostawiono jako pole truskawkowe.

Obecnie cały obszar tworzą ogrody działkowe.

Gmina chcąc pomóc ludziom, zabrała teren i oddała do uprawy.

Początkowe zalecenia wskazywały na konieczność obsiania całego ogrodu warzywami, zasadzenia drzew owocowych i roślin ozdobnych.

Zapał wszystkich nie kończył się, w tym gronie byłam i ja, „Orka na ugorze” w Styrzyńcu przyniosła mi zdrowie. Wcześniej lekarz kierował mnie na rentę ze względu na zaawansowaną chorobę wieńcową. Broniałam się a działka i panujący w niej mikroklimat przywracał mi siły, dawał mi ukojenie i radość życia.

Zgromadzenie nowych działkowców wybrało zarząd. Prezesi niezbyt starali się o zagospodarowanie terenu. Był jednak jeden człowiek, miłośnik przyrody, wiceprezes i gospodarz, Pan Piotr Gracz. Ten zapaleniec zaraził nas miłością do pięknych roślin i pilnował porządku, przestrzegania regulaminu działkowego.

Po jego śmierci ogród przyjął imię działacza „Piotruś”.

Stopniowo ogród nabierał wyglądu, ludzie borykali się z perzem, słabą ziemią VI (szóstej) klasy. Jednak systematyczna praca zaczęła dawać owoce. Każdy starał się – przez nawożenie, wzbogacenie zaniedbanej ziemi – doprowadzić do użyźnienia gleby.

Zaczęto też budować tzw. altanki, miały one różny wygląd i różne rozmiary. Wykorzystywano jakieś stare barakowozy, kioski, ale wyrosły i domki 35 m², które były ozdobą.

Wszystko też zmieniło się w 1992 r., kiedy prezesem został Wiesław Tomczuk, sekretarzowanie mnie powierzono i tak jest do dziś. W 1996 r. dołączył do nas wiceprezes, Stanisław Groblewski, również nadal pełni swoją funkcję.

Wspólnie stworzyliśmy Kronikę ogrodu, teksty piszę nadal. W kronice utrwaliliśmy wiadomości o większych, ważnych wydarzeniach w naszym zakątku ziemi podlaskiej. Kronika jest wzbogacana zdjęciami wiceprezesa. Muszę dodać, że obaj prezesi stworzyli udany tandem.

Prezes Tomczuk wpadł w wir intensywnej pracy. Razem z Panem Piotrem Graczem i Stanisławem Groblewskim zdecydowali o konieczności oddzielenia zieleni ogrodu od bardzo ruchliwej trasy prowadzącej do Brześcia.

Ważne też było wykonanie ogrodzenia. Ile to wszystko kosztowało wysiłku trudno teraz określić i wycenić.

Dotacji państwowych nie otrzymywaliśmy, ale stukanie prezesa do drzwi władz miasta, także gminy dawało rezultaty, zawsze były drobne wsparcia.

Część napływających do ogrodu ludzi niejednokrotnie sprzeciwiała się wprowadzanym porządkom. Niechętnie wykonywano prace społeczne, wszak w dużym gronie zawsze znajdują się malkontenci. Stopniowo jednak „artyści” ogrodowi zachęcali swoim przykładem do tworzenia pięknych enklaw ogrodowych.

Z dużym wysiłkiem fizycznym i finansowym zarządu na czele z entuzjastą, prezesem – powstawały inwestycje.

Prezes Tomczuk zaproponował budowę sieci energetycznej w ogrodzie.

Wkład finansowy był niewielki, bo wydeptane ścieżki prezesa do władz przyniosły pomoc. Zainteresowani musieli wykonać prace w czynie społecznym, znaczyło to wykopanie rowów na kable przez alejki. Udało się, bo w 1994 r. zabłyśło światło w altankach, można też było budować studnie na wodę. Dalsze starania na rzecz ogrodu doprowadziły do uwłaszczenia go w 1999 r. a następnie dostrzeżono konieczność budowy Domu Działkowca. Prace przygotowawcze w postaci dokumentacji, zebrania funduszy własnych, dotacji gminy, miast, władz wojewódzkich rozpoczęły się w 1997 r., w 2000 r. nasz wspólny dom stanął w całej okazałości. Jakim wysiłkiem starań o fundusze, materiały w tamtych latach było potrzeba większość najstarszych pewnie pamięta. Działaczom sam Domek Działkowy nie wystarczył, uznali konieczność zagospodarowania terenu, urządzenia dla dzieci placu zabaw. Od 2003 roku mali działkowicze mogli bawić się w pięknym otoczeniu. Zamontowane zostały huśtawki, altanka, domek na palach, piaskownica.

Dużym problemem było bezpieczeństwo samochodów. Został przygotowany, ogrodzony, zamykany parking, jest monitorowany. Właściciele auta mogą spokojnie pracować,

brać udział w różnych uroczystościach. Międzynarodowy Dzień Dziecka jest systematycznie obchodzony, mali amatorzy cieszą się popisami psów policyjnych, ćwiczeniami strażaków, jazdą alejkami bryczką zaprzęzoną w konia. Są też różne konkursy nagradzane słodyczami i drobnymi przedmiotami. Są też obchody dożynkowe, były też wycieczki, gdy mieliśmy u siebie więcej pieniędzy z dorocznych wpłat. Odwiedzaliśmy Końskowolę, Lublin.

Ogród współdziała ze środowiskiem, bierze czynny udział w gminnych dożynkach, miejskich świętach plonów.

Uroczy ogród i wygodny, dobrze wyposażony Domek Działkowy zachęca członków ogrodu i różne środowiska Białej Podlaskiej do urządzania imprez. Gościmy często dzieci przedszkoli, szkół, emerytów, lekarzy, nawet pracowników sądowych.

Okazuje się, że ciężka, wytężona i systematyczna praca ludzi zaangażowanych niesie pożytek publiczny, również popularność a także nagrody na konkursach.

Na konkursach prezydenta Białej Podlaskiej zawsze zajmujemy I miejsce, w województwie zdobyliśmy I miejsce w 2001 r., a w 2003 r. w Krajowym konkursie III miejsce. Jak nie lubić ogrodu „Piotrus” w Styrzyńcu? Niemal na każdej działce jest jakaś ciekawa roślina. Moją dumą jest piękny perukowiec, który ukształtowałam na wspaniałe drzewo.

O naszym ogrodzie można byłoby jeszcze napisać wiele, ile było kłopotów, różnych trudności przy prowadzonych inwestycjach. Jednak energia, chęć pracy, zapał Prezesa Tomczuka uskrzydlał wszystkich lub prawie wszystkich.

Niepokojące są natomiast ataki polityków na działające struktury ROD I PZD. Tereny ogrodów są łakomym kąskiem. Apele, odezwy nasze z protestami nie dają rezultatu. Naczelne władze zapominają, że wielu ludzi ratuje się przed biedą a sprawność fizyczna, wypoczynek psychiczny są bogactwem społeczeństwa.

Barbara Jankowska

XIII. „JAK POWSTAWAŁY NASZE OGRODY” PRACE KONKURSOWE

1. Historia ROD „Gajówka” w Wodzisławiu Śl.

Historia powstania ogrodu sięga roku 1978, kiedy to Kopalnia Węgla Kamiennego „1 Maja” z Funduszu Socjalnego zakupiła grunt o powierzchni 8,17 hektara wraz z budynkiem gospodarczo mieszkalnym. Tereny te były przeznaczone pod Rodzinny Ogród Działkowy i stanowiły w większości podmokłe nieużytki porośnięte trawami,

faszyną, roślinnością bagienną otoczone z każdej strony lasami, pasami zieleni. Były ostoją ptactwa i zwierzyny. W czasie II Wojny Światowej przebiegał przez te tereny front.

Starania o przeznaczenie terenów pod ogród trwały do roku 1981 – zakończyły się sukcesem. Dzięki uporowi ko-

legów, którzy później stali się działkowcami, dyrekcji kopalni przystąpiono do wykonywania pomiarów, wytyczania dróg i alej. Powołano Komitet organizacyjny, który nadzorował prace wspólnie z pracownikami kopalni. Po wstępnych i trudnych pracach, w trakcie których wytyczono drogi, położono rury odwadniające, przystąpiono do częściowego przydziału działek poprzez losowanie i rozpoczęto budowę altan. Z uwagi na trudny, podmokły teren, materiały budowlane przenoszono ręcznie.

Ogrodzono częściowo ogród, utwardzono drogi. Powołano Zarząd ogrodu, któremu przewodniczył kolega Stanisław Antoniewicz. Jego poświęcenie przyniosło efekty - ogród piękniał i był oczkiem w głowie dyrekcji kopalni.

W roku 1988 odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze, wybrano nowy Zarząd, który przystąpił do pracy. Jego zadaniami było uporządkowanie spraw związanych z budynkiem (mieszkała w nim rodzina Państwa Nowak), który znajdował się na terenie ogrodu, ukończenie odwodnienia terenu, ogrodzenia zewnętrznego, wytyczenie parkingu. Ogród został zarejestrowany w Krajowej Radzie PZD w Warszawie.

Wśród działkowców wzrósł entuzjazm. Uaktywnił się Zarząd ogrodu, który korzystał z pomocy kopalni, wybrano „Najładniejszą działkę” w ogrodzie, wręczono pierwsze dyplomy, odznaczenia, zaczęto organizować „Dni Działkowca”. Po wyprowadzeniu się lokatorów z budynku przystąpiono do jego remontu, była to ruina przeznaczona do rozbiórki. Uruchomiono linię MZK, naprawiono drogi dojazdowe do ogrodu. Duży udział w tym mają działkowcy, władze samorządowe, dyrekcja kopalni „1 Maja”. W prace włączył się kolega Janusz Jelonek, który został działkowcem, a zarazem sekretarzem Zarządu. Zauważono ogromną pomoc ze strony miasta, samorządu jak również sami działkowcy zmieniali swój ogród.

W roku 1991 Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze wybiera nowy Zarząd ogrodu. Jego Prezesem został kolega Janusz Jelonek, który kieruje Zarządem do dnia dzisiejszego. Doceniono jego pracę, starania i troskę o ogród. Nakreślono trudne zadania. Modernizację budynku domu działkowca (dzisiaj piękny obiekt – służący działkowcom), dokończenie budowy dróg i parkingu (na 130 samochodów), Uporządkowano dokumentację ogrodu oraz dokumentację działkowców. Organizowane są „Dni działkowca”, „Dzień dziecka”, „Pożegnanie lata”, przyznawane są odznaczenia i wyróżnienia. W obchodach biorą udział władze Związku, miasta, samorządu, policji, senatorowie i posłowie, środki masowego przekazu. Dzięki przychylności władz Związku otrzymujemy dotacje, środki finansowe wpływają również z Urzędu Miasta i sponsorów. Powołano Komisję Inwestycyjną do spraw elektryfikacji ogrodu. Własnymi środkami, przy własnym wkładzie pracy elektryfikujemy nasz ogród. Zmodernizowano ujęcie wody pitnej w domu działkowca, zabudowano szambo. Prezes Zarządu reprezentuje nasz ogród we władzach Związku. Ogród staje się oazą spokoju i wypoczynku.

W roku 2000 przekazano uroczyście grunty w Użytkowanie Wieczyste. Ogród bierze udział w współzawodnictwie „Najpiękniejszy ogród” zajmując I miejsce w Delegaturze, oraz I miejsce w OZ Śląskim. Nawiazujemy kontakt z Domem Dziecka w Gorzycach, z którym współpracujemy do dnia dzisiejszego. Dzieci biorą udział w festynach z okazji Dnia Dziecka, przekazujemy również warzywa, owoce, artykuły żywnościowe. Współpracujemy ze Szkołą Podstawową w Wodzisławiu Śląskim - organizujemy wspólne ogniska, pokazy uprawy ziemi. Wpajamy dzieciom szacunek do ziemi. Wspólnie z dziećmi bierzemy udział w „Sprzątaniu świata”. Ogrodem, pięknymi działkami interesują się środki masowego przekazu. Ogród nasz nazywany jest ogrodem „cukierkowym”, co nam pochlebia. Ukazują się artykuły w lokalnej prasie, gościmy władze Okręgowego Zarządu z jego Prezesem Panem Jerzym Leśniakiem, władze miasta, samorządu, posłów, senatorów, telewizję.

Cała dokumentacja jest zawarta w Kronice ogrodu. Szczycimy się wpisami w kronice Prezesa Krajowej Rady PZD Pana Eugeniusza Kondrackiego.

Zarząd ogrodu, jego działkowcy to wspaniała rodzina. Ogród staje się miejscem wypoczynku, rozrywki dla działkowców i mieszkańców naszego miasta. Posiadamy ogródek jordanowski, plac zabaw, boisko do gry w piłkę siatkową, plażową, stół pingpongowy, na którym rozgrywamy turnieje dla dzieci i dorosłych. Założyliśmy bibliotekę, mamy prężnie działających instruktorów ogrodowych, a kolega Janusz Jelonek jako instruktor okręgowy to ogromna kopalnia wiedzy, którą przekazuje działkowcom. Pokazy cięcia drzew i krzewów, badania gleby, piękne tablice informacyjne to tylko część pracy instruktorów.

Komisja Socjalna – wspólne wyjazdy na grzyby, pieczenie ziemniaków, pokazy kwiatowe, wyjazdy do operetki mogą być przykładem dla innych ogrodów.

Należymy do Ośrodka Finansowego przy Delegaturze Rejonowej w Rybniku co ułatwia nam prowadzenie dokumentacji finansowej ogrodu.

Rok 2006 to obchody 25-lecia powstania ogrodu. Swoją obecnością zaszczytili nas członek Prezydium Krajowej Rady Prezes Okręgowego Zarządu Śląskiego Pan Jerzy Leśniak. Na terenie ogrodu została odprawiona Msza święta w intencji działkowców, wręczono najwyższe odznaczenia związkowe, wyróżnienia i dyplomy. Pochwałom nie było końca. Rozpierała nas duma z tak pięknego ogrodu.

Działacze naszego ogrodu mierzą jeszcze wyżej, zgłaszamy nasz ogród do współzawodnictwa w konkursie „Rodzinny Ogród Działkowy”. Po zajęciu I miejsca w okręgu śląskim, w 2008 roku zajmujemy czołowe miejsce w kraju. Sukces ten dodatkowo nas uskrzydlił, staliśmy się „bajecznym ogrodem”. Działka naszego kolegi działkowicza również zajmuje czołowe miejsce w kraju.

Modernizujemy nasz ogród, podejmujemy się nowych inwestycji. Marzy się nam budowa studni głębinowej na

terenie ogrodu, jednak z uwagi na trudne warunki geologiczne nie ma możliwości jej budowy.

Ogród posiada stronę internetową, swój portal „Forum działkowców”. Realizujemy program „Ogród przyjazny środowisku” poprzez niestosowanie środków chemicznych, ochronę i dokarmianie ptactwa. Na terenie ogrodu jest ponad 100 budek lęgowych oraz paśniki dla zwierzęny. Wiosną słychać śpiew ptaków.

Ogród jest bezpieczny, nie dochodzi do kradzieży i włamań – współpracujemy z Policją i Strażą Miejską. Działkowcy to rozumiejąca się rodzina. W latach 2000–2009 przepracowaliśmy około 15 tysięcy roboczogodzin, wykonując większość prac w ogrodzie.

Istnieje pełne zrozumienie działkowców z władzami Związku. Działkowcy stanowczo sprzeciwili się projektowi PIS dotyczącemu zmiany ustawy o Rodzinnych Ogrodach Działkowych. Bronimy praw naszego Związku poprzez stanowiska Walnego Zebrania, jak również udział Prezesa Zarządu w Radzie Miasta, udział w I Kongresie PZD czy spotkaniach w Sejmie.

Jesteśmy dumni z naszego ogrodu, który kochamy i będziemy go bronili.

Prezes Zarządu, który jest również Przewodniczącym Kolegium Prezesów środowiska Wodzisław Śląski, godnie reprezentuje nas we władzach Związku. Działalność Za-

rzędu jest kierowana do działkowców i wszystko co robimy, robimy dla dobra Związku, nas samych. Działkowcy naszego ogrodu wsparli finansowo ogrody, które ucierpiały podczas powodzi. Działki naszego ogrodu biorą udział w konkursie zorganizowanym przez lokalną gazetę „Nowiny Wodzisławskie” na najładniejszą infrastrukturę ogrodu, altanę i działkę.

W roku 2011 będziemy obchodzili 30-lecie założenia ogrodu i jesteśmy pewni, że uroczystości będą wspaniałe z udziałem władz Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, władz Miasta, samorządu, posłów i senatorów. Uhonorujemy działaczy naszego ogrodu oraz jego założycieli.

Ogród nasz liczy 155 działkowców, a jego powierzchnia wynosi 8,17 hektara. Przedstawiliśmy historię powstania ogrodu. Nie sposób opisać wszystkiego co robimy aby nasz ogród nadal się rozwijał i z dnia na dzień piękniał. Dokumentacja zdjęciowa znajduje się w Krajowej Radzie Polskiego Związku Działkowców w Warszawie, filmy w Zarządzie ogrodu.

Dołączamy wiersz do wykorzystania w naszej prasie, napisany przez wnuka działkowca na Dni Działkowca 2007 roku.

Zapraszamy do odwiedzenia naszego ogrodu.

Opracował: Janusz Jelonek w oparciu o kronikę ogrodu, wiedzę działkowców i dokumenty archiwalne.

*Ogród „Gajówka” tak się nazywa ogród gdzie się odpoczywa,
Tutaj chętnie przyjeżdżamy i tak wolny czas spędzamy.
Właśnie tu swą działkę mam chętnie jeźdźę gdy czas mam.
Można tu się zrelaksować lub coś sobie wyhodować.
Każdy sieje to co chce potem z apetytem zje.
Wszędzie rosną witaminki dla chłopczyka i dziewczynki.
Owoców tu mamy moc, że się nie da zjeść przez noc.
Warzyw też tu nie brakuje każdy z nich coś przygotowuje.
Szczypioreczek do jajeczka lepszy nawet niż szyneczka.
Rzepka pyszna jest do chlebka, a po niej siła krzepka.
Kwiatów wybór jest bogaty są tu klomby i rabaty.
W sam raz urwać na „Dzień Taty”.
Z pięknych piwonii i róży zrobić Tacie bukiet duży.
Krzewów również nie braknie są azalie i są tuje.
A kiedy głód poczujemy szybko grilla szykujemy.
I już głodu nie czujemy gdy kielbasę pyszną zjemy.
Gotówkę gdzie wydać mamy bo sklepik też posiadamy.
Są słodycze oraz lody dla spragnionych, dla ochłody.
Kto zmęczony usiąść może.
Jest tu także piaskownica, plac zabaw, boiska do gry.
Rodzice, dziadkowie mili długo się nie zastanawiajcie,
pakuje swoje dzieci, wnuki Przyjeżdżajcie!*

2. Historia ogrodu „Chabry” w Opolu

Na wstępie moich wspomnień, będących głównym tematem Konkursu „Jak powstawały nasze ogrody”, ogłoszonego Uchwałą nr 104/2 przez Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, do którego to Konkursu niniejszym przystępuję, wyrażając swoje wielkie uznanie i podziękowanie wszystkim tym osobom w Prezydium Krajowej Rady którzy byli inicjatorami pomysłu ogłoszenia Konkursu i zaprosili do udziału w nim każdego działkowca chętnego do pisania.

Dla mnie mającego dzisiaj 70 lat życia i 35-letni staż działkowca, zachęta do udziału w konkursie stała się inspiracją do tego, aby, sięgnąć pamięcią wstecz i odtworzyć na kartkach papieru to co warte do zapamiętania w minionym okresie tworzenia się ogrodu i jego rozwoju.

Zacznę od tego, że jako dziecko repatrianta w maju 1945 r. przyjechałem ze Lwowa do Opolu i zamieszkałem w dzielnicy domków jednorodzinnych obok stadionu ODRY OPOLE, gdzie mieszkam z rodziną do dziś. Obok dzielnicy wspomnianych domków znajdowały się pola i nieużytki, na których od początku lat 60-tych zaczęto budować bloki mieszkalne dzielnicy „CHABRY”, która dziś liczy, kilka tysięcy mieszkańców. Nowi mieszkańcy bardzo szybko okazali chęć powrotu ze środowiska wielkomiejskiego również do obcowania z przyrodą i naturą, do uprawiania ziemi. W tamtych latach posiadanie działki dawało wymierną pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Istniejące wówczas władze Polskiego Związku Działkowców, a szczególnie Zarząd Wojewódzki w Opolu, wspólnie z władzami miasta zrozumiały potrzebę niesienia pomocy mieszkańcom w zakresie umożliwienia uzyskania nowych terenów przeznaczonych na ogrody działkowe. Wiele zakładów pracy zadeklarowało pomoc swoim pracownikom w zagospodarowywaniu otrzymanych działek.

Dziś z archiwalnych dokumentów znajdujących się w Biurze Zarządu naszego ogrodu wynika, że latem 1964 r. Urząd Miasta Opolu przekazuje w dzierżawę Wojewódzkiemu Zarządowi POD miejskie tereny z przeznaczeniem na zagospodarowanie jako nowy Ogród im. XX-lecia PRL. Niemożliwością jest opisanie na kilku stronach formatu A-4 wielkiego entuzjazmu i radości jaką przeżywali działkowcy pierwszych 133 działek.

Taką samą radość przeżywali następni działkowcy, którzy swoje ogrody otrzymywali w latach 1975 i 1981. Na otrzymanych terenach nie było nic oprócz zaperzonego ugoru, na którym geodeci palikami oznaczyli 3 arowe pole, na którym geodeci palikami oznaczyli 3 arowe pole. Wiadomo tylko było, że pod grubością około 0,5 metra czarnej ziemi znajdował się twardy kamienny margiel, który był wydobywany z pobliskich kamieniołomów przez cementownię „ODRA” jako surowiec do produkcji cementu. Z pierwszej grupy działkowców, kształtowała się ekipa organizacyjna pierwszego Zarządu, Biura i gospodarza całego Ogrodu. Trzeba tu wymienić na-

stępujące nazwiska ówczesnych działaczy, z których wielu żyje do dziś.

Wilhelm Kłakowicz, Jan Rozwadowski, Władysław Gwiazda, Mieczysław Lachowski, Mieczysław Czajkowski, Tadeusz Samborski, Zbigniew Stokłosa, Dionizy Zygiert, Alicja Nieaziela, Czesław Bajurko, Henryk Kosmala, Stanisław Sadecki, Janina Stokłosa, Józefa Karpińska, Stefan Wajman, Józef Walecki, Wacław Bernard, Stanisław Wróbel.

Pierwszym Prezesem Zarządu został Władysław Gwiazda, obowiązki pracownika Biura podjęła Janina Stokłosa, gospodarzem całego Ogrodu wybrano Dionizego Zygierta. Dla lepszej organizacji i możliwości prawidłowego funkcjonowania Zarządu Ogrodu wybudowano w czynie społecznym (przy finansowej pomocy Wojew. Zarządu PZD), drewniany barak 15x6 m, który stał się Biurem i świetlicą Ogrodu Działkowego im. XX-lecia PRL. Zorganizowanie i uruchomienie Biura pozwoliło uporządkować i lepiej zorganizować pracę administracyjną i docierać z informacjami do każdego działkowca. Do ludzi zaczęły wpływać obowiązujące działkowców Regulaminy dotyczące praw i obowiązków, rozprowadzono obowiązujący statut PZD, zorganizowano podręczną biblioteczkę z literaturą ogrodniczą, umożliwiano kupowanie czasopisma „działkowiec”. Zarządowi bardzo zależało na sprawnym przekazywaniu wszelkich nowości jakie płynęły z odgórnych ogniw organizacyjnych PZD. Przeszkoleni w zakresie przestrzegania przepisów wybrani alejowi na bieżąco pouczali o zasadach prawidłowych nasadzeń, budowy altanek, ogrodzeń itp. Otrzymywane również tą drogą wszelkie ustalenia podejmowane przez Zarząd Krajowy PZD, pozwalała czuć zwykłym działkowcom świadomość, że się ma prawną opiekę.

Zwykli działkowcy robili swoje. Wspominając tamten okres pozwolę sobie zaakcentować pomysłowość i zaradność właścicieli poszczególnych ogrodów w budowaniu altanek, ogrodzeń i różnych urządzeń na swoich działkach. W tamtych latach nie było takich możliwości i takiego wyboru w zakupie materiałów budowlanych, jakie dziś oferują specjalistyczne sklepy.

Zakłady pracy umożliwiały swoim pracownikom kupowanie materiałów odpadowych i pochodzących z rozbiórk swoich likwidowanych obiektów. Dużą pomocą był okazyjny bezpłatny transport zakupionych materiałów. Przyznam, że moją altankę. 3x4 m zbudowałem z desek syberyjskiego świerku, z którego wykonane były wcześniej skrzynie do transportu części zamiennych rosyjskich samochodów importowanych z ZSRR. W ramach pomocy zakładu w którym przepracowałem 40 lat (Zakład Naprawczy Taboru Kolejowego OPOLE) za symboliczną złotówkę zakupiłem płytki betonowe do wyłożenia chodników. Z podobnej pomocy skorzystało wielu kolegów pracujących w tym samym zakładzie. Ze sprzedaży staro-

użytecznych szyb z okien wagonów, zbudowaliśmy na własnych działkach kilka szklarni. Widzę, że również obecnie młodsze pokolenie działkowców w ramach rozbudowy i modernizacji posiadanych działek, radzi sobie w podobny sposób.

Od samego początku powstania Ogrodu, zaistniał problem braku wody do podlewania swoich upraw. Ze studni znajdującej się na najniższym terenie korzystali tylko nieliczni działkowcy okolicznych ogrodów. Już nie pamiętam w jaki sposób Zarząd uzgodnił przywożenie w upale dni beczkownikami wodę do podlewania. Wody było zawsze mało, nie wystarczało dla wszystkich. Były pretensje i nieporozumienia. Wybudowanie sieci wodnej na terenie ogrodu stało się jednym z głównych zadań dla wybranego Zarządu. O wszystkich sprawach i problemach jakie związane były z budową sieci wodociągowej trzeba było napisać oddzielne opracowanie (niniejsze opracowanie w/g założeń nie może przekroczyć 10 stron), dlatego mając na uwadze konieczność poruszenia wielu innych tematów pozwolę sobie krótko zaakcentować. Największe zasługi i udział w planowaniu, organizacji pracy, nadzorze przy budowie sieci wodociągowej ma żyjący jeszcze ówczesny Prezes naszego Ogrodu mgr inż. Wilhelm Kłakowicz.

Trzeba zaznaczyć, że każdy działkowiec na alejce wzdłuż swojego ogrodu musiał we własnym zakresie wykopać rów o głębokości około 1 m w celu ułożenia rur. Pierwszy strumień wody z kranów działkowych popłynął w czerwcu 1982 roku. Woda pompowana jest z niedalekiego akwenu, który jeszcze w czasach przedwojennych, był kamieniołomem z surowcem dla potrzeb produkcji cementu.

Równoległe z budową sieci wodociągowej, na Ogródzie trwała budowa Biura Zarządu, świetlicy i trzech magazynów na materiały ogrodnicze z przeznaczeniem do sprzedaży działkowcom. Wybudowano jeden budynek z wyżej wymienionymi pomieszczeniami. Znalazło się tam również miejsce na sprzęt gospodarczy i cięższe narzędzia wypożyczane działkowcom.

W tym samym czasie ogrodzono teren całego ogrodu siatką metalową, zawieszoną na betonowych słupach oraz wykonano cztery metalowe bramy wjazdowe. Wszystkie wymienione inwestycje wymagały pracy ludzkich rąk w większości wykonywanych przez działkowców w czynie społecznym. Zakłady pracy wspomagały wykonawstwo obsługą, sprzętem specjalistycznym i transportem. To wszystko mogło zostać zrealizowane przede wszystkim dzięki pomocy finansowej ogniw nadrzędnych Polskiego Związku Działkowców co mocno było podkreślane na Walnych Zebraniach. Właśnie cały proces rozwoju Ogrodu miał swoje odzwierciedlenie w corocznych zebraniach sprawozdawczych oraz co kilka lat sprawozdawczo-wyborczych zwoływanych i organizowanych przez Zarząd Ogrodu. Z powodu braku socjalnych możliwości (brak świetlicy a później jej małe pomieszczenie) zebrania od-

bywały się i odbywają do dziś w użyczanych nam przez zakłady pracy i przyjazny nam inny ogrodach działkowych większych salach. Na tych spotkaniach odbywających się na początku sezonu działkowego, zgłaszano pomysły i postulaty, które już w formie Uchwał zobowiązywały kolejne Zarządy do odpowiedniego gospodarowania.

Od pierwszych lat działalności Ogrodu, bardzo aktywnie działała Komisja Socjalna przy Zarządzie Biura organizując dla wyróżniających się działkowców wiele imprez. To co miało popularność w społeczeństwie miało swoje odbicie na naszym Ogródzie. Na „DZIEŃ KOBIECI” organizowano spotkania przy kawie i słodyczach. W podobny sposób świętowano „DNI SENIORA”. Jednak największe wzięcie miały spotkania organizowane na wolnym powietrzu dla dzieci w „DNIU DZIECKA”. W centralnej części ogrodu Zarząd zorganizował stały plac rekreacyjny z huśtawkami i drabinkami dostępnymi przez cały sezon i to nie tylko dla dzieci działkowców ale dla dzieci z całego Osiedla przychodzące z opiekunami. W dniu swojego święta dzieciom organizowano wiele konkursów z nagrodami a wieczorem ognisko z pieczeniem kiełbaski. W szczególny sposób i bogato programowo świętuje się „DNI DZIAŁKOWCA”. Zbiera się z działek dorodne plony warzyw, kwiatów i owoców, które ekspozuje się na okazyjnych wystawach na działkowym placu rekreacyjnym, na osiedlowym terenie wypoczynkowym a nawet w czasie Mszy Św. w Opolskiej Katedrze, gdzie uczestniczy delegacja naszego Ogrodu. Wszystkie ekspozyty z wystawy przekazywaliśmy w darze dla Domu Dziecka i dla ludzi starszych Domu Opieki Społecznej obok Opolskiej Katedry. Aktywne Panie z Komisji Socjalnej to: Maria Wałkiewicz, Maria Ryszkiewicz, Alicja Niedziela, Maria Skarbek, Bronisława Sławińska.

15-lecie istnienia i działalności naszego Ogrodu oraz dotychczasowe osiągnięcia stały się okazją i inspiracją do założenia albumu- FOTOKRONIKI, aby utrwalać i rejestrować ciekawe wydarzenia jakie dzieją się w działalności tutejszego ogrodu, podkreślać pracę ludzi zaangażowanych w jego rozwój. W kronikarskiej formie pisać o działkowcach nagradzanych przez Zarząd Ogrodu, Wojew. Zarząd PZD a nawet przez Radę Krajową PZD. Tak się stało, że to właśnie mnie – autorowi niniejszego opracowania powierzono obowiązek bieżącego zapełniania nowych aktualnościami. Mając wówczas do dyspozycji własny aparat fot. ZENIT (dzisiaj już OLIMPUSA), starałem się przez tamte lata i dzisiaj również utrwalać na fotografiach najciekawsze fakty z życia ogrodu. Na dzień dzisiejszy FOTOKRONIKA to 2 opasłe tomy z zapisanymi kartami oraz setkami czarno-białych i kolorowych zdjęć opatrzonych komentarzem. Wiele faktów podanych w tym opracowaniu, ma swoje odzwierciedlenie na stronach FOTOKRONIKI. Wiele satysfakcji dało mi uznanie w roku 1983 przez Zespół Historyczny Wojew. Zarządu PZD za charakter i sposób prowadzenia FOTOKRONIKI i zakwalifikowanie jej do Krajowego Konkursu PZD w War-

szawie. Nie mogę pominąć w tym opracowaniu faktu, że naszych działek, nie ominęły przykre wydarzenia. Otóż w sierpniu 1981 r. przeszła nad terenem ogrodu trąba powietrzna, która zmiotła z powierzchni wiele altanek, dachów, zniszczyła drzewostan. W czasie pamiętnej powodzi na Opolszczyźnie w roku 1997, wiele działek zostało zalanych tak, że po ogrodach można było -pływać kajakiem. Szkody były wielkie a porządkowanie wymagało wiele dodatkowej pracy i kosztów.

Z przeprowadzanych corocznie komisyjnych przeglądów, poszczególnych działek i całego Ogrodu można wyciągnąć wniosek, że z biegiem lat dokonują się pozytywne zmiany związane z modernizacją techniczną urządzeń działkowych (np. wzrost elektryfikacji altanek, oświetlenie alejek itp.). Młodsze pokolenie działkowców unowocześnia nasadzenie drzew i krzewów, tworzy ciekawe formy trawników.

Cennym i pożytecznym dorobkiem naszego Ogrodu jest znajdująca się w jego centrum a jednak w mało widocznym, skrytym za gęstymi iglakami i krzewami pasieka. Swoją działalność prowadzą pszczelarze -działkowcy. Swoje ule posiadają za dodatkowym ogrodzeniem w bezpiecznym miejscu. Nie trzeba nikomu tłumaczyć jaką pożyteczną rolę spełniają pszczoły dla ogrodu i całej okolicy. Nestorem i doświadczonym fachowcem w tej grupie miłośników natury jest pan Mieczysław Lachowski.

Działkowcy wdzięczni są Władzom Miasta za zrealizowanie naszego ważnego postulatu, zgłoszonego przez nasz Zarząd do opolskiego Ratusza, dzięki któremu miasto wybudowało drogę rowerową asfaltową, wzdłuż całego ogrodu przy ruchliwej ul. Luboszyckiej. Poprawiło to zdecydowanie wygodę i bezpieczeństwo przemieszczania się idących na działki i powracających z działek.

Patrząc na cały Ogród „CHABRY” z lotu ptaka (piękny jest widok z zarośniętego krzewami wzgórzka, którym jest wkopany w ziemię betonowy zbiornik ma wodę stanowiący wieżę ciśnienia dla naszego ogrodu) można generalnie stwierdzić, że nasz Ogród jest ładną zieloną oazą na terenie miasta Opola. Na pewno daje ona życiodajną energię dla jego mieszkańców pod wieloma względami.

Jako działkowiec tutaj ogrodu wielokrotnie z satysfakcją czytałem artykuły zamieszczane w naszym regionalnym dzienniku TRYBUNIE OPOLSKIEJ o sukcesach jakie nasz Ogród odnosił w różnych konkursach organizowanych przez Polski Związek Działkowców. Dla przykładu wspomnę, że w roku 1932 zajęliśmy I-miejsce na najaktywniejszy ogród w Wojew. Opolskim i otrzymaliśmy nagrodę 25 000 zł. Natomiast w roku 2007 otrzymaliśmy okazały Puchar w Konkursie Okręgowym za II-miejsce najlepszych Ogrodów. Nasze władze nadrzędne uznały, że w wielu dziedzinach możemy być przykładem dla innych ogrodów.

W związku z tym gościliśmy w roku 1983 przedstawicieli Wojew. Zarządu PZD z Wrocławia oraz Pardubickich działkowców z Czechosłowacji.

Pisząc o osiągnięciach mam świadomość, że sukcesy ro-

dziły się dzięki pracy ludzkich rąk i umysłów samych działkowców, a przede wszystkim oddanych działaczy na każdym szczeblu Polskiego Związku Działkowców. Sprawa przejmowania i zagospodarowywania w tamtych latach. Nowych terenów przez WZ PZD była ważnym problem społecznym. Trzeba było rozwiązywać różne kwestie organizacyjne i inwestycyjne. Ważna była partycypacja zakładów pracy i materialną pomoc. Nieodzowna była koordynacja wszelkich prac i pomoc finansowa ze strony WZ PZD a nawet Krajowej Rady PZD. Dziś nie potrafię znaleźć takich sprawiedliwych kryteriów dzięki którym ja mógłbym personalnie wymienić mniej lub bardziej zasłużonych dla rozwoju tutaj ogrodu. Mogę tylko śledząc karty działkowej FOTOKRONIKI wyróżnić tych, którzy zostali w niej zapisani w nagrodę jako wyróżnieni.

Wśród tych wymienionych są Prezesi oraz Członkowie Kolejnych Zarządów i różnych Komisji oraz zwykli działkowcy uzyskujący dobre wyniki w uprawach i estetyce działek. Oto ich nazwiska: Władysław Gwiazda, Wilhelm Kłakowicz, Jan Rozwadowski, Stanisław Wróbel, Zbigniew i Janina Stokłosowie, Czesław Bajurko, Stefan Wajman, Henryk Kosmala, Tadeusz Samborski, Józefa Karpińska, Dionizy Zygiert, Józef Firlej, Mieczysław Jarząbek, Edward Witkowski, Henryk Sajdak, Józef Wałęcki, Maria Smolarska, Jan Biernacki, Karol Pazdan.

Bez żadnych wątpliwości na szczególne uznanie, za pracę w tworzeniu Ogrodu od chwili jego powstania do roku 2000 zasłużył sobie Dionizy Zygiert, który przez 36 lat sprawował powierzone mu obowiązki gospodarza całego Ogrodu.

Ostatnie minione lata piszą dalszą historię Ogrodu, być może tworząc nowe zwyczaje i tradycję. Wspomnę, że w roku 2000 powstała na dzielnicy mieszkaniowej „CHABRY” nowa Parafia pod wezwaniem Św. Karola Boromeusza, jako Jubileuszowe Votum dla Jana Pawła II. Aktualnie wszelka liturgia odbywa się w tymczasowej Kaplicy obok budującego się Kościoła. Piszę o tym ponieważ większość parafian-działkowców wpisała się w życie tutaj Ogrodu organizując majowe nabożeństwa na działkowym terenie rekreacyjnym z udziałem zaproszonego Proboszcza ks. Zbigniewa Binkiewicza. Działkowcy również uroczycie świętują w Kaplicy DNI DZIAŁKOWCA i DZIAŁKOWE DOŻYTKI wystawiając symboliczne wystawy plonów. Po „majówce” można wypić kawę lub herbatę smakując ciasta upieczone przez właścicielki działek. Jako ciekawostkę podam, że na oddanych do zagospodarowania ugorach stoją dziś (już historyczne) dwa Krzyże. Ponad 100-letni drewniany u wierzchołka na początku ogrodu, drugi metalowy (też przedwojenny) na rogu ul. Luboszyckiej i Harcerskiej. Obydwa są pieczołowicie pielęgnowane przez działkowców.

Proces rozwoju Ogrodu trwa nieustannie, tak jak nienasycone są potrzeby każdego działkowca w nieustannym dążeniu do upiększania i poprawiania funkcjonalności wszystkiego co jest na swojej działce. Ogród „CHABRY”

nie ma już możliwości rozwijania się przez powiększanie gruntów, dlatego cała uwaga obecnego Zarządu będzie skupiona na modernizacji i konserwacji środków posiadanych i doskonaleniu organizacji pracy. Cenię sobie uczestniczenie w Walnych Zebraniach Sprawozdawczych lub Sprawozdawczo -Wyborczych. Jest wówczas okazja bliżej poznać rolę jaką spełniają w strukturze organizacyjnej PZD terenowe ogniwa. Jestem świadkiem zgłaszanych wniosków i postulatów. Są również wtedy możliwości dowiedzieć się o polityce Krajowego Zjazdu Delegatów prowadzonej szczególnie w sprawach zagrożeń, które mogą dotknąć działkowców. Wiele wniosków i postulatów przyjętych do realizacji przez nowy, wybrany wiosną tego roku Zarząd Rodzinnego Ogrodu Działkowego „CHABRY” zapewnią naszym działkowcom spokojny kolejny sezon.

Nadzieję na zapewnienie działkowcom i ich rodzinom aktywnego wypoczynku, prowadzenia własnych upraw ogrodniczych, rekreacji i wychowywanie następnych pokoleń w duchu rodzinnym daje fakt, że kierować – Ogro-

dem będzie Zarząd w osobach:

– mgr inż. Ryszard Girecki – Prezes, Krystyna Pocztarek – V-ce Prezes, Stanisław Szewczuk – Sekretarz, który to Zarząd w niezmienionym składzie jednogłośnie został wybrany na drugą kadencję.

W najbliższym czasie wśród zaplanowanych ważnych zadań Zarząd przy pomocy służb miejskich zamierza utwardzić powierzchnię parkingu przy bramie wjazdowej nr 3, skonkretyzować plany dot. podłączenia do sieci dodatkowego ujęcia wody w celu podlewania ogrodu, rozszerzyć możliwość zakupu na terenie ogrodu większej ilości i asortymentu środków ochrony roślin i nawozów.

Pragnę moim niniejszym opracowaniem, skromnie włączyć się w nurt życia wielkiej rodziny działkowców, aby zgodnie z życzeniem Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców ubogacić historię kontynuowania tradycji ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Serdecznie pozdrawiam inicjatorów ogłoszonego konkursu.

/-/ Michał Preis

3. Historia ROD im. T. Kościuszki w Ostrowie Wlkp.

Rodzinny Ogród Działkowy im. Tadeusza Kościuszki w Ostrowie Wielkopolskim nawiązuje do historii ogrodu działkowego założonego w 1936 roku. W Polsce działał Centralny Związek Towarzystw Ogrodów i Osiedli Działkowych. W Ostrowie istniały już dwa ogrody: „Przy Parowozowni”, obecnie im. S. Czarnieckiego powstały w 1908 oraz im. 3 Maja, który został założony w 1924.

Historia naszego ogrodu jest nie tylko bogata ale i nieco skomplikowana. Ściśle łączy się z historią i funkcjonowaniem Fabryki „Wagon”, która wybudowana została w latach 1920-24. Fabryka wiele razy zmieniała nazwę i podporządkowanie. Wraz z Fabryką wybudowano tartak i budynek mieszkalny przy ulicy Wrocławskiej 152 wraz z kantiną.

W 1927 Fabryka zmieniała nazwę na Warsztaty Wagonowe. Tartak po 8 latach funkcjonowania został w 1932 zlikwidowany.

Rok 1936 – Założenie ogrodu działkowego.

Właśnie na terenie potartacznym, z inicjatywy towarzystwa „Rodzina Kolejowa”, został założony ogród pod nazwą „Towarzystwo Ogródków Działkowych”. Posiadał 71 działek i 70 użytkowników, na jednej działce wybudowano pawilon biurowo-gospodarczy. Każda działka miała powierzchnię 500–600 m². Teren ogrodu przylegał bezpośrednio do warsztatów od strony wschodniej, ulic Wysockiej i Kamiennej. Z drugiej strony ogrodu znajdował się rów. Dojazd do ogrodu był od południowej Drogi Połej (ul. Sadowa).

Organizatorami ogrodu, którzy weszli w skład Zarządu „TOD” byli: – inż. Jan Paweł Rajek - przewodniczący, Wicenty Idzior, Zygmunt Mierzyński (Prezydium Zarządu), Antoni Blek, Piotr Majchrzak, Czesław Nogala, Michał Ograbek, Józef Perzyński, Stanisław Sikorski i Franciszek Wojciechowski. Okres organizacji ogrodu był jednym z najtrudniejszych w pracy dla działkowców i Zarządu. Ogród nie posiadał nawet zwykłej studni. Wodę do nawadniania działek czerpano z rowu. Trzy studnie z kołowrotem pobudowano w roku 1937.

Lata 1940–1944 – Okres okupacji.

W okresie okupacji, Ogrodem jak i Warsztatami zarządzali Niemcy, zmieniając nazwę na „Raishbahnausbese-runswerk Ostrowo”.

W Ogrodzie pewną ilość działkowców stanowili też Polacy.

3 stycznia 1945 – Wyzwolenie Ostrowa.

Po wyzwoleniu Ostrowa, Warsztaty zostały przejęte przez państwo pod nazwą „Warsztaty Główne Kolei Państwowych 2 klasy”. Reaktywowano działalność Centralnego Związku Ogrodów i Osiedli Działkowych. Reaktywowano i działalność Ogrodu „TOD”, do czego czynnie włączyli się aktywiści – działkowcy:

– Stefan Głuszek – przewodniczący Zarządu „TOD”, Antoni Blek, Stefan Ratajczyk, Wicenty Idzior, Jan Gąsiołek i inni. Pobudowano także jedną pompę ręczną.

W tym samym roku (1945) z inicjatywy Stanisława Lipińskiego, na terenie miejskim, przy ulicy Wrocławskiej

został zawożony nowy ogród zakładowy pod nazwą „Przy Kantynie”, obecnie ROD „Kolejarz”.

Rok 1946 – Wspólny Zarząd dla trzech ogrodów.

Ogrody, dekretem z dnia 29.06.46 r. „o ogrodach działkowych” zostały podniesione do rangi urządzeń użyteczności publicznej, był to akt prawny regulujący zakładanie i działalność ogrodów.

Ogród „Terenu Warsztatowego” wraz z ogrodem „Przy Parowozowni” zostały organizacyjnie połączone z ogrodem „Przy Kantynie” pod wspólną nazwą – „Towarzystwo Ogródków Działkowych ZZK” (Związku Zawodowego Kolejarzy). Przewodniczącym Zarządu wspólnego dla trzech ogrodów został Stanisław Lipiński, I wiceprzewodniczącym został Stefan Głuszek, II wiceprzewodniczącym – Jan Libudziec z ogrodu „Przy Parowozowni”.

Wszystkie działki zostały zagospodarowane.

Rok 1947 – Nawodnienie na działkach „Terenu Warsztatowego” polepsza się; działkowcy budują dalsze dwie studnie, naprawiono oparkowanie, 20 działkowców przystąpiło do współzawodnictwa, rozpoczęto szkolenie.

Rok 1948 – Wydzielono plac zabaw, naprawia się drogi wewnątrz Ogrodu. Do współzawodnictwa przystąpiło 50 działkowców.

Rok 1949 – Na podstawie uchwalonej przez Sejm ustawy „o pracowniczych ogrodach działkowych”, ogrody zostały oddane pod zarząd Związków Zawodowych. „Towarzystwo Ogródków Działkowych ZZK” przyjmuje nazwę – „Pracownicze Ogródki Działkowe ZZK”.

Współzawodnictwo daje coraz większe korzyści, działkowcy widząc coraz większe zbiory, chętniej biorą w nim udział. Szkolenie trwa. Rozpoczęto polepszenie nawodnienia. Trwa „walka” o usamodzielnienie się Ogrodu.

Rok 1950 – Usamodzielnienie się Ogrodu.

22 stycznia Ogród „Terenu Warsztatowego” ponownie usamodzielnia się. Na Walnym Zebraniu Organizacyjnym przyjęto nazwę „Pracownicze Ogrody Działkowe - Warsztaty Mechaniczne ZZK II”.

Wybrano Zarząd w składzie: – Andrzej Jabłoński - przewodniczący, Stefan Głuszek – wiceprzewodniczący, Antoni Blek – sekretarz, Antoni Brdyś – skarbnik, Stefan Binieda – gospodarz oraz członkowie – Franciszek Pawlak, Stefan Ratajczyk, Władysław Smolarek, Stanisław Torchalski i Michał Wolniak.

Do Komisji Rewizyjnej wybrano 3 członków i 2 zastępców. Przewodniczącym został Ignacy Chmielecki, członkami – Wanda Abroszczakówna, Franciszek

Szukała, zastępcy – Tadeusz Galus i Józef Przerwa.

Sąd Polubowny (Koleżeński) stanowili Stanisław Wybierała – przewodniczący, Jan Moczydłowski, Marcin Pałuszkiwicz, Kazimierz Steinke i Michał Wojtkowski.

Dzięki inicjatywie prezesa Jabłońskiego i członków Zarządu, Ogród szybko się rozwijał. Pobudowano podłogę i pawilon na placu zabaw oraz doprowadzono światło. Obsadzono plac krzewami ozdobnymi. Działywały komitety za-

bawowe dla pozyskiwania budżetu. Rozpoczęto przygotowania do budowy własnego wodociągu. Jedną działkę (41), z użytkowania której zrezygnowano, przeznaczono na plac zabaw dla dzieci. Drogi nawożono żużlem. Powołano do życia zespół hodowli pszczoł, wybrano trzysobowe sekcje, sadowniczą i warzywniczą, przewodniczącymi sekcji zostali – W. Smolarek i S. Binieda. Przy pracach wyróżnili się – Franciszek Szukała, Stefan Binieda i Józef Perzyński. F. Rok 1951 – Warsztaty przemianowano na „Zakłady Naprawcze Wagonów nr 11”.

Na ogrodzie wybudowano pawilon biurowo-gospodarczy z podium dla orkiestry. Pobudowano magazyn, powiększono podłogę na placu zabaw, zainstalowano oświetlenie elektryczne. Drogi nawożono żużlem.

Dużym osiągnięciem było oddanie do użytku wodociągu z instalacją wodną typu polowego, posiadającego 945 mb. rur z motopompą i silnikiem elektrycznym, doprowadzając wodę do każdej działki. Był to jeden z pierwszych tego typu wodociągów w Polsce (ponoć był artykuł w „działkowcu”). Należy tu odnotować, że prace przy wodociągu wykonywane były kolektywnie.

Rok 1952 – W styczniu Zakłady zostały wyłączono ze struktury PKP i utworzono Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego „Ostrów”. Ogród z kolei przyjął nazwę Pracownicze Ogródki Działkowe terenu I Warsztatowego przy Radzie Zakładowej Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego „Ostrów”.

6 stycznia dokonano wyboru nowych władz Ogrodu.

Do Zarządu 8-osobowego (5 czł.i 3 zast.) ponownie weszli: Andrzej Jabłoński – przewodniczący, Antoni Blek - sekretarz, Stefan Binieda – gospodarz, Władysław Smolarek – czł., Stefan Głuszek – z-ca czł. oraz Franciszek Szukała – skarbnik.

Komisję Rewizyjną stanowili: Stefan Ratajczyk – przewodniczący, Ignacy Jeziński”, Michał Ograbek – członkowie, Stanisław Tysler, Ludwik Weigt – zastępcy czł.

Sądowi Koleżeńskiemu (5 czł.i 3 zast.) przewodniczył Wincenty Idzior. Dokonano wyboru 6-osobowej Komisji Współzawodnictwa, której przewodniczącym został Antoni Brdyś. Do Zarządu dokooptowani zostali: Jan Grzeszczyk, Marcin Jankowiak.

8 czerwca 1952 odbyło się oficjalne otwarcie wodociągu.

8 marca 1953 na Walnym Zebraniu na wniosek Przewodniczącego Antoniego Brdysia przyjęto nową nazwę i nadano imię patrona Ogrodu: POD przy ZNTK „Ostrów” im. T. Kościuszki . Podsumowano wyniki współzawodnictwa za rok 1952. Najwięcej punktów uzyskały działki użytkowane przez działkowców: S. Ratajczyka, A. Jabłońskiego i S. Głuszka. Wyróżniono także 10 działek. Za całokształt pracy na rzecz Ogrodu w roku 1952, instruktor powiatowy POD Waclaw Podlas wręczył nagrody, które otrzymali: Józef Przerwa, Kazimierz Wojciechowski i Michał Maleszka. Wybrano nowy Zarząd w składzie: Andrzej Jabłoński – przewodniczący, Stanisław Młynarczyk

- wiceprzewodniczący, Antoni Blek – sekretarz, Antoni Brdyś – skarbnik, Stefan Jankowski – gospodarz, Stefan Binienda – przew. komisji fachowo-gospodarczych, Franciszek Nawrocki, Józef Przerwa, Waław Sikorski – bibliotekarz, Franciszek Szukała i Kazimierz Wojciechowski. Wybrano 15-osobową Komisję fachowo-gospodarczą. Komisji statutowych nie wybierano.

Prace w Ogrodzie zostały zahamowane z powodu rozbudowy Zakładów i przeniesienia działek na inny teren. Pomimo tego, 5 września Ogród bierze udział w Powiatowej Wystawie Ogrodniczej. Do składu Komitetu Wystawowego został wytypowany Józef Przerwa, a do urzędzenia stoiska wyznaczono Franciszka Szukałę. Zanoowano, że na terenie Ogródu znajdowało się 1250 różnych drzew owocowych, 2382 krzewów agrestu i porzeczek oraz niezliczoną ilość malin.

Rok 1955 – Nowy ogród zakładowy.

W tym samym roku, z inicjatywy Stanisława Lipińskiego, posła na Sejm dwóch kadencji w latach pięćdziesiątych, przy ulicy Wysockiej, na terenie pocegielnianym zostaje założony nowy ogród pod nazwą – POD przy ZNTK im. M. Nowotki. Teren Ogródu przylegał bezpośrednio od południa do Ogródu im. K. Rokossowskiego założonego w 1950, obecnie ROD „Przyroda”. Między ogrodami przebiegała kolejka byłej Cegielni. Ogród posiadał 70 działek. Współorganizatorami byli: Franciszek Kowalski, (dz.53), Jan Dadaniak (dz.51), Leon Konieczny (dz.111) i Ignacy Libudzić (dz.81). Oni też stanowili pierwszy Zarząd, przewodniczącym został F. Kowalski. Od początku, na tym terenie, do chwili obecnej, użytkownikami działki są: Pelagia Lis (dz.44) i Zenon Maślinski (dz.122), długoletni społeczny instruktor fachowy.

Rok 1954 - Ogród im. T. Kościuszki tak doskonale zagospodarowany, jesienią został przeniesiony na nowy teren (w bezpośrednie sąsiedztwo Ogródu im. M. Nowotki) o powierzchni 2,4 ha po byłym właścicielu Figlu, tzw. teren górny. Oddano w użytkowanie 53 działki. Działki przydzielano wg kolejności numerów działek jak na terenie Zakładowym.

Równocześnie kontynuowane były inwestycje wspólne dla obu ogrodów. Na terenie POD im. M. Nowotki wybudowano dom gospodarczy typu zakopiańskiego, szalety, studnię głębinową (17 m głębokości), pompownię ze zbiornikiem i sieć wodociągową. Należy wspomnieć, że ogród jeszcze 5-9 września bierze udział w wystawie POD, uzyskując III nagrodę z dyplomem.

Należy nadmienić, że wodociąg z instalacją wodną typu polowego odstąpiono dla POD „Parowozownia”, który funkcjonował do 1997.

5 lutego 1955 na Walnym Zebraniu Połączeniowym, przyjęto nazwę – POD przy ZNTK im. T. Kościuszki. Trafny to był wybór, gdyż nie musiano zmieniać patrona jak inne ogrody.

Dokonano wyboru nowego Zarządu, w skład którego weszli: – Andrzej Jabłoński – przewodniczący, Franciszek

Pawlak – z-ca przew., Antoni Blek – sekretarz, Ignacy Libudzić – skarbnik, Marcin Pankowiak – gospodarz, Michał Maleszka – z-ca gospodarza.

Komisji Rewizyjnej nie wybierano, jej kadencję przedłużono o jeden rok. Wybrano natomiast komisje: ochrony roślin, współzawodnictwa, sadowniczą i pszczelarską. Ustalono składy dziesiętników dla współpracy z Zarządem. Poprawiono opłotowanie i utwardzono alejki żużlem. Na placu zabaw posadzono drzewa lip i akacji, pomalowano świetlicę i doprowadzono energię elektryczną. Od 4 do 11 września Ogród bierze udział w Wojewódzkiej Wystawie Osiągnięć POD w Poznaniu.

5 lutego 1956 na Zebraniu Sprawozdawczo-Informacyjnym dokonano wyboru Komisji Rewizyjnej, której przewodniczącym został Ignacy Jezierski.

Funkcję z-cy przewodniczącego Zarządu powierzono Edwardowi Przepiorko. Zastępcą gospodarza został Józef Kaźmierczak.

Na Zebraniu omawiano braki i niedociągnięcia, przy wykonanej inwestycji – studni i budynku, wady których mogły być usunięte przez kapitalny remont. Winą za ten stan w dużej mierze obarczono poprzedniego przewodniczącego Zarządu. Działkowcy liczą na pomoc ZNTK. Zakłady mogły na ten cel wyasygnować kwotę 130.000 zł w roku następnym.

Rok 1957 – Od tego roku, rozpoczął się oddolny ruch związany z przywracaniem samorządności ogrodów działkowych. Zaczęły powstawać wojewódzkie zarządy POD, powołano Krajową Radę POD.

Pogłębiono studnię do 27 m. Przyjęto nowy teren pocegielniany i wytyczono 23 działki. Istniejący staw (dz.109) zasypano ziemią uzyskując dodatkową działkę. Nowe działki podłączono do sieci wodociągowej. Pod koniec roku Ogród posiadał 146 działek.

W latach 1958–59 zagospodarowano plac zabaw poprzez budowę lastrkowej płyty do tańca, podium dla orkiestry, brodziku z wodotryskiem i huśtawek dla dzieci.

31 stycznia 1960 – odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze. W myśl nowego regulaminu najpierw został wybrany Andrzej Jabłoński na przewodniczącego Zarządu, a następnie członkowie Zarządu: Stanisław Hyla – z-ca przew., Jan Ignor – sekretarz, Jan Grzeszczyk – skarbnik, Franciszek Szukała – gospodarz, Antoni Blek – przew. komisji współzawodnictwa, Józef Mikołajczyk, Edmund Grajek, Kazimierz Majewski oraz Władysław Russek, oni stanowili Komitet Zabawowy.

Do Komisji Rewizyjnej weszli: Franciszek Nawrocki, Czesław Kasprzak,

Czesław Kołodziejcki, Stefan Głuszek i Michał Lis.

Do Komisji Rozjemczej zostali wybrani: Waław Sikorski, Franciszek Pawlak, Stefan Jankowski, Mieczysław Ilski i Józef Kaźmierczak.

Rok 1961 – z funkcji przewodniczącego Zarządu rezygnuje Andrzej Jabłoński,

W tym też roku zmarł. Przez rok Zarządem kierował

Stanisław Hyla. W miejsce ustępującego J. Ignora na sekretarza powołano Kazimierza Polerowicza oraz Kazimierza Popłonyka, zastępcami przewodniczącego zostali Edmund Grajek i Franciszek Pawlak, a członkiem Zarządu – Józef Szmaj.

Rok 1962 – Ogród został powiększony o dalszy teren pocegielniany (2,7 ha) przybyły 52 działki. W tym też roku działkę otrzymał autor niniejszej pracy. Dwie działki początkowo stanowiły staw.

Rok 1963 – Stanisław Hyla ze względu na stan zdrowia rezygnuje z pracy w Zarządzie. Kierownictwo nad Zarządem przejął Edmund Grajek. Nowy teren ogrodzono siatką długości 600 mb. Założono bramę wjazdową od ulicy Strzeleckiej, utwardzono alejki.

Rok 1964 – Wszystkie działki podłączono do sieci wodnej Ogródu po uprzednim ułożeniu 650 mb. rur wodociągowych. Ogród posiadał już 3500 mb. sieci wodnej.

Rok 1966 – W tym roku przewodnictwo w Zarządzie przejął Ludwik Grzęda, on też w 1967 zaproponował mnie do pracy w Zarządzie, przejmując od

Antoniego Bleka w roku 1970 funkcję przewodniczącego Komisji Współzawodnictwa, którą pełniłem do 1978.

Rok 1967 – Przewodniczącym na dwa lata został Władysław Bera, po czym ponownie do 1977 roku Zarządowi przewodniczył L. Grzęda.

W tym też okresie podjęto starania o modernizację świetlicy, miała być poprowadzona na północ kosztem dwóch działek. Zamontowano pompę głębinową.

Rok 1977 – Na przewodniczącego Zarządu wybrano Stanisława Szukalskiego, a przez rok 1981 funkcję przewodniczącego pełnił Bolesław Krupka.

Rok 1982 – Kierownictwo Zarządem powierzono Józefowi Kondalowi. Rozpoczęto elektryfikację Ogródu. Przyjęto nowy teren przyległy do ulicy Wysockiej, pozyskując 20 działek.

Rok 1985 - Prezesem Zarządu zostaje Stanisław Frąszczak. Przystąpiono do zagospodarowania ostatniego terenu przy ulicy Strzeleckiej – oddanego w 1984 pod czasowe użytkowanie 13 działek, które w 1998 zostały oddane pod budowę ulicy.

1986 – Wykorzystując dogodną sytuację po uchwaleniu przez Sejm nowej ustawy o POD i powołaniu do życia PZD Zarząd przystąpił do modernizacji i budowy Domu Działkowca. Dokumentację techniczno-kosztorysową przekazał członek Zarządu Andrzej Wojtczak, którą opracował w ramach pracy dyplomowej w Technikum Budowlanym.

Dom Działkowca w 80% budowano systemem gospodarczym, udziałem własnym użytkowników, w tym czynach społecznych oraz partycypacją zajadu opiekuńczego (ZNTK), dotacji z budżetu Urzędu Miasta i dotacji OZ PZD.

Rok 1990 – Walne Zebranie Sprawozdawcze członków Ogródu odbyło się już we własnej nowo wybudowanej sa-

li. W tym roku Ogród przeszedł na własny rozrachunek gdyż ZNTK zrezygnowały z opieki patronackiej.

Rok 1992 – Dokonano wyboru nowych władz Ogródu. Funkcję prezesa Zarządu

powierzono Marianowi Szczygłowi. Dom Działkowca był sukcesywnie wykańczany oraz w miarę możliwości finansowych wyposażony w sprzęt i zaplecze kuchenne aby zapewnić funkcjonalność pomieszczeń podczas organizowanych spotkań i uroczystości okolicznościowych, do czego w dużej mierze przyczyniła Komisja Socjalna w składzie: Maria Michalska - przewodnicząca z paniami: Heleną Maćkowiak i Mirosławą Szczygieł. Dokonano końcowego rozliczenia finansowego zadania inwestycyjnego 9 września 1995 podczas Wojewódzkiego Dnia Działkowca dokonano oficjalnego otwarcia Domu Działkowca.

Od 10 marca 1996 do 1998 Zarządem kierował Marian Wojtysiak, 15 września, podczas Jubileuszu 60-lecia Ogródu odsłonięto tablicę pamiątkową z wizerunkiem patrona. Odsłonięcia tablicy dokonał Franciszek Pawlak, któremu wraz ze Stanisławem Fabiszem Walne Zebranie nadało tytuł i dyplom - Honorowy Członek Pracowniczego Ogródu Działkowego.

Rok 1997 – Ogród otrzymuje tytuł „Pracowniczy Ogród Działkowy 100-lecia”.

Rok 1998 – Zarząd powierza funkcję prezesa Ireneuszowi Sniatała.

22 lutego 1999 przejęto grunty Ogródu aktem notarialnym w wieczyste użytkowanie przez PZD.

Lata 1999 – 2000 – Zarządem kieruje Alicja Stachowska. W okresie tym otynkowano Dom Działkowca. Wyposażono salę w nowy sprzęt: krzesła i stoły. Pogłębiono studnię do 42 m.

2006 – Wybory nowych władz Ogródu. Prezesem Zarządu został Ireneusz Sniatała. Wymieniono starą instalację nawadniającą na nową. W roku 2009 podobnie dokonano wymiany starej instalacji elektrycznej Ogródu na nową z wyprowadzeniem liczników z altan na zewnątrz, w pobliże alejek Ogródu. Wymieniano okna w Biurze Zarządu i kuchni oraz częściowo w korytarzu wejściowym do sali (świetlicy).

10 kwietnia 2010 dokonano wyboru nowych władz. Funkcję prezesa Zarządu powierzono ponownie Ireneuszowi Sniatale. Aktualnie w skład Zarządu wchodzi: Jacek Zawodny i Bronisław Hadaś (wiceprezesi), Aleksandra Janicka – sekretarz, Mieczysława Adach – skarbnik, Barbara Bazak, Genowefa

Filipek, Albin Kaleta, Halina Kazimierczak, Tadeusz Mądrzak i Andrzej Trzeciak – członkowie Zarządu.

Gospodarzem Ogródu jest Kazimierz Kazimierczak, a elektrykiem – Artur Woźniak.

Komisji Rewizyjnej i Rozjemczej, drugą kadencję przewodniczą: Czesław Płócienniczak i Marian Szczygieł.

W roku bieżącym, ujęcie wody z basenem (21 tys.) zostało ogrodzone nowym opłotowaniem oraz wyremont-

wano pomieszczenie biurowe.

Wszystkie dotychczasowe osiągnięcia i rozwój Ogrodu, infrastruktury, nie byłyby możliwe, gdyby nie zrozumienie działkowców, którzy w części się opodatkowali lub osobiście angażując się do prac na rzecz Ogrodu. Nie sposób wymienić nazwiska działkowców, zasłużonych aktywistów- społeczników. W uznaniu zasług za działalność społeczną, członkowie Ogrodu byli wyróżniani przez władze Związku dyplomami, nagrodami rzeczowymi oraz pieniędzami. Od 1960 roku, 275 działkowców zostało wyróżnionych odznakami związkowymi. Ogółem nadano 475 odznak, w tym „Zasłużonego Działkowca”: 41 brązowych, 159 - srebrnych i 48 - złotych oraz 21 odznak „Za Zasługi dla PZD”. Aktualnie użytkujący działkę – 180 członków Ogrodu posiada odznakę, w tym: 72 działkowców – brązową, 67 – srebrną, 25 – złotą i 16 – „Za Zasługi dla PZD”.

Ogród obecnie stanowi teren o powierzchni 11.0415 ha i posiada 233 działek oraz 382 członków PZD.

Należy zaznaczyć, że dobrze układa się współpraca z Okręgowym Zarządem PZD w Kaliszu. Świadczy o tym fakt, że od 1975 r. członkowie ROD, wybierani byli do Wojewódzkiego (Okręgowego) Zarządu (3), Komisji Rozjemczej (4) i komisji problemowych (3):

1. Ludwik Grzęda, 1975–84 – przewodniczący Komisji Rozjemczej

2. Leon Stachowiak, 1976–78 – sekretarz Komisji Rozjemczej

3. Stanisław Szukalski, 1980–84 – z-ca członka Wojew. Zarządu

4. Marianna Fulczyk, 1980–93 –członek Komisji Konkursów

5. Józef Kondal, 1984–87 – członek WZ i Komisji Konkursów

6. Bronisław Wiatr, 1989–93 – członek Komisji Rozjemczej

7. Marian Szczygieł, 1993–2004 – czł. Prezydium WZ, w-prezes, delegat na V Krajowy Zjazd, w Komisji ds. Odznaczeń, członek Kom. Polityki Społ.KR PZD, przew. Komitetu Fundacji Sztandaru, czł. OZ PZD.

8. Maria Michalska, 1993–97 – członek Komisji Socjalnej

9. Mirosława Szczygieł, 1993–2002 – czł. Komisji Socjalnej (Polit. Społ).

10. Jacek Zawodny, od 2007 – członek Komisji Rozjemczej

Czas nieubłaganie biegnie, nie ma już wśród nas założycieli ogrodów. Odchodzą na wieczny spoczynek bądź rezygnują z członkostwa ze względu na wiek. Jeszcze nie tak dawno współpracowaliśmy z nimi, ale jest taka kolej rzeczy. Już trzecie pokolenie użytkuje działki, np.: nr 33, od 2002 – Leszek Chmielecki po ojcu Florianie, wnuk Ignacego, a działkę 68, od 21 lat (1989) użytkuje Zdzisław Marek wnuk Michała Ograbka, współzałożyciela Ogrodu w 1936.

Stało się tradycją organizowanie w miesiącach letnich Dnia Seniora. W ostatnich latach 2006 i 2008, w ramach Dnia Działkowca, w 70 i 55, rocznicę założenia ogrodów, nadano alejkom Ogrodu nazwy imieniem byłych przewodniczących Zarządu – Andrzeja Jabłońskiego i Ludwika Grzędy, zasłużonych dla ogrodnictwa działkowego.

W uznaniu zasług, za ofiarną pracę dla rozwoju Ogrodu, Walne Zebranie w 1996 nadało tytuł „Honorowy Członek POD” wraz z dyplomem - Franciszkowi Pawlakowi i Stanisławowi Fabiszowi długoletniemu gospodarzowi i członkowi Zarządu.

W roku przyszłym, Ogród obchodzić będzie Jubileusz 75-lecia, planujemy też uczcić pamięć pierwszego przewodniczącego Zarządu „Towarzystwa Ogrodów Działkowych” inż. Jana Rajka i nazwać jego imieniem Plac Zabaw – terenu przy którym znajduje się Dom Działkowca.

Nie sposób jest wymienić imiennie członków Zarządu, komisji strukturalnych i problemowych oraz wszystkich wyróżnionych członków Ogrodu. Powołany Zespół ds. Odznaczeń, analizuje aktywność i przestrzeganie regulaminu przez użytkowników działek i przedstawia Zarządowi do zatwierdzenia wnioski celem dalszego przesłania do odpowiednich instancji Związku o nadanie Odznak.

Opracował Przewodniczący
Komisji Rozjemczej
/-/ Marian Szczygieł

XIV. Z PRAC KRAJOWEJ KOMISJI ROZJEMCZEJ

ORZECZENIE

w imieniu

Krajowej Komisji Rozjemczej Polskiego Związku Działkowców

Krajowa Komisja Rozjemcza Polskiego Związku Działkowców w Warszawie w składzie następującym:

Przewodnicząca:	Olga OCHRYMIUK
Członkowie:	Tadeusz MAŃKO
	Józef PIETRZAK
	Jerzy Ryszard GRAJEK
	Zofia PADEREWSKA
Protokolant:	Zofia PADEREWSKA

Po rozpatrzeniu w ..... skargi Przewodniczącego Krajowej Komisji Rozjemczej PZD na prawomocne orzeczenie Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD w ..... z dnia ..... sygn. akt ..... utrzymujące w mocy orzeczenie Komisji Rozjemczej ROD .....

z dnia ..... mocą którego zostało oddalone odwołanie ..... od uchwały Zarządu ROD z dnia ..... Nr ..... w sprawie pozbawienia członkostwa Związku i prawa użytkowania działki.

Na podstawie: § 57 pkt 3 lit. b Regulaminu Postępowania Komisji Rozjemczych Polskiego Związku Działkowców

ORZEKA

1. Uwzględnia skargę wniesioną w trybie nadzwyczajnym i uchyla orzeczenie Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD ..... z dnia 21 ..... (sygn. akt .....).
2. Uchyla orzeczenie Komisji Rozjemczej ROD ..... w ..... z dnia ..... (sygn. akt.....)
3. Uchyla uchwałę Zarządu ROD ..... w ..... Nr ..... z dnia ..... r. w sprawie pozbawienia członkostwa PZD i prawa użytkowania działki ..... i przekazuje sprawę Zarządowi ROD do ponownego rozpatrzenia.

Przewodniczący

/-/

Członkowie

/-/

/-/

/-/

/-/

UZASADNIENIE

Przewodnicząca Krajowej Komisji Rozjemczej PZD, po rozpoznaniu podania ..... – użytkowników działki nr ..... w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym PZD ..... w ..... wniosła skargę w trybie nadzwyczajnym do Krajowej Komisji Rozjemczej PZD na ostateczne orzeczenie Okręgowej Komisji Rozjemczej w ..... z dnia ..... (sygn. akt .....) utrzymujące w mocy orzeczenie Komisji Rozjemczej ROD ..... w ..... z dnia ..... oddalające odwołanie skarżących od uchwały Zarządu ROD z dnia ..... pozbawiającej ich członkostwa Związku i prawa użytkowania działki. W uzasadnieniu skargi Przewodnicząca KKR zarzuciła skarżonemu orzeczeniu rażące naruszenie § 43 regulaminu postępowania komisji rozjemczych PZD polegające na nie zbadaniu prawidłowości postępowania i orzekania Komisji Rozjemczej ROD ..... w ..... przy rozpoznawaniu odwołania ..... od skarżonej uchwały Zarządu ROD w sprawie pozbawienia członkostwa i prawa użytkowania działki. Zarzuciła jednocześnie skarżonemu orzeczeniu OKR błędne określenie - w sentencji orzeczenia – strony odwołującej.

Zespół Orzekający Krajowej Komisji Rozjemczej PZD ustalił i zważył co następuje: skarga złożona w trybie nadzwyczajnym przez Przewodniczącą KKR znajduje uzasadnienie.

Dokumentacja zgromadzona w sprawie daje podstawy do stwierdzenia, że Okręgowa Komisja Rozjemcza w ..... satynie, rozpoznając odwołanie ..... i ..... małż. .... od orzeczenia ogrodowej komisji rozjemczej, uchybiła obowiązkom określonym w cyt. wyżej § 43 regulaminu postępowania, albowiem mimo ewidentnej wady prawnej skarżonej uchwały Zarządu ROD, stanowiącej o jej bezskuteczności – uchwała przedmiotowa została uznana za zgodną z obowiązującymi przepisami w PZD i wiążąca strony. Jak zasadnie podnosiła Przewodnicząca OKR w skardze nadzwyczajnej, Okręgowa Komisja Rozjemcza winna była zauważyć, że Zarząd ROD, podejmując sporną uchwałę i twierdząc, że uchwała ta dotyczy obojga małżonków – nie określił w jej sentencji, kogo imiennie dotyczy. Jedyne z uzasadnienia tej uchwały można wyczytać, że dotyczy: cyt. „Pani ..... W uchwale brak jest wzmianki o ..... Wydanie takiej uchwały Przez Zarząd ROD jest rażącym naruszeniem § 40 ust.4 regulaminu ROD, zgodnie z którym uchwały dotyczące indywidualnego członka PZD winne być sporządzane jako odrębne dokumenty dla każdej sprawy.

Na uwagę zasługuje również nie wyjaśnienie w postępowaniu rozjemczym kwestii, czy oboje skarżący są członkami PZD i czy tym samym posiadają legitymację do występowania w sprawie w charakterze strony. Z deklaracji członkowskiej znajdującej się w aktach sprawy wynika, że tylko ..... został przyjęty w poczet członków PZD i przydzielono mu do użytkowania działkę nr ..... W dokumentacji brak jest deklaracji członkowskiej dotyczącej ..... Pozbawienie zatem członkostwa i prawa użytkowania działki osobę nie będącą członkiem PZD należałoby uznać jako bezprzedmiotowe, zaś uchwałę jako bezskuteczną. Należy przy tym wskazać, że osoba nie będąca członkiem PZD nie posiada również legitymacji do występowania w sprawie w charakterze strony. Nadto, nie wyjaśniając wszystkich wskazanych okoliczności, Okręgowa Komisja Rozjemcza, w sentencji orzeczenia kończącego sprawę, również błędnie przyjęła, że stroną odwołującą się jest ..... w sytuacji gdy w orzeczeniu ogrodowej komisji rozjemczej figurują oboje małż. .... Obok wskazanych wyżej uchybień, które winne być rozpoznane i wyjaśnione w toku postępowania odwoławczego, Okręgowa Komisja Rozjemcza przeoczyła również fakt uczestniczenia w posiedzeniu Zarządu ROD, na którym została podjęta przedmiotowa uchwała, członków Komisji Rozjemczej ROD, którzy następnie brali czynny udział w rozpoznawaniu sprawy w postępowaniu rozjemczym. Takie postępowanie jest rażącym naruszeniem § 11 ust. 1 pkt 5 cyt. wyżej regulaminu postępowania i stanowi o nieważności orzeczenia rozjemczego wydanego przez te osoby.

Wskazując na zaistniałe uchybienia natury proceduralnej, stanowiące o bezpodstawności i tym samym bezskuteczności skarżonej uchwały Zarządu ROD, jak też i o bezskuteczności orzeczeń wydanych w przedmiotowym postępowaniu rozjemczym, nie sposób nie zwrócić uwagi na kwestie merytoryczne sprawy. W ocenie Zespołu Orzekającego KKR, w konkretnym przypadku, nie można wykluczyć, że postępowanie skarżącego, członka PZD, stanowi merytoryczną przesłankę do pozbawienia członkostwa i prawa użytkowania działki. Taką przesłankę może stanowić wykazane, nie dbanie członka PZD o estetyczny wygląd działki, zakłócanie spokoju sąsiadom (rażące naruszenie § 132 ust. 1 i 2 regulaminu ROD), jak też udostępnianie działki innym osobom, powodującym szkody w mieniu użytkowników działek, za które to działania i szkody – w myśl § 145 ust. 2 regulaminu ROD – ponosi odpowiedzialność członek Związku. Jednakże aby uchwała Zarządu w tym przedmiocie była prawnie skuteczna, obok nie budzących wątpliwości kwestii merytorycznych, muszą być bezwzględnie zachowane przepisy procedury obowiązującej w PZD.

Podzielając w całej rozciągłości wywody zawarte w skardze nadzwyczajnej wniesionej przez Przewodniczącą KKR oraz wskazując na rażące naruszenie obowiązującej procedury wewnątrzwiązkowej tak przez Zarząd ROD ..... w ..... przy podjęciu spornej uchwały jak też i przez obie instancje

rozjemcze przy wydawaniu orzeczeń (Komisję Rozjemczą ROD ..... i Okręgową Komisję Rozjemczą w ..... Zespół Orzekający Krajowej Komisji Rozjemczej PZD, w oparciu o § 57 ust. 3 regulaminu postępowania komisji rozjemczych PZD, orzekł jak w sentencji orzeczenia.

Przewodnicząca Zespołu Orzekającego
Krajowej Komisji Rozjemczej PZD
/-/ Olga Ochrymiuk